

Høringssvar

Fra: Simone Dalsgaard <sd@privateskoler.dk>
Sendt: 24. marts 2017 12:40
Til: Høringssvar
Cc: Søren Tonnesen Lodahl; Erik Juul Hansen; Karsten Suhr
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner. Danmarks Private Skoler
Vedhæftede filer: DP høringssvar. Gymnasiebekendtgørelsen.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Danmarks Private Skoler
grundskoler & gymnasier

Til
Undervisningsministeriet, STUK
Frederiksholm Kanal 26
1220 København K

Høringssvar vedrørende gymnasiebekendtgørelse og læreplaner

I høringsbrev af 28. februar 2017 anmoder Undervisningsministeriet ved STUK om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående. Foreningen *Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier* takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende. Vi vedhæfter vores bemærkninger.

Venligst

Simone Dalsgaard

Chefkonsulent

Tlf. + 45 33307927 / + 45 60771719

sd@privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler

Ny Kongensgade 15, 3.

1472 København K

København d. 27. marts 2017

Til

Undervisningsministeriet, STUK
Frederiksholm Kanal 26
1220 København K

Fremsendt som e-post til GTK@stukuvn.dk med følgende angivelse i emnefeltet:
"Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner. Danmarks Private Skoler".

Høringssvar vedrørende gymnasiebekendtgørelse og læreplaner

I høringsbrev af 28. februar 2017 anmoder Undervisningsministeriet ved STUK om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående.

Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende.

Vi har følgende bemærkninger:

Foreningen anerkender generelt arbejdet med forenkling af bekendtgørelser.

24/48 timers prøver:

Ministeriet slår i følgebrevet fast, at der p.t. ikke er fastlagt retningslinjer angående 24/48 timers prøver. Foreningen vil dog benytte lejligheden til at argumentere for denne prøveform. Først og fremmest er signalet fra medlemsskolerne, at denne prøveform har hævet det faglige niveau. Desuden er der med prøveformen langt bedre mulighed for at se elevernes egne refleksioner, analyser og forståelse for sammenhænge. Endelig er det denne type prøve, eleverne ofte vil støde på som studerende på de videregående uddannelser. Det er foreningens opfattelse, at denne prøveform bør være en mulighed i alle de af læreplansudvalgene foreslåede fag.

Læreplaner:

I lovens §25, punkt 12 nævnes faget Informatik som et af de naturvidenskabelige fag i stx-delen, men faget optræder ikke i stx-læreplanerne eller i valgfagslæreplanerne. Foreningen beder om, at der skabes klarhed omkring, hvorvidt det er hhx-faget Informatik C, der er tale om.

§8, stk. 3, punkt 3

I henhold til det fremsendte udkast kan skoler på stx ikke tilbyde Kulturforståelse B og C som valgfag. Dette finder foreningen beklageligt. Især på skoler med dobbeltekulturelle elever vil det give god mening, at eleverne udvikler deres evne til at agere og kommunikere såvel inden for som på tværs af kulturer. Desuden mener foreningen, at muligheden for at kunne tilbyde Kulturforståelse harmonerer godt med frihed- og folkestyreparagraffen (Gymnasieloven §2, stk. 5).

§12:

Foreningen finder det uheldigt, at eleverne jf. §12, punkt 3 ikke kan vælge Biologi A, såfremt de

har Biotek A, da der vel stadig er tale om et løft fra B > A, og Biologi A er blevet et adgangsfag til en række videregående uddannelser.

§17:

Foreningen beklager, at det slås fast, at alle A-fag skal afsluttes i uddannelsens sidste år. Konsekvensen er eksempelvis, at skolerne får svært ved at oprette særlige talentklasser, hvor man afvikler A-fag hurtigere og dermed giver bedre plads for et 5. eller 6. A-niveaufag.

§29:

Foreningen har forståelse for, at der ikke kan samlæses i matematik på tværs af naturvidenskabelige og samfundsfaglige studieretninger, da det kan give problemer med hensyn til at tone faget til studieretningen, men har til gengæld svært ved at se argumentet for ikke at samlæse matematik på eksempelvis en biotek-studieretning og en mat/fys/ke-studieretning.

§29, stk. 4:

Foreningen vil foreslå, at ordlyden i paragraffen ændres, således at "samme skoleår" ændres til "samme eksamenstermin". Det vil betyde en større fleksibilitet i tilrettelæggelsen af studieforløbet.

§63, stk. 2:

Foreningen repræsenterer den frie, private selvejende del af gymnasiesektoren. Foreningen bemærker, at der i bekendtgørelsen ikke tages hensyn til de frie skolars mulighed for egen pædagogiske og holdningsmæssige linje i forhold til trivselsmålinger, lig den der er for de frie grundskoler. De frie grundskoler beslutter selv, hvordan de arbejder med elevernes trivsel, og om de ønsker at inddrage deciderede trivselsmålinger. De frie grundskoler kan frivilligt vælge at bruge de nationale trivselsmålinger. Foreningen finder det naturligt, at det samme kommer til at gøre sig gældende på gymnasieområdet, så skolerne dermed ikke forpligtes til at følge trivselsmålinger udarbejdet centralt.

§64, pkt. 1:

Foreningen finder det uheldigt, at bekendtgørelsen taler om IB, pre-IB etc. og ikke bruger begrebet "internationalt anerkendte uddannelser". Med den nuværende formulering kommer Staten til at prioritere en bestemt privat udbyder af internationale uddannelser, og – som en konsekvens heraf – udelukke andre. IB er én blandt flere anerkendte (kommercielle) standarder, der anvendes rundt omkring, i såvel verden som Danmark. Foreningen vil igen slå til lyd for, at gymnasier, herunder private, kan få godkendelse til international afdeling, hvis de anvender andre anerkendte standarder, f.eks. Cambridge A-Level.

Det virker paradoksalt, at der i lovgivningen gives monopol på en konkret undervisningsstandard (IB), når der er flere anvendte undervisningssystemer og standarder, som er vidt udbredte og anerkendte. De danske videregående uddannelsesinstitutioner optager desuden allerede elever fra udlandet, herunder danske elever, der vender tilbage til Danmark efter at have gennemført en ungdomsuddannelse i udlandet på gymnasieniveau. Det danske uddannelsessystem kan altså allerede håndtere forskellige standarder. Dette bør også afspejles i gymnasiers mulighed for at tilbyde disse i Danmark.

§65, stk. 3:

Med henvisning til udfoldelsen af problematikkerne omkring §64. Skolen forhindres i at give merit til en elev med eksempelvis en Cambridge A-level-uddannelse, som er anerkendt i andre lande.

Vi står naturligvis til rådighed for uddybende svar, såfremt det måtte ønskes.

På foreningens vegne,

Karsten Suhr, formand

ks@privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler
Ny Kongensgade 15, 3.
1472 København K

Høringssvar

Fra: Charlotte Knagh Trojahn <knaghme@gmail.com>
Sendt: 23. marts 2017 08:42
Til: Høringssvar
Emne: "Høring – gymna- siebekendtgørelse og læreplaner, Danmarks Vejlederforening".
Vedhæftede filer: 170323_høringssvar_ckt.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Hermed høringssvar fra Danmarks Vejlederforening

Med venlig hilsen
Charlotte Knagh Trojahn
Formand

Til: Undervisningsministeriet, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Fra: Danmarks Vejlederforening

23-03-2017

Høring om Udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Danmarks Vejlederforening takker for muligheden for at indgive høringssvar på ovenstående udkast og har følgende bemærkninger.

Overordnet vækker det undren, at fagbeskrivelserne - særligt i forhold til formuleringerne om opnået studiekompetence - ikke er enslydende men stadig delt i ordlyden til henholdsvis HTX/HHX og STX/HF, da den fælles lov om gymnasiale uddannelser havde som et af sine formål, at de gymnasiale uddannelser sidestilles. Det anbefales at formålet med fælles obligatoriske fag som eksempelvis Dansk A ensrettes, så ordlyden ved alle 4 gymnasiale forløb bliver enslydende - særligt i forhold til det studieforberevende aspekt.

Desuden savnes der stringens i teksten under fagenes beskrivelse (læreplanerne) under pkt. 1.2 Formål vedrørende elevernes studiekompetencer. Ved udvalgte fag står følgende formulering: 'Formålet med undervisningen er tillige at udvikle elevernes studiekompetence og understøtte deres mulighed for efterfølgende at kunne foretage et kvalificeret uddannelses- og karrierevalg'. Det anbefales at denne tekst indføres ved alle fag.

Bemærkninger til Læreplaner for HF: Det anbefales, at der mere konsekvent skrives det professionsorienterede læringsmål ind i fagbeskrivelserne. Som læreplanerne foreligger nu, er det professionsrettede og studieforberevende nævnt i få af fagbeskrivelserne og med meget lidt stringent ordlyd.

Engelsk B: Det vækker undren, hvorfor der i formålsbeskrivelsen for sprogfag eksempelvis Engelsk B ikke står, at faget har et studieforberevende formål modsat Dansk A?

Kap.1 §3, stk.2, pkt.2: Det anbefales, at det specificeres, at introduktionen til studieretningernes hovedområder og til de typer videregående uddannelser, som den enkelte studieretning er målrettet mod, sker i samarbejde med Studievalg.

Kap.6 §50, stk.2: Det anbefales, at institutionerne ligeledes fastlægger retningslinjer for vejledningen om overgang til de videregående uddannelser i samarbejde med Studievalg.

På vegne af Danmarks Vejlederforenings bestyrelse

Charlotte Knagh Trojahn

Formand for Danmarks Vejlederforening

www.vejlederen.org

formand@danmarksvejlederforening.dk

Tlf. 29251501

Høringssvar

Fra: Mette Fjord Sørensen <mfs@danskerhverv.dk>
Sendt: 27. marts 2017 10:28
Til: Høringssvar
Cc: Lotte Holmstrup
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplan Dansk Erhverv
Vedhæftede filer: Høring vedr bekendtgørelse om gymnasiale uddannelser.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

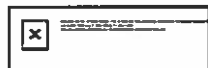
Kategorier: Sendt til JRP og PH

Dansk Erhverv fremsender hermed høringssvar

Med venlig hilsen

Mette Fjord Sørensen
Uddannelses- og forskningspolitisk chef

MOBIL: +45 9137 3111
DIREKTE: +45 3374 6278
MFS@DANSKERHVERV.DK

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for fremtidens erhvervsliv.
Vi repræsenterer et bredt udsnit af virksomheder og brancher. Vores mission er at fremme konkurrencekraft hos vores medlemmer i en globaliseret økonomi.

DANSK ERHVERV
BØRSEN
DK-1217 KØBENHAVN K
WWW.DANSKERHVERV.DK

T. +45 3374 6000
CVR NR. 43232010
INFO@DANSKERHVERV.DK

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholmskanal 26
1220 København K

27. marts 2017

Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Dansk Erhverv afgiver hermed høringssvar til høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

Dansk Erhverv støtter reformen af de gymnasiale uddannelser, som vil styrke disse. Det er væsentligt for Dansk Erhverv, at der skabes et ensartet regelgrundlag mellem de fire forskellige gymnasiale uddannelser – dog uden at der bliver gået på kompromis med de enkelte uddannelsers karakteristika.

Dansk Erhverv vurderer, at bekendtgørelsen sikrer et ensartet regelgrundlag, dog fastholder man de gymnasiale uddannelsers forskellighed, hvilket er positivt.

Specifikke bemærkninger

Digitale kompetencer

Med gymnasireformen er der lagt op til, at elevernes digitale kompetencer øges. Derfor er det også positivt, at der i bekendtgørelsen lægges op til, at teknologier kan anvendes i højere grad i undervisningen. Det er dog vigtigt for Dansk Erhverv at påpege, at de digitale kompetencer ikke kun opnås gennem øget brug af digitale læremidler, men også ved at eleverne får mulighed for at anvende og bruge teknologien i deres problem- og opgaveløsning. På den baggrund mener Dansk Erhverv også, at der bør gives mulighed for, at alle elever på de fire gymnasiale uddannelser kan vælge informatik på C som valgfag, jf. § 11 og § 39

Dansk Erhverv finder det positivt, at der i bekendtgørelsen gives hjemmel til, at der kan anvendes virtuel undervisning. Det er dog væsentligt, at denne formulering præciseres yderligere i relation til, at undervisningen kan foregå virtuelt 25 procent af tiden, således at undervisningen ikke blot reduceres – men at der f.eks. er virtuelle klasseværelser eller anden brug af digitale læremidler.

Grundforløb

Gymnasireformen har givet en mulighed for, at eleverne kunne udskyde deres valg af studieretning til afslutningen af grundforløbet, som Dansk Erhverv bifalder.

Dog er det vigtigt, at institutionerne i fremtiden sikrer mulighed for, at eleverne har reelle valg mellem forskellige studieretninger. Med andre ord bør det på STX fortsat sikres, at der er mulig-

hed for at vælge mellem en samfundsvidenskabelig, naturvidenskabelig eller sproglig studieretning.

Det fremgår ikke tydeligt af bekendtgørelsen, hvorvidt dette fortsat er muligt.

Det er endvidere uklart hvordan et skift fra en gymnasial uddannelse til EUX efter grundforløbet kan sikres. Der er behov for smidige overgange for de elever, der efter endt grundforløb ønsker at skifte til EUX. Mulighederne er uklare i bekendtgørelsen – det er væsentligt, at der sikres mulighed for direkte skifte, herunder f.eks. bedre mulighed for at erhvervsskolerne kan tilrettelægge disse målrettede opkvalificeringsforløb med henblik på at starte på en EUX.

Globale kompetencer

Dansk Erhverv vurderer, at det er for restriktivt, at der i henhold til §15 kun kan oprettes højst en studieretningsklasse på hvert klassetrin vedrørende undervisning i andet undervisningssprog end dansk. Det er indskrænkende i forhold til de eksisterende muligheder for at gennemføre undervisningen på fremmedsprog i en af de gymnasiale uddannelser.

Dertil mener Dansk Erhverv også, at dette står i modstrid med intentioner og målsætninger i fagplanerne. En af de kompetencer gymnasierne skal arbejde med er globale kompetencer, hvilket er blevet indarbejdet i læreplanerne, hvori brugen af engelsk undervisningsmateriale, tekster osv. præciseres, samt hvor vigtigheden af global kompetence og karrierekompetence fremhæves. Derfor ønsker Dansk Erhverv, at der blødes op på formuleringen, således at muligheden for dispensation til andet undervisningssprog end dansk begrænses til én studieretning frem for en studieretningsklasse, således at det sikres, at flere klasser inden for samme studieretning kan modtage undervisning på andet sprog end dansk, hvis der er efterspørgsel efter det.

Samlæsning af hold og klasser

Dansk Erhverv støtter matematikkommissionens anbefalinger om, at der skabes en større forskel mellem B- og A-niveauet i matematikundervisningen. Men Dansk Erhverv mener dog ikke, at det er hensigtsmæssigt at §29 forhindrer samlæsning af matematik på tværs af studieretninger.

Det er afgørende, at samlæsningen ikke sker med forskellige niveauer, således at eleverne fra B-niveau og A-niveau er blandet. Men Dansk Erhverv vurderer dog, at en samlæsning mellem elever på henholdsvis A-niveau og B-niveau kan fungere. Ikke mindst da begrænsningen af samlæsninger på tværs af klasser kan medføre, at der ikke oprettes konkrete studieretninger, da holdene kan være for små.

Der bør ligeledes være en opblødning af begrænsningen af samlæsning vedrørende beslægtede studieretninger. At matematik A ikke må samlæses to beslægtede studieretninger imellem, f.eks. matematik A – virksomhedsøkonomi A og matematik A – international økonomi A i uddannelsen til merkantil studentereksamen, kan betyde, at mindre skoler ofte kun vil kunne oprette en enkelt studieretning med matematik A. Tilsvarende gælder i uddannelsen til teknisk studentereksamen samt almene studieretninger, hvor begrænsningen i mulighederne for samlæsning især vil betyde, at den enkelte skole vil begrænse sit udbud af naturvidenskabelige studieretninger. Der gælder samme udfordring, når matematik A udbydes som valgfag.

Prøveformer

I læreplanerne samt høringsbrevet bedes høringsparter om at tage stilling til blandt andet begrænsningen af 24/48 timers prøver. Dansk Erhverv mener, at det kan være hensigtsmæssigt, at begrænse 24/48 timers eksaminer, da disse prøveformer kan være socialt skæve. Dansk Erhverv har vist, at SRP'en har en social skævhed, da elever fra hjem, hvor forældrene har en lang videregående uddannelse, i gennemsnit får et karakterpoint højere. Dette mønster kan forekomme sandsynligt i forbindelse med 24 / 48 timers eksaminer.

Med venlig hilsen

Mette Fjord Sørensen

Forsknings- og uddannelsespolitisk chef

Høringssvar

Fra: Rasmus Dahl <RADA@DI.DK>
Sendt: 27. marts 2017 12:17
Til: Høringssvar
Cc: Anja Trier Wang; Charlotte Rønhof; Louise Brixensen
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner Dansk Industri
Vedhæftede filer: høringssvar DI.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Hermed høringssvar fra Dansk Industri på bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser.

Med venlig hilsen

 Rasmus Dahl
Konsulent

(+45) 3377 3863
(+45) 51145615 (Mobile)
rada@di.dk
di.dk

Dansk Industri

20. marts 2017

RADA/ATW

DI-2017-03187

Undervisningsministeriet
Att.: Birte Iversen
GTK@stukuvvm.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høringssvar på gymnasiebekendtgørelse og læreplaner

Dansk Industri takker for muligheden for at komme med kommentarer til høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

DI støtter reformen af de gymnasiale uddannelser, herunder at der skabes et mere ensartet regelgrundlag for de gymnasiale uddannelser. DI er samtidig optaget af, at de særlige karakteristika ved de enkelte gymnasiale uddannelser bevares, hvilket bekendtgørelsen bidrager til.

Gymnasireformen lægger op til at øge elevernes digitale kompetencer. Derfor er det også positivt, at der i bekendtgørelsen lægges op til, at teknologier i højere grad kan anvendes i undervisningen. § 2, som giver hjemlen til brug af virtuel undervisning, er dog uhensigtsmæssigt formuleret. Virtuel undervisning er ikke noget veldefineret begreb, og DI er bekymret for, at den nuværende formulering åbner mulighed for, at undervisningstiden kan reduceres med op til 25 pct., uden at kvaliteten af den virtuelle undervisning sikres.

§ 11 og § 39 beskriver, hvilke valgfag der skal udbydes af institutioner, der tilbyder henholdsvis den almene studentereksamen og hf. DI mener, at det bør sikres, at alle institutioner giver mulighed for, at eleverne kan vælge informatik C. Derfor bør faget tilføjes de to nævnte paragraffer.

Med reformen udskydes elevernes valg af studieretning til afslutningen af grundforløbet. Det er derfor fortsat ikke muligt at sige noget om, hvorvidt reformen vil have en effekt på elevernes søgemønster. Det er vigtigt, at institutionerne i fremtiden sikrer mulighed for, at eleverne har reelle valg mellem forskellige studieretninger. DI er derfor også bekymret over, at § 52, stk. 3, fra den gældende stx-bekendtgørelse ikke kan genfindes i høringsudkastet. Reglen i § 52, stk. 3, sikrer, at der på stx altid er mulighed for at vælge mellem en naturvidenskabeligt orienteret, en sprogligt orienteret og en samfundsvidenskabeligt orienteret studieretning. DI mener, at det bør sikres, at alle almene gymnasier fortsat udbyder mindst én studieretning inden for hvert hovedområde, og at den naturvidenskabelige studieretning, som det fremgår af den gældende stx-bekendtgørelses § 58, stk. 2, skal oprettes, med mindre dette af økonomiske grunde i helt særlige tilfælde ikke er muligt.

H. C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Danmark

(+45) 3377 3377
di@di.dk
di.dk

CVR: 16 07 75 93

Gymnasiet skal bl.a. arbejde med globale kompetencer. Samtidig er der på mange videregående uddannelser behov for, at de studerende er vant til at bruge fremmedsprog i undervisningen, ligesom det i stigende grad forventes på arbejdsmarkedet. Det er derfor væsentligt at åbne mulighed for, at unge allerede i gymnasiet kan blive undervist på andre undervisningssprog end dansk. I den forbindelse finder DI, at § 15 er unødigt restriktiv.

Muligheden for at undervise på fremmedsprog er i § 15 ikke kun begrænset til én studieretning, men tilmed også til kun én klasse på denne studieretning. Derved forringes muligheden for at opbygge et fagligt og fremmedsproget miljø, ligesom det vil være vanskeligt at rekruttere tilstrækkeligt kvalificerede lærerkræfter. DI foreslår derfor, at begrænsningen til kun én klasse ophæves, så muligheden for dispensation begrænses til én studieretning, men med flere klasser inden for denne studieretning, hvis der er efterspørgsel efter det.

DI har været i kontakt med ministeriet og har fået forklaret, at reglen forhindrer et gymnasium i at have to studieretninger, hvor der undervises på et andet sprog end dansk, selvom det kun er i dele af uddannelsen. Det er i de nuværende formuleringer af § 14, stk. 2, og § 15 uklart, i hvilket omfang institutionerne kan anvende fremmedsprog i undervisningen. DI opfordrer derfor til, at der fastsættes en klar grænse for, hvornår styrelsen skal ansøges om særlig tilladelse i forhold til fremmedsprog som undervisningssprog. DI foreslår, at grænsen sættes ved 50 pct.

For DI er det vigtigt, at så mange elever som muligt får matematik på så højt niveau som muligt. DI er derfor bekymret over formuleringen af § 29, hvoraf det fremgår, at undervisningen i matematik ikke må samlæses på tværs af klasser eller hold. DI støtter Matematikkommissionens anbefaling og formuleringen af de nye læreplaner, som skaber en større forskel mellem B- og A-niveauet i matematikundervisningen, men § 29 forhindrer matematik på samme niveau i at blive samlæst på tværs af studieretninger. DI er bekymret for, at dette vil medføre, at institutioner vælger ikke at oprette matematik på A-niveau, på trods af at der på tværs af flere klasser eller hold ville findes tilstrækkeligt med elever, der ønsker dette niveau. DI foreslår derfor, at det kun er på tværs af niveauer, at matematikfaget ikke kan samlæses.

Kapitel 10 i udkastet til bekendtgørelse handler om kvalitetssystemet, som institutionen efter lovens § 71 skal fastlægge. I loven beskrives dette som et system til kvalitetsudvikling og resultatvurdering. DI mener alene, at bekendtgørelsen beskriver rammerne for kvaliteten af undervisningen på uddannelse, men at der mangler regler, der sikrer, at institutionen også følger op på, at studenterne kommer videre i uddannelsessystemet. DI anbefaler derfor, at skolerne forpligtes - som en del af deres kvalitetssystem - til at indsamle informationer om elevernes videre uddannelse efter studentereksamen.

I bilag 1 til bekendtgørelsen findes en beskrivelse af timerne afsat til henholdsvis undervisningstid og fordybelsestid. På stx fremgår det, at der skal afsættes færre timer til fordybelse i matematik, fysik og kemi på A-niveau, end der i dag afsættes for disse fag til elevtid. Derimod får dansk på A-niveau flere timer. Da naturvidenskab allerede er frataget timer, som fagene skal aflægge til det naturvidenskabelige grundforløb, mener DI, at der er tale om en meget kraftig reduktion i det samlede antal timer til naturvidenskabe-

lig fag. DI mener derfor, at fordelingen skal ændres, så matematik og de naturvidenskabelige fag fastholdes på samme niveau som i dag.

DI har ikke yderligere bemærkninger til bekendtgørelsen.

DI har med stor interesse læst læreplanerne for de enkelte fag.

Læreplanerne for hver enkelt uddannelse er samlet i et selvstændigt bilag. Det er imidlertid forvirrende, at beskrivelsen af faget informatik C, som elever på stx kan vælge som deres naturvidenskabelige fag på C-niveau, skal findes under hhx. Ministeriet har oplyst, at læreplanen for informatik er placeret under hhx, fordi faget er obligatorisk for alle hhx'ere. DI mener, at det er vigtigt, at læreplanerne er let tilgængelige for elever, lærere og andre, der ønsker at orientere sig i uddannelsernes indhold. Derfor foreslår DI, at der for hver af de fire gymnasiale uddannelser oprettes et bilag med alle læreplaner over fag, som indgår i den givende uddannelse.

DI kan konstatere, at der i forlængelse af matematikkommissionen er ændret en del i det faglige mål og kernestof for matematik. DI er optaget af, at elevernes forudsætninger i matematik løftes. Et af de centrale principper for nye prøveformer, som Matematikkommissionen havde med i anbefalingerne fra januar 2017, var, at prøveformerne skal afprøve mindstekravene. DI er enig med Matematikkommissionen i, at det skal sikres, at eleverne opfylder fastsatte mindstekrav i matematik. Den foreslåede formulering af bedømmelseskriterierne er uhensigtsmæssig, fordi det også i den skriftlige prøve stadig er en helhedsbedømmelse af eksaminandens præstation. DI mener, at det bør overvejes at indføre en særskilt bedømmelse af elevens evne til at opfylde mindstekravene.

DI konstaterer, at der er sket en opstramning omkring eksamensformer. DI støtter særligt, at adgangen til 24-timers prøver er reduceret kraftigt.

Med venlig hilsen

Charlotte Rønhof
Underdirektør

Lone Folmer Berthelsen
Erhvervsuddannelseschef

Høringssvar

Fra: Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier <info@deg.dk>
Sendt: 27. marts 2017 09:49
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner DEG-B og DEG-L
Vedhæftede filer: DEG høringssvar til gymnasiebekendtgørelse og læreplaner.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Hermed vedlægges DEG-B og DEG-L's høringssvar over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

Venlig hilsen

Camilla Kjær Mårtonsson | Overassistent

ERHVERVSSKOLER
OG -GYMNASIER

Ny Vestergade 17, 2. sal
 1471 København K
 Tlf. 3337 7888
 Mobil 2044 5004
ckm@deg.dk
www.deg.dk

Fra: Søren Vagner [<mailto:Soeren.Vagner@stukuvvm.dk>] På vegne af Høringssvar

Sendt: 28. februar 2017 10:24

Til: Høringssvar <GTK@stukuvvm.dk>

Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Se venligst vedlagte høringsbrev inkl. bilag.

Med venlig hilsen
 Birte Iversen
 Kontorchef

**UNDERVISNINGS
 MINISTERIET**
 STYRELSEN FOR
 UNDERVISNING OG KVALITET

Undervisningsministeriet
 Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
 Gymnasie- og Tilsynskontoret
 Frederiksholms Kanal 26

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Vedrørende sags.nr.: 17/02779

Den 27. marts 2017

Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Ministeriet har med brev af 28. februar 2017 sendt ovennævnte udkast til bekendtgørelse og udkast til de gymnasiale læreplaner i høring hos Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier-Lederne og Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier-Bestyrelserne (DEG).

Høringsfrist: mandag d. 27. marts 2017, kl. 12.00

Sendes den 27. marts 2017, e-mail: GTK@stukuvvm.dk

Indledende bemærkninger

DEG er generelt positive over for den nye bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og de tilhørende læreplaner. Foreningen er positive over for, at skolerne har fået stor frihed til at planlægge og gennemføre de gymnasiale uddannelser under hensyntagen til lokale forhold og den enkelte skoles særlige profil.

DEG finder dog, at udkast til bekendtgørelse er formuleret med stor vægt på brug af juridiske termer, herunder med utallige paragrafhenvisninger, også til loven. Det gør bekendtgørelse svært tilgængelig med risiko for, at regler bliver fejlfortolket eller overset. DEG vil derfor opfordre til, at ministeriet snarest muligt udarbejder en brugervenlig vejledning, der sammenfatter lovens bestemmelser med reglerne i bekendtgørelsen.

Konkrete bemærkninger til bekendtgørelsen

Kapitel 1:

Fordeling af undervisningstid og fordybelsestid mellem enkelte fag.

§ 1

DEG ønsker, at bilag 1 opdateres med alle obligatoriske fag i relation til §1. Således at sprogfag og Biologi C ligeledes indgår i skemaet over undervisningstid og fordybelsestid på henholdsvis uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen.

Grundforløb

DEG ønsker § 3 stk. 1 formuleret således: "Institutionen tilrettelægger undervisningen i grundforløbet, så eleverne opnår afklaring af deres faglige interesser og forudsætninger med henblik på deres valg af studieretning og uddannelse". Vi finder det vigtigt, at eleverne i grundforløbet også får baggrund for at overveje deres valg af gymnasial uddannelse, og overveje om en erhvervsuddannelse typisk med et eux-forløb havde været et bedre valg.

Manglende mulighed for at skifte til EUX efter endt grundforløb

I forlængelse af ovennævnte ønske, mener DEG, at det er uklart, hvordan et skift fra en gymnasial uddannelse til EUX efter grundforløbet kan sikres. Udfordringen ligger i, at det bliver vanskeligt for eleverne at opnå de nødvendige 3 fag på C-niveau inden start på 2. semester på EUX. DEG mener derfor, at der bør udarbejdes overgangskurser, der kan kvalificere eleverne til grundforløb 2 efter endt gymnasialt grundforløb, så der sker et direkte skift.

Særligt om Valgfag

§ 13

Læreplanen i international økonomi A refererer i kernestoffet til, at eleverne skal opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber bl.a. indenfor komparative, kvalitative og kvantitative metoder, herunder matematisk analyse.

DEG mener derfor, at elever med studieretningen sprog kan få problemer med faget. DEG skal derfor opfordre til, at behovet for matematikundervisningen for de pågældende elever overvejes.

Tværgående regler for undervisning

§ 15

DEG finder § 15 væsentligt indskrænkende i forhold til de eksisterende muligheder for at gennemføre undervisningen på fremmedsprog i en af de gymnasiale uddannelser og unødigt restriktiv.

Indskrænkningen synes desuden at være i modstrid med intentioner og målsætninger i fagplanerne. En af de kompetencer, som gymnasierne skal arbejde med, er globale kompetencer, hvilket er blevet indarbejdet i læreplanerne, hvori brugen af engelske undervisningsmaterialer, tekster osv. præciseres, samt hvor vigtigheden af global kompetence og karrierekompetence fremhæves.

Samtidig er der på mange videregående uddannelser behov for, at de studerende er vant til at bruge fremmedsprog i undervisningen, ligesom det i stigende grad forventes på arbejdsmarkedet. Det konkluderes bl.a. i rapport udarbejdet af Rambøll for Undervisningsministeriet i 2014 ("Kortlægning af behovet for internationalt orienteret gymnasial uddannelse"), hvor udbydere og efterspørgere vurderer, at efterspørgslen efter internationalt orienterede tilbud vil stige i Danmark i de kommende ti år. Det er derfor væsentligt at åbne mulighed for, at unge allerede på gymnasiet kan blive undervist på andre undervisningssprog end dansk.

Indskrænkningen i § 15 er endvidere i modstrid med en af Rambølls konklusioner om, at: *"De internationale tilbud, der udbydes inden for rammerne af den danske lovgivning, efterspørges, fordi der i modsætning til IB-uddannelsen er mulighed for at sikre, at tilbuddene lever op til danske kvalitetsstandards og en dansk pædagogisk tradition. Flere interessenter og aftagere savner dog klarere nationale kvalitetsstandards for de internationale tilbud, der er forankret i den danske gymnasielovgivning. De peger på, at Undervisningsministeriet bør sikre, at en sådan standard udvikles, så der skabes en dansk ramme og*

standard for at udvikle internationale gymnasietilbud i Danmark, der kan skabe et reelt alternativ til IB-uddannelsen”.

Ved at begrænse udbuddet til én studieretningsklasse forringes muligheden for at opbygge et fagligt og fremmedsproget miljø, ligesom det vil være vanskeligt at rekruttere tilstrækkeligt kvalificerede lærerkræfter.

DEG foreslår derfor, at begrænsningen til kun én studieretningsklasse ophæves, så muligheden for dispensation i stedet begrænses til én studieretning, men med flere klasser inden for denne studieretning, hvis der er efterspørgsel efter det.

Derudover anbefaler DEG også, at der tages hensyn til forskelle i skolestørrelser med flere adresser i et stor geografisk område, således at skoler med mange adresser har mulighed for at udbyde én studieretning på fremmedsprog på flere forskellige adresser.

Endeligt finder DEG, at der i uddannelsen til merkantil studentereksamen er et særligt behov for at kunne tilbyde undervisning gennemført på fremmedsprog. Baggrunden er, at skoler, der gennemføre denne uddannelse, efter loven ikke har mulighed for at søge godkendelse til udbud af IB.

§ 16

DEG finder, at betydningen af denne regel bør fremgå mere tydeligt af teksten. Rækkevidden af bestemmelsen er uklar.

Intern evaluering af eleverne

§19

DEG finder denne paragraf unødigt omfattende. Den strategi, som skolerne skal fastlægge efter stk. 1, er stort set beskrevet i stk. 3. DEG finder derfor, at § 19 bør reformuleres med færre konkrete bestemmelser om, hvorledes den interne evaluering gennemføres.

Samlæsning af klasser og hold internt i uddannelserne og mellem uddannelserne

§ 29

DEG støtter det særlige fokus på matematik, som med udgangspunkt i matematikkommissionens anbefalinger er indeholdt i reformen af de gymnasiale uddannelser. Det er et generelt ønske på skolerne, at eleverne kan tilegne sig matematikkompetencer på så højt niveau som muligt. DEG finder det derfor uhensigtsmæssigt, at matematik er undtaget fra alle samlæsningsmuligheder. Det vil, som det fremgår nedenfor, have den konsekvens, at færre elever får matematik på niveau A, og at der bliver oprettet færre forskellige studieretningsklasser.

At matematik A ikke må samlæses to beslægtede studieretninger imellem, fx matematik A – virksomhedsøkonomi A og matematik A – international økonomi A i uddannelsen til merkantil studentereksamen, vil betyde, at særligt mindre skoler ofte kun vil kunne oprette en enkelt studieretning med matematik A. Tilsvarende gælder i uddannelsen til teknisk studentereksamen, hvor begrænsningen i mulighederne for samlæsning især vil betyde, at den enkelte skole vil begrænse sit udbud af naturvidenskabelige studieretninger. Det gælder også i de teknologiske og de kommunikationstekniske studieretninger, hvor man gerne vil have, at eleverne vælger matematik A. Høje matematikkompetencer er bl.a. stærkt efterspurgt og i øvrigt adgangskrav på de fleste teknisk videnskabelige uddannelser. Manglende muligheder for samlæsning er ganske enkelt uheldigt.

De manglende muligheder for samlæsning mellem studieretninger vil ofte indebære, at holdene bliver for små og dermed for dyre at gennemføre.

Samme udfordring findes, når matematik A udbydes som valgfag. Hvis antallet af tilmeldte elever til valgholdet er under 10, vil holdet af økonomiske årsager ofte ikke blive oprettet. Da der ikke er alternativer i form af samlæsning med en studieretningsklasse, bliver resultatet, at de pågældende elever kan blive nødsaget til efterfølgende at tage A-niveauet på GSK, hvilket DEG mener er en stor begrænsning for den enkelte elev.

De manglende samlæsningsmuligheder mellem forskellige studieretninger, hvor matematik på B-niveau indgår giver også problemer.

Et lille eksempel til illustration. På uddannelsen til merkantil studentereksamen kan der tænkes, at studieretningerne afsætning A/virksomhedsøkonomi A samlæses i samme stamklasse med afsætning/international økonomi A. Alle ens fag må samlæses, dog således at der på 3. år oprettes et særskilt hold i henholdsvis virksomhedsøkonomi A og international økonomi A (der i øvrigt samtidigt vil kunne fungere som valghold for andre studieretninger). I den samlæste klasse skal der oprettes to særskilte matematik B-klasser på 1. og 2. år.

Det betyder, at der skal oprettes mange små matematik B-hold. Faktisk et ekstra hold hver gang, der er en samlæst klasse. Omkostningen til at køre et ekstra matematikhold (der af bekendtgørelsen for uddannelsen til teknisk studentereksamen udgør 285 timers undervisningstid og i uddannelsen til merkantil studentereksamen nævner bekendtgørelsen ikke antal timers undervisningstid), vil andrage omkring ¼ mio. kr. over to år. Det vil især ramme mindre udbudssteder langt fra universitetsbyerne. Det er typisk disse steder, hvor der relativt er flest samlæste studieretninger samtidig med, at det er her, hvor det er vanskeligst at rekruttere kvalificerede matematiklærere. Også større skoler rammes hårdt af dette forhold. Ud over den økonomiske konsekvens er det selv på store steder ønskeligt at oprette blandede studieretningsklasser, for at kunne imødekomme så mange elevers ønsker som muligt om valg af studieretning. Den eneste måde skolerne kan kompensere for bekendtgørelsens krav om ekstra matematikhold, er ved at begrænse udbud af studieretninger.

DEG vil derfor opfordre til, at § 29 ændres, så samlæsning af matematik på tværs af beslægtede studieretninger muliggøres, men ikke på tværs af niveauer. Herved kan politikernes ønske og matematikkommissionens anbefaling af særstatus til matematik imødekommes.

Kapitel 10:

Institutionens kvalitetssystem og målinger af elevernes trivsel

§59 stk. 2.

Reglen om at den enkelte skole skal anvende samme kvalitetssystem for alle sine gymnasiale uddannelser og enkeltfag besværliggør, at en skole for en given uddannelse kan benchmarke med andre skoler med samme uddannelse. Reglen bør give bedre mulighed for benchmarking på tværs af skolerne.

§63

DEG forslår, at der tages højde for allerede eksisterende spørgerammer på erhvervsskolerne, således at der udvælges en række tilpassede obligatoriske spørgsmål fra centralt hold, som skolerne kan lægge ind i deres spørgeramme.

Bonus A i uddannelsen til teknisk studentereksamen

DEG har under drøftelser med ministeriet forstået, at der er planer om at ændre bonus A-ordningen, således at antallet af elever, der tildeles bonus A fordeles mere ligeligt mellem de treårige gymnasiale uddannelser. Det er i denne sammenhæng blevet fremhævet, at der er for mange elever på uddannelsen til teknisk studentereksamen, der opnår bonus A bl.a. fordi, der her kun kræves, at eleven har tre fag på A-niveau.

DEG mener, at der er en række gode grunde til, at mange elever på uddannelsen til teknisk studentereksamen får bonus A, og at den eksisterende ordning derfor bør bibeholdes.

De krav, der stilles til et A-niveau, er ikke entydige. Fx omfatter historie A 190 timer medens det obligatoriske teknologi B i uddannelsen til teknisk studentereksamen, som har omfattende skriftlighed, omfatter 290 timer. Sammenligningen i antallet af krævede fag på A-niveau giver således ikke meget mening

Et andet forhold, der understøtter rimeligheden i, at mange elever på uddannelsen til teknisk studentereksamen opnår bonus A, er, at niveaukravene i de obligatoriske fag i uddannelsen er strammere end i de øvrige 3-årige gymnasiale uddannelser. Der er flere krav om B-niveaufag end i de øvrige uddannelser. Samtidig er uddannelsen mere krævende med et væsentligt større undervisningstimal og større antal fordybelsestimer, end de øvrige uddannelser.

På denne måde lever den eksisterende bonus A-ordning op til sit oprindelige udgangspunkt om "noget for noget" dvs. at en elev får udbytte af en særlig indsats.

Bemærkninger til de gymnasiale læreplaner

Generelt

Punkt 2.4 – Omfang.

I læreplanerne indgår: "Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til XXX sider". DEG mener, at denne formulering ikke er operationel eller i værste fald begrænser brug af moderne undervisningsformer til fordel for de skriftlige genrer.

I relation til udvikling af undervisningsmaterialer bl.a. indenfor flipped classroom, læringsstile, cooperative learning og virtuel undervisning, mener DEG, at det er problematisk, at lærerplanerne udelukkende anviser sidetal som målbart parameter. Fx bærer litteratur, prosa og skriftlige online-medier stadig en væsentlig del af danskfaget, men en tiltagende del af faget består (og den aktuelle og fremtidige læringskultur i gymnasieskolen) af medier og tekster, der ikke kan opgøres i sidetal herunder fx læringsvideoer, podcast og virtuelt læringsmateriale.

Behov for særskilte eux-læreplaner

DEG er opmærksom på, at en del af læreplanerne også har virkning for eux. DEG vil henstille til, at der fremover bliver udarbejdet særskilte eux-læreplaner, som knytter an til, at eux er en del af en erhvervsuddannelse.

Valgfag

Innovation

I faget innovation er det uhensigtsmæssigt, at forretningsplanen ikke længere er en del af undervisningen. Produktinnovation er netop defineret som processen fra invention og frem til det første salg. Mange af de grundlæggende modeller i faget bygger på denne proces, og de vil i så fald blive mere eller mindre amputeret. Uanset hvilken af de 3-årige gymnasiale uddannelser, faget skal bruges på, så er det vigtigt at få en forståelse for forretningsplan og økonomi i innovation.

Kinesisk A

Eksamensformen i valgfaget kinesisk A harmonerer dårligt med bedømmelseskriterierne. Når 1/3 af eksaminationen skal foregå på dansk, er der stor risiko for, at elevernes iver og engagement i at tilegne sig sproget nedprioriteres. Kinesisk skal behandles som de øvrige begyndersprog på A, hvor den fulde eksamen også er på det pågældende sprog.

Uddannelsen til merkantil studentereksamen

Fagsammenfald mellem ErhvervsCase og SOP i uddannelsen til merkantil studentereksamen giver pres på økonomi-lærergruppe i eksamensperioden.

Det skærpede fagkrav til SOP, hvor mindst ét af fagene skal være et studieretningsfag, giver anledning til bekymring ift. den praktiske afvikling af den mundtlige prøve i SOP.

En stor del af opgaverne i uddannelsen til merkantil studentereksamen vil grundet den forholdsvis smalle studieretningsfagrække i uddannelsen enten have afsætning A (AFSA), virksomhedsøkonomi A (VØA) eller international økonomi A (IØA) som det ene fag, og dermed skal der til de mundtlige eksaminer være enten en eksaminator eller en censor med disse fag.

DEG's vurdering er, at de fleste skoler af strukturelle årsager vil placere SOP i 6. semester, og dermed skal

den mundtlige prøve afvikles i maj-juni. Det vil give et uforholdsmæssigt stort pres på denne gruppe af lærere, som også er eksaminatorer/censorer i erhvervsfag, og derudover kan være involveret i mundtlige eksaminer i AFSB, AFSA, VØB og VØA.

DEG kan være bekymret for, om det er muligt for skolerne at planlægge disse læreres eksamensperioder, og dermed have censorer nok til at dække prøverne. DEG foreslår derfor, at kravet om ét studieretningsfag i studieområdeprojektet udgår.

Prøveformer i fagene

I Følgegruppen til diverse rammeforsøg har det været drøftet, hvordan den enkelte elev ideelt set kan opleve en række forskellige prøveformer. Dette kan Xpres muligvis ikke håndtere, men det skal foreslås, at man ved gennemgang af prøveformerne samler særlige prøveformer i "fagfamilier", således at der er en vis sandsynlighed for, at den enkelte elev ved prøvetrækket oplever forskellige prøveformer.

Samtidig ser DEG gerne, at man tester de innovative kompetencer, og at man understøtter portfolio, således at den formative evaluering fremmes i de daglige faglige forløb.

Prøven i Almen Sprogforståelse (AP)

Prøven i AP omfatter forskellige elementer, der i et vist omfang kan udprøves skriftligt, og andre elementer der i højere grad peger på en mundtlig prøve. Da det er op til skolerne at løse denne opgave inden for rammerne af bekendtgørelsen, kan man forvente stor variation og dermed forskel mellem skolerne og den nationale standard. DEG skal derfor foreslå, at ministeriet udarbejder retningslinjer for prøvens indhold og niveau.

Erhvervsjura C og B

Under 4.2 PRØVEFORMER

I erhvervsjura B (s. 23) anføres det at "Før prøven sender skolen prøvematerialet bestående af opgaver med bilag, og et eksemplar af synopsen til censor"

I erhvervsjura C (s. 26) er intet anført om, at censor skal have tilsendt opgaverne. DEG ønsker, at censor også her får tilsendt prøvematerialet.

Eksamensform i virksomhedsøkonomi på hxx

Eksamensformen og faglige mål er styrende og retningsgivende for den undervisning, der udfoldes i praksis. I bekendtgørelsen nævnes det, at "i virksomhedsøkonomi arbejdes med aktuelle og virkelighedsnære problemstillinger", hvilket eksamen bør afspejle. Det er endvidere hensigtsmæssigt med en eksamensform, der i videst mulig udstrækning gør det muligt for eleverne at udfolde sig indenfor de kompetencetænkte mål¹, som de evalueres på.

DEG foreslår, at der alternativt kan indarbejdes en eksamensform som kendt fra erhvervsfag i læreplanen, hvor eleverne arbejder selvstændigt og i dybden med en case, hvorefter gruppen skal til en mundtlig eksamen. Denne eksamensform har den fordel, at såvel faglige kompetencemål som innovative kompetencer og studiekompetence stimuleres og udfordres. Dermed kunne faget i højere grad være med til at løfte gymnasiereformens hensigt med at løfte sidstnævnte kompetencer.

¹ Læreplanens pkt. 2.1.

Informatik B

DEG finder behov for at præcisere, hvordan eksamensprojektet indgår sammen med den trukne opgave under prøveformen pkt. 4.2.

Skriftlighed i fagene

DEG ønsker, at læreplanerne i flere fag har skriftlige projekter som grundlag for mundtlige prøver på samme måde som international økonomi. Særligt uddannelsen til merkantil studentereksamens øvrige økonomifag kan styrkes ved et større fokus på skriftlig produktion.

Indførelse af det skriveeksperter kalder "lange formater" vil endvidere styrke elevens studiekompetence, fordi det giver mulighed for fordybelse og egentlig vidensproduktion².

Uddannelsen til teknisk studentereksamen

Dannelsesbegreb

DEG gør opmærksom på, at dannelsesbegrebet mangler i matematik og teknikfag.

Globalisering

I uddannelsen til teknisk studentereksamen mangler globalisering som begreb i flere af læreplanerne. I matematik og teknikfag indgår globalisering slet ikke, og i flere fag, som fx biologi, bioteknologi og kemi, indgår det kun i forbindelse med supplerende stof. Det er en væsentlig mangel ved læreplanerne på htx, at der er så lidt fokus på de globale perspektiver.

Informatik C

DEG gør opmærksom på, at der i uddannelsen til teknisk studentereksamen mangler læreplaner for Informatik C i "HTX-læreplaner".

Kommunikation IT

I kernestoffet omkring "Design og visuel kommunikation" finder DEG, at det ikke er nok at benævne formsprog, når billeder og levende billeder er koblet sammen. Der savnes, at der også er fokus på de filmiske virkemidler som panorering, tiltning osv.

Eksamensformerne i visse fag vækker bekymring

24 timers eksamen er afskaffet både i bioteknologi og i biologi B. De 24 timer giver eleverne en meget bedre mulighed for at dykke ned i en biologisk problemstilling og vise, at de forstår at analysere og diskutere den. Når der kun er 30 min til et ukendt bilag, bliver det meget mere overfladisk, og eksamen tester mere papegøjelæring end den dybere forståelse.

DEG foreslår genindførelse af 24 timers eksamen i bioteknologi og i biologi B.

Ny eksamensform gør sig også gældende i tysk. DEG finder det ærgerligt, at 24 timers-eksamensformen i tysk nu ændres til fordel for en klassisk eksamensform med 60 minutters forberedelse. Det er skolernes

² "Det må (...) ses som et afgørende kvalitetskriterium for moderne gymnasieundervisning, at den ikke bare skaber rammer for reproduktion og dokumentation af viden, men også for produktion af viden. Det betyder, at læring i høj grad skal forbindes med operative, produktive processer, og produktive processer som fx skrivning skal tænkes og iværksættes som læreprocesser og ikke bare som dokumentation af indlært viden." Jf Ellen Krogh, SDU, Odense.

klare overbevisning, at den nuværende eksamensform løfter såvel de fagligt svage som stærke elever. DEG er bange for, hvad denne tilbagevenden til en klassisk eksamensform kommer til at betyde for elevernes oplevelse af eksamen – og dermed også af faget.

Fysik A

DEG mener, der ses en helt uforståelig forskel på eksamensafholdelse i fysik A i uddannelsen til teknisk studentereksamen og uddannelsen til almen studentereksamen.

I uddannelsen til almen studentereksamen er den første del af prøven eksperimentel, hvor eksaminanderne arbejder i laboratoriet i ca. 120 minutter i grupper på normalt to og højst tre eksaminander. I uddannelsen til teknisk studentereksamen er den første del af prøven ligeledes eksperimentel, hvor eksaminanderne arbejder i laboratoriet i ca. 90 minutter i grupper på normalt to og højst tre eksaminander. Anden del af prøven i uddannelsen til almen studentereksamen er individuel og mundtlig, hvor eksaminationstiden er ca. 24 minutter. Der gives ca. 24 minutters forberedelsestid. I uddannelsen til teknisk studentereksamen er eksaminationstiden ca. 30 minutter. Der gives ca. 30 minutters forberedelsestid.

Ifølge DEG bør de to læreplaner koordineres, så forskellen i eksamensafholdelsen udlignes mellem de to uddannelser.

Under prøveformer for fysik-faget er der brug for en præcisering af, hvornår eleverne trækker deres fysikopgave.

Naturvidenskabelig grundforløb

Af aftaleteksten fremgår, at de 45 timer hentes fra timerne, der er afsat til naturvidenskabelige fag og matematik. Det fremgår ikke af bekendtgørelsen, at matematik skal bidrage med timer til naturvidenskabelig grundforløb. Der bør skabes klarhed om timerne til naturvidenskabelig grundforløb.

Matematik

I læreplanen står der så lidt om indhold i forhold til dataanalyse, at det svarer til dét, eleverne allerede har lært i folkeskolen. Man har også undtaget dataanalyse fra projekterne. DEG mener derfor, at man skal fjerne emnet, da det kun vil være repetition.

Da man har valgt at fjerne opstilling af differentiaalligninger fra en praktisk problemstilling, mener DEG også her, at niveauet, som eleverne får med, bliver for lavt og uanvendeligt. Derfor mener DEG, at man bør fjerne emnet helt.

Til gengæld mener DEG, at vektorfunktioner bør indgå i læreplanen, da det er en vigtig del af undervisning i bl.a. teknikfag.

Da DEG også har en række medlemmer, der gennemfører uddannelsen til almen studentereksamen, har vi også et synspunkt i forhold til det konkrete indhold i matematiklæreplanen for denne uddannelse. Vi mener ikke, at det er tidssvarende at forudsætte, at der skal være en hensigtsmæssig vekslen mellem brug af matematiske værktøjsprogrammer og brug af "papir og blyant".

Med venlig hilsen

Lars Kunov

Direktør

Høringssvar

Fra: Martin Thing <martin@dgsnet.dk>
Sendt: 27. marts 2017 12:33
Til: Høringssvar
Emne: Høring - Gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - DGS
Vedhæftede filer: Høringssvar læreplaner mm - DGS.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

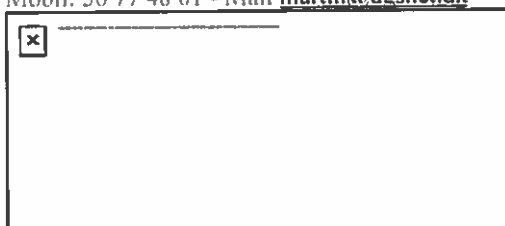
Til Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet

Jeg beklager mange gange den overskredne tidsfrist og håber, at høringssvaret stadig medtages i de samlede betragtninger

De bedste hilsner

--

Martin Thing
Formand
Danske Gymnasieelevers Sammenslutning
Mobil: 50 77 48 01 - Mail martin@dgsnet.dk

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Sendt til gtk@stukuvm.dk

DGS' høringssvar til udkast til ny bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og gymnasiale læreplaner

I DGS vil vi i det følgende kommentere primært i overordnede afsnit og med følgende få kommentarer til enkelte paragraffer. De overordnede afsnit, der er vigtigst for os, er: struktur af bekendtgørelser og læreplaner, reduktion af antallet af 24-timers eksamener samt tværfaglighed og elevinddragelse i læreplanerne.

Struktur for bekendtgørelser og læreplaner

I DGS mener vi, at den nye, samlede bekendtgørelse for de gymnasiale uddannelser vil komme til at skabe forvirring. Tidligere har det været let at navigere i bekendtgørelserne for hhv. STX, HF, HTX og HHX, og vi er bekymrede for, at flere elever nu vil få sværere ved at gennemskue lovgivningen, hvilket ikke er hensigtsmæssigt. DGS ser gerne, at der laves vejledninger for de specifikke gymnasiale retninger, så det igen kan blive lettere at navigere i lovgivningen om vores uddannelse.

Reduktion af antallet af 24-timers eksaminer

I høringsbrevet bedes h ringslistens organisationer forholde sig til reduktionen af antallet af 24-timers eksaminer samt overvejelserne om læreplansgruppernes anbefalinger herom. I DGS er vi bekymrede for reduktionen. DGS ser klare fordele i at beholde så mange 24-timers eksaminer som muligt af flere årsager. Først og fremmest er det vigtigt, at vi som elever m der forskellige eksamensformer som endelig evaluering af vores gymnasiale uddannelse, da vi således styrker både den effektive, perspektiverende læringssituation, som eksaminer med kort forberedelse fordrer, og den mere fordybende læringssituation, som eksaminer med lang forberedelse fordrer. Desuden er det vigtigt at bibeholde 24-timers eksaminer, da disse fungerer som den eksamensform, der kommer tættest på den daglige læringssituation i undervisningen. Eksaminer med lang forberedelse er for mange elever langt mere

virkelighedsnære, hvorfor både kvalitet og selvsikkerhed hos eleverne bliver styrket med denne eksamensform. DGS anbefaler derfor at lytte til læreplansgruppernes anbefalinger vedrørende de i høringsbrevet omtalte fag og dermed beholde muligheden for 24-timers eksaminer i disse.

Læreplanerne – tværfaglighed

Med afskaffelsen af AT og dermed de faste rammer for tværfaglighed bliver læreplanerne den nye platform for tværfagligt arbejde. Derfor ser DGS gerne, at det skrives tydeligere ind i læreplaner og de dertilhørende fremtidige vejledninger fra ministeriet, at tværfaglighed skal indgå. DGS ser gerne, at der skrives eksempler ikke blot på fagkombinationer, men på eventuelle emner/temaer for tværfagligt samarbejde samt gode eksempler på projektformer til tværfaglige forløb ind i læreplanerne. Disse gode eksempler kunne med fordel indsamles fra de skoler, der var lykkedes med at lave succesfulde AT-forløb med gode evalueringer fra lærere og elever.

Læreplanerne – Elevinddragelse

For at sikre det højest mulige faglige niveau i alle fag anbefaler DGS, at det skrives tydeligt ind i læreplanernes afsnit om didaktiske principper, at eleverne skal inddrages i planlægningen af undervisningen. Det skal ske gennem diskussion af temaer, sammenhæng herimellem samt udvælgelse af stof, på de områder, hvor det er muligt for lærerne at vælge selv. Dette vil imødekomme aftaletekstens intention om en styrket demokratisk forståelse hos gymnasieeleverne. Med direkte indflydelse på egen undervisning og dermed læring øges motivationen for læring samtidig med, at elevernes demokratiske forståelse forbedres, hvorigennem evnen til at opnå gymnasiets formål om almendannelse og demokratisk dannelse styrkes markant.

Yderligere kommentarer til enkelte paragraffer

§2

25% virtuel undervisning er for meget. Elever og lærere har brug for så meget kontakt og interaktion som muligt. Derfor ser DGS gerne en mindsket mængde af virtuel undervisning, der må udbydes. Det kunne for eksempel være 15%.

§ 15, stk. 1

Kravet om, at der højst må oprettes en studieretningsklasse pr. klassetrin med andet undervisningssprog end dansk, vil svække mulighederne for at tilbyde for eksempel engelsksprogede forløb, hvilket er yderst kritisabelt. På baggrund af aftaletekstens klare intentioner om at styrke elevernes globale kompetencer vil DGS opfordre til, at §15, stk 1, ændres, så denne restriktion afskaffes

§22

DGS bemærker med glæde, at kravet om løbende standpunktskarakterer er fjernet. Dette vil betyde bedre trivsel og læring for eleverne i klasserne.

§33

Som i kommentaren til §2 er det kritisabelt, at mængden af undervisning, der må være virtuel, stiger – *også på HF*. DGS ser gerne som minimum en fastholdelse af grænsen på 20%, men allerhelst en mindskelse til for eksempel 15%.

Merit, §65-73

DGS bemærker med bekymring, at elevernes vilkår for merit forringes, da §142 stk. 3 i stx-bekendtgørelsen udgår. Vi elever mister derfor muligheden for at få vurderet, om der kan gives merit for lavere niveau af ikke-beståede fag. Selvom det ikke er mange af vores elever, benytter sig af denne regel, mener DGS, at dette er med til at svække elevernes mulighed for videregående uddannelse unødvendigt.

Med venlig hilsen

Martin Thing

Formand for Danske Gymnasieelevers Sammenslutning - DGS

Høringssvar

Fra: Louise Westmark <low@danskegymnasier.dk>
Sendt: 28. marts 2017 09:35
Til: Høringssvar
Cc: Helle Otte; Anne-Birgitte Rasmussen
Emne: Ny version: Høring- gymnasiebekendtgørelse og læreplaner: Danske Gymnasier
Vedhæftede filer: Høring gymnasiebekendtgørelse og læreplaner-Danske Gymnasier.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Kære Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Vi har desværre fundet en formuleringsfejl i Danske Gymnasiers høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner. Det drejer sig om en formulering på s. 6 under overskriften *Engelsk som undervisningssprog §15*. I det tidligere indsendte høringssvar står: "Vi anbefaler bestemmelsen lempet således, at små skoler kan få dispensation for flere klasser med engelsk som undervisningssprog." Dette skal ændres til "Vi anbefaler bestemmelsen lempet således, at skoler kan få dispensation for flere klasser med engelsk som undervisningssprog."

Vedhæftet er en ny version af høringssvaret, hvor denne fejl er rettet.

Vi beklager, og håber I kan nå at ændre det.

Med venlig hilsen

Louise Westmark
 Uddannelseskonsulent

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
 1471 København K

D +45 3318 8267
 danskegymnasier.dk

 følg os på twitter

Fra: Louise Westmark
Sendt: 27. marts 2017 11:25
Til: 'GTK@stukuv.dk' <GTK@stukuv.dk>
Cc: Helle Otte <hot@danskegymnasier.dk>; Anne-Birgitte Rasmussen <ar@adm.kg.dk>
Emne: Høring- gymnasiebekendtgørelse og læreplaner: Danske Gymnasier

Kære Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Vedlagt følger Danske Gymnasiers høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

Med venlig hilsen

Louise Westmark
Uddannelseskonsulent

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

D +45 3318 8267
danskegymnasier.dk

 følg os på twitter

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

+45 3318 8260

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Att: Kontorchef Birte Iversen

S. 1
27.03.2017

D +45 33188260
mail@danskegymnasier.
dk

Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Danske Gymnasier takker for muligheden for at afgive høringssvar på udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner. Samtidig vil Danske Gymnasier gerne kvittere for den åbne og konstruktive dialog, vi har haft med ministeriet i forbindelse med udarbejdelsen af samme.

Danske Gymnasier er glade for den regelforenkling, der følger af sammenskrivningen af de otte bekendtgørelser til en samlet gymnasiebekendtgørelse samt den afbureaukratisering, der ses på en række punkter i gymnasiebekendtgørelsen.

Desværre ser vi også på visse områder en utilstrækkelig indfrielse af den politiske aftale om styrkede gymnasiale uddannelser. Det gælder blandt andet nye prøveformer, tværfaglighed, det nye hf og det opdaterede dannelsesbegreb (særligt digitale kompetencer og innovation). På disse punkter må vi med beklagelse konstatere, at læreplanerne ikke lever op til de intentioner og ambitioner, vi ser i aftalen.

I høringssvaret vil vi udover at uddybe ovenstående pege på en række planlægningsmæssige udfordringer, der stiller specielt små skoler vanskeligt. Særligt er vi yderst bekymrede for stramningerne for samlæsning af matematik.

Samlæsning

Vi kvitterer for, at der med gymnasiebekendtgørelsen gives øgede muligheder for samlæsning (§29). Vi beklager dog, at det ikke gælder matematik og bioteknologi A.

Matematik

Danske Gymnasier anerkender, at der er brug for et kvalitetsløft af matematik og kvitterer for det stærke fokus, der har været på problematikken med nedsættelsen af matematikkommissionen osv. Vi har imidlertid svært ved at se, hvad der har nødvendiggjort begrænsning af samlæsning af matematik og ser heller ikke i matematikkommissionens anbefalinger en begrundelse for denne stramning.

En sådan begrænsning er kritisk for gymnasier, der ikke kan samle en hel klasse inden for de naturvidenskabelige studieretninger. Selv blandt de små gymnasier, der er meget stærke inden for naturvidenskab, vil det være urealistisk at få hele klasser inden for de enkelte naturvidenskabelige studieretninger. Konsekvensen vil være en merudgift på 375 undervisningstimer for en klasse med elever fra studieretninger med hhv. fysik A-matematik A og kemi A-matematik A. En utilsigtet sideeffekt vil være, at skoler presses til at erstatte de naturvidenskabelige A-A-studieretninger med studieretningen matematik A, fysik B og kemi B, fordi det vil være mere økonomisk ansvarligt set i forhold til skolens ressourceudnyttelse. Således frygter vi, at stramningen af samlæsning for matematik vil medføre flere elever uden studieretninger med naturvidenskab på A-niveau.

Også sproglige studieretninger vil blive ramt. For en skole, der udbyder fire varianter af sproglige studieretninger: EN-FRB-TYF(B), EN-SPB-TYF(B), EN-TYF(A)-Sa og EN-FRB vil det således gælde, at eleverne på de to første studieretninger skal sidde på hvert deres Ma-C-hold, og på de to sidste på hvert deres Ma-B-hold. Konsekvensen bliver ikke en styrkelse af sprogene, men tværtimod en unødvendig barriere for sprogene.

Vi forudsætter, at §29 stk. 2 ikke implicerer en begrænsning af samlæsning af matematik i fagpakker på hf. Hvis det ikke er tilfældet, vil det være umuligt at opretholde et nogenlunde bredt udbud af fagpakker på små hf-skoler. En hf-skole udbyder f.eks. matematik B i kombination med idræt/kemi/biologi. Det vil være urealistisk at oprette tre separate matematikklasser, men skolens lærere vil kunne lave en tilrettelæggelse, hvor matematikundervisningen tones mod mindst to af de andre fag i overensstemmelse med regler for fagpakker, projekter og praktik samt i overensstemmelse med uddannelsens øvrige mål. En utilsigtet konsekvens af, at matematik ikke kan samlæses bliver hermed, at små hf-udbud presses til at minimere andelen af fagpakker med matematik. Det vil være hensigtsmæssigt, at det tydeliggøres, at samlæsning i matematik er mulig for fagpakker på hf.

Overordnet opfordrer Danske Gymnasier kraftigt til, at det overlades til den enkelte skole at tilrettelægge matematikundervisningen. Subsidiært bør bindingerne for samlæsning af matematik som minimum blødes op,

S. 2
27.03.2017

for eksempel ved at muliggøre samlæsning mellem studieretninger inden for samme hovedområde samt med mulige undtagelsesbestemmelser for små gymnasier.

Bioteknologi A

En tilsvarende uhensigtsmæssig begrænsning af samlæsningsmuligheder angår bioteknologi A (§29, stk. 2). Dette vil give institutioner med den særlige konstruktion med både stx og htx på samme adresse mulighed for at tilgodese de ønsker, som eleverne måtte have i forhold til oprettelse af bioteknologi A. Således kunne man i uddannelsesbekendtgørelsen indføre muligheden for, at denne samlæsning kan foregå enten efter stx- eller htx-læreplanen for faget bioteknologi A.

S. 3
27.03.2017

Det nye hf

En central vision i Aftalen om styrkede gymnasiale uddannelser er den nye hf, der skal afhjælpe nogle af de udfordringer, som hf oplever i dag og samtidig sikre, at hf fortsat kan bevare sin styrke med at løfte mønsterbrydere og give en bred gruppe med forskellige udfordringer i livet en chance for at få en videregående uddannelse. I den politiske aftale fremgår det, at alle fag får en praksisorienteret toning og at fagligheden på hf er nært forbundet med fagenes professionsrettede perspektiver. Som et led i den politiske intention om ligeværdige gymnasiale uddannelser med tydelige profiler understreges det i formålsparagraffen til hf, at der i hf-uddannelsen lægges vægt på såvel det teoretiske som det professionsrettede, herunder fagenes anvendelse i relation til videre uddannelse og job. Imidlertid må vi med undren konstatere, at hverken aftalens intention eller formålsparagraffens ramme om et nyt hf med en tydelig profil er indfriet i læreplanerne.

Der er således ikke udarbejdet hf-læreplaner til en række fag (valgfag og fagpakkefag) på hf. Det kan derfor frygtes, at hf ikke får det løft, den fornyselse og den tydelige profil, som intentionen tilsigter. I værste fald står vi med en hf, der på den ene side ikke er direkte kvalificerende til lange videregående uddannelser, men på den anden side heller ikke realiserer visionen om en professionsorienteret gymnasial uddannelse.

Særligt udfordrende er det, at fagpakkerne, der i aftalen er tænkt som et af hovedelementerne i det professionsrettede, vil følge stx-læreplaner og i enkelte tilfælde læreplaner fra de erhvervsgymnasiale uddannelser. Det gælder alle fag bortset fra matematik, der får en hf-læreplan på B-niveau. Hermed er fagpakken i hf reduceret til en light-version af studieretningssamarbejdet på stx frem for en ny faglighed og ny uddannelsesprofil (samme læreplaner blot på B-niveau i hf).

I værste fald kan det betyde, at eleverne læser efter én faglighed i 1.hf (den professionsrettede) og så skifter til en anden faglighed i 2.hf (den videnskabsbaserede stx-faglighed). Kongstanken for den nye hf er netop, at hf's elevgruppe motiveres og løftes af at have et klart fremtidsperspektiv og en faglighed, der er koblet til det virkelighedsnære gennem professionsorienteringen. Skifter i faglighed fra obligatoriske fag til fagpakkefag og valgfag risikerer herved at

udfordre målsætningen om at få flere til at lykkes og at blive motiveret til at tage en videregående uddannelse.

Danske Gymnasier anbefaler derfor, at der indføres hf-læreplaner til alle fagpakkefag, så disse afspejler uddannelsens formål og profil for hermed på bedste måde at se hf realiseret som den nye uddannelse, der lanceres i den politiske aftale.

Subsidiært bør der ske en justering af §36 stk. 2, så denne giver en klarere ramme for og tydeligere hjemmel til at indfri intentionerne med den nye hf og afspejler formålsparagraffen for uddannelsen. Der er behov for en entydig præcisering af, at fagene på hf-uddannelsen skal afsætte tid til at arbejde med det professionsorienterede og virkelighedsnære samt en entydig hjemmel til at justere kernestoffet, så det understøtter hf-uddannelsens formål. Endelig er det afgørende, at §36 stk. 2 fastsætter, at en sådan justering af kernestoffet i overensstemmelse med hf-uddannelsens formålsparagraf afspejles i eksamen.

S. 4
27.03.2017

Rammer og kvalitet

Danske Gymnasier vil fortsat gerne kvittere for en god politisk aftale om gymnasireformen, herunder for styrkelsen af fagligheden samt opdateringen af fagligheden og den almene dannelse. Danske Gymnasier har tidligere anbefalet en tværgående, forpligtende ramme for det flerfaglige samspil samt for de nye kompetenceområder. Det er fortsat vores vurdering, at en sådan ramme vil styrke kvalitet i udmøntningen af lovens bestemmelser om, at eleverne skal opnå styrkede kompetencer inden for de pågældende områder. Vi er derfor bekymrede over den manglende klare ramme herfor samt den manglende standardisering af beskrivelserne af det opdaterede dannelsesbegreb (særligt digital dannelse og innovative kompetencer).

Et eksempel på udfordringer med den manglende klare ramme er digital dannelse. Bekendtgørelsen indeholder ikke yderligere generelle regler om fortolkningen og implementeringen af den politiske aftaleteksts afsnit om digitale kompetencer. En udvikling af dette område er derfor afhængig af institutionens udfoldning af lovteksten kombineret med læreplanernes formuleringer. Sidstnævnte er imidlertid langt hen ad vejen begrænset til fagspecifikke tilgange beskrevet i afsnit 3.3. Det bliver derfor særdeles vanskeligt at sætte en fælles, målrettet ramme for indsatsen på området, som lever op til tankerne om at lade digitale kompetencer i videste forstand spille en væsentlig rolle i udviklingen af det 21. århundredes kompetencer i gymnasiet.

Danske Gymnasier anbefaler således fortsat, at der etableres samlende forpligtende rammer for det tværfaglige samspil samt de nye kompetenceområder, som vi kender det fra det nuværende bilag 4 om skriftlighed.

Eksamen

Af høringsbrevet fremgår det, at det ikke har været muligt at opnå enighed om antallet af 24/48-timers eksamener. Danske Gymnasier

anbefaler, at eleverne i gymnasiet møder varierede eksamensformer. Reduceres 24/48-timers eksamener som foreslået fra 49 til 7 vil det imidlertid betyde, at langt hovedparten af eleverne fremover kun møder en 24-timers prøve i idræt C, mens langt hovedparten af de øvrige eksamener vil følge 'den klassiske eksamensform': Kort forberedelsestid og ukendt stof.

Det er veldokumenteret, at eksamensformer har stor betydning for elevernes læring, og en variation i eksamensformer er derfor et vigtigt element i at sikre en bred vifte af kompetencer, kundskaber og færdigheder hos eleverne. Eksamen med kort forberedelse i ukendt stof er særligt god til at teste konkrete færdigheder. Men det er de skriftlige eksamener også. Der er også behov for eksamensformer, der understøtter elevernes dybdelæring og tester et bredere spænd af kompetencer, end det er muligt i eksamener med kort forberedelsestid. Eksamen med lang forberedelse er et eksempel herpå. Samtidig viser EVA's undersøgelse af eksamensformer, at mundtlige prøver med 24-timers forberedelse ikke er socialt skævvridende. Vi frygter, at en voldsom reduktion af 24/48-timers eksamener vil resultere i et læringstab.

Danske Gymnasier bakker derfor op om læreplansgruppernes indstillinger, som disse fremgår af høringsbrevet samt anbefales af de pågældende faglige foreninger. Således anbefaler Danske Gymnasier eksamener med 24/48-timers forberedelse i hhv. biologi A (stx), historie A (stx), samfundsfag A, samfundsfag B (stx), engelsk (hf), historie B (hf), psykologi B (valgfag) og bioteknologi A (stx).

Studieretningsprojektet

Et centralt punkt i den politiske aftale om gymnasireformen er fokuserede studieretninger med en tydelig faglig profil. En kongstanke i studieretningsgymnasiet er, at den faglige fordybelse opnås gennem en målrettet progression i det fokuserede arbejde med studieretningens faglige område, både i studieretningens fag og faglige samspil samt i et samspil med de obligatoriske fag. Et væsentligt element i den faglige fordybelse er netop det faglige samspil.

Læreplanen for studieretningsprojektet rummer imidlertid mulighed for, at eleverne kan skrive et enkeltfagligt studieretningsprojekt, hvis faglæreren skønner, at området og problemstillingen egner sig til enkeltfaglig besvarelse.

Vi mener, at ansvaret herfor bør ligge hos institutionens leder enten i form af lokalt udarbejde retningslinjer, der skal opfyldes for at opnå dispensation for at skrive enkeltfagligt, eller i form af en godkendelse hos institutionens leder, for herved at sikre at muligheden for det enkeltfaglige studieretningsprojekt ikke leder til en udvanding af arbejde med det faglige samspil.

Desuden undrer det, at der i læreplanen for studieretningsprojektet fremgår, at elever på eksempelvis en naturvidenskabelige retning helt kan undlade at skrive studieretningsprojekt inden for sine studieretningsfag endsige indenfor det hovedområde, som studieretningen er en del af. En elev på en studieretning med

S. 5
27.03.2017

matematik A og fysik A kan således skrive studieretningsprojekt alene i historie, dansk eller engelsk A, hvis eleven har dette som valgfag. En elev i en sproglige studieretning kan helt undgå sprogfag i studieretningsprojektet. Hermed er det vanskeligt at se studieretningsprojektet som en kulmination af det tre-årige studieretningsforløb, både for så vidt angår det fagfaglige samspil og det faglige hovedområde. Herved risikerer studieretningsprojektet at udvande intentionen med den fokuserede fordybelse i det nye studieretningsgymnasium samt at reducere antallet af elever, der arbejder med sprog og naturvidenskab i studieretningsprojektet, hvilket er i modstrid med intentionen om et løft til netop disse områder. Det anbefales derfor, at det kun er muligt at skrive enkeltfaglig opgave i studieretningens A-fag.

S. 6
27.03.2017

Øvrige uhensigtsmæssigheder

Engelsk som undervisningssprog, §15

Danske Gymnasier betragter det som et eksempel på unødvendig detailstyring, da det – uanset en skoles størrelse og profil – udelukkes, at man kan have mere end en studieretningsklasse med delvis engelsksproget undervisning pr. årgang. Vi anbefaler bestemmelsen lempet således, at skoler kan få dispensation for flere klasser med engelsk som undervisningssprog.

Merit, §65-73

Elevernes vilkår for merit forringes, da §142 stk. 3 i stx-bekendtgørelsen udgår, hvorved eleverne mister muligheden for at få vurderet, om der kan gives merit for lavere niveauer af ikke-beståede fag. Få elever benytter sig af denne regel, men vi vurderer, at det en afskaffelse vil være en unødvendig barriere for elevernes videre uddannelse.

Omfangsmål

Danske Gymnasier har tidligere påpeget, at et nyt omfangsmål for de enkelte fag er et unødvendigt krav om dokumentation samt at sidetal ikke er et retvisende omfangsmål, da store dele af undervisningsstoffet i gymnasiet ikke består af standardiserede sider endsige sider i bred forstand. Det anbefales derfor fortsat, at det nye krav om omfang bortfalder eller sekundært, at der findes et mindre administrativt krævende omfangsmål, så lærerne kan bruge tiden på eleverne frem for på unødvendig og upræcis dokumentation.

Censorallokering for studieretningsprojektet

Danske Gymnasier kvitterer for placeringen af den mundtlige eksamen i studieretningsprojektet som en del af den sidste eksamenstermin. Vi gør dog opmærksom på, at det kan vanskeliggøre censorallokering og eksamensplanlægning, hvis censuren heraf planlægges udenom skolen. Vi anbefaler derfor, at censorallokering på studieretningsopgaver integreres i den almindelige eksamensplanlægning.

Læreplan for idræt C

I forbindelse med eksamen i idræt C forudses en række planlægningsmæssige problemstillinger. Mange gymnasier vil have

vanskeligt ved at leve op til kravet om, at eleverne i løbet af de 24 timer mellem forberedelsestidens start og den praktiske prøves begyndelse skal have mulighed for at benytte de relevante idrætsfaciliteter, for eksempel svømmehaller. Den korte tidsfrist på 24 timer vil desuden vanskeliggøre udarbejdelsen af en god eksamensplan, der ofte vil skulle tage højde for afholdelse af eksamen på forskellige adresser grundet geografisk spredning af idrætsfaciliteter. Det anbefales derfor, at eksamensformen justeres i forhold til tidsfrister og behov for idrætsfaciliteter.

Læreplaner for kultur- og samfundsfagsgruppen og naturvidenskabelig faggruppe

I formuleringerne for den interne prøve i hhv. naturvidenskabelig faggruppe og kultur- og samfundsfagsgruppen indgår en uforklarlig forskel i forhold til det planlægningsmæssige. Vi anbefaler en standardisering, hvor rammerne for den naturvidenskabelige faggruppe overføres til kultur- og samfundsfagsgruppen, således at tidsrammen for begge lyder 'skolen afholder den interne prøve i slutningen af det samlede undervisningsforløb'. En sådan formulering vil lette planlægningen betydeligt.

S. 7
27.03.2017

Eksamen i almen sprogforståelse

Der savnes en standardisering af de to prøver i hhv. almen sprogforståelse og naturvidenskabeligt grundforløb. Hvor den naturvidenskabelige grundforløbsprøve har en klar ramme, der sikrer en national standard, er prøven i almen sprogforståelse anderledes løst formuleret. En intention i reformen er at styrke sprogene. Denne ambition bør afspejles i en klar ramme for prøven i almen sprogforståelse.

Læreplan for dansk og historie (stx)

Det fremstår som en unødvendig detailstyring af fastlægge dansk-historieopgaven i 1.g. Der anbefales i stedet en formulering, der fastlægger, at dansk-historieopgaven placeres inden studieretningsopgaven.

Med venlig hilsen

Anne-Birgitte Rasmussen
Formand

Høringssvar

Fra: Sofie Seidenfaden <sose@uc-dk.dk>
Sendt: 27. marts 2017 09:54
Til: Høringssvar
Cc: Harald Mikkelsen - (hm@via.dk); Inge Friis Svendsen
Emne: Vedr. høringssvar over gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Danske Professionshøjskoler
Vedhæftede filer: Høring - Gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Danske Professionshøjsko....pdf
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til JRP og PH

Kære Birte

Jeg fremsender hermed Danske Professionshøjskoler høringssvar over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

Bedste hilsener
Sofie

Med venlig hilsen

SOFIE SEIDENFADEN
Konsulent

sose@uc-dk.dk
+45 3173 0591

Danske Professionshøjskoler
University Colleges Denmark

Ny Vestergade 17 st.tv.
1471 København K
Tlf. +45 3338 2200
uc-dk@uc-dk.dk
www.uc-dk.dk

Få vores nyhedsbrev

Følg os på twitter

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
GTK@stukuvn.dk

Høringssvar over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Danske Professionshøjskoler takker for Styrelsen for Undervisning og Kvalitets invitation som høringspart i høringen over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner. Neden for fremgår foreningens bemærkninger. Professionshøjskolen VIA (VIA) udbyder hf på ét uddannelsessted i Nørre Nisum. I nærværende høringssvar er der derfor også inddraget perspektiver fra en hf-institution.

1.UDKAST TIL BEKENDTGØRELSE OM DE GYMNASIALE UDDANNELSER

Konkrete bemærkninger

§3, stk.2, pkt.2

Danske Professionshøjskoler anbefaler, at det specificeres, at introduktionen til studieretningernes hovedområder og til de typer videregående uddannelser, som den enkelte studieretning er målrettet mod, sker i samarbejde med Studievejlg.

Kapitel 2 - 'Særligt om fagpakker og valgfag'

Danske Professionshøjskoler finder det uhensigtsmæssigt, at det ikke adresseres, at hf-institutionerne skal være i dialog med de videregående uddannelsesinstitutioner om fagpakkenes sammensætning.

Dels kan der være en risiko for, at en hf-elev vil være nødsaget til at supplere sine hf-fag for at kunne læse til fx lærer eller bioanalytiker som følge af specifikke krav til optagelse vedrørende udvalgte fag, fordi fagpakken ikke har matchet optagelseskravene.

Dels kan medlemsorganisationerne se på den konkrete sammensætning af nogle fagpakker rettet mod sundhedsområdet, at hf-eleverne får begrænset indsigt i de naturvidenskabelige fag ligesom de faglige krav ikke er på A-niveau. Dette kan medføre en større risiko for frafald, når eleverne senere starter på en sundhedsvidenskabelig professionsbacheloruddannelse, fordi deres faglige forudsætninger ikke er stærke nok.

Med en dialog mellem hf og de videregående uddannelser om fagpakkesammensætninger og adgangskriterier til de videregående uddannelser, vil man kunne minimere både behov for supplerende og risiko for frafald.

§ 38 Stk. 3

Her fremgår det, at 'Kulturforståelse' ikke kan udbydes på B- og C-niveau. Det er Danske Professionshøjskoler opfattelse, at 'Kulturforståelse' er et fag, som har sin berettigelse på hf-uddannelsen. Faget er ikke alene relevant i forhold til fagpakkerne, men også i forhold til praktik- og projektførelserne. I fagpakkerne kan valgfaget bidrage med analyse af uddannelseskulturer og af professionskulturer. Endvidere vil faget være relevant i forhold til feltarbejdsstudier, som kan anvendes i praktik- og projektførelserne. Danske Professionshøjskoler mener, at kulturforståelse helt overordnet er et fag, der i stor udstrækning kan bidrage til hf-uddannelsens professionsrettethed, og som henvender sig til den målgruppe, som søger hf.

§39

Danske Professionshøjskoler mener, at kravet om valgfag på B-niveau, der skal indgå i institutionens valgfagsudbud, vil medføre store bindinger for de mindre hf-institutioner. Der vil skulle udbydes en bred vifte af valgfag, hvoraf mange sjældent vil blive oprettet. Det betyder ligeledes et krav om, at institutionen kan disponere over undervisere, der i givet fald kan varetage opgaven. Både kravene om, at mindst to af fagene: biologi, kemi og naturgeografi på B-niveau og ligeledes ét fortsættelsesprog på B-niveau er vanskeligt at honorere på en mindre hf-institution. På hf-uddannelsen i Nørre Nisum kan der fx sjældent oprettes et tyskhold på C-niveau.

2. UDKAST TIL HF LÆREPLANER

Generelle bemærkninger

Danske Professionshøjskoler finder generelt, at hf-læreplanerne forekommer upræcise og ukonkrete i forhold til den nye profil hf-uddannelsen har fået med '*Lov om de gymnasiale uddannelser*'.

Foreningen mener, at det praksis- og professionsrettede aspekt i hf-uddannelsen er svært at læse ud af fagenes læreplaner. Eksempelvis i læreplanen for kultur- og samfundsfagsgruppen står blot, at faggruppen skal medvirke til at understøtte elevernes arbejde med at udvikle løsningsforslag i forhold til almene og praksisorienterede virkelighedsnære problemstillinger. I forhold til faglige mål kan der ikke læses ændringer, der matcher hf-uddannelsens profil. På den baggrund anbefaler Danske Professionshøjskoler, at der mere konsekvent skrives professionsorienterede faglige læringsmål ind i læreplanerne.

Konkrete bemærkninger

Bilag XX - Kultur- og samfundsfagsgruppen – toårigt hf

Vedr. 2.4. Omfang

Danske Professionshøjskoler mener ikke, at der for faggruppens vedkommende bør rejses krav om et omfang af det faglige stof. Det centrale må være, at fagene når omkring de kernefaglige områder og vi foreslår, at det må være op til institutionen at sikre, hvordan det sker.

Vedr. 3.1. Didaktiske principper

Foreningen finder det positivt, at der er sket en reduktion i de flerfaglige forløb. Det giver mere tid til de enkelte fag og til at eleverne kan arbejde i dybden med de tre fags kerneområder og dermed opnå større enkeltfaglige kompetencer. En styrkelse af disse kompetencer må forventes også at styrke de flerfaglige forløb.

Vedr. 4.2. Prøveform

VIA's erfaringer med den flerfaglige prøveform i den gældende bekendtgørelse er meget positive. De afvikler i dag en prøve, som virker meningsfuld for både elever og underviser. Danske Professionshøjskoler undrer sig derfor over, at der lægges op til at afskaffe den fællesfaglige prøve i den form, den har i dag. Den erstattes af en intern flerfaglig prøve og en ekstern enkeltfaglig prøve i et af de tre fag. De to prøver synes unødvendige for, at eleverne kan vise deres faglige kompetencer. Endvidere binder de to prøver mange ressourcer til prøveafvikling. Formålet med de to prøver virker ikke logisk og fremstår ikke fuldstændig afklaret. Med den prøveafvikling, der er lagt op til med læreplanen for kultur- og samfundsfagsgruppen kan det næppe undgås, at der vil komme faglige overlap mellem de to prøver. Den enkeltfaglige prøve synes overflødig for, at eleven kan vise sine kompetencer i forhold til faggruppens formål.

3. UDKAST TIL LÆREPLANER FOR HHV, HF, STX, HHX OG HTX

Endelig bemærker Danske Professionshøjskoler, at læreplanerne - særligt i forhold til formuleringerne om opnået studiekompetence - ikke er enslydende, men stadig delt i ordlyden til henholdsvis htx/hhx og stx/hf. Det stemmer dårligt overens med, at den fælles lov om gymnasiale uddannelser havde som et af sine formål, at de gymnasiale uddannelser sidestilles.

Det anbefales derfor, at formålet med fælles obligatoriske fag som eksempelvis Dansk A ensrettes, så ordlyden ved alle fire gymnasiale forløb bliver enslydende - særligt i forhold til det studieforberegende aspekt.

Med venlig hilsen

Harald Mikkelsen,
Formand for Danske Professionshøjskoler

Høringssvar

Fra: Tine Klovborg Schou <tk@dkuni.dk>
Sendt: 27. marts 2017 11:17
Til: Høringssvar
Cc: dkuni-med
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner Danske Universiteter
Vedhæftede filer: Høringssvar Danske Universiteter om gymnasiale uddannelser og gymnasiale læreplaner .pdf; KU høringssvar bkg om gymnasiale uddannelse og gymnasiale læreplaner.pdf; Høringssvar fra SDU vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og og udkast til gymnasiale læreplaner.pdf; DTU - Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser.pdf; ITU høringssvar.pdf; AAU Høringssvar vedr. bekendtgørelse om de g_ (D904943).pdf; Aarhus Universitet høringssvar.pdf; CBS høringssvar.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Danske Universiteter

Universities Denmark

Den 27. Marts 2017

TKS

Til Undervisningsministeriet, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Emne: høringssvar fra Danske Universiteter vedrørende høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Hermed fremsendes:

- Høringssvar fra Danske Universiteter
- Universiteternes individuelle høringssvar

Med venlig hilsen

Tine Klovborg Schou
 Fuldmægtig
 Danske Universiteter
 Fiolstræde 44, 1. th.
 1171 København K
 Tlf. 33 36 98 11
tk@dkuni.dk
www.dkuni.dk

Danske Universiteter

Universities Denmark

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Att: Birte Iversen

Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 36 98 05
Fax 33 36 98 26
www.dkuni.dk

27. marts 2017
J.nr.
TKS
Dir. tlf. 33 36 98 11
tk@dkuni.dk

Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Danske Universiteter takker for ovennævnte udkast, som er modtaget i høring fra Undervisningsministeriet den 28. februar 2017.

Udkastet har været sendt i høring hos universiteterne.

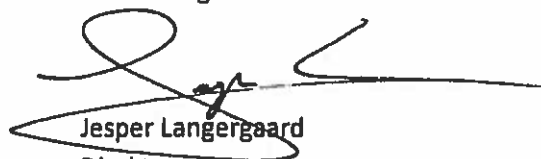
Danske Universiteter har modtaget svar fra Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Copenhagen Business School og IT Universitetet.

Danske Universiteter finder det indledningsvis positivt, at Matematik undtages de nye regler om mulighed for samlæsning. Der er erfaringsmæssigt stor forskel i bl.a. abstraktionsniveau mellem klasser på hhv. A- og B-niveau, og denne undtagelse er vigtig i forhold til at opretholde forskellige profiler i Matematik. Danske Universiteter undrer sig derfor over, at tiden til skriftligt arbejde reduceres for STX A- og B-niveau, mens den for C-niveau er uændret. Denne reduktion i fordybelsestid synes at være i modstrid med ønsket om at styrke faget Matematik i gymnasieskolen.

Det vækker desuden undren, at der i formålsbeskrivelsen for sprogfag (eksempelvis Engelsk B) ikke står, at faget har et studieforberedende formål modsat Dansk A. Derudover anbefaler Danske Universiteter, at fagbeskrivelserne – særligt i forhold til formuleringerne om opnået studiekompetence – ensrettes, så de ikke som nu deles i ordlyden til hhv. HTX/HHX og STX/HF.

For yderligere og mere tekniske bemærkninger til udkastet henvises til universiteternes individuelle høringssvar, der er vedlagt.

Med venlig hilsen

Jesper Langergaard

Direktør

Danske Universiteter

Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Københavns Universitet (KU) takker for muligheden for at komme med bemærkninger til *udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner*. KU har følgende bemærkninger til udkastet:

Angående prøveformer i læreplanerne

KU bemærker, at der er forskel mellem de mulige prøveformer, der indgår i de forskellige gymnasiale uddannelser. I de foreslåede læreplaner for STX og HTX indgår prøveform med synopsis slet ikke, og kun sjældent i læreplanerne for HF og HF-e, mens prøveform med synopsis er ofte forekommende i de foreslåede læreplaner for HHX.

Prøveform med synopsis er i de senere år blevet en udbredt prøveform på universiteterne. For at være godt rustet til videre uddannelse, er det hensigtsmæssigt at der under ungdomsuddannelse er mulighed for at opnå erfaring med de forskellige prøveformer, der indgår på videre uddannelse.

Angående § 76, stk. 3:

KU bemærker, at bekendtgørelse nr. 130 af 21. februar 2011 om merit i de gymnasiale uddannelser (meritbekendtgørelsen) med udkastet foreslås ophævet pr. 1. august 2017. KU vil i den forbindelse påpege behovet for, at meritbekendtgørelsens bilag 1 fortsat skal være gældende i den ene eller anden form.

Bilag 1 benyttes ved niveauindplacering af fag fra tidligere gældende gymnasiale uddannelser, der er aflagt før indførelsen af A-, B- og C-niveauer.

KU har i de senere år haft over 200 ansøgere årligt, der søgte optag på baggrund af et ældre dansk gymnasialt bevis uden A-, B- og C-niveauer. Med ophævelsen af kandidatreglen er der en vis sandsynlighed for, at dette

23. MARTS 2017

UDDANNELSESSERVICE
STRATEGI & POLITIK

FRUE PLADS 4
1166 KØBENHAVN K
POSTBOKS 2177

TLF 35322626
DIR 35323154

thla@adm.ku.dk
www.us.ku.dk

REF: THLA

antal vil stige. Når KU vurderer disse ansøgers niveauer i forhold til de specifikke adgangskrav, tager KU udgangspunkt i meritbekendtgørelsens bilag 1 og anvender derudover fagbeskrivelser og bekendtgørelser fra tidspunktet for bevisets aflæggelse efter behov.

SIDE 2 AF 2

Med venlig hilsen

Therese Hyll Bruun
Specialkonsulent

Sekretariatet
Danske Universiteter

E- mail: dkuni@dkuni.dk

Svar fra SDU vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

23. marts 2017

SDUs sagsnr. 17/9091
ANS/kfm

SDU har følgende bemærkninger til ovenstående høring:

Kapitel 1, § 3, stk. 2, pkt. 2:

SDU anbefaler, at det specificeres, at introduktionen til studieretningernes hoved-områder og til de typer videregående uddannelser, som den enkelte studieretning er målrettet mod, sker i samarbejde med Studievalg.

Kapitel 6, § 50, stk. 2:

SDU anbefaler, at institutionerne ligeledes fastlægger retningslinjer for vejledningen om overgang til de videregående uddannelser i samarbejde med Studievalg.

Bemærkninger til Læreplaner for HF:

SDU anbefaler, at der mere konsekvent skrives det professionsorienterede læringsmål ind i fagbeskrivelserne. Som læreplanerne foreligger nu, er det professionsrettede og studieforberedende nævnt i få af fagbeskrivelserne og med meget lidt stringent ordlyd. Engelsk B: Det vækker undren, hvorfor der i formålsbeskrivelsen for sprogfag eksempelvis Engelsk B ikke står, at faget har et studieforberedende formål modsat Dansk A?

Overordnet bemærkning til bekendtgørelsen og læreplaner:

Den fælles lov om gymnasiale uddannelser havde som et af sine formål, at de gymnasiale uddannelser sidestilles. Derfor vækker det undren, at fagbeskrivelserne - særligt i forhold til formuleringerne om opnået studiekompetence - ikke er enslydende, men stadig delt i ordlyden til henholdsvis HTX/HHX og STX/HF. SDU anbefaler, at formålet med fælles obligatoriske fag som eksempelvis Dansk A ensrettes, så ordlyden ved alle

fire gymnasiale forløb bliver enslydende - særligt i forhold til det studieforberevende aspekt.

På rektors vegne

Annette Schmidt
Kontorchef

17. marts 2017

J.nr: 16/17254

chtra

Svar på høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) har den 6. marts 2016 via Danske Universiteter modtaget Ministeriet for børn, undervisning og ligestilling's udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner i høring.

Indledningsvis ønsker DTU at tilkendegive tilfredshed med ambitionen om at styrke faget matematik i forbindelse med den nye gymnasielov, da matematik er en komponent i enhver ingeniøruddannelse og udgør det centrale adgangskrav til alle ingeniøruddannelser på DTU. DTU bemærker derfor med tilfredshed også, at mindstekravene til faget matematik sætter fokus på grundlæggende færdigheder, og at disse er skrevet ind i læreplanerne. DTU ønsker dog at bemærke, at det tilsyneladende kun er for faget matematik, begrebet mindstekrav anvendes. Ligeledes er det også kun for faget matematik, at fokus på grundlæggende færdigheder eksplicit er indskrevet i læreplanerne. DTU havde gerne set, at dette også fremgik af læreplanerne for de øvrige naturvidenskabelige fag.

DTU bemærker desuden, at det af bekendtgørelsens bilag 1 fremgår, at tiden til skriftligt arbejde er reduceret med den nye lov. For Stx A-niveau i matematik er reduktionen i tid til skriftligt arbejde (fordybelse) sat ned fra 160 til 130 timer, for B-niveau fra 100 til 85 timer. For C-niveau er tiden uændret. Denne reduktion i fordybelsetid er i modstrid med ønsket om at styrke faget matematik i gymnasieskolen og synes uigennemtænkt.

Bekendtgørelsens §28-31 giver mulighed for at udvide muligheden for såkaldt samlæsning betydeligt. Samlæsning vil eksempelvis betyde, at en studieretning med fysik på A-niveau kunne undervises sammen med en, der har fysik på B-niveau, de første to år. DTU bemærker positivt, at faget matematik er undtaget denne mulighed (§29 understreger "bortset fra i faget matematik"). DTU anser det for yderst vigtigt at opretholde denne undtagelse, da samlæsningshold vil betyde en forringelse for begge niveauer (inden for hele gymnasiets fagrække), og måske især for A-niveauet som studieforberedelse til de matematiktunge uddannelser.

Til læreplanerne for de enkelte fag har DTU følgende bemærkninger:

Matematik

Det er DTU's opfattelse, at læreplanerne for stx matematik A og htx matematik A (som er adgangsniveauet til DTU) ikke er tilstrækkeligt koordinerede til, at studerende med A-niveau fra de respektive uddannelser vil have samme fælles baggrundsviden ved studiestart. Kernestoffet er ikke tilstrækkelig ensartet på stx og htx.

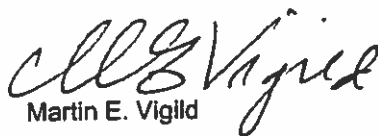
Fysik

Læreplanerne for Fysik A og B på henholdsvis stx og htx er ikke koordineret. Det er således uklart om studerende med A eller B niveau fra de to uddannelser, vil have et fælles grundlag ved studiestart. Som eksempel kan nævnes, at radioaktivitet, herunder henfaldstyper, aktivitet og henfaldsloven udgår af htx læreplanen (på stx er kvantefysik et kernestof, mens htx tilbyder atomfysik), og endnu mere bemærkelsesværdigt udgår termodynamik som selvstændigt kernestof af læreplanen for stx på såvel A som B niveau.

Kemi

Læreplanerne for kemi synes generelt grundigt koordineret. Det kan dog synes besynderligt, at en grundlæggende færdighed som stofidentifikation ved kvalitativ analyse (- og spektroskopi på stx A-niveau) kun indgår i læreplanen for stx og ikke fx htx.

Med venlig hilsen

Martin E. Vigild
Dekan

Undervisningsministeriet

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Direktionen

E-mail: rektor@itu.dk

Journalnr.: XX-XXXX

23. March 2017

Svar på høring om udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

IT-Universitetet i København hilser velkommen, at fagene it, programmering og informatik er blevet obligatoriske i nogle af de gymnasiale ungdomsuddannelser.

Med hensyn til de fremsendte læreplaner for de mange fag i de gymnasiale uddannelser har IT-Universitetet følgende overordnede kommentarer:

- Det faglige ambitionsniveau vedrørende digitale kompetencer i de fag, der ikke er it, programmering eller informatik er, med enkelte undtagelser, påfaldende beskedent. Dette vil få indflydelse på de krav man kan stille til digitale kompetencer på videregående uddannelser, der ikke er it-uddannelser. Det vil desuden få indflydelse på sådanne studerendes mulighed for meningsfuldt at kunne skifte fra en bacheloruddannelse, der ikke er en it-uddannelse, til en it-kandidatuddannelse.
- Også det faglige ambitionsniveau på fagene it, programmering og informatik bør øges. For eksempel hører erhvervelsen af de programmeringskompetencer, der er beskrevet for Informatik C, efter IT-Universitetets opfattelse hjemme i folkeskolen.

Vi er opmærksomme på, at det ikke er beslutningerne om hvilke fag, der skal være obligatoriske på hvilket niveau på hvilke gymnasiale uddannelser, der er til høring. Ikke desto mindre vil IT-Universitetet gerne opfordre styrelsen til gradvist at søge at gøre fagene it, programmering og informatik obligatorisk på flere af de gymnasiale uddannelser. Særligt om STX er det et udfordring for it-bacheloruddannelserne, at man ikke kan forudsætte større digitale kompetencer fra studenter fra STX end tilfældet er. Det er en vedvarende udfordring at uddanne tilstrækkeligt mange kandidater inden for softwareudvikling og datalogi og vi ved, at risikoen for at unge fravælger disse uddannelser er større, når de ikke i deres gymnasiale uddannelse ikke har lært at programmere.

Med venlig hilsen

Mads Tofte
Rektor

AALBORG UNIVERSITET

Undervisningsministeriet,
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Studieservice
Fredrik Bajers Vej 5
Postboks 159
9100 Aalborg

Sagsbehandler:
Anne Kielgast Andersen
Telefon: 9940 2439
Email: aka@adm.aau.dk

Dato: 22. februar 2017
Sagsnr.: 2017-402-00017

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Aalborg Universitet fremsætter nærværende høringssvar i forbindelse med Danske Universiteters fremsendelse af høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelsen

Først og fremmest skal det bemærkes, at Studievalg i *Bekendtgørelse om vejledning om valg af videregående uddannelse og erhverv og om vejledning som led i fastholdelse af elever, kursister og studerende i uddannelse* (bekendtgørelse nr. 879 af 7. juli 2010) er bemyndiget som regionale vejledningscentre, og at Aalborg Universitet på den baggrund finder det formålstjenstligt, at Studievalgs rolle og kompetence tydeliggøres i bekendtgørelsen om de gymnasiale uddannelser, herunder at:

- Studievalg i forbindelse med de gymnasiale institutioners tilrettelæggelse af undervisningen i grundforløbet inddrages i introduktionen til studieretningernes hovedområder og til de typer videregående uddannelser, som den enkelte studieretning er målrettet mod (§ 3, stk. 2, 2. pkt.).
- Studievalg inddrages i forbindelse med de gymnasiale institutioners fastlæggelse af retningslinjer for vejledningen om overgang til de videregående uddannelser (§ 50, stk. 2).

Det fremgår af § 5 i udkastet til bekendtgørelsen, at eleverne i grundforløbet skal gennemgå en screening med henblik på at vælge den rigtige studieretning, herunder matematik på A- eller B-niveau. Af høringen fremgår det, at Undervisningsministeriet vil give vejledende opgaver til screeningen de første to år, hvorefter institutionerne selv skal udarbejde vejledende opgaver til brug for screeningen. I screeningen vil der implicit indgå en indikation af, hvad faget matematik vil indeholde for henholdsvis A- og B-niveau. Såfremt ministeriet ikke udarbejder vejledende opgaver til screeningen, vil der være en risiko for, at beskrivelsen af faget ikke bliver retvisende, da de gymnasiale institutioners individuelle udarbejdede vejledende opgaver i stedet vil lægge til grund for screeningen. Aalborg Universitet finder dette uhensigtsmæssigt og foreslår i stedet, at ministeriet fortsat udarbejder vejledende opgaver til screeningen efter de to første år.

Bekendtgørelsens §§ 28 og 29 udvider mulighederne for samlæsning i ethvert fag, dog med undtagelse af faget matematik. Aalborg Universitet finder dette positivt, da undtagelsen er vigtig for at give matematik på B-niveau en anden profil end matematik på A-niveau. Forudsætningen for at kunne lave forskellige profiler for matematik på A- og B-niveau er, at de lange forløb ikke samlæses de første par år.

Aalborg Universitet støtter ligeledes op om, at kommissionens anbefaling om tydeliggørelse af niveauernes forskellige profiler er fulgt og understreget i § 29.

Bemærkninger til Bilag 1 i udkast til bekendtgørelse – Fordeling af undervisningstid og fordybelsestid i fag og forløb i de gymnasiale uddannelser

Aalborg Universitet bemærker, at fordybelsestiden nedsættes for matematik på A-niveau og B-niveau. Matematik læres i højere grad gennem skriftligt arbejde, og færre timer til fordybelsestid vil medføre færre timer til det skriftlige arbejde, hvorfor det er uklart, hvorledes denne nedsættelse kan begrundes.

Ved sammenligning af samme fag på de forskellige gymnasiale eksaminer konstateres det, at der ikke er samme undervisningstid. Eksempelvis er der for matematik på A-niveau en forskel på op til 35 timer i undervisningstid, afhængig af om faget gennemføres på htx eller stx. Det undrer Aalborg Universitet, at der er så stor en forskel i undervisningstiden, når det vedrører et fag på samme niveau, som giver samme grundlag for efterfølgende optagelse på de videregående uddannelser, samt er meritgivende de gymnasiale institutioner imellem.

Bemærkninger til læreplanerne

Den fælles lov om gymnasiale uddannelser havde som et af sine formål, at de gymnasiale uddannelser sidestilles. Aalborg Universitet undrer sig over, at fagbeskrivelserne - særligt i forhold til formuleringerne om opnået studiekompetence - ikke er enslydende, men stadig forskellige i ordlyden til henholdsvis htx/hhx og stx/hf. Aalborg Universitet foreslår, at formålet med fælles obligatoriske fag som eksempelvis Dansk på A-niveau ensrettes, således ordlyden ved alle 4 gymnasiale forløb bliver enslydende - særligt i forhold til det studieforberedende aspekt.

Læreplaner for hf

Aalborg Universitet foreslår, at det professionsorienterede læringsmål mere konsekvent fremgår af fagbeskrivelserne. Som læreplanerne foreligger nu, er det professionsrettede og studieforberedende element alene nævnt i få af fagbeskrivelserne og med meget lidt stringent ordlyd.

For flere sprogfag, herunder engelsk på B-niveau, er der i formålsbeskrivelsen ikke angivet, at faget har et studieforberedende formål modsat Dansk på A-niveau. Dette undrer Aalborg Universitet.

Eventuelle spørgsmål til høringssvaret kan rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Anne Kielgast Andersen

Anne Kielgast Andersen
Fuldmægtig

Aarhus Universitet den 22. marts 2017

Til danske universiteter

Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Aarhus Universitet takker for høringsmuligheden over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

Universitetet har nedenstående bemærkninger vedr. STX, matematik, i hhv. udkast til bekendtgørelse og udkast til STX- læreplaner:

Udkast til bekendtgørelse og bilag 1

Ad. § 29: Universitetet noterer med stor tilfredshed, at matematik er undtaget reglerne for samlæsning af fx elever på A- og B-niveau. Der er erfaringsmæssigt stor forskel i bl.a. abstraktionsniveau mellem A-niveau og B-niveau- klasser i matematik, og vi skal derfor på det kraftigste opfordre til, at matematiks undtagelse bibeholdes i den endelige bekendtgørelse.

Ad. Bilag 1: Der lægges i matematik op til hhv. 130 og 85 timers "fordybelsestid" på hhv. A- og B-niveau på bl.a. STX. Såfremt "fordybelsestid" svarer til det, der i 2005-reformen blev kaldt for "elevtid", er der tale om en ganske væsentlig reduktion af dette undervisningsaspekt på hhv. 30 og 15 timer. Erfaringsmæssigt foregår en væsentlig del af elevernes indlæring i matematik bedst gennem skriftligt arbejde, og universitet finder derfor den foreslåede reduktion betænkelig.

Udkast til STX-læreplaner

Udkastet til læreplanerne for f.eks. matematik A-niveau på STX forekommer umiddelbart at være ganske omfattende hvad angår antallet af emner, der forventes gennemgået. Med udgangspunkt i de kompetencer indenfor matematik, som den typiske universitetsstuderende faktisk besidder ved studiestart, kan det vække bekymring om at antallet af forskellige emner i gymnasieundervisningen i for høj grad vil kompromittere dybdeforståelsen hos de fremtidige studenter.

Det er ikke specificeret, hvor stor en del færdighedsprøven udgør af den samlede 5 timers skriftlige prøve i matematik A-niveau, STX. Færdighedsdelen er vigtig i forhold til teoriopbygningen på de naturvidenskabelige studier.

Aarhus Universitet har derudover ikke yderligere bemærkninger til det fremsendte udkast til bekendtgørelse eller udkast til de gymnasiale læreplaner.

På vegne af

Kristian Thorn
Vicedirektør

AU j.nr. 2017-061-000006

Kirsten Andersen

Chefkonsulent
Mobil tlf: 30369593
E-mail: kia@au.dk

Uddannelsesstrategisk Sekretariat, AU Uddannelse

Uddannelsesjura
Aarhus Universitet
Fredrik Nielsens Vej 5, Bygning 1445
8000 Aarhus C
Tlf: 8715 0000
<http://www.au.dk/om/organisation/administration>

Til Danske Universiteter

CBS har følgende bemærkninger til fremsendte bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser:

- §9: det er vigtigt, at muligheden for at vælge Samfundsfag B og Engelsk A som valgfag bibeholdes – det er det, der giver htx'erne mulighed for at opfylde vores specifikke adgangskrav.
- I de nuværende bekendtgørelser er der en § om attestation, hvis man har dumpet på A-niveau og gerne vil have bevis på, at man så har bestået på B-niveau, fx §142, stk. 4 i stx bekendtgørelsen. Den kan vi ikke finde i den nye bekendtgørelse, hvilket undrer.
- Det forekommer vanskeligt at gennemskue de nye regler vedrørende hf, dvs. de to forskellige slags hf. Det antages, at der udarbejdes grundigt vejledningsmateriale, så både elever og institutioner får mulighed for at forstå, hvad der kræves på de to forskellige linjer, og hvad de giver adgang til.

CBS har ingen bemærkninger til de fremsendte læreplaner.

Venlig hilsen / Kind regards,

Michala Tomra
Senior consultant

Dean's office, Education

Tel.: +45 3815 3300
mt.edu@cbs.dk

Høringssvar

Fra: Lotte Kjær <lokj@nanoq.gl>
Sendt: 15. marts 2017 17:45
Til: Høringssvar
Cc: Lone Nukaaraq Møller
Emne: Høringssvar - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke v. Grønlands Selvstyre] (Nanoq - ID nr.: 4750499)
Vedhæftede filer: Høringssvar gymbek og læreplaner DK 2017.docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til JRP og PH

Kære Styrelse for Undervisning og Kvalitet

Her vedhæftet høringssvar til udkastet til gymnasiebekendtgørelse og læreplaner.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga
 Med venlig hilsen
 Best regards

Lotte Kjær
 Ilinniartitaanermik Nakkutilliisoq/Undervisningsinspektør/Inspector of Education

NAALAKKERSUISUT
 GOVERNMENT OF GREENLAND

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik
 Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke
 Ministry of Education, Culture, Research and Church
 P.O. Box 1029 . 3900 Nuuk
 Oq./Tel.: +299 345723

lokj@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Høringsvar over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

14-03-2017
Sagsnr. 2017 - 4699
Dok. nr. 4750499

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke v. Grønlands Selvstyre har d. 28/2 2017 modtaget ovennævnte udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser, og tilhørende læreplaner, i Danmark. Departementet takker for det tilsendte materiale og vil nedenstående afgive høringssvar.

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 20 73
Email: ikliin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke læser med interesse udkastet, og finder særligt inspiration i forslaget til bestemmelserne om fordybelsestid og det kvalitetssikringsarbejde, der skal foregå på de enkelte institutioner.

Departementet glædes over, at der er en særlig opmærksomhed på at bl.a. uddannelsessøgende fra Grønland fortsat kan få merit ved skift mellem grønlandske og danske gymnasiale uddannelser jf. § 65 i bekendtgørelsesudkastet:

"...Stk. 3. Institutionen giver merit for et eller flere afsluttede fag eller delmerit, jf. stk. 1, herunder merit ved substitution, til en elev, som har gennemført en del af sin gymnasiale uddannelse i ét af de øvrige nordiske lande, herunder selvstyreområderne, der er omfattet af overenskomsten mellem de nordiske lande om nordisk uddannelsesfællesskab på det gymnasiale niveau..."

Formuleringen "...et af de øvrige nordiske lande, herunder selvstyreområderne..." kan give anledning til spørgsmål om hvorvidt Grønland og for den sags skyld Færøerne og Åland ikke ses som en del af det danske rige, og at der henvises til selvstyreområder og ikke lande, kan ligeledes give anledning til misforståelser. En formulering, der lyder: "...de nordiske lande, samt Færøerne, Grønland og Åland..." kunne derfor overvejes.

Bestemmelserne om merit læses med særlig interesse, da disse kan have betydning for grønlandske unges adgang til de gymnasiale uddannelser i Danmark. Alle grønlandske uddannelsessøgende har grønlandsk, dansk og engelsk, samt evt. yderligere fremmedsprog. Dermed kan det være væsentligt i fortolkningssituationer for den enkelte danske institution i forbindelse med adgang og merit, at det anerkendes at de grønlandske uddannelsessøgende allerede i de tre ovennævnte fag har to fremmedsprog, hvorved yderligere sprogkompetencer anses som 3. og 4. fremmedsprog og så fremdeles.

Herudover så er det naturligvis væsentligt, at der fortsat er gensidig sammenlignelighed mellem fag og niveauer, der går på tværs af de to lande, så uddannelsesinstitutionerne smidigt kan meritere. Bekendtgørelsesudkastet nævner i § 69 en oversigt over anerkendte fag og niveauer, som Styrelsen for Undervisning og Kvalitetssikring i Danmark vil offentliggøre, og det kan være relevant om de grønlandske fag og niveauer skal nævnes

i denne sammenhæng, da fagrækken i den grønlandske gymnasiale uddannelse er afstemt niveaumæssigt med det danske undervisningsministeriums (UVM) fagkonsulenter og udarbejdet jf. samarbejdsaftale mellem UVM og Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Lotte Kjær
Undervisningsinspektør

Høringssvar

Fra: Magnus Kronborg <naestformand@eeo.dk>
Sendt: 26. marts 2017 23:28
Til: Høringssvar
Emne: "Høring – gymna- siebekendtgørelse og læreplaner Erhvervsskolernes ElevOrganisation".
Vedhæftede filer: Høringssvar til HTX læreplanerne (1).pdf; Høringssvar til HTX læreplanerne.pdf
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Hermed fremsendes EEOs Høringssvar.
Er der spørgsmål, skal i være velkomne til at kontakte mig, og jeg vil svarer på dem.

Med venlig hilsen
Magnus Kronborg
Næstformand
Erhvervsskolernes ElevOrganisation
Tlf: 30 48 37 45

Høringssvar til HTX læreplanerne

Overordnede kommentar:

Det er vigtigt at huske på, at virkeligheden skal være meget tilstede i undervisningen, og dennes evne til at motivere og engagere eleverne er afgørende for, at eleverne får en undervisning der er spændende, giver mening og er udfordrende for eleverne.

Vi forventer, at når der står, at materialer på andre fremmedsprog end engelsk, er det under forudsætningen, at eleverne har andet fremmedsprog som en del af studieretningen.

Der er en meget varierende mængde af læsestof, det er gennemgående, at der forventes mellem x og 1,5x-2x læsestof i fagene, hvilket kan give en stor forskel på presset mellem de enkelte gymnasier, hvilket ikke virker hensigtsmæssigt.

Supplerende stof, må nødvendigvis vælges i sammenspil mellem læreren i faget og eleverne i klassen, for at sikre bedst mulig undervisning, der kan tilrettelægges efter hensyntagen til studieretninger og eleverne. Dette må forventes at medfører øget motivation, og derfor opnås der forventeligt større fagligt udbytte herved.

I forhold til at skabe samspil mellem fagene, skal må dette nødvendigvis gøres med hensyn til studieretningerne, og derigennem sikre en faglig profilering. Samtidig med dette er det vigtigt, at valgfagene sikres muligheden for fleksible forløb, der kan målrettes forskellige studieretninger, og dermed kan eleverne selv være med til at forme forløbet, så dette passer til deres studieretning. Ligesom ovenfor må dette forventes, at give eleverne mere motivation. Dette gør sig særligt gældende for projektorienterede valgfag.

I forbindelse med **Dansk**, er det vel en fejl, at man både skal igennem en folkevisе og en tekst, da dette vil være en markant forøgelse i forhold til tidligere, hvor man enten skulle igennem en tekst eller folkevisе. Dette gør, at der er mindre plads til, at eleverne kan få en teknisk/naturvidenskabelig/kommunikativ vinkel på fagene.

I Forhold til Læreplanen for **Idehistorie på B niveau**, mener vi at det er meget voldsomt og ambitiøst med de faglige mål, særligt punkt 4.

I forhold til **SO** når eleverne har mulighed for vejledning i grupper, skal dette forhåbentlig ske på elevernes initiativ.

I forbindelse med **Teknikfagene** menes der vel problembaseret projektarbejde?

I forhold til **Valgfaget Materialeteknologi** virker det til at der er lagt meget vægt på kemi, vores umiddelbare tanke er, at det giver mening, at lægge et mere ligeligt fokus, således faget appellerer til flere elever.

I forhold til **Valgfaget programmering**, Det vides vel, om der gives en afsluttende standpunktskarakter, og derfor vides det vel også, om eksamensprojektet skal indgå i vurderingen af denne?

Høringssvar

Fra: Hans Laugesen <Laugesen@gl.org>
Sendt: 20. marts 2017 13:55
Til: Høringssvar
Cc: Benedicte Kieler
Emne: GL høringssvar til udkast til ny gymnasiebekendtgørelse og nye læreplaner
Vedhæftede filer: GL høringssvar til udkast til ny gymnasiebekendtgørelse og nye læreplaner{F2#1292754#13#1281528#8}.docx

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Hermed GL's høringssvar til udkast til ny gymnasiebekendtgørelse og nye læreplaner.

Med venlig hilsen

For Annette Nordstrøm Hansen

Hans Laugesen

Chefkonsulent
Gymnasieskolernes Lærerforening
Vesterbrogade 16
1620 København V

Tlf. dir. 33290933
Mobil 31618676
Laugesen@gl.org

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
fremsendt til gtk@stukuvn.dk

GL høringssvar til udkast til ny bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og gymnasiale læreplaner

Udkastet til bekendtgørelse er udformet efter det nye princip, at bekendtgørelsen ikke udfolder alle de ting, der er formuleret i loven, herunder ting der alene er præciseret i bemærkningerne til lovforslaget. GL havde gerne set at bekendtgørelsen på nogle punkter, der nævnes nedenfor, havde præciseret lovteksten for at lette skolernes administration af reformen. Af samme grund vedlægger GL vores høringssvar til lovforslaget til dette høringssvar.

GL har to hovedtemaer, som vi kommenterer, herefter følger kommentarer til de enkelte paragraffer, og GL's fælles kommentarer til udkast til nye læreplaner. Det følges af de kommentarer til de enkelte fags læreplaner, som vi har modtaget fra de faglige foreninger.

Reduktion af antallet af 24-timers eksaminer

Ifølge udkastet skal der ske en reduktion i antallet af 24-timers prøver. Der er alene foreslået 7 fag/niveauer med 24 (el. 48) timers forberedelse. Det er en så stor reduktion, at man ikke tager hensyn til et overordnet prøveprincip – nemlig, at det i sig selv er ønskeligt, at alle elever bliver stillet til regnskab ved eksamen over for en bred vifte af forskellige prøveformer, da de afsluttende eksaminer ikke blot skal afprøve en faglig paratviden men også afprøve, om eleverne har opnået de krævede kompetencer, der er afspejlet i de faglige mål. I yderligere 11 fag/niveauer har de nedsatte læreplansgrupper argumenteret for, at de krævede faglige mål og arbejdsformer bedst afprøves ved en 24-timers prøve. På den baggrund skal GL *opfordre til, at udkastene justeres, så man lytter til de fagligt begrundede forslag fra læreplansgrupperne*. Selv med en imødekommelse af forslagene fra læreplansgrupperne er der tale om en betragtelig reduktion i antallet af 24 (el. 48) timers prøver i forhold til i dag.

Bekymring over reduktion i den skriftlige kompetence

Den nye timepulje til faglige aktiviteter (150 timer på htx, 130 på hhx og stx og 80 på hf), som skolen tilrettelægger efter de enkelte elevers og klassers behov, er finansieret ved en reduktion af den tidligere elevtimepulje. Det er korrekt at skolerne i dag, i forbindelse med den skriftlige kompetencetræning, har arbejdet med begrebet omlagt skriftlighed, og at det kan give mening at knytte bånd mellem det individuelle skriftlige arbejde og den undervisning, der gives i klassen i, hvordan man skal arbejde med den skriftlige dimension. GL ser gerne, at der i bekendtgørelse er en understregning af, den nye timepulje fortrinsvis skal anvendes til læringsforløb, der sikrer det skriftlige kompetenceniveau.

En svækkelse af skriftligheden modvirker reformens intention om at styrke fagligheden.

I de nuværende regler er det i størrelsesordenen 75 % af den afsatte elevtimesum, der er allokeret efter centrale regler, og ca. 25 % fordeles lokalt; dog med en variation i størrelsen til lokal fordeling efter studieretning og uddannelse. Der er i dag 605-655 elevtimer på stx, 610-635 elevtimer på hhx, 745-795 elevtimer på htx og 360-460 t på hf. Den nye timepulje på 130 t på stx og hhx og 150 t på htx og 80 t på hf ligger således synligt under 25 % af timesummen, og *GL foreslår, at timepuljen primært bliver finansieret af den pulje, der i dag er til lokal fordeling.* I stedet har man i udkastet foreslået, at man for at finansiere puljen yderligere i gennemsnit har reduceret den afsatte timeramme med ca. 20 % i de fag/niveauer, hvor der er centrale regler for timetildelingen. GL tager dog til efterretning, at man har opprioriteret tildelingen af tid til dansk i lyset af de krav, der stilles til dansk i reformen.

Den foretagne reduktion i timerammen til det skriftlige arbejde i fagene, fordybelsestiden, rammer fagene forskelligt på en uhensigtsmæssig måde. Det er ikke hensigtsmæssigt at øge forskellen på krav til den skriftlige kompetence mellem fagene i forhold til den skævdeling, der allerede var i 2005-reformen. De enkelte studieretninger bør tilnærmelsesvis have samme faglige tyngde, og det vil være i strid med reformens grundintentioner, hvis man øger forskellen i de faglige krav til skriftlig kompetence.

Ligeledes er det i forhold til at sikre en national standard uhensigtsmæssigt, at elevernes timetal til optræning af skriftlige kompetencer i de enkelte fag nu kan blive endnu mere ujævnt fordelt fra skole til skole. GL finder det således bekymrende, at den *centralt* fastsatte tid til selvstændigt skriftligt arbejde (elevtid/fordybelsestid) er reduceret markant.

Bemærkninger til enkeltparagraffer

Ad § 6, 13, 24 og 25 m. fl. 'Skolens leder' er ændret til 'institutionen' i langt de fleste formuleringer. I de tilfælde, hvor der er tale om et klart ledelsesansvar, bør dette præciseres.

Ad §12. Her bør der tilføjes en formulering om Teknikfag A.

GL foreslår, at det af den nye bekendtgørelse fremgår, at den nuværende binding bevares, således at teknologi B skal være afsluttet efter 2.g. Dermed kan teknikfagene i 3.g gennemføres i forlængelse heraf, hvilket blandt andet vil have betydning for eux, når læreplanerne herfor skal revideres.

I den nuværende htx-bekendtgørelse står der "§ 67. Skolens leder beslutter efter drøftelse med lærerne, hvordan fordelingen af uddannelsestiden i fagene og i studieområdet, jf. § 66, skal være på de enkelte år, så uddannelsens samlede mål tilgodeses bedst muligt.

Stk. 5. Fagene teknologi B og matematik B afsluttes efter 2. år, således at teknikfaget kan gennemføres i forlængelse af disse fag."

Der er i det nye udkast ikke længere samme forudsætning, hvilket er uheldigt i forhold til eux.

Årsagen er, at der er få tekniske eux-uddannelser, der udbyder teknikfag A, og af dem vælger de fleste modellen med afkortning til 100 timer, få vælger modellen med afkortning til 175 timer. På eux er der ikke plads til, både at have teknologi B og teknikfag A. Med specielt den store afkortning (100 timer) er det i praksis meget svært at lave fornuftig undervisning, når teknologi B mangler (de har eud-teknologi C). For i fremtiden at kunne have gode argumenter for, at eux ikke kan have teknikfag A uden teknologi B, vil det være godt, om den nuværende binding i en tydelig form fremgår af den nye bekendtgørelse.

Ad § 15, stk. 1

Bestemmelsens krav om at der højest kan oprettes én studieretningsklasse på hvert klassetrin, hvor undervisningssproget er engelsk, fransk eller tysk, og kun hvis der også er oprettet en dansksproget studieretning på samme klassetrin vil betyde en dramatisk ændring på nogle skoler, der har tradition for at tilbyde fx engelsksprogede forløb.

I lyset af reformens vedtagne principper for bl.a. at styrke elevers globale kompetencer og karrierekompetencer, skal GL opfordre til, at man ændrer § 15, stk. 1, så den bliver mindre restriktiv.¹

Ad § 19 stk. 3 pkt. 4 og 5. Skolens ledelse skal sikre, at der gennemføres undervisningsevalueringer, og at evalueringerne anvendes til udvikling af undervisningen. Derfor bør § 19 stk. 3 pkt. 4 og 5 udgå, og de nedenstående, gældende regler videreføres. Undervisningsevalueringer er et vigtigt pædagogisk redskab i den løbende udvikling og dialog mellem elever og lærere. Evalueringerne svækkes som dagligt, dialogbaseret pædagogisk værktøj, hvis de anvendes af skolens ledelse til kontrol og dokumentation.

Nuværende § 131

3) undervisningen evalueres regelmæssigt med henblik på at vurdere valgte metoder og planlægge kommende forløb, og

4) skolens leder holder sig orienteret om resultatet af de gennemførte evalueringer.

Nuværende § 132: Skolen beslutter, hvordan evalueringsstrategien og evaluering af særlige faglige og pædagogiske indsatsområder indgår i skolens kvalitetssystem.

Ad § 22 GL hilser velkomment, at krav om løbende standpunktskarakterer er fjernet, da det øger skolernes mulighed for at sætte fokus på at lære i stedet for at præstere.

Ad § 25 Jf. bemærkningen til § 6 mv. bør det i § 25 præciseres, at det er skolens ledelse, der har ansvaret for studieplanen, som også er den formulering, der er anvendt i hhx og htx læreplanerne for studieområdet.

Ad § 28-30 om samlæsning. GL noterer sig, at reformforliget eksplicit øger muligheden for samlæsning på tværs af klasser og hold. Her er det i § 30 præciseret, at institutionen skal tilrettelægge undervisningen differentieret af hensyn til elevernes valg af uddannelse, fag og niveauer. Det er en bestemmelse, som kun giver mening, hvis skolernes ledelse tillægger lærerne ekstra tid til at forberede undervisning til de flere forskellige niveauer, der skal differentieres mellem.

¹ Niels Brocks Internationale Gymnasium har fx i 25 år tilbudt klasser, hvor engelsk indgår som undervisningssprog på forløb der følger den danske bekendtgørelse for hhx. I 2016 optog skolen 8 engelsksprogede klasser. Der er tale om en forstærket og fokuseret indsats på områder, der allerede er betonet i læreplanerne, så som brugen af engelske undervisningsmaterialer og tekster og med fremhævelse af global kompetence og karrierekompetence. Dansk er grundprog i såvel danskundervisningen som i de øvrige fremmedsprog. De berørte uddannelser understøttes af danske virksomheder, som efterspørger medarbejdere, der er fortrolige med den engelske begrebsverden inden for økonomi og handel med henblik på styrkelse af virksomhedernes muligheder i den internationale handel. Der er også en teknisk udfordring med den foreslåede bestemmelse i forhold til paragraffen. Eleverne vælger først studieretning i slutningen af grundforløbet og kan således have søgt ind på en skole med engelsksproget retning og ende med ikke at få opfyldt dette ønske.

Ad § 32-41 om hf

For kursister, der ønsker at sammenstykke en fuld hf af enkeltfag, bliver det nu obligatorisk at have ét af fagene billedkunst, dans, design, dramatik, idræt, mediefag eller musik. Der er i dag deltagerbetaling på disse fag og den er endda markant højere end deltagerbetalingen på de øvrige obligatoriske fag. GL mener at hf-enkeltfag skal være gratis. Men så længe, der på hf-enkeltfag er en politisk besluttet deltagerbetaling, bør denne være ens, sådan at det ikke er økonomiske hensyn der afgør kursisters fagvalg. Som minimum bør egenbetalingen til obligatoriske fag være ens, så derfor bør egenbetalingen til billedkunst, dans, design, dramatik, idræt, mediefag eller musik sættes ned til samme prisniveau som øvrige obligatoriske fag.

Projekt- og praktikperioder er helt nye elementer, der i høj grad skal medvirke til at udmønte intensionen om en ny hf-uddannelse. Projekt- og praktikperioder beskrives kun ganske kort i lovtæksten og helt summarisk i bekendtgørelsen. For at hjælpe skolerne med at udmønte intentionen, bør det klargøres i bekendtgørelsen eller i vejledningen, at "Projekt- og praktikperioderne skal bruges til faglig fordybelse, hvor eleverne løser konkrete og virkelighedsnære problemstillinger inden for det valgte fagområde gennem en kombination af praktisk feltarbejde og faglig undervisning" samt, at "Alle projekter og praktikforløb er knyttet til bestemte fag og skal afrapporteres fx gennem en portfolio, der skal drøftes med og godkendes af en faglærer, og som skal bidrage til, at eleverne reflekterer over, hvad den erhvervede viden giver af perspektiver i relation til videregående uddannelse", sådan som det er aftalt i den politiske aftale om gymnasieuddannelserne.

Ad § 33. Andelen af virtuel undervisning hæves fra 20 % til 25 % på hf. Hf har en målgruppe, der i høj grad har glæde af samvær med en lærer. Derfor bør den nuværende grænse på 20 % virtuel undervisning fastholdes på hf.

Ad § 44 stk. 2 og 3 GL tager til efterretning, at SSO flyttes til 4. semester på 2-årig hf. På hf-enkeltfag er der foreslået en yderligere regelbinding, idet det foreslås, at kursisterne skal have aflagt prøver i dansk og engelsk, før SSO kan skrives. Det er for ufleksibelt, og stramningen medfører fx, at enkeltfagskursister ikke både kan afslutte dansk A og skrive SSO i fjerde semester. Enkeltfag bør her have samme vilkår som 2-årig hf, sådan at hovedparten af undervisningen i dansk og engelsk skal være gennemført, inden der skrives SSO. For eksamensprojektet på hf-enkeltfag foreslås det i bekendtgørelsesudkastet, at alle fag undtagen to skal være afsluttet inden projektet udarbejdes. Derudover indføres der regler om hvilke fag, der skal være afsluttet. Dette skaber unødvendig store bindinger på tilrettelæggelsen af hf-enkeltfag, og også langt mere binding end på de andre gymnasiale uddannelser. Der er fx på de erhvervsgymnasiale uddannelser langt større fleksibilitet i, hvornår de flerfaglige forløb kan placeres. Det bør blot på enkeltfag gælde, at hovedparten af undervisningen i de obligatoriske fag er gennemført, før eksamensprojektet udarbejdes.

GL bemærkninger til udkast til nye læreplaner

GL er klar over, at der senere udsendes en ny eksamensbekendtgørelse, og at det heri bliver præciseret, hvordan fx elevernes adgang til hjælpemidler er under eksamen. GL skal gøre opmærksom på, at det er vigtigt, at prøveformen afspejler den daglige undervisning. GL gør endvidere opmærksom på, at der i flere fag er udarbejdet forslag til skriftlige prøver med netadgang, fx i samfunds-fag A. Det fremgår ikke af de udsendte læreplansudkast og bør skrives ind. Det er vigtigt, at prøveformerne afspejler kravene - også om digitale kompetencer, hvor det er fagligt relevant.

GL hilser velkommen at omfanget af det faglige stof er formuleret med et råderum til lokal tilrettelæggelse.

Vedr. stx

Studieretningsprojektet

Det kræves, at bedømmerne skal inddrage elevens evne til at 'udvikle og vurdere løsningsforslag', hvis SRP'en indeholder innovation. Her er der behov for at få defineret nærmere, hvornår en elev er rigtig god, mindre god og ikke god til at 'udvikle og vurdere løsningsforslag'.

Vedr. hhx

Almen sprogforståelse

Det faglige niveau i Almen Sprogforståelse på hhx synes at være meget højt såvel i bredden som i dybden i forhold til de 45 timer, der er til rådighed. Og i forhold til placeringen af faget umiddelbart efter overgangen fra folkeskolen synes niveauet at være urealistisk højt. Det vil kræve omfattende videreuddannelse af lærerne af kunne etablere de meget komprimerede og komplekse forløb, der sikrer, at eleverne når de faglige mål. Ikke mindst vil det forudsatte samspil med øvrige fag i grundforløbet give store planlægningsmæssige problemer, og derved risikeres det at indholdet i Almen Sprogforståelse vil komme til at fremstå isoleret og umotiveret for eleverne.

Studieområdet

GL hilser nytænkningen af studieområdet velkommen. Vedrørende stk. 3.1 ser GL gerne, at studieplanerne for studieområdet skal være relativt detaljerede, så de sikrer elevernes retssikkerhed, overlevering, progression og sammenhæng mellem komplekse forløb, hvor der optræder forskellige lærere. Det er vigtigt, at det er præciseret, så skolerne afsætter den nødvendige tid til overlevering, evaluering og feedback og til koordinering af indarbejdelse af de skriftlige krav til eleverne. Her er det vigtigere, at studieplanen er overskuelig og dækkende, end at den også skal være kortfattet, som krævet i formuleringen.

Vedr. htx

Studieområdet

I lighed med bemærkningerne til studieområdet på hhx, ser GL gerne, at studieplanerne for studieområdet, jf. stk. 3.1, er relativt detaljerede, så de sikrer elevernes retssikkerhed, overlevering, progression og sammenhæng mellem komplekse forløb, hvor der optræder forskellige lærere. Det er vigtigt, at det er præciseret, så skolerne afsætter den nødvendige tid til overlevering, evaluering og feedback og til koordinering af indarbejdelse af de skriftlige krav til eleverne. Her er det vigtigere, at studieplanen er overskuelig og dækkende, end at den også skal være kortfattet som krævet i formuleringen.

Vedr. hf

Der henvises til bemærkningerne fra de faglige foreninger.

Med venlig hilsen

Annette Nordstrøm Hansen

Formand for GL

De faglige foreningers bemærkninger til udkast til nye læreplaner

Pædagogisk Samarbejdsudvalg, PS, er alle de faglige foreningers kontaktudvalg til GL. Her drøftede de faglige foreninger høringsudkastene på sit møde d. 16.3.2017. Mødet vedtog følgende udtalelse.:

I Pædagogisk Samarbejdsudvalg er vi gennemgående tilfredse med den proces, hvorunder læreplanerne er blevet udarbejdet. Læreplansgrupperne under ledelse af fagkonsulenterne med inddragelse af de faglige foreninger og repræsentanter for aftagerne har gjort et solidt, fagligt arbejde med forankring i de relevante faglige miljøer. I november/december blev læreplansudkastene diskuteret på FIP-dialogmøder, der var særdeles velbesøgte, og hvor et bredt udsnit af fagenes lærere var repræsenteret.

Derefter nedsatte ministeren en tværfaglig læreplansgruppe som skulle gennemgå alle læreplaner og komme med anbefalinger om revision af disse. Denne tværfaglige gruppe er meget snævert sammensat, bl.a. mht. fag og skoleformer. Den mulighed den tværfaglige gruppe har fået for at desavouere de faglige læreplansgrupper finder vi meget problematisk.

Flere af gruppens anbefalinger har haft meget uheldige konsekvenser for læreplanerne - særligt i dansk og historie - bl.a. hvad angår definitionen af fagenes identitet.

Biologi A, B, C og Bioteknologi A.

Høringskommentar fra Foreningen af Danske Biologer, FaDB

Overordnet set er Foreningen af Danske Biologer (FaDB) tilfredse med indholdet i de tre læreplaner i biologi og læreplanen bioteknologi, hvor der er en fornuftig faglige progression i fagene. Læreplanerne virker gennemtænkte og i tråd med fagets traditioner, som peger naturligt frem mod aktuelle og spændende forskningsfelter inden for bioscience. Vi tillader os dog at fremkomme med følgende ankepunkter og konkrete løsningsforslag:

Vedrørende eksamensform i Biologi A

Forliget udmøntede sig i at antallet af 24 timers eksamen skulle reduceres. Det betyder konkret at 24 timers eksamen er sløjft i læreplanen for Biologi A. Vi ser det som problematisk, at man har valgt at fjerne 24 timers eksamen fra biologi A, da eksamensformen har vist sig vigtig for at sikre en evalueringsform med høje krav til selvstændighed og faglig fordybelse og indsigt. Foreningen af Danske Biologer (FaDB) er af den opfattelse, at netop 24 timers eksamen formår at evaluere den daglige undervisning og de faglige mål og kompetencer på en tilfredsstillende måde.

Eksamensformen blev initieret i forbindelse med den tidligere gymnasireform i 2005, ud fra et ønske fra de videregående uddannelser, primært DTU, SDU og KU om, at elever med Biologi A skulle kunne læse, arbejde og kritisk anvende de videnskabelige artiklers faglige indhold og data. Denne intention har været anerkendt siden 2005 af de faglige fora for Biologi A og Bioteknologi A, hvor repræsentanter fra universiteterne har siddet med som deltager fra aftagerinstitutioner.

Ny forskning, som fremkommer i videnskabelige tidsskrifter, er med til at styrke elevernes nysgerrighed og fordybelse, hvorved karriere- og innovationskompetencer højnes. Den daglige undervisning bør heraf indeholde disse elementer for at opnå de faglige mål. Endvidere tilsiger læreplanen som noget nyt, at eleverne skal arbejde med "big data" og databaser på internettet – dette for at styrke elevernes digitale kompetencer og træne eleverne til selvstændigt at kunne anvende forskellige matematiske analyser og koble dem til komplicerede biologiske problemstillinger.

Ved at fjerne 24 timers eksamen mister vi grundlaget for at kunne evaluere disse centrale faglige mål og kompetencer. Det er FaDBs klare bekymring, at man ved at fjerne 24 timers eksamen vil medføre at, den enkelte lærer fremover vil nedprioritere disse områder i den daglige undervisning, som en naturlig konsekvens af, at de ikke længere kan evalueres ved eksamen.

Ved 24 – timers eksamen i biologi og bioteknologi kommer netop samspillet mellem viden og kundskaber i disse fag til udtryk og danner grundlag for evalueringen. Da der ved denne reform netop er fokus på både viden og kundskaber som forudsætninger for dannelse, vil det være særligt ærgerligt ikke at evaluere på dette dannelsesaspekt ved eksamen i disse to fag.

Konkret forslag til 24 timers eksamen:

Den mundtlige prøve både til Biologi A og Bioteknologi A

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af en opgave udarbejdet af eksaminator. Opgaven tager udgangspunkt i en problemstilling, som har sammenhæng med et eller flere af undervisningens temaer og inddrager eksperimentelt arbejde eller andet empiribaseret arbejde fra undervisningen, jf. pkt. 3.2. Opgaven indeholder en overskrift og en kort præciserende tekst, bilag i form af en artikel eller en case og supplerende materiale i form af figurer, forsøgsdata eller lignende. Bilagsmaterialet skal kunne danne basis for faglig uddybning og perspektivering med inddragelse af faglige metoder, kernestof og supplerende stof. Bilagsmaterialet skal have et omfang, så hele materialet kan forventes inddraget under eksaminationen og hovedparten er ikke kendt fra undervisningen.

Opgaverne, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen i al væsentlighed dække de faglige mål, kernestof og supplerende stof. Hver opgave må bruges højst to gange på samme hold. Bilag må genbruges i forskellige opgaver efter eksaminators valg. Opgaverne uden bilag skal være kendte af eksaminanderne senest 5 dage inden prøven.

Opgaven med bilagsmateriale udleveres ved prøvens start. Forberedelsestiden er ca. 24 timer, dog ikke mindre end 24 timer.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter. Eksaminationen indledes med eksaminandens fremlæggelse med udgangspunkt i bilagsmaterialet som varer otte til ti minutter². Eksaminationen former sig herefter som en samtale mellem eksaminand og eksaminator, som inddrager øvrige relevante dele af kernestof og supplerende stof.

Vedrørende Biologi A:

I kernestoffet under punktet 'virus: opbygning og formering' bør det i en vejledning til læreplanen præciseres, hvad dette emne indeholder. Ordet 'formering' dækker i dette tilfælde rigtigt meget fagligt stof, hvis man inddrager alle kendte virustyper, deres økologi og deres forskellige arvemateriale – der bør derfor adresseres en afgrænsning af emnet/temaet i vejledning til læreplanen.

Vedrørende Biologi C, B og A:

I de faglige mål på alle tre niveauer står:

² For at imødegå at eksamen ikke skal blive en "forældreeksamen" vil FaDB fastholde at elev præsentationen nedsættes til 8-10 min. Resten af eksamenstiden skal foregå som en dialog mellem eleven og eksaminator og censor.

- Bearbejde data fra kvalitative og kvantitative eksperimenter...

Det bør præciseres at eksperimenter ikke er kvalitative eller kvantitative – de data der kommer fra eksperimenter kan være kvantitative og/eller kvalitative.

Derfor foreslås at sætningen ændres til:

- Bearbejde kvalitative og kvantitative data fra eksperimenter...

Vedrørende Matematik B i studieretningen Biologi A/Kemi B:

Vi kan konstatere at chi-i-anden-testen er taget ud af matematiks læreplan og i stedet er erstattet af normalfordelingen. Vi er glade for at normalfordelingen er inddraget i matematik B, da den på mange måder er vigtig i biologi A, men vi kommer til at savne, at matematik ikke længere beskæftiger sig med anvendelsen af chi-i-anden-testen. Da vi kan forstå, at matematik betragter chi-i-anden-testen som en 'black box', vil vi gerne foreslå, at der i vejledningen til læreplanen til matematik på B og A-niveau står en sætning i stil med: I studieretninger med Biologi A og Kemi B vil det være naturligt at inddrage anvendelsen af chi-i-anden-testen som en del af det supplerende stof.

Vedrørende Biologi C:

Det fremgår af kernestoffet for Biologi C, at man skal undervise i 'naturlig selektion' under evolutionsbiologi. Læser man videre på læreplanerne for Biologi A-B skal man :

- på B-niveau undervise i 'biologisk variation og naturlig selektion'
- På A-niveau undervise i 'biologisk variation, naturlig selektion og artsdannelse'.

Fagligt kan man ikke undervise i naturlig selektion uden også at undervise i variation. Vi foreslår derfor at kernestoffet på biologi C under evolutionsbiologi ændres til 'fænotypisk variation og naturlig selektion'. Derved opnås en progression idet fænotypisk variation kun er en lille del af biologisk variation, som nævnes på B-niveau og A-niveau.

Konkret forslag:

- På C-niveau undervise i 'fænotypisk variation og naturlig selektion'
- på B-niveau undervise i 'biologisk variation og naturlig selektion'
- På A-niveau undervise i 'biologisk variation, naturlig selektion og artsdannelse'.

Fordybelsestid er for nuværende ikke udmøntet til C-niveaufag.

Vi vil gerne ønske en lille del af fordybelsestiden fastlagt til netop de naturvidenskabelige fag på c-niveau – herunder biologi C. Vi mener, det vil være en svækkelse af det naturvidenskabelige område ikke længere på c-niveau at give eleverne mulighed for at arbejde helt så målrettet med det skriftlige i fagene. Da skriftligt arbejde samtidig indgår som et specifikt punkt i evalueringskravene i biologi c lærerplanerne og formidling af bl.a. data efter eksperimentelt arbejde er centrale i fagets formål, vil en mindre del af fordybelsestiden som f.eks. 10 timer centralt fordelt være ønskværdigt. Dette også for at sikre ensartethed i mellem forskellige skolers mængde af skriftligt naturvidenskabeligt arbejde, der i øvrigt inddrages til mundtlige eksamener i de naturvidenskabelige fag. Vi forudser, at det samlede timetal hvori der skriftligt arbejdes med naturvidenskaben vil falde betydeligt ellers.

Vedrørende HTX Biologi C-niveau under punkt 3.2

I alle de øvrige læreplaner står der under "3.2. arbejdsformer" (under "eksperimentelt arbejde"), at der kan indgå "andet empiribaseret arbejde", som dog ikke indgår i de 20 %. Under den mundtlige prøve står der, at alle spørgsmål "inddrager eksperimentelt arbejde eller andet empiribaseret arbejde". Det giver lidt flere muligheder, når man stiller spørgsmål.

I htx biologi C står der dog ikke "andet empiribaseret arbejde" de to steder, hvilket er problematisk.

Vedrørende HTX biologi C-niveau under 4.2 prøveformer

Under bilagsmaterialets inddragelse og indhold forslår vi at formuleringen, som er beskrevet under Biologi B-niveau overføres til C-niveau, da det er de samme arbejdsformer, der evalueres.

Nuværende formulering:

..." Bilagsmaterialet skal kunne danne basis for faglig uddybning og perspektivering ved inddragelse af faglige metoder, kernestof og supplerende stof." ...

Omformuleres til:

..." Bilagsmaterialet skal kunne danne basis for faglig uddybning og perspektivering ved inddragelse af undervisningens eksperimentelle arbejde, faglige metoder, kernestof og supplerende stof" ...

Vedrørende HF-e Biologi C

Vi ser det problematisk, at Biologi C kernestof ikke er af samme omfang som på STX Biologi C. Der opstår nemlig en tydelig og urimelig forskel for elever, som vil løfte deres Biologi C taget på HF-e til biologi B efter STX læreplan. Elever med HF-e Biologi C står på grund af det minimerede kernestof set i forhold til STX biologi C, i en svære situation end elever fra STX for at kunne lykkes med at løfte biologi C til biologi B.

- Vi forslår derfor, at der anvendes samme kernestof på HF-e Biologi C som på STX Biologi C

Billedkunst og design

Høringssvar fra Gymnasiets Lærere i Billedkunst og Design

Gymnasiets Lærere i Billedkunst & Design noterer med tilfredshed, at processen med at udarbejde Læreplaner overordnet set har fungeret tilfredsstillende. Vi har i den faglige forening haft et godt og konstruktivt samarbejde med fagkonsulenten og de af denne indkaldte personer. FIP-møderne i december 2016 og marts 2017 har ligeledes været gode oplevelser; her fornemmede vi lydhørhed.

Den af ministeren særlige tværfaglige gruppe er principielt en god idé, men dennes sammensætning savnede i høj grad vidde og prægnans.

Dansklærerforeningen/g-sektionen for stx og hf har følgende kommentarer

Vi vil i vores høringsvar koncentrere os om følgende punkter, som omhandler danskfaget i flerfagligt samarbejde og læreplanen for faget .

1. Skriftlighed overordnet (mest stx)
2. Problemformulering i SRP
3. Anvendt videnskabsteori
4. Læreplanen i dansk stx: formål
5. Læreplanen i dansk stx: DHOs mange pinde
6. Læreplanen i dansk stx: Skriftlighedsforløb
7. Læreplanen i dansk, hf og hfe
8. Uhensigtsmæssige formuleringer: SRP og læreplanen for dansk i Hf

1. Skriftlighed

- A. På tværs af fagene: Vi er tilfredse med at danskfaget har fået flere fordybelsestimer i stx end vi tidligere har haft tildelt elevtid, men danskfaget har også fået en større opgave, nemlig at stå for to skriftlighedsforløb og for akademisk skrivning. Vi synes dermed ikke vi har fået mere overskud, og vi er i den forbindelse bekymrede over at bilag 4 i stx (og bilag 2 i hf) er skåret bort. Vi håber at ansvaret for udviklingen af elevernes skriftlighed fortsat er et fælles anliggende, og at tanken er at eleverne skal skrive i alle fag. Det bekymrer os at vi ikke kan finde formuleringer som dem i fx § 90-92 i den nuværende bekendtgørelse i stx vedr det overordnede overblik over den skriftlige progression og de kompetencer alle fag er ansvarlige for at træne. Forvirringen på skolerne omkring den nye timepulje til skriftlighed viser at det ikke er tydeligt om denne pulje reelt angår en fælles forpligtelse på skriftligheden. I dansk vil vi gerne være tovholdere, men det har været en meget stor gevinst at det skriftlige arbejde er et fælles anliggende, at lærerne er blevet bevidst om at de ikke kunne "tørre" elevernes manglende skriftlige udvikling, formuleringsfejl m.v. af på dansklæreren. Dansk i stx har fået flere fordybelsestimer, og det er vi glade for, men hvis signalet ude på skolerne reelt bliver at så er opgaven med at løfte skriftligheden vores alene, så har vi fået et endnu større problem til gengæld.
- B. I dansk på hf er fordybelsestimerne kraftigt reduceret fra 105 til 85. Vi har svært ved at se det hensigtsmæssige i en sådan reduktion, netop med hfernes skriftlige udfordringer i tankerne.

I nuværende bekendtgørelse til stx (fra 2013) står følgende som vi savner i den nye Skriftligt arbejde

§ 90. Skolens leder sikrer fordeling af de afsatte ressourcer til at stille skriftlige opgaver og til at evaluere elevernes skriftlige arbejde. Lederen kan som led heri tilgodese oprettelse og vedligeholdelse af vidensbanker for opgaver og opgaveformuleringer samt udvikling og anvendelse af kollektive (herunder it-baserede) rettemetoder, der kan anvendes over for grupper af elever.

Stk. 2. Skriftlige arbejder kan have form af tekster, rapporter, it-præsentationer, multimedieproduktioner mm.

§ 91. Det skriftlige arbejde skal anvendes til at sikre kvaliteten af den enkelte elevs uddannelse i forhold til målene for såvel uddannelsen som helhed som for de enkelte fag.

Stk. 2. Der skal være progression i kravene til elevernes skriftlige arbejde.

Stk. 3. Det skriftlige arbejde skal indgå i den løbende interne evaluering.

§ 92. Skriftligt arbejde skal både inden for det enkelte fag og på tværs af fag bidrage til elevernes kompetenceudvikling ved at

- 1) udvikle og dokumentere elevernes færdigheder og viden inden for fagområderne,*
- 2) øve eleverne i at formidle fagligt stof i sproglig korrekt skriftlig form,*
- 3) sikre mulighed for, at eleverne kan gennemføre en selvstændig bearbejdning af problemstillinger,*
- 4) øve eleverne i at udføre en systematisk skriftlig fremstilling, herunder få mulighed for at demonstrere overblik over et fagligt stof,*
- 5) bidrage til elevernes fordybelse i særlige problemstillinger og*
- 6) give grundlag for elevens og lærerens evaluering af elevens standpunkt.*

Stk. 2. Skolens leder prioriterer anvendelsen af skriftligt arbejde i såvel det enkelte fag som i fagenes samspil og sikrer koordinering og samarbejde mellem fagene om opnåelse af målene.

2. Problemformulering i SRP og ikke opgaveformulering

Desværre er der siden FIP-mødet om SRP i december sket forandringer som ikke er forbedringer i SRP-læreplanen. Nu er den tidligere formulering om at eleverne skal "besvare en stillet opgave" vendt tilbage, den virkelige forbedring af SRP-beskrivelsen var ellers at SRP skulle skrives på baggrund af elevens problemformulering, selvfølgelig efter lærerens godkendelse og evt tilretning. At "besvare en stillet opgave" går modsat denne tankegang. Målet må være at skabe en egentlig selvstændig proces for eleven hvor vejledningen er autentisk, og hvor eleven positioneres til at lave sin egen undersøgelse og ikke lærernes. Man bør ikke genetablere den virkelig uhensigtsmæssige skelnen mellem problemformulering og opgaveformulering. Gennem vejledning kan vi sikre os meget bedre mod plagiat og give eleverne oplevelsen af at mestre eget selvstændige arbejde, og dermed vil SRPen pege frem mod de videre studier. Alt for mange elever afventer i dag passivt lærernes udspil. Den nye læreplan rummer heldigvis at skolerne skal organisere en egentlig vejledningsproces (og træne den gennem alle tre år) med delafleveringer, feedback osv, men derfor er det også kontraproduktivt at formuleringen "besvare en stillet opgave" er genbrugt for så vil eleverne sættes i en venteposition og dermed ikke komme i gang med processen.

3. Det er vigtigt at det videnskabsteoretiske får fokus på konkret anvendelse af dokumentation, faglig argumentation og faglig metode og ikke bliver et teoretisk ridt.

4. Læreplanen i dansk

A. Det danske:

Under formål stk 1.2 har ordet dansk, tilføjet siden vi så læreplanen på FIP, fået en sær placering, og vi foreslår at det udgår. Der står nu *"Sikker udtryksfærdighed og kritisk-analytisk sans fremmer elevernes muligheder for som medborgere at orientere sig og handle i et moderne, demokratisk, digitaliseret og globalt orienteret dansk samfund."*

Ud over at tilføjelsen virker sproglig kluntet, er den i bedste fald også overflødig (jvf også stk 1.1 hvor det nationale og globale er knyttet sammen på en meningsfuld måde i sætningen *"Fagets kerne er dansk sprog og litteratur. Danskfaget beskæftiger sig med viden og kundskab om og undersøgelse af dansksprogede tekster i en national og global virkelighed."*).

B. Formidlingsbevidsthed

I udkastet til læreplanen er under formålet st 1.2 fjernet en for os vigtig dimension i det skriftlige arbejde, nemlig arbejdet med eleverne formidlingsevne som også går igen i de faglige mål. Nu står:

"Centralt står arbejdet med elevernes udtryksfærdighed med fokus på et sikkert sprogligt udtryk."

Vi foreslår at formidlingsbevidsthed sættes ind så formuleringen lyder

Centralt står arbejdet med elevernes udtryksfærdighed med fokus på formidlingsbevidsthed et sikkert sprogligt udtryk.

5 Læreplanen i dansk, stx: Vi mener der er alt for høj detaljering i beskrivelsen af DHO - og oplistet for mange krav og givet for lidt plads til at handle i den konkrete kontekst i den enkelte klasse ude på skolerne.

Hvor vi er tilfredse med at læreplanen i øvrigt har fået færre pinde, er der her i forbindelse med DHO skruet op for detaljeringen. Vi foreslår at man i læreplanen holder sig til nogle få overordnede principper for fagernes samspil, principper der ligger i forlængelse af læreplanens faglige mål, og lader den øvrige detaljering vente til vejledningen.

6. Af læreplanen til dansk i stx fremgår det at der skal organiseres: To skriftlighedsforløb og 3 forløb med fokus på udtryksfærdighed. Det kunne være godt at præcisere sammenhæng, så det undgås at virke som 5 forløb.

7. Læreplanen i dansk for hf:

A. I pkt. 1.2 står der "Centralt står arbejdet med elevernes udtryksfærdighed med fokus på et sikkert sprogligt udtryk og formidlingsbevidsthed i praksisnære sammenhænge". Begrebet 'praksisnære sammenhænge' må være knyttet til det 2årige hfs særlige profil, men hvad det rummer virker ikke indlysende.

B. Er der særlige forhold for hfe? I pkt. 2.2 står der: "Mindst ét værk vælges med udgangspunkt i elevens projekt- og praktikperiode". Hvad med hfe? Skal de også i praktik? Hvad nu, hvis man kun følger danskfaget på hfe?

C. Bilag vedr SSO for hf: Vi er i tvivl om hvordan det i forhold til danskfaget skal forstås "... at undersøge en konkret og virkelighedsnær faglig problemstilling" i pkt. 1.1? Vi ser et problem i at det kan blive søgt at inddrage det litterære perspektiv i faget dansk i en sådan ramme for SSO. Det litterære perspektiv og undersøgelsen af litterære værker kan have store potentialer i forhold til den virkelighed de færdige hfe vil møde i deres profession, men en fordybelse i et litterært perspektiv kan ikke nødvendigvis oversættes til en virkelighedsnær faglig problemstilling. Problemet er at det kan reducere litteraturen til case.

D. Der eksisterer også en læreplan for dansk C - hvordan passer den ind? Den behandles slet ikke i lovmaterialet.

8. U hensigtsmæssige formuleringer A:

I SRP-læreplanen virker det som en fejl at sætningen nedenfor markeret med rødt gentages tæt på hinanden. Citat:

"Stk 3. Tilrettelæggelse af flerfaglige forløb frem mod studieretningsprojektet Fagligt samspil og træning af elevernes skriftlige kompetencer prioriteres ved at styrke studieretningsprojektet (SRP). Der skal løbende i gymnasietiden indgå flerfaglige forløb, som forbereder eleverne til arbejdet med studieretningsprojektet"

(SRP). Som en del af disse forløb skal der indgå arbejde med basal videnskabsteori og faglig metode i et omfang på minimum 20 timer, og der skal spørges ind til det i den mundtlige eksamen i studieretningsprojektet (SRP). Der skal løbende i gymnasietiden indgå flerfaglige forløb, som forbereder eleverne til arbejdet med studieretningsprojektet, herunder udarbejdelse af en problemformulering som kan danne grundlag for en opgaveformulering, samt besvarelse af en opgaveformulering. "

Uhensigtsmæssige formuleringer B:

Hf læreplanen til dansk stk 2.2: Skal "deres" ikke ændres i denne sætning, ændres til "teksternes"?

e. Fokus er på historisk, æstetisk og tematisk læsning, herunder med vægt på deres betydning og funktion i samtiden og i eftertiden

Dansklærerforeningen, E-sektionen for de erhvervsgymnasiale uddannelser (Dansk A i hhx, htx) har følgende kommentarer

StudieOmrådeProjektet: ærgerligt at den stadig er bundet til studieretningsfagene. Det snævrer elevernes fag- og emnevalg noget ind.

Eksamenstekster, mundtlig eksamen: Ang. lempelse i omfang/sidetal på prøvemateriale til mundtlig eksamen: Lempelsen er uhensigtsmæssig, da den giver begrænsninger i forhold til velfungerende eksamenstekster og varierede prøvematerialer. Normalsidebegrebet trænger til en nærmere definition i forhold til levende billeder, faste billeder, lyd-tekster mm. 5 normalsider til eksamen er ikke meget – kunne man skelne i forhold til varierende sværhedsgrad? Det står endvidere i kontrast til 12 minutters digital tekst, der er en relativ lang tekst.

Grundforløbet: Forventes der standardisering af fagligt indhold i dansk i grundforløbet (fælles fokusområde i grundforløbet), når klasserne først dannes endeligt efter grundforløbet? I så fald: Hvem beslutter hvad, tid til koordinering? Hvilke fokusområder og hvilke materialer? Hvordan sikre national standard?

Skriftlig eksamen: Der er skåret 1 time fra til skriftlig eksamen i forhold til tidligere (fra 6 til 5). Det tages der forhåbentlig hensyn til ved udarbejdelse af central eksamensopgave (materiale, opgavekrav mm.) og i vurderingskriterierne til central censur.

DHO (Dansk-historie-opgaven): Timerne hertil tages fra fagene og tildeles ikke som særskilt pulje (til ekstra tilførte timer til skriftlig dansk øremærkes i praksis til DHO). Det er forskelsbehandling i forhold til stx, der tilføres ekstra timer.

Bestyrelsen for Retoriklærerforeningen har følgende kommentarer til udkast til læreplaner i Dansk A på htx, hhx, stx og hf:

Retoriklærerforeningens bestyrelse har med glæde læst læreplanerne for Dansk A på htx, hhx, stx og hf, for retorik fylder en stadig større del af danskfaget. Dette er godt for vores elever, der også igennem danskfaget bliver klædt på til at være retoriske medborgere, som kan handle og deltage i demokratiet. Retoriske medborgere bliver de fx igennem reception, analyse og produktion af forskellige tekster og genrer. Et felt som danskfaget på alle de gymnasiale uddannelser har til fælles med retorikfaget på c-niveau.

Dog har vi i Retoriklærerforeningen gentagne gange oplevet forvirring og misforståelse om retorikfagets metoder og teorier – både hos dansklærere og i lærebøger i dansk, men også i læreplaner og vejledninger.

Nedenfor ses to eksempler på misvisende og forkert brug af retorikfagets metoder og teorier i udkastene til læreplanerne:

1) I Dansk A htx og hhx står der under Faglige mål:

“demonstrere indsigt i retoriske og stilistiske virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge”.

Her er der sammenfald mellem retoriske og stilistiske virkemidler. Der er altså tale om en tautologi og en uklar måde at bruge ordet retorik på. Retorik er et kommunikationsfag, selvom man kan bruge ordet i hverdags sproget: “Det er jo ren retorik”. Retorik har en meget klar systematik og præcis brug af mange faglige termer. Det er således forkert – men udbredt – at appelformer er et retorisk virkemiddel. Appelformer er måder at overbevise på. Og der findes som bekendt tre appelformer: logos, patos og etos. At bruge megen gestik under sin fremførelse er et virkemiddel, som fx kan appellere til logos, patos og/eller etos. Punktform kan være et virkemiddel for at gøre teksten mere læservenlig, som igen kan være en logosappel. En sammenligning kan være en måde at appellere på til fx logos eller patos. Ja eller etos. I øvrigt er det ikke sådan at adskille de tre appelformer. Der er tale om en treenighed. Men ofte står en appelform mere frem end de andre.

Denne fejl bør rettes til i læreplaner og vejledninger.

Retorik er altså overordnet stilistik, argumentation, kommunikationssituation, appelformer, genre etc., og alle disse elementer kan indgå som en del af en retorisk analyse og vurdering. Dette leder videre til det andet eksempel, som er en misvisende opdeling:

2) I Dansk A stx og hf står der under Kernestof, Sproglige perspektiver:

- *“sproglig analyse og fortolkning*
- *retorisk analyse*
- *argumentationsanalyse*
- *kommunikationsanalyse”.*

Som det første skal det her slås fast, at retorikfagets metode hviler på analyse og vurdering af tekster i en given kommunikationssituation. Retorik er som bekendt et normativt fag. Det giver altså ingen mening at tale om en retorisk analyse, hvis man alene kigger på stilistik, argumentation, appelformer, genre etc., uden også at vurdere ytringens hensigtsmæssighed i forhold til ytringens kommunikationssituation. Viden om og beskrivelse af kommunikationssituationen er afgørende for vurderingen af ytringens hensigtsmæssighed. I retoriks udkast til læreplan står der *retorisk kritik*, som indebærer tekstanalyse, analyse af den retoriske situation, fortolkning og vurdering. Dog behøver man i danskfaget ikke at gå så langt, men vurderingsdelen er essentiel og mangler.

Dette bør gøres klart i læreplaner og vejledninger.

For det andet bør det præciseres, at beskrivelse og analyse af en ytrings kommunikationssituation hører med i en retorisk analyse og vurdering. Som det står i udkastet kan det læses som om, at retorisk analyse (og vurdering) og kommunikationsanalyse er to forskellige ting. Det er det ikke.

For det tredje bør det præciseres, at argumentationsanalyse i danskfaget er en del af den retoriske analyse og vurdering, for man kan ikke vurdere argumentationens kvalitet, redelighed og hensigtsmæssighed uden at gøre det ud fra kommunikationssituationen.

Vi vil opfordre til, at man i læreplansgrupperne for dansk A htx, hhx, stx og hf for det første læser udkastet til læreplanen i retorik, og for det andet søger hjælp til at få indskrevet retorik i læreplaner og vejledninger for dansk A htx, hhx, stx og hf af retorikere, så forvirringen og misforståelserne om retorikkens metode og teorier elimineres. I øvrigt sidder der i læreplansgruppen for retorik to retoriklærere, der også underviser i dansk (Helle Borup: hb@kvuc.dk og Sofia Amanda Mortensen: somo@niels.brock.dk). Dem kunne man nemt få hjælp af.

Dramatik

Dramatiklærerforeningen har følgende kommentar

Der foregår en diskussion i den faglige forening af den digitale præsentation, som er en ny del af eksamen i dramatik. Foreningen vil afvente den præciseringen af formen og dialog om dens muligheder, der indgår på FIP, før vi tager stilling til den digitale præsentation.

Engelsk

Engelsklærerforeningen

Engelsklærerforeningen vil gerne gøre opmærksom på at afskaffelsen af 24 timers eksamen i engelsk på HF B vil få utilsigtede virkninger. Eksamensformen har fungeret rigtig godt, og har sikret at kursisterne har haft gode eksamenserfaringer. Flere kursister melder sig til prøverne og får dermed en eksamen netop fordi de med 24 timers eksamen oplever en større sikkerhed i eksamenssituationen.

HF-kurserne har ikke erfaring for at 24-timers forberedelse har social slagside. Kursisterne præsterer på omtrent samme niveau til eksamen som i hverdagens undervisning. Tværtimod er det eksaminer med kort forberedelsestid, der har social slagside, idet kursisterne ofte kommer fra hjem uden bogleoler, hvorfor de er uvante og langsomme læsere. Den korte forberedelsestid favoriserer hurtige læsere, og mange kursister hører ikke til i den kategori. Kort forberedelsestid spænder simpelthen ben for uddannelsesfremmede kursister.

Det positive ved den lange forberedelsestid er, at kursisterne kan være selvstændige, kan anvende arbejdsmetoder og søge viden på en måde, der klart er studieforberedende, og som minder om arbejdsformer, de senere skal bruge i videreuddannelse.

Erhvervsskolernes Engelsklærerforenings høringskommentar

Læreplanen for Engelsk

Meget langt hen ad vejen er læreplanen blevet gjort mere simpel og sproget koordineret bedre med bekendtgørelsen.

Desværre er der også elementer der 'lugter' lidt af buzzwords: *innovation, kundskab og karrierekompetencer/-perspektiver* f.eks., og ofte virker det lidt uklart, hvad der menes med disse buzzwords, idet det forekommer, at de ikke anvendes i deres grundbetydning. En præcisering af, hvordan disse ord skal indtænkes i den konkrete faglige sammenhæng ønskes.

Om kernestoffet står der, at det er "det engelske sprog anvendt som globalt lingua franca". I den sammenhæng kan det tolkes som at man evt. har mulighed for/er forpligtet til at kigge udenfor "engelsksprogede regioner" og også tage

f.eks. Holland og Danmark med, med mindre man udelukkende kigger på engelsk som lingua franca imellem lande indenfor "engelsksprogede regioner" som f.eks. Indien og Pakistan. Men samtidig står der at kernestoffet udgøres af autentiske, ubearbejdede engelsksprogede tekster". Her har vi behov for en præcisering af, hvad der forstås ved "autentiske engelsksprogede tekster", "globalt lingua franca" og "engelsksprogede regioner" samt forholdet imellem disse begreber: Hvis eksempelvis en engelsksproget tekst skrevet i Holland regnes for brug af engelsk som "globalt lingua franca", vil den så også kunne regnes for "autentisk"?

Pkt 2.4: Omfanget af det faglige stof er nu 600-800 sider. Flere har tilkendegivet, at det virker som relativt lidt i forhold til at vi nu skal nå mindst 9 emner, som bl.a. skal bestå af et gennemsnitligt bredt udvalg af fiktive tekster, ligesom eleverne skal kunne forstå lange og komplekse tekster i forskellige genrer og stile. Teksterne skal samtidigt være i et autentisk engelsk. Disse krav vil gøre det vanskeligt at finde egnede tekster, som tilsammen kan holde sig inden for det forventede omfang. Samtidigt er det ikke helt tydeligt hvad der forstås som en side. Skal der læses normalsider igen? Er det en vurdering fra den enkelte lærer?

Pkt. 3.2: Der skal undersøges problemstillinger og udvikles bl.a. innovative løsninger. Ordet innovation og dermed også "innovativ" indebærer, at der indgår helt nytænkende elementer, som ikke er set før, og hvor den pågældende ide samtidig omsættes til praksis. Er det virkelig det, der menes her? Eller menes der i virkeligheden noget andet? Dette skal klart defineres i vejledningen, så det bliver helt tydeligt hvad der menes, eller også bør ordet "innovativ" fjernes fra læreplanen og erstattes af et mere retvisende ord.

Pkt 3.4: Der er en noget uheldig formulering i dette punkt: *"Kernestoffet udgøres af autentiske, ubearbejdede engelsksprogede tekster, der med få undtagelser skal tage udgangspunkt i eller kunne sættes i forbindelse med fagets kulturområder.* Hvad menes der med undtagelser? På en enkelt skole blev dette tolket på ikke mindre end 3 forskellige måder? Det er meget uheldigt at have en sådan formulering da den let kommer til at virke som et smuthul hvor engelsk kan reduceres endnu mere til et redskabsfag (i den ene fortolkning), ligesom det kan give anledning til uoverensstemmelser i forbindelse med mundtlig eksamen, hvor vi bør tilstræbe så ensartet som muligt et niveau i prøvematerialet på tværs af landet.

Et andet alvorligt problem i samme afsnit: Hvordan skal man forstå kulturområder her. Menes der USA og UK? Eller alle kulturerne i vores sprogområde? Eller menes der kultur i mere teoretisk forstand: altså at der gerne skal være en kulturel vinkel på det stof, vi arbejder med? Undren over denne formulering er også på skiftet fra brug af sprogområde til kulturområde: betyder det, at vi skal have et mere kulturelt fokus i vores udvælgelse af tekster? Ordet "kulturområde" defineres i Den Danske Ordbog som: "Geografisk område der er kendetegnet ved en bestemt levevis og forestillingsverden" – man kan dog næppe påstå, at det engelsksprogede område er kendetegnet ved en bestemt levevis eller forestillingsverden, så hvad menes der helt præcist?

Pkt 4.2: Afskaffelse af 24-timers prøven er meget skuffende. Denne prøveform giver mulighed for noget ekstra fordybelse i analysen af eksamensteksten, som en-timesprøven ikke giver mulighed for, bl.a. fordi omfanget af prøvematerialet tilsvarende øges i forhold til en-timesprøven. Det giver mulighed for, at eleverne kan arbejde med længere, autentiske tekster i eksamenssammenhæng, hvilket også betyder, at eksamenssituationen i højere grad kommer til at afspejle arbejdet i den daglige undervisning. Prøveformen tilgodeser både de dygtige elever, som har brug for at kunne vise deres høje faglige kompetenceniveau, såvel som de elever, der kan have problemer med at kunne nå at fordybe sig ordentligt i teksten ved 60-minutters prøven. Det er synd at fratage disse elever muligheden for denne eksamen. Vi så gerne at valget af prøveform var op til den enkelte lærer ud fra en vurdering af elevgruppen. Det er foreningens overbevisning, at prøven i så høj grad som muligt skal afspejle elevens arbejde i forbindelse med den undervisning, eleven har modtaget.

Generelt:

Det bør tydeliggøres hvordan man håndterer brug af oversættelsesværktøjer, både skriftlige såvel som mundtlige. Der står ganske vist lidt ifm. skriveprocessen om "forskellige hensigtsmæssige skrivestrategier", og under Faglige Mål at "

anvende faglige opslagsværker og øvrige hjælpemidler". Herunder også f.eks. Grammarly-app'en, men flere online-værktøjer befinder sig i en gråzone, samtidig med at det er vanskeligt at afgøre, om eleven har benyttet disse på en ulovlig måde.

Der er i det hele taget mange steder hvor vejledningen skal tydeliggøre læreplanen således at der ikke kan opstå misforståelser. F.eks. omkring sprogfærdighed: Der henvises i afsnittet både til:

forstå forholdsvis komplekse mundtlige engelske tekster og samtaler af en vis længde om almene og faglige emner fra forskellige regioner og i forskellige stillejer og samtidig også:

læse og forstå lange og komplekse tekster på engelsk i forskellige genrer og stillejer inden for almene og faglige områder fra engelsksprogede regioner, samt tekster på engelsk fra andre fag end engelsk

Så er det et spørgsmål om, at når der står fra "forskellige regioner og i forskellige stillejer" at det er underforstået, at der er tale om de "britiske, amerikanske og andre engelsksprogede regioner" som nævnes under 'Formål', eller om der skal en bredere fortolkning til.

Læreplanen for SOP:

Foreningen beklager dybt, at elevens fagvalg i forbindelse med SOP stadig er begrænset til at skulle skrives i et studieretningsfag. Vi havde gerne set, at der blev åbnet for, at elever kunne kombinere fag mere frit, således at en elev f.eks. ville kunne skrive sin SOP i engelsk plus historie eller i engelsk og et andet sprogfag. Dette vil kun være muligt for elever på den ene sproglige studieretning, HHX giver mulighed for, og som alt andet lige kun vil blive oprettet i et begrænset omfang, idet især små/mindre skoler erfaringsmæssig kun har begrænset søgning til denne studieretning. Det ville være en god mulighed for at styrke sprogfagene på HHX, hvis denne begrænsning i fagvalget til SOP blev fjernet, idet sprog dermed i højere grad ville få mulighed for at indgå i SOP, ligesom det i højere grad ville afspejle det forløb, eleven gennemgår i studieområdet.

Eleven udarbejder under vejledning en problemformulering – på baggrund af denne udarbejder elevens vejledere en endelig opgaveformulering. Hvad forstås ved elevens "problemformulering" og hvordan adskiller dette sig fra "opgaveformulering"? Hvor tæt skal opgaveformuleringen være på elevens problemformulering, og i hvor høj grad skal opgaveformuleringen være "ukendt" for eleven?

Opgaveformuleringen udleveres til eleven ved skriveperiodens begyndelse og besvares i den skriftlige rapport, som også er grundlaget for en mundtlig eksamination, jf. punkt 4.2.3. Sammen med opgaveformuleringen kan der vedlægges et mindre bilagsmateriale, som ikke er blevet drøftet med eleven under den tidligere vejledning, og som skal indgå i elevens besvarelse af opgaveformuleringen.

Hvordan definerer man et "mindre" bilagsmateriale? Flere ynder gerne at lægge 1-2 gode artikler ved en SRP-formulering, og de er ikke nødvendigvis korte. Vi finder det absolut formålstjenligt, at eleven får udleveret et bilagsmateriale, som skal inddrages, idet det sikrer et fagligt fokus i opgaven, ligesom det sikrer, at eleven ikke kan udarbejde hele eller dele af opgaven på forhold. Det bør derfor sikres, at "et mindre bilagsmateriale" ikke er begrænset til f.eks. en graf eller en halv sides tekstmateriale, idet formålet med bilagsmaterialet bør være at sikre f.eks. et sprogligt fokus i opgaven, at støtte og samtidig også gerne udfordre eleven i forhold til dennes egen problemformulering. Vi efterspørger altså en præcisering af "et mindre bilagsmateriale".

Vedr. bedømmelse: Der er behov for en præcisering af vægtningen mellem den skriftlige rapport og den mundtlige prøve. Den mundtlige prøve har en varighed af 30 minutter inkl. votering mv., og heraf skal eleven have ca. 10 minutter til at præsentere sin opgave. Der vil dermed være begrænset mulighed for at undersøge elevens faglige kompetencer i dybden til den mundtlige prøve, som forventeligt mere vil få karakter af en metode-gennemgang, hvilket er ganske formålstjenligt, men ikke nødvendigvis afdækker elevens faglige kompetencer og ej heller i hvor høj grad faktisk selv har udarbejdet den skriftlige opgave. Der er derfor et behov for, at den skriftlige rapport tildeles en passende

vægt i den endelige bedømmelse. En præcisering heraf er ønskelig.

Læreplanen for Almen Sprogforståelse

Pkt. 2.1 og 2.2: I forhold til fagets omfang på 45 timer samt dets placering i uddannelsesforløbet, virker fagets mål meget omfattende. Eleverne skal opnå kompetencer på mange forskellige områder i løbet af meget kort tid og i flere forskellige sprogfag på samme tid. Læreplanen opererer med kompetencer på både videns-, forståelses- og anvendelsesniveau i både nationale og internationale sammenhænge, der skal arbejdes med private, faglige og professionelle sammenhænge, ligesom eleverne skal tilegne sig sproghistorisk viden, kunne anvende bl.a. elementær kommunikationsteori og demonstrere genre- og mediebevidst formidling. Det er temmelig mange forskellige emner og tilgange at nå på 60 lektioner. Især når der også skal arbejdes med en indledende screening, løbende evaluering med feedback vedr. forbedringsmuligheder for hver enkelt elev samt løbende test af elevens udbytte undervejs. Et mere afgrænset formål og en mere fokuseret tilgang, hvor eleven faktisk havde tid til at bearbejde de forskellige emner, havde været at foretrække, så eleverne fik mulighed for at fordybe sig f.eks. i grammatik og semantik – eller genre- og mediebevidsthed, gerne begrænset til faglige sammenhænge, og dermed få en god base for den videre indlæring i de forskellige sprogfag.

Læreplanen angiver ganske vist, at arbejdet i almen sprogforståelse skal videreføres i sprogfagene i resten af uddannelsestiden, hvilket bestemt må anses for formålstjenligt – imidlertid ligger en stor del af de faglige mål, som er skrevet ind i almen sprogforståelse jo også i sprogfagene allerede, hvorfor der nok er sammenhæng mellem disse fags læreplaner, men samtidigt bliver det vanskeligt at adskille fagenes faglige mål og dermed skabe en klar progression gennem uddannelsen, som vil stå klart for eleverne. Med andre ord ser vi en fare for, at man ved at ville for meget for tidligt og på for kort tid kan komme til at forplumre overblikket og skabe en situation, hvor læringen bliver fragmenteret, sporadisk og overfladisk, så eleven faktisk ikke får de ønskede basiskompetencer i forløbet, hvilket så vil skulle indhentes i de enkelte sprogfag på et senere tidspunkt, og som samtidig meget vel kan komme til at virke demotiverende på eleven, som ikke inspireres til at søge en sproglig studieretning, men i stedet kan blive overvældet af den uoverskuelige række af emner han eller hun skal forholde sig til, når der skal arbejdes med sprog. Det anser vi for meget uheldigt og i direkte modstrid med intentionen om at styrke sprogfagene.

Pkt. 4.2 Evaluering: Faget afsluttes med en intern mundtlig prøve, hvilket vi som udgangspunkt finder ganske udmærket. Vi ser dog et meget stort problem i det forhold, at den enkelte skole får meget vide rammer for fortolkningen af fagets mål og bedømmelseskriterier, ligesom den enkelte skole selv tilrettelægger sit forløb, når denne interne prøve jf. lov om de gymnasiale uddannelser §21 samtidig skal overføres til elevens endelig eksamensbevis og tælle med i elevens adgangsgivende gennemsnit. Vi frygter, at dette vil åbne for et massivt pres på underviserne på de enkelte skoler for, at eleverne skal opnå et meget højt karakterniveau til denne prøve af hensyn til skolens kvalitetsvurdering, herunder løfteevnen. Her er behov for, at resultatet af denne interne prøve enten tages ud af det adgangsgivende gennemsnit, eller at prøven gennemføres med ekstern censur for at sikre et minimum af ensartethed i bedømmelserne.

Generelle bemærkninger vedr. bekendtgørelsen og læreplanerne

Et grundforløb, hvor den enkelte elev skal introduceres for de mange muligheder, der ligger i den valgte uddannelse, er i sin ide udmærket. Den foreslåede struktur betyder dog, at den enkelte elev i de første sårbare tre måneder af sin nye uddannelse ikke får mulighed for at finde tryghed i en klassegruppe, hvor det sociale sammenhold med klassekammeraterne erfaringsmæssigt kan bidrage til at mindske frafald. Samtidig vil den nye struktur på grundforløbet give logistiske udfordringer på skolerne, hvor man først på et meget sent tidspunkt vil kunne se, hvilke undervisningskompetencer, man vil få brug for i det pågældende skoleår. Det må forventes at give planlægningsmæssige problemer på den enkelte skole, og det vil meget nemt kunne føre til en overordentlig uens belastning af de enkelte undervisere hen over skoleåret, ligesom det vil skabe usikkerhed blandt undervisere i forhold til deres ansættelse, hvilket kan føre til

en uhensigtsmæssig konkurrence blandt kolleger om at "vinde hævd" på at undervise på populære studieretninger, hvor jobsikkerheden dermed vil være højere.

Vi ser også en generel udfordring i at få planlagt de forskellige forløb gennem de tre år på en sådan måde, at den enkelte underviser sikres en rimelig og jævnt fordelt belastning hen over et skoleår. De forskellige forløb i studieområdet, undervisningen i almen sprogforståelse og vejledning SOP er ganske vist fordelt over de tre år for eleven, men undervisere beskæftiger sig jo typisk med hold på flere forskellige årgange, og der er dermed stor fare for, visse undervisere vil komme til at opleve overordentlig store belastninger i kortere eller længere perioder – især hvis eksamensarbejde og censur f.eks. i forbindelse med SOP i vinterterminen også tænkes med. Hvis den pågældende underviser også underviser på EUX, kan belastningen blive meget voldsom i forbindelse med den censur, som skal afvikles både mundtligt og skriftligt især i vinterterminen. Vi ser derfor et stort behov for retningslinjer og struktur hen over uddannelsen, som sikrer rimelige arbejdsvilkår for den enkelte underviser, og dermed også rimelige eksamensvilkår og undervisningskvalitet for den enkelte elev.

Erhvervsjura

Høringskommentarer fra Erhvervsretslærerforeningen

Et essentielt ændringsforslag:

I læreplanen til C-niveau er læreplansgruppens passus om et valgfrit forløb fjernet fra afsnit 2.2. om kerne-stof:

Læreplansgruppens formulering: "Herudover skal der arbejdes et valgfrit fokusområde inden for fagets formål, jf. afsnit 1.2. Det valgfrie fokusområde kan være med til at tone erhvervsjura C i studieretningen eller indgå i et fagligt samspil med et eller flere andre fag. Det valgte fokusområde skal fremgå af undervisningsbeskrivelsen."

Det er Erhvervsretslærerforeningens opfattelse, at det valgfrie fokusområde skal indsættes igen aht. muligheden for at tone faget i studieretningerne og fremme mulighederne for fagligt samspil på hhx-uddannelsens 2. år.

I forsøgslæreplanerne forud for reformen var valgfrihed netop med for at kunne foretage studieretnings-toning.

I forbindelse med at faget er opgraderet med et B-niveau, blev flere emner overført fra C til det nye B-niveau. Forudsætningen for valget af emner, der blev overført, var netop, at visse af disse fortsat kunne indgå i C-niveauet for at understøtte studieretningernes DNA og de faglige samspil.

Alternativt forslås følgende indsat i afsnit om kernestof:

"- et eller flere af de emner, der alene findes i fagets B-niveau, således at erhvervsjura C understøtter elevernes studieretninger og/eller kan indgå i et fagligt samspil med et eller flere andre fag."

Som en 3. mulighed kan følgende tilføjes i afsnit 2.3 om supplerende stof: "- et eller flere af de emner, der alene findes i fagets B-niveau, således at erhvervsjura C understøtter elevernes studieretninger og/eller kan indgå i et fagligt samspil med et eller flere andre fag."

En praktisk bemærkning:

Ud over dette vigtige punkt ønsker Erhvervsretslærerforeningen, at det tilføjes til punkt 4.2, at tekstmateriale med evt. bilag skal sendes til censor: "Før prøven sender skolen prøvematerialet til censor"

En fejlskrift:

I afsnit 2.1. om kernestof skrives i 12. pind: "kreditret med fokus på fysiske personers hæftelse og kreditsikring i forbrugerkøb samt de generelle principper i individualforfølgning." Ordet "forbrugerkøb" skal erstattes af "forbrugerforhold".

Sproglige præciseringer:

I afsnit 4.2 om prøveformen: I første linje står " ukendt tekstmateriale med et antal bilag" - der bør tilføjes "evt.", så der står "ukendt tekstmateriale evt. med et antal bilag".

I afsnit 3.2. om arbejdsformer står: "Der arbejdes med skriftlighed med henblik på at opøve forståelse, uddybning, argumentationsteknik til formidling af faglige sammenhænge og som støtte for mundtlige oplæg"

Dette bør omformuleres til følgende: "Til formidling af faglige sammenhænge og som støtte for mundtlige oplæg arbejdes med skriftlighed med henblik på at opøve forståelse, give mulighed for fordybelse samt udvikle argumentationsteknik."

Erhvervsretslærerforeningen opfordrer afslutningsvis til, at læreplanerne gennemlæses og rettes af læreplansgruppen fsv. enkelte grammatiske fejl, stavfejl og få uhensigtsmæssige formuleringer.

Fransk

Fransklærerforeningens kommentar

I Fransklærerforeningen er vi glade for store dele af den nye læreplan.

Ang nye tiltag i kernestoffet, så er der primært sket en præcisering af forskel mellem niveauerne.

Ang tilrettelæggelsen er der sket en præcisering af kravet om at inddrage forskellig materiale - det er godt.

Det er fint med en tilbagevenden til en kort forberedelse til den mundtlige eksamen, dog ville vi gerne have haft længere forberedelse til 3g FrF, hvor eleverne har nået et niveau, som sætter dem i stand til at gå i dybden med en analyse af teksten.

Der kommer nu ny skr. eksamensform også på FrF A- det er fint.

Vi er dog bekymrede for, hvad den nye mulighed for at tage alle hjælpemidler med i forberedelse og til skr eksamen vil gøre ved elevernes sprogtilegnelse i den daglige undervisning. Nok særligt på FrB B, hvor de ikke skal op skriftligt

Det kan være en sovepude i forhold til at få eleverne til at arbejde med sprogtilegnelsen. Selvom vi godt er klar over, at de hjælpemidler er der og at eleverne bruger dem.

2) Man kan tvivle på, om den nuværende reform styrker sprogfagene - er det sandsynligt, at studieretningerne med sprog oprettes på de enkelte skoler? Kommer eleverne til at vælge dem, når argumentet fra ministeriet har været - "så slipper de for mat B"

I den sammenhæng er det vigtigt, at eleverne kommer i gang med sprogene fra starten af grundforløbet.

3) Der er åbnet op for muligheder for at samlæse forskellige hold – det er i sig selv ikke noget problem i, men der er ikke lagt op til, at der gives ekstra forberedelse til det.

Det vil sige, at sproglæreren risikerer at stå med store hold med forskellige studieretninger, som skal tilgodeses.

Særligt i en periode med besparelser er risikoen, at der ikke tages hensyn til denne problematik.

Fysik

Fysiklærerforeningens Styrelse vil gerne kommentere følgende punkter i udkast til bekendtgørelse og læreplaner:

1. Læreplanerne i fysik, stx og htx, §4.2 prøveform.
 - a. "Den teoretiske delopgave skal omhandle et fortrinsvis teoretisk, fagligt emne og indeholde et ukendt bilag, der kan være grundlag for perspektivering af emnet."

Det er uklart, hvornår eleverne skal have bilaget: når spørgsmålet trækkes eller under eksaminationen.

Styrelsen foreslår: *Det præciseres om bilaget skal udleveres når spørgsmålet trækkes eller under eksaminationen.*

- b. Fysik A stx: "Eksaminationstiden er ca. 24 minutter. Der gives ca. 24 minutters forberedelsestid. Eksaminationen former sig som en af eksaminator ledet faglig samtale mellem eksaminand og eksaminator."

Det fremgår ikke om eksaminationen skal begynde med elevens præsentation af det trukne emne. Det skaber uklarhed om hele eksaminationen skal være en overhøring af eksaminanden.

Styrelsen foreslår: *Det præciseres at prøven begynder med eksaminandens præsentation af emnet. Fx formuleret som i matematik C/B stx: "Prøven består af eksaminandens præsentation af sit svar på det udtrukne spørgsmål samt en uddybende samtale med udgangspunkt i det overordnede emne."*

2. Læreplanen i fysik B, stx, § 3.2 Arbejdsformer:

"Der skal tilrettelægges mindst ét forløb, hvor eleverne undersøger en problemstilling og udvikler og vurderer løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes"

Det er uklart, hvad der ligger i denne formulering, og hvorvidt der menes et innovativt forløb.

Styrelsen foreslår: Det præciseres i vejledningen til læreplanen hvad der menes med ovenstående formulering.

3. Udkast Bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser. Bilag 1, Fordelingen af undervisningstid og fordybelsestid i fag og forløb i de gymnasiale uddannelser, stk 3, stx. Undervisningstid i naturvidenskabeligt grundforløb:
"15 timer samt 30 timer fra de fag, der indgår i naturvidenskabeligt grundforløb."

Det fremgår ikke, at matematik skal levere timer til naturvidenskabeligt grundforløb eller hvor mange timer. Men ifølge læreplanen for nv indgår matematikfaglige aktiviteter i faget, §2.1:

–demonstrere basal viden om naturvidenskabs identitet og metoder og anvendelse af matematik indenfor naturvidenskab.

I aftaleteksten af 3. juni 2016, står der (side 16):

"NV skal fremover bestå af 45 timer, der hentes fra de timer, der er afsat til naturvidenskabelige fag og matematik"

Styrelsen foreslår: *Det præciseres i bekendtgørelsen, at matematik leverer timer til nv, samt at det specificeres hvor mange timer.*

4. Læreplanen i naturvidenskabeligt grundforløb, stx (htx)

§1.1 Der lægges vægt på både den faglige bredde og det sammenhængende i naturvidenskaben. Udgangspunktet for naturvidenskabeligt grundforløb er aktuelle problemstillinger med et naturvidenskabeligt indhold, som bredt repræsenterer de naturvidenskabelige fag, og som giver mulighed for en undersøgende, eksperimentel og oplevelsesorienteret tilgang til omverdenen. I naturvidenskabeligt grundforløb kan fagene biologi, bioteknologi, fysik, geovidenskab, informatik, kemi og naturgeografi indgå

§3.1 Forløbene inddrager tilsammen fagligt indhold fra mindst tre naturvidenskabelige fag, jf. pkt. 1.1.

Hvis man læser §3.1 kan de 3 naturvidenskabelige fag være fx bioteknologi, kemi og biologi (eller geovidenskab, fysik og naturgeografi). Det er jo ikke bredt når bioteknologi i forvejen er sammensat af dele af det faglige indhold fra kemi og biologi.

Styrelsen foreslår: *Det præciseres, at de 3 fag ikke kan være bioteknologi, biologi og kemi eller geovidenskab, fysik og naturgeografi.*

5. Udkast Bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser. Bilag 1, Fordelingen af undervisningstid og fordybelsestid i fag og forløb i de gymnasiale uddannelser, stk 3, stx. Fordybelsestid i fysik, stx A,B.

Fordybelsestiden på fysik A er (igen!) sat ned, fra 125 timer til nu 95 timer. B-niveau er sat ned fra 40 til 35 timer.

Fysik afgav også skriftlig elevtid ved reformen i 2005. Før 2005 var der cirka 170 timers elevtid på et fysik A hold og cirka 90 timer på et B-niveau.

Det er stærkt uheldigt, at man på blot 10 år har halveret det skriftlige arbejde i fysik. Resultatet af nedskæringerne i det skriftlige arbejde i matematik og fysik har allerede vist sig:

<https://karriere.jobfinder.dk/da/artikel/ingenioerskoler-studerne-er-blevet-markant-daarligere-1534>

med de foreslåede nedskæringer er der udsigt til at studenternes faglige niveau bliver endnu lavere.

Styrelsen foreslår: *Der tilføres yderligere elevtid til skriftlig fysik på B- og A-niveau, så antallet af fordybelsestimer mindst bliver det samme som det nuværende.*

Historie

Historielærerforeningen for gymnasiet og hf har følgende kommentarer

Vi vil i vores høringsvar koncentrere os om seks forhold:

1. Fordybelsestid til historie (stx)
2. Prøveformen i historie A (stx) og historie B (hfe)
3. Adgang til internettet i forberedelsestiden.
4. Sikring af faglig fordybelse (stx)
5. Fastholdelse af historiebrug som centralt element i fagets identitet
6. Historie A som overbygningsvalgfag til historie B (hf)

1. Fordybelsestid til historie (stx).

Ifølge aftalen om "Styrkede gymnasiale uddannelser" som regeringen og en række partier indgik 3. juni 2016 tilføjes historiefaget "for at styrke den digitale dannelse bredt og den faglige fordybelse i historie" en skriftlig dimension ("Styrkede gymnasiale uddannelser" s. 24). Samme sted slås det fast, at "Kravet til en skriftlig dimension i historie skal rummes inden for fagets undervisningstid".

Nu fremgår det af udkastet til bekendtgørelse for de gymnasiale uddannelser, at der heller ikke er afsat fordybelsestid til at løfte de opgaver faget er blevet pålagt. Vi er meget tilfredse med, at historie ikke lænere skal være det eneste A-niveaufag uden en skriftlig dimension, men da faget fortsat tildeles væsentlig mindre undervisningstid (190 timer) end andre A-niveaufag, så er det svært at se, hvordan en skriftlig dimension uden fordybelsestid kan styrke den digitale dannelse bredt og den faglige fordybelse i historie.

Selvom der fra centralt hold ikke er afsat fordybelsestid til historie i bekendtgørelsen, er der selvfølgelig i et vist omfang mulighed for at afsætte timer her til ude på skolerne, men det er særdeles utilfredsstillende, at kampen skal stå på den enkelte skole, og det vil stille eleverne meget forskelligt. Den fælles nationale standard undergraves hermed.

Vi mener af mange grunde det er vigtigt, at den skriftlige dimension i historiefaget får et reelt indhold, og derfor tildeles fordybelsestid:

- Der er i bekendtgørelsen ikke engang afsat fordybelsestid til den obligatoriske dansk-historie-opgave. Her er et punkt, hvor eleverne formentlig vil blive stillet meget forskelligt på skolerne.
- Hidtil har lidt under halvdelen af eleverne valgt at skrive SRP med historie som det ene fag, og der er ingen grund til at tro, at der vil være færre, der vil gøre det i fremtiden. Hvis ikke de har haft mulighed for at træne skriftlig fremstilling i faget, er det svært at opnå den tilstrækkelige grad af faglig fordybelse.
- Ifølge den ny lov om de gymnasiale uddannelser skal elevernes digitale dannelse styrkes, og "Eleverne skal bl.a. lære at søge information og udøve kildekritik, at lave selvstændige, digitale produktioner og at reflektere over til- og fravalg af digitale redskaber i forskellige sammenhænge" (bemærkningerne til §29). Historiefaget kommer formentlig til at bære en væsentlig del af denne opgave. Opgaven bliver ikke mindre væsentlig i en tid, hvor eleverne i stigende grad bombarderes med "fake news", og hvor vi ifølge mange debattører bevæger os mod et postfaktuelt samfund. Et styrket historiefag vil være meget velegnet til at løfte denne opgave, men det bliver meget vanskeligt inden for vores særdeles begrænsede undervisningstid og uden fordybelsestid.

Vi anbefaler derfor, at der fra centralt hold tilføres fordybelsestid til historie A (stx).

2. Prøveformen i historie A (stx) og historie B (hfe).

Ifølge høringsbrevet opfordres høringsparterne til særligt at overveje, hvilke fag det vil være hensigtsmæssigt at fastholde 24-timers prøver i. Det fremgår af bemærkningerne til §52 i lov om de gymnasiale uddannelser, at antallet af 24-timers prøver skal begrænses, men at "24-timers prøver skal bevares, hvor de er fagligt velbegrundede". Vi mener, at 24-timers prøven er særdeles fagligt velbegrundet i historiefaget, såvel i historie A (stx) og historie B (hfe). Det er også den prøveform, der blev anbefalet i de oprindelige læreplansudkast, og som fik massiv tilslutning på FiP-dialogmøderne i december.

Eksamensformen bygger på, at eleverne selv skal formulere historiske problemstillinger og selvstændigt bearbejde forskelligartet historisk materiale. Således er den særdeles velegnet til at teste opfyldelsen af de faglige mål for faget, specielt de centrale faglige mål om, at eleverne skal kunne "formulere historiske problemstillinger og relatere disse til deres egen tid" og "bearbejde forskelligartet historisk materiale og forholde sig metodisk-kritisk til eksempler på brug af historien". Eksamensformen styrker således i høj grad den demokratiske dannelse (jf. lovens almindelige bemærkninger 2.1.1.2.).

I de ny læreplansudkast foreslås en eksamensform, hvor eleverne/kursisterne med en forberedelsestid på 90 minutter skal opstille og besvare 2-3 problemstillinger på grundlag af et materiale på 3-5 normalsider (HI A/stx) eller 3-4 sider (HI B/hfe). Da definitionen på en normalside er ændret fra de gamle til de ny læreplaner svarer f.eks. 5 "nye sider" til 8,9 "gamle sider".

De nye materialesæt skal altså være lidt over halvt så store som de gamle. For mange, især læsesvage, elever vil en stor del af forberedelsestiden gå med at læse, og forsøge at forstå materialet. Muligheden for reelt at arbejde problemorienteret vil være særdeles begrænset, og afprøvningen af opfyldelsen af de faglige mål kun overfladisk.

24-timers prøven bliver ofte beskyldt for at øge de sociale forskelle, fordi eleverne fra akademiske hjem kan trække på et relevant netværk. De undersøgelser, der er lavet, tyder ikke på dette. Tværtimod kunne man frygte, at prøven med kort forberedelsestid, vil stille de svage elever ringere.

Hvis historiefaget skal have en prøveform, der giver mulighed for at arbejde problemorienteret og ikke blot reproducerende, og dermed reelt afprøve opfyldelsen af de faglige mål, så skal 24-timers-prøven fastholdes.

En anden indvending mod 24-timers prøven er, at eksamensgrundlaget er for snævert (kun ét forløb), og at det dermed ikke nødvendiggør eksamenslæsning ud over de 24 timer. Dette kunne imødegås ved at indføre et krav om, at eksaminator under eksaminationen skal bede om perspektivering til mindst ét andet forløb.

Vi anbefaler derfor, at 24-timers prøven fastholdes i historie A (stx) og historie B (hfe)

3. Adgang til internettet i forberedelsestiden.

Hvis ikke 24-timers prøven fastholdes, bør der være mulighed for adgang til internettet i forberedelsestiden. Det gælder såvel historie A (stx), historie B (hfe) som den enkeltfaglige prøve i ks.

Adgang til internet rummer selvfølgelig mulighed for snyd, men det må imødegås med passende foranstaltninger. Hvis eksamen skal afspejle den daglige undervisning, og elevernes digitale kompetencer skal testes, så giver det ingen mening at afskære adgang til internettet i forberedelsestiden.

Vi anbefaler derfor, at der ved prøver med forberedelsestid i historie gives mulighed for adgang til internet i forberedelsestiden.

4. Sikring af faglig fordybelse.

I læreplanen for historie B (hfe) indgår følgende formulering i beskrivelsen af de didaktiske principper: "Undervisningen skal tilrettelægges så forskellige aspekter af historisk og kulturel forandring belyses, herunder betydningen af politiske forhold, økonomiske forhold, teknologi, social differentiering, mentalitet og køn". En tilsvarende formulering findes ikke i læreplanen for historie A (stx). Det virker som om de faglige krav til historie på B-niveau er større end historie på A-niveau.

Et vigtigt mål for gymnasireformerne er at styrke fagligheden. Inddragelse af historiefagets mange aspekter bidrager i høj grad til dette, men det skal åbenbart kun komme B-niveauet til gode.

I anbefalingerne fra den tværfaglige læreplansgruppe står, at "afsnittene om didaktiske principper og arbejdsformer i læreplanerne for dansk og historie bør udformes, så de ikke bliver for styrende". Det er formentlig baggrunden for fjernelse af førnævnte formulering i historie A-læreplanen. I betragtning af, at beskrivelsen af kernestoffet er ændret i de ny læreplaner, så detaljeringsgraden er væsentlig mindre, så er der ikke fare for, at de didaktiske principper bliver for styrende. Tværtimod sikrer formuleringen om historiefagets aspekter den faglige dybde og bredde.

Vi anbefaler derfor, at formuleringen om historiefagets forskellige aspekter genindsættes under didaktiske principper i læreplanen for historie A (stx).

5. Fastholdelse af historiebrug som centralt element i fagets identitet

I den tværfaglige læreplansgruppes anbefalinger står der om det oprindelige udkast til læreplan for historie A (stx): "Der er for stor vægt på historiebrug. Det gælder således om at finde balancen mellem grundlæg-

gende viden, kundskaber og historiebrug". Vi er ikke enige i, at det oprindelige udkast manglede balance mellem disse størrelser.

Fra Historielærerforeningens side vil vi gerne understrege, at fokus på viden og kundskaber ikke i sig selv befordrer elevernes evne til at forholde sig kritisk og problematiserende til brug af fortid, ligesom et sådant fokus heller ikke fremmer deres evne til at udvikle sig til demokratisk dannede borgere.

Foreningens ønske om at opretholde det oprindelige fokus på historiebrug handler ikke om at nedtone historiefagets vidensdimension, som nogen ser ud til at tro. Tværtimod. Det handler netop om at fokusere på, at i faghistorie dannes viden gennem en særlig fortolkningsproces, og denne proces er ét eksempel på historiebrug. Historiebrug og viden står altså ikke i modsætning til hinanden!

Fagets fokus på historiebrug skal træne eleverne i at kunne skelne mellem faghistorikeres historiebrug og andre former for historiebrug, ikke fordi det ene er bedre end det andet, men fordi gymnasiet er studieforberedende og elever derfor skal rustes til kritisk og videnskabeligt korrekt at kunne konstruere underbygget viden, ligesom de skal trænes i at vurdere om det, der giver sig ud for at være underbygget viden om fortid, nu også reelt er det.

Vi anbefaler derfor, at ordlyden vedrørende fagets identitet og formål føres tilbage til ordlyden, som den var, i det oprindelige læreplansudspil.

6. Historie A som overbygningsvalgfag til historie B (hf)

Historie A er et oplagt valgfag til den nye faglige overbygning på HF.

Indholdet i en HF-A bekendtgørelse skal, jf. traditionen for valgfag, bestå af det indhold der adskiller STX-A bekendtgørelsen fra Hfe-Bekendtgørelsen/KS-bekendtgørelsen.

Det giver samlet set to væsentlige faglige mål at arbejde med, samt 3-4 delelementer i kernestoffet, hvis der tages udgangspunkt i Hfe Historie B-bekendtgørelsen.

Et sådant omfang vil være passende for et halvårligt overbygnings-forløb med de tildelte 50 timer. (*Bilag 1, udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser, s. 20*)

Det vil være et godt supplement til de øvrige "typiske" overbygningsfag som eksempelvis Matematik A, Engelsk A eller Tysk B, som hver især har et større timemæssigt omfang.

En løsning er at ændre kravet om forløb fra 8-15 til måske 3-5 forløb, når der er tale om en overbygning på 50 timer, og ikke som på STX 190 timer.

Bekendtgørelsesudkastet nævner som sagt allerede et løft fra B til A i historie, uden dog at specificere indholdet. Det er først og fremmest denne specificering og tydeliggørelse af muligheder for anvendelsen, vi ønsker et fokus på.

Hvis hensigten med afsnittet om løft fra B til A ikke er tænkt i denne sammenhæng, så vil en model med de 125 timer, som er givet til ordinære løft af B til A, give gode muligheder for at planlægge Historie B til A som både halvårligt og helårligt fag, her ville det give mening med eksempelvis 4-8 forløb. 125 timers-modellen vil åbne op for at placere faget på 2. år, fremfor på overbygningsforløbet.

Ud over muligheden for at bruge faget i overbygningen og den frihed det giver til skolernes ledelser, så har der i mange år været et udbredt ønske blandt HF-elever om at have muligheden for at bygge oven på både KS-pakken og enkeltfaglig Historie B. Særligt elever, der er stærke i de samfundsvidenskabelige fag, udtrykker et ønske om at kunne hæve niveauet til A.

Problemet ved blot at bruge STX-bekendtgørelsen for Historie A er kravet om 8-15 forløb som forudsætning for eksamen. Dette krav er helt rimeligt ved et 3-årigt STX-forløb. Men når faget komprimeres til ét år, så er det uundgåeligt, at forløbene bliver for overfladiske og komprimerede - ikke mindst hvis der blot er 50 timer til at løfte faget fra B til A.

På baggrund af dette håber vi meget, at der vil kunne inkorporeres en mulighed for at udbyde Historie A som overbygningsfag til Historie B, med fokus på de elementer af STX-bekendtgørelsen for Historie A, som ikke er rummet af bekendtgørelsen for Historie B og KS. Derudover skal antallet af påkrævede forløb naturligvis modsvare den tildelte timepulje. Her kunne et umiddelbart fornuftigt perspektiv være 3-5 forløb på de tildelte 50 timer. Dermed er det ca. samme krav til forløb som et C-niveaufag, som oftest har et omfang af 75 timer.

Opsummerende vil en mulighed for at kunne løfte Historie B til A være en lille tilføjelse i bekendtgørelsen, men den vil åbne op for større fleksibilitet i planlægning af skemaer - en åbning, der længe har været et ønske om blandt både elever, undervisere og ledelse. Umiddelbart er der ingen ulemper ved denne tilføjelse: Løftet fra B til A vil ikke have indvirkning på søgningen til gymnasiet, hvor faget er obligatorisk på A-niveau, men det vil være et ekstra tilbud til de fagligt velfunderede hf'ere, der tager overbygningen for at komme på de videregående uddannelser, som er let at inkorporere.

Vi anbefaler derfor, at der gives mulighed for Historie A som overbygningsvalgfag til historie B på hf.

Høringssvar fra Foreningen af Historielærere ved Handelsgymnasiet (FHH)

Angående udkastet til den nye læreplan for Historie B på HHX

I forhold til læreplanen for Historie B på HHX kan den faglige forening anbefale følgende kommentarer:

1. Eksamensformen

Høringsbrevet opfordrer eksplicit til overvejelse af bevarelse af 24-timers prøven i historie på stx. I forlængelse heraf vil FHH på det kraftigste henstille til, at eksamensformen i historiefaget på hhx bevarer 24-timers eksamen (den gamle prøveform b i Samtidshistorie) i stedet for den foreslåede prøveform, som er anført i den læreplan, der er sendt i høring.

Der er talrige argumenter for at anvende 24-timers prøven i historiefagene, og specifikt for Historie B, vil FHH gerne anføre følgende argumenter:

- a. Arbejdet med fordybelse i et kildegrundlag i forhold til et gennemgået tema kræver tid. Eksaminanden skal kunne demonstrere en faglig dybde, metodiske kundskaber, forståelse og formulering af historiefaglige problemstillinger i det tema, som eksaminanden eksamineres i, samt en forståelse af temaet på tværs af temaer og tid. Hvis disse kundskaber i rimelig grad skal kunne demonstreres og evalueres ved eksamen, er det afgørende, at eleverne får mulighed for at få god tid med eksamensgrundlaget. Det er for FHH at se ikke muligt at nå med den foreliggende eksamensform. Skal eksamensformen derfor understøtte de faglige mål der er anført i den nye læreplan, er 24-timers prøven den klart mest passende eksamensform.
- b. En bevarelse af 24-timers prøven vil, i modsætning til den foreslåede eksamensform, passe på den faglige progression, der er lagt op til i den nye læreplan, og som FHH hilser velkommen. 24-timers prøven underbygger læreplanens forståelse af ny historiefaglighed, fordi den netop udfordrer elevernes evne til at arbejde problematiserende i mødet med allerede kendt stof. Særligt arbejdet med synopsisgenren, og den i faget afsluttende synopsis-opgave, hvor eleverne arbejder skriftligt med at bearbejde, strukturere og formidle historiefaglige problemstillinger, fungerer som en meningsfuld ramme om deres historiekundskaber. Bevarelsen af 24-timers prøven vil derfor sikre både

den indholdsmæssige, den metodiske og den rammemæssige sammenhæng mellem læreplan og eksamensform.

- c. En bevarelse af 24-timers prøven underbygger en meningsfuld kontinuitet mellem den gamle og den nye læreplan, hvilket skaber gode forudsætninger for en konstruktiv implementering. FHH ser den nye læreplan som en naturlig videreudvikling af historiefaget og den linje, der blev lagt op til med 24-timers prøven i den gamle læreplan.
- d. FHH frygter og forudser, at fagligt udfordrede elever vil have ekstremt svært ved at arbejde problematiserende på 1½ times forberedelse pga. tidspres og den deraf manglende mulighed for internalisering af materialet - eller at eleverne omvendt ikke vil have forudsætninger for at udnytte tiden hensigtsmæssigt, hvilket betyder en mulig skævvridning i deres grundlæggende forudsætninger. På samme måde må det antages, at fagligt stærke elever vil opleve et urimeligt pres i deres erkendelse af, at deres ambitioner om en stærk faglig præstation ikke i tilstrækkelig grad vil kunne opfyldes på den tid, der er til rådighed.

Samlet mener FHH derfor, at 24-timers prøven vil give en langt mere hensigtsmæssig og faglig sammenhæng mellem den nye læreplans indhold, de faglige mål og fagets eksamensform.

FHH er bevidste om, at der findes modstandere af 24-timers prøven, og vi skal ikke gøre os til dommer for, om 24-timers prøven er en meningsfuld prøveform i andre fag i gymnasiets fagrække. Men for historiefagets vedkommende er det, der ofte anføres som den største anke ved 24-timers prøven - netop at eleverne ikke behøver at læse hele året, da de kan bruge de 24 timer på at læse op, få familiemedlemmer til at lave eksamensoplægget for dem og derved gå op og score en ufortjent høj karakter ved eksamen - ikke en erfaring/anke, som FHH på nogen måde kan nikke genkendende til.

En elev, der ikke har trænet de kundskaber og den tænkning, som historiefaget fordrer, som ikke har arbejdet med og evner at analysere, opstille og reflektere over historiefaglige problemstillinger, vil netop på grund af prøveformens mundtlige afslutning med sin dialogiske form, ikke være i stand til at klare denne eksamen på lånte fjer. Ideen om at det skulle kunne lade sig gøre, bygger på en arkaisk forståelse af historiefaget som et fag, der udelukkende handler om instrumentel videnstilegnelse. Basal og konkret historisk viden er naturligvis også en meget væsentlig del af faget, men, som fagets identitet og de faglige mål også ekspliciterer, er dette kun en del, af en væsentlig større rammesætning om historiefaget.

Hvis 24 timers prøven bibeholdes ønsker FHH at der under bedømmelses kriterier tilføjes følgende formulering:

"eksaminanden skal herunder kunne relatere en given problemstilling til andre dele af faget, således at sammenhængene fremstår i såvel et fortids- som et nutidsperspektiv".

2. Synopsisopgaven

Af hensyn til historielærernes arbejdsbelastning og muligheden for at inddrage synopsisen som en del af karakteren i faget foreslår FHH følgende ændring i forhold til synopsisopgaven.

FHH ønsker at ændre den nuværende formulering, som står anført i §3.2:

"Efter arbejdet med de seks til otte forløb afsættes 8-10 timer til et projektforsløb, hvor eleverne individuelt udarbejder en afsluttende skriftlig synopsis af et omfang på tre til fire sider inden for et af de gennemgåede forløb".

FHH foreslår at indskrive følgende formulering i stedet:

"I løbet af det sidste halve år i 3g, afsættes tid til et projektforsløb, hvor eleverne individuelt udarbejder en afsluttende skriftlig synopsis, inden for et af de gennemgåede forløb"

Omformuleringen vil give læreren en fleksibilitet til at planlægge sin tid i forhold til at synopsiskarakteren skal indgå i karaktergivningen.

3. Det innovative aspekt

I § 1.2 står der nu: *"Undervisningen skal udvikle elevernes evner til at bearbejde, strukturere og vurdere forskellige former for historisk materiale og forskellige former for historieformidling og historiebrug, så deres evner til at forholde sig historisk empatisk, kritisk og innovativt til nationale og globale historiefaglige problemstillinger styrkes."*

Eleverne vil kunne arbejde innovativt med nationale og globale historiefaglige problemstillinger, men at forholde sig innovativt til nationale og globale historiefaglige problemstillinger, er noget ganske andet, der, for FHH at se, ligger langt ud over rammerne for historiefagets muligheder og formål.

4. Uoverensstemmelse i begreber

I § 3.2. - Her står der i næstsidste linje: *"problemformulering"*. Dette vil FHH foreslå ændres til *"problemstillinger"*, i overensstemmelse med resten af ordlyden i læreplanen, da der ellers kan opstå forvirring for både lærere og elever om, hvorvidt der er tale om forskellige begreber.

5. Studieområdet

Slutteligt vil FHH gerne adressere læreplanen i studieområdet. FHH beklager dybt, at der i SOP stilles krav om deltagelse af studieretningsfag.

Hvor stx har en meget bred vifte af fag, der kan kombineres i deres pendant til SOP, s  har hhx en langt mere snæver vifte af studieretningsfag, hvilket indsnævrer kombinationsmulighederne betydeligt. Kravet om et fag på A-niveau kombineret med et studieretningsfag g r særdeles meningsfulde kombinationer i hhx umulige, fordi engelsk i hhx ikke kan være et studieretningsfag, og fordi historie i hhx ikke er et fag på A-niveau. En regel, der ved første øjekast kan virke som en naturlig måde at skabe sammenlignelighed mellem uddannelserne, f r derfor vidtrækkende konsekvenser for hhx, hvor yderst meningsfulde fagkombinationer mellem fx dansk, engelsk og historie bliver umuliggj rt.

Sådan har det hidtil også været i SRP, men i hhx har man i stedet i regi af studieområdet i DIO haft lejlighed til at arbejde med emner af stor relevans for hhx i humanistiske fagkombinationer. Disse muligheder har blandt andet motiveret eleverne til at yde en indsats i eksempelvis dansk-historieopgaven, som fortsat er obligatorisk i det nye studieområde. Men da DIO nu udg r, mener FHH at der er en stor og meget realistisk risiko for, at eleverne vil være fristede til at nedprioritere de dele af studieområdet (som f.eks. dansk-historieopgaven), som ikke vil være en mulig kombination i et eksamensprojekt. Derudover er det værd at bemærke, at skal lærerne udelukkende kombinere historie med Virksomhedsøkonomi, Afsætning og Inter-

national Økonomi (og i sjældnere tilfælde 2. fremmedsprog og Matematik), så giver det, udover de begrænsede samspils muligheder, nogle yderst begrænsede kombinationsmuligheder i forhold til emnevalg. Erfaringerne fra den nuværende SRP viser, at risikoen for snyd og plagiat derved øges markant.

FHH anbefaler derfor på det kraftigste, at kravet om studieretningsfag i SOP bortfalder i hhx.

Idræt

Idrætslærerforeningen, GI's kommentar

I GI (Gymnasieskolernes Idrætslærerforening) er vi meget glade for, at der med den nye bekendtgørelse indføres eksamen på idræt C både på stx og hf. Vi er overbevist om, at dette vil styrke fagets status blandt både elever og lærere, og i elevernes samlede uddannelsesforløb vil det være naturligt, at obligatorisk idræt også er et prøvefag på ungdomsuddannelserne, og ikke blot på grundskoleniveau. Allerede på nuværende tidspunkt er det tydeligt, at de nye elever vi modtager fra folkeskolen har en anderledes og bedre tilgang til faget end tidligere. Dette er en klar konsekvens af, at idræt blev prøvefag i folkeskolen i forbindelse med folkeskolereformen i 2014.

Vi er også meget begejstrede for, at den nye prøveform på både idræt C og idræt B tager hensyn til alsidighedsaspektet i faget og på den måde i højere grad vil afspejle den alsidige og varierede undervisning, der foregår i faget.

Endelig er vi også meget positive overfor, at idræt B får mulighed for at indgå i studieretninger på htx.

Samtidig er vi stærkt bekymrede over, at muligheden for at idræt B indgår i studieretninger på stx bortfalder (undtagen for Team Danmark elever). Denne bekymring skyldes flere forskellige forhold:

- Den hyppigst anvendte studieretning med Idræt B (Bio A – Mat B – Idræt B) er ifølge en undersøgelse foretaget af UVM i 2013 den sjette mest populære studieretning i landet med 960 elever og viser interessen og behovet for, at faget indgår i en studieretning. Ydermere giver den en god faglig og relevant ballast ved videreuddannelse på en hel stribe af uddannelser som fx fysioterapeut, folkeskolelærer, pædagog etc.
- I kraft af idrætsfagets iboende tværfakultære karakter indgår faget med stor succes i fagligt samarbejde med andre fag i studieretninger, hvilket afføder en faglig fordybelse og udtalt anvendelsesorientering af idrætsfaget i langt højere grad, end når det indgår som frit valgfag. Et fagligt samarbejde som fremover skal styrkes i studieretningerne som konsekvens af AT's afskaffelse. Med Idræt B som studieretningsfag åbner det mulighed for, at man arbejder tværfagligt gennem alle tre år.
- Studenter med idræt B i studieretningen kommer senere i uddannelsesforløbet ud på uddannelsesinstitutionerne med en stor viden om sundhedsfremme, kropsforståelse, evnen til at reflektere over vores kropskultur og til naturligt at inddrage fysisk aktivitet i en lang række sammenhænge. Dette peger en overvældende mængde forskning på som den rigtige vej at gå i et samfund med meget stillesiddende arbejde og dertil hørende samfundsøkonomisk belastning.

Derfor vil vi i GI gerne opfordre forligskredsen til, at bindingen om, at man skal være Team Danmark elev for at kunne indgå i en af de tre foreslåede studieretninger (Bio A + Kem B; Samf A + Mat A; Eng A + Fort-

sættersprog A + samf B) fjernes, således at alle idrætsinteresserede stx-elever – og ikke blot Team Danmark elever – får mulighed for at indgå i en af de tre skitserede studieretninger.

Derudover mener vi, at der bør tilføjes centralt fastsat elevtid til idræt B, da det er læreplansfastsat, at eleverne skal aflevere skriftlige produkter i teoriundervisningen: "Det skriftlige arbejde omfatter: rapporter over dataindsamling og eksperimentelt arbejde" (citater fra læreplan idræt B, stk 3.2)

GI anbefaler at der centralt afsættes 20 timers elevtid til arbejdet med det skriftlige arbejde på Idræt B

Italiensk

Italiensklærerforeningens kommentarer

Italiensklærerforeningen er i det store og hele godt tilfreds med den nye læreplan for faget.

Vi er godt tilfredse med afskaffelsen af 24 timers forberedelsen til den mundtlige prøve, da den i visse tilfælde kunne give social slagside og favorisere de elever, der havde eller kunne skaffe sig hjælp fra italiensk-sprogede familiemedlemmer. Indførelsen af de 60 minutters forberedelsestid med benspænd reducerer dette kraftigt, da eleverne nu skal tage hensyn til, hvad de specifikt bliver bedt om.

Vi imødeser vejledningen med stor interesse, idet vi håber på, at der her bliver givet retvisende anvisninger af, hvor lang tid hhv. fremlæggelse og diskussion skal vare, så man på den måde kan evaluere elevernes reelle faglige niveau.

Vi er glade for, at italiensk nu får en ny skriftlig eksamen på lige fod med de andre 2.fremmedsprog.

Ændringen, hvor oversættelsesdelen er forsvundet, giver især mening, idet man undgår en mekanisk, digital gengivelse af forslag fra de digitale medier. Umiddelbart kunne man imidlertid godt blive bekymret for formuleringen om at "alle hjælpemidler må benyttes til besvarelse af anden del af opgavesættet", idet man herved ikke kan garantere, at der ikke forekommer kontakt med omverdenen elektronisk. Men inddragelsen af benspænd også i den skriftlige eksamen er forhåbentlig nok til at fange eventuelle snydere!

Den frie adgang til at benytte alle hjælpemidler til både skriftlig og mundtlig eksamen gør imidlertid, at det må få konsekvenser for den daglige undervisning, uden at vi på nuværende tidspunkt helt ved, hvilke konkrete følger det kan få.

Tildelingen af fordybelsestid (tidligere elevtid) ser ud til at være beskåret med ca. 27% fra 110 elevtimer på 3 år til nu kun 80. Reduktionen skyldes, at de resterende timer nu skal bruges til at finansiere den nye 130 timers pulje, som skolerne selv anrår til bl.a. at arbejde med den skriftlige dimension på et mere overordnet niveau. Konsekvensen af dette kan for sprogholdene enten blive et lavere skriftligt niveau eller også må dette også få indflydelse på undervisningens indhold ved f.eks. at fokusere mere på den skriftlige dimension som støttedisciplin.

Det bekymrer os noget, at nogle skoler tilsyneladende ikke giver plads for sprogundervisning i grundforløbet. Derved får eleverne ikke mulighed for at stifte bekendtskab med de sprog, som de endeligt skal vælge imellem, og der kan i højere grad blive tale om fravalg af et sprog fremfor tilvalg af et andet, hvilket ellers kunne medføre større motivation, indsats og efterfølgende større udbytte for eleverne. Desuden går der

meget lang tid, før eleverne kommer i gang med deres sprog, og det styrker ikke umiddelbart sprogfagene i gymnasiet.

Japansk

Udtalelse fra Japansklærerforeningen vedr. nye læreplaner

Sprog som global kompetence giver adgang til direkte erfaring. Studiet af sprog omfatter både anvendt sprog og sprog som sprog.

Skal vi have eleverne op på et niveau, hvor de får mulighed for direkte kontakt er det nødvendigt at udnytte de færre og færre timer på en målrettet indsats for at erhverve effektive metoder og strategier. Derfor giver det ikke mening, når eleverne i de summative prøver på niveau b og a skal konversere ud fra billeder eller tale på dansk om relevante emner. Det hører bedre hjemme i de formative test.

Derimod ser vi gerne at eleverne får mulighed for at konversere på grundlag af en kort præsentation, som inddrager de behandlede emner. Præsentationer er meget effektive i undervisningen og til eksamen. Og så er det noget eleverne kan bruge også efter afsluttet eksamen. I forbindelse med jobsøgning, møder og konferencer er det altid nyttigt at medbringe et par præsentationer som kan forsvares.

Kemi

Kemilærerforeningen har følgende kommentarer til høringsudkastet

Høringssvar til NV stx læreplanen reform 2017

Pkt. 1 Evaluering:

I forbindelse med intern prøve vil vi anbefale at det præciseres, at det skal være to af holdets NV-lærere, der er tilstede.

Derudover vil vi anbefale, at det præciseres, at timerne til den interne prøve ikke må være en del af de 45 uv-timer, der er lagt i NV. Der er i forvejen ikke ret mange timer til NV og hvis timerne til den interne prøve tages fra undervisningstiden kan det være svært at nå det faglige stof.

Høringssvar til kemi C stx læreplanen reform 2017

Pkt. 1 Den eksperimentelle eksamen:

Vi vil gerne udtrykke vores bekymring for, om den enkelte elev får nok individuel eksaminationstid. Hvis der er 6 elever i laboratoriet og de har i alt 120 min, men hvor de 15 min. går fra til forberedelse og ca. 10 min. til oprydning, så er der 95 min tilbage fordelt mellem 6 elever, dvs. ca. 16 min. pr. elev, hvor de i dag har 24 min. Det vil derfor være godt hvis man kunne gennemtænke den eksperimentelle eksamen endnu engang.

Der kan være flere forskellige muligheder, f.eks. at forberedelsestiden ligger ud over de 120 min, antallet af elever i laboratoriet ad gangen osv.

Høringssvar til NF læreplanen reform 2017

Pkt. 1

For at skabe ensartethed omkring forberedelsen af den mundtlige særeksamen og afholdelse af det korte særfaglige forløb, anbefaler vi at der fastlægges en tidsramme for, hvornår den fællesfaglige interne prøve tidligst kan afholdes.

Pkt. 2 Udtrækning af fag til ekstern prøve:

I skrivende stund er det uklart om eleven friholdes for udtrækning i et særfagligt fag hvis eleven har valgt det på B-niveau.

Er det muligt at spekulere i at vælge B-niveau i fx kemi for at undgå at det udtrækkes, for derefter at vælge om? Det bør ikke være muligt. Måske bør der være et krav om at alle uden undtagelse SKAL op i den eksterne prøve.

Høringssvar til studieretningsprojektet læreplanen reform 2017

Pkt. 1

3. Tilrettelæggelse af flerfaglige forløb frem mod studieretningsprojektet

Følgende sætninger undre os, idet de bliver gentaget andre steder:

Fagligt samspil og træning af elevernes skriftlige kompetencer prioriteres ved at styrke studieretningsprojektet (SRP). Der skal løbende i gymnasietiden indgå flerfaglige forløb, som forbereder eleverne til arbejdet med studieretningsprojektet (SRP). Som en del af disse forløb skal der indgå arbejde med basal videnskabs-teori og faglig metode i et omfang på minimum 20 timer, og der skal spørges ind til det i den mundtlige eksamen i studieretningsprojektet (SRP).

Sætningen markeret med gult bliver gentaget lige nedenunder.

Sætningen markeret med grønt bliver gentaget i afsnittet under.

Høringssvar til fordybelsestiden reform 2017

Vi vil gerne udtrykke stor bekymring for den afsatte fordybelsestid til kemi A. I den nuværende ordning er der afsat 125 timer, hvorimod med den nye reform er der kun afsat 95 timer, det betyder en reduktion på 24%. Reformen skulle gerne være en styrkelse af de naturvidenskabelige kompetencer, men med en reduktion på 25% på elevtiden, bliver det svært at få lært eleverne de kompetencer, det kræver for at kunne beherske de krav, der stilles til en skriftlig eksamen.

Derudover er vi bekymrede over at der ikke er tildelt fordybelsestid til kemi C og NV.

Høringssvar vedrørende valg af 2. fremmedsprog på de naturvidenskabelige studieretninger - reform 2017

I forligsteksten står der:

For elever i de naturvidenskabelige studieretninger indføres krav om *enten* fire naturvidenskabelige fag *eller* om tre naturvidenskabelige fag på mindst B-niveau eller på ABC-niveau. Disse muligheder skaber incitament til at vælge naturvidenskab på A- og B-niveau, hvilket giver yderligere faglig fordybelse.

Vi er enig i, at det er vigtigt at eleverne bliver dygtige til fremmedsprog, men vi mener også, at det er vigtigt, at eleverne bliver dygtige til naturvidenskab - begge dele er vigtige kompetencer at besidde i vores globale verden.

I øjeblikket har elever, der vælger studieretninger med fysik, kemi eller bioteknologi på A-niveau, mulighed for at "stige af" på deres begyndersprog efter 2.g for at få plads til et frit valgfag. Vi taler om de tre studieretninger: FY-A, MA-A, Ke-B og KE-A, MA-A, Fy-B og BT-A, MA-A, Fy-B.

På en del gymnasier, har vi elever fra disse studieretninger, der gerne vil bruge deres valgfag i 3.g på at få endnu et naturvidenskabeligt fag på A-niveau, f.eks. opgradere kemi fra B-niveau til A-niveau. For at kunne det, skal eleverne fra start have valgt fortsættersprog eller "stige af" på deres begyndersprog efter 2.g for overhovedet at have en valgblok til opgraderingen. Disse elever er virkelig godt klædt på til videregående studier inden for de medicinske, naturvidenskabelige/ingeniørfaglige områder. Det er seje unge mennesker, der tager udfordringen med i alt fem fag på A-niveau - og de er virkelig dygtige.

Med den nye reform ser det ud til, at muligheden for at "stige af" på begyndersproget er fjernet for disse meget naturvidenskabeligt interesserede elever. Der er godt nok tilføjet et ekstra valgfag på C-niveau for alle elever - men hånden på hjertet - så har vi lidt svært ved at forestille os, at eleverne tør kaste sig ud i 6 fag på A-niveau i 3.g, hvilket vil være konsekvensen, hvis de ønsker at opgradere et naturvidenskabeligt fag. Allerede når eleverne vælger gymnasium, skal de vælge deres sprog, og de kender ikke konsekvensen af at vælge begyndersprog.

Vi vil derfor bede jer om at genoverveje muligheden for, at elever på ovenstående studieretninger også fremover får lov til at "stige af" deres begyndersprog efter 2.g svarende til et B-niveau. Reglen kender vi som nævnt allerede nu, og det vil være dejligt, at den også er en mulighed fremover. Reglen kan godt være betinget af, at eleverne skal vælge et ekstra naturvidenskabeligt fag på A-niveau.

Til sammenligning kan man se, at der er mange undtagelser for elever, der vælger de sproglige studieretninger, hvor de kan "slippe for" matematik på B eller et naturvidenskabeligt fag på C- eller B-niveau ved at have flere sprog. Det vil klæde hele gymnasieleven, at der er en form for ligestilling mellem sprogligt orienterede elever og naturvidenskabeligt interesserede elever med hensyn til muligheder for at dygtiggøre sig inden for hver deres interesseområder.

Kinesisk

Kinesisklærerforeningens kommentarer

I Kinesisklærerforeningens bestyrelse har vi på generalforsamlingen tidligere på året sammen med flertallet af vores medlemmer læst det daværende udkast til ny læreplan. Dengang var reaktionerne meget positive, og vi synes fortsat, alt tegner godt. Den nye læreplan er kort og præcis, samtidig med, at den levner den enkelte lærer stor frihed. Vi er positive overfor de nye tiltag, læreplanen varsler for vores fag.

Enkelte kommentarer derudover:

- Vi glæder os til at se vejledningen. Her er vi spændte på, hvordan der vejledes i arbejdet med tegnene fremover, efter at tegnenes status i den fremtidige eksamen bliver ændret.
- Kravene til omfang af pensum er angivet uden en standard for en normalside. Dét giver selvfølgelig fleksibilitet, men vi forudser alligevel, at denne meget løse formulering kan føre til uklarheder og diskussioner eksaminatorer/censorer imellem.
- Det nye punkt i den mundtlige eksamen – billedmaterialet – er vi også spændte på at få udmøntet i praksis og ser også frem til vejledningens beskrivelse her.

- Vi synes, det er fint, at der kobles eksplicit til de fire nye kompetencemål om hhv. innovative, digitale, globale + karrierekompetencer. De "innovative" er den kompetence, der skjønnes hurtigst hen over i teksten - den bliver lidt "gummi-agtig", så den ender vi også med at skulle sætte mere fagligt kød på.
- Endelig undrer vi os over, at kinesisk ikke er flyttet "op i" hovedbekendtgørelsen. Faget er jo blevet "forfremmet"?

Matematik

Matematiklærerforeningen for gymnasiet og hf har følgende kommentarer til høringen, men fremsender i kommende uge udbyggende kommentarer:

1) Bekymring over stoftrængsel på hf, særligt ifm opgradering til A-niveau.

Der lader til at være relativt meget stof på både C- og B-niveau, som kan blive en udfordring. Desuden opstår der en problematik for hf-elever, der skal opgradere til A-niveau (efter stx-læreplanen), idet at emnet vektorregning *ikke* indgår på B-niveau på hf (men kun på stx). Udfordring kan ikke løses ved at bruge tid fra elevernes 80-timers pulje da denne allerede vil være opbrugt ved udløbet af hf-uddannelsens andet år. Vi opfordrer til at se på indholdet af læreplanerne for hf igen, så der skabes bedre sammenhæng mellem niveauerne.

2) Bekymring over forskellighed i tyngde af stx C og hf C

Der ønskes med reformen en harmonisering af fagene og indholdet mellem uddannelserne. Vi er bekymrede over de indholdsmæssige forskelle mellem stx C og hf C, der vil stille eleverne meget forskelligt. Desuden er der en åbenlys forskel, idet der er en skriftlig eksamen på hf C som ikke optræder på stx. Da eksamen har en stor betydning for undervisningen, stilles eleverne forskelligt. Vi opfordrer til at man overvejer at indføre en skriftlig eksamen på stx C.

3) Uklarhed om mindstekrav

Der opereres med et nyt begreb om *mindstekrav* i matematik. Vi er opmærksomme på, at begrebet vil blive behandlet og udfoldet ved eksempelvis FIP-møderne, men vi opfordrer blot til, at de omtalte mindstekrav udspecificeres tydeligere i læreplanen og i vejledninger indenfor de enkelte niveauers krav samt for de enkeltstående faglige emner, hvor dette giver mening.

4) Fordybelsestid

Minimumstimetallene for fordybelsestid i faget matematik er i lighed med en række andre fag er reduceret i forhold til nugældende bekendtgørelse. Der er dog indført krav til fordeling af fordybelsestiden, som falder i matematikfagets favør, men bekendtgørelsen kan overholdes med langt lavere timetal til fordybelse i matematik end nu. En reduktion er reelt i direkte modstrid med forligsteksten, som ønsker at "igangsætte en særlig indsats for at skabe et bedre matematikfag". Vi anbefaler, at den nuværende minimale fordybelsestid (160 timer til A-niveau, 100 timer til B-niveau og 40 timer til C-niveau) fastholdes eller forøges. Det skal særligt fremhæves, at det bedste middel til imødegåelse af B-niveauets høje dumpeprocenter vil være en kraftig forøgelse af fordybelsestiden.

5) Grundforløb og screening

Der skal gennemføres en grundforløb, til dels i et navngivet emne, der afsluttes med en screening. Vi vil tilråde, at der fastsættes et minimumskrav for omfanget af undervisningstid i matematik i grundforlø-

bet. Desuden vil vi kraftigt tilråde, at screeningsopgaverne udarbejdes af ministeriet som ét centralt stillet opgavesæt.

6) Prøver i A-niveau

Desuden har der hidtil været en tendens til, at den skriftlige eksamen dominerer i A-niveau-fagene. Matematiklærerforeningen ønsker derfor at sikre, at elever også prøves i den mundtlige dimension, der knytter sig til studieretningen, som eleven netop har valgt aktivt og prioriteret. Matematiklærerforeningen tilråder derfor, at en studentereksamen altid omfatter aflæggelse af prøve i et studieretningsfag på A-niveau, og at der for elever med mere end ét studieretningsfag på A-niveau altid skal aflægges mindst én mundtlig og én skriftlig prøve i studieretningsfag på A-niveau.

- 7) Vi er bekymrede over stx C- og B-niveau, hvor vi fornemmer en **stoffrængsel**. Mange kolleger oplever det samme. Kernestoffet er udvidet i forhold til gældende, og de faglige mål er omfangsrige. Vi anbefaler, at læreplansgrupperne vil se med kritiske øjne på indholdet.

Handelsgymnasiernes Matematiklærerforening har flg. kommentarer:

Indledningsvis vil vi gerne understrege, at mange elementer i udspillet set fra vor vinkel er positive nye tiltag. Der kan på sigt blive tale om en styrkelse af faget matematik - men der er samtidig desværre også risiko for, det modsatte kan ske.

Her vil vi derfor alene påpege de elementer, som undrer og bekymrer os.

Det er:

1. Elevtid i matematik

Det undrer os, at det fag, der er særligt fokus på, og hvor det er behov for faglig styrkelse, reduceres i elevtid / tid til faglig fordybelse. Der reduceres med 15 timer på såvel B- som A-niveau - altså 30 timer for et A-hold i fht den gældende lov. Med dette tiltag vil muligheden for styrkelse af matematikfagligheden ikke blive bedre; men ringere

2. Det økonomiske grundforløb på hhx

Det anvendelsesorienterede indhold i matematik skal øges jf reformudspillet. Hvorfor er faglærerne med matematik så holdt udenfor det økonomiske grundforløb? Matematik indgår; men med økonomilærerne som ansvarlige for matematikdelen. Det ærgrer og bekymrer os, at der ikke er planlagt et forløb hvor faget matematik kommer på banen med et forløb tilrettelagt af underviserne i matematik. Vi vil opfordre til, at dette genovervejes.

3. Eksaminationstid på matematik B hhx

På hhx niveau B er eksamensformen ændret betragteligt. Der bliver ifølge udkastet alene tale om en mundtlig prøveform; men med inddragelse af et projekt, afprøvning af fagets mindstemål samt emneopgaver.

Umiddelbart undrer det os, at eksaminationstiden fastholdes til 30 min. Vi forudser, at der er risiko for, at den udmeldte eksaminationstid ikke bliver tilstrækkelig, når prøven indeholder flere elementer end nu. Vi vil derfor anbefale, at der ændres fra 30 til 40 eller 45 min. for at sikre et vellykket eksaminationsforløb for såvel elever som eksaminator og censor

4. Samlæsning af studieretningsfag og valgfag

Der foreligger nu et forslag om, at alle fag på nær matematik kan samlæses på tværs af hold/klasser. Vi er usikre på, hvorvidt dette vil styrke matematik eller ej. Når matematik A skal udbydes som valgfag, er der (måske) risiko for, at skoler af økonomiske hensyn (som vægter meget i disse sparetider) ikke opretter studieretninger med Matematik A..

Et studieretningshold kan tænkes at blive med fx 20 elever, samtidig med, at der SKAL oprettes et lille valg-hold med 10 elever. Det vil ud fra en økonomisk synsvinkel være oplagt at samlæse studieretningsholdet og valgholdet. Hvis der ikke er lovhjemmel herfor, så kan man forestille sig, at skolerne løser problematikken ved alene at udbyde matA som valgfag. Dette vil på ingen måde styrke matematikfaget!

HTX Matematiklærerforeningen kommentarer til udkastet til styringsdokumenterne.

Vi er positive over for de nye tiltage, hvilket er med til at styrke matematik faget, der er dog nogle ting som bekymrer os, og som vi ikke syntes er en styrkelse.

1. Elevtid i matematik

Det er bekymrende at lige netop matematik, som der har været meget fokus på at styrke er blevet reduceret i elevtid eller tid til faglig fordybelse.

På både B- og A-niveau sker der en reduktion på 15 timer i fht til det nuværende. Dette må uden tvivl betyde en forringelse af kvaliteten i matematik faget.

2. Det naturvidenskabelige grundforløb på htx

Matematik indgår ikke med timer i det naturvidenskabelige grundforløb, hvilket betyder at eleverne ikke ser matematik blive anvendt i forbindelse med de andre naturvidenskabelige fag. Det er trist da der har været fokus på det anvendelsesorienterede indhold i matematik i den nye reform.

3. Eksaminationstid på matematik B htx

Da der er indført mindstemål, som noget nyt, der også skal testes for i den mundtlige prøveform i på B-niveau, undrer det os at eksamenstiden ikke er udvidet fra de nuværende 30 minutter til 45 minutter.

Da vi ikke syntes den udmeldte eksamenstid kan give problemer i forhold til at vurdere elevens matematik niveau.

Det er vores håb at ovenstående bekymringer vil blive inddraget i det endelige lovgrundlag.

Mediefag

Medielærerforeningens kommentar til udkast til de nye læreplaner i mediefag

Overordnet finder Medielærerforeningen indholdet i mediefagets nye læreplaner positivt og relevant. Vores forbehold knytter sig primært til elementer, hvor vi kan være usikre på implementeringen på den enkelte skole og på, hvorvidt kravene er realistiske i forhold til de svagere elever, de meget tidspressede undervisningsforløb især på C-niveau og lærernes arbejdstid. Disse punkter uddybes i det følgende.

Positiv opdatering af faget:

Medielærerforeningen finder det meget positivt, at mediefaget i de nye læreplaner for både C og B niveau er opdateret, så de i højere grad imødekommer den nye medievirkelighed og har tilføjet *øget fokus på anvendelsesperspektiv, faglig formidling, digital dannelse og digitale medier og kompetencer, nye medieformer, platforme og distributionskanaler, medieetik og ophavsretlige forhold og inddragelse af verden udenfor skolen* til hovedområderne, medieanalyse og medieproduktion, fra de gamle læreplaner.

Nyt specifikt krav om pensums omfang og et mere bredt indhold – indenfor samme UV tid:

I overensstemmelse med de linjer der er blevet udstukket i den overordnede gymnasireformtekst er der nu indskrevet specifikke sidekrav (stk. 2.4: 75-100 ns på C og 150-200 på B). Vi finder det positivt, at der er angivet et spænd men er betænkelige ved, om dette skærpede krav kan præge faget i en for læsning retning især for bestemte elevtyper og på de C niveau hold, der på HF skal gennemføres på 1 semester.

Generelt er mediefag på C-niveau et komprimeret forløb, og vi er bekymrede for, om de nye krav til mediefagets indhold vil det gøre endnu sværere at nå stoffet og en acceptabel faglig dybde.

Det er af samme grund meget vigtigt, at fagets indhold, krav, planlægning og prioritering udmøntes konkret og realistisk i de kommende vejledninger.

Mere skriftlighed er godt, men hvordan skal det føres ud i praksis (Mediefag B, punkt 3.2)?

Det er også positivt for fagligheden i faget, at der et mere eksplicit krav om skriftlighed, men det står uklart, hvordan det vil blive udmøntet på de enkelte skoler, og vi kan derfor være bekymret for, at lærerne på den enkelte skole selv skal kæmpe for, hvilket omfang skriftligheden skal have, og hvorvidt det tilgodeses i lærernes arbejdstid.

Mindre grupper – pædagogisk en god ide men økonomisk kan det blive en udfordring

Kravene til gruppestørrelser til eksamen er også skærpet, så der nu er sat en maximal gruppestørrelse på 5 elever (punkt 3.2). Dette er ud fra et pædagogisk perspektiv godt, men kan blive svært at leve op til på de skoler, hvor ledelsen ikke er indstillet på at bruge øgede ressourcer på medieudstyr, hvilket er en konsekvens af mindre grupper. Især på HHX hvor mediefagets status med reformen er i frit fald, og derfor er det usandsynligt, at man vil tilgode faget og dets udstyr økonomisk.

Naturgeografi

Geografilærerforeningen har følgende kommentarer til udkastene:

Geografilærerforeningen har gransket udkastet til læreplanerne i naturgeografi med interesse. Generelt synes vi at ændringerne er rigtig gode, men vi har fundet nogle få steder, hvor vi ønsker at formuleringerne bliver præciseret eller ændret.

Vi håber at I vil forholde jer positivt til ændringsforslagene.

Vi har følgende forslag til ændringer under punktet kernestof:

På C-niveau

- Klimaets betydning for produktion, handel og menneskers grundlæggende livsvilkår

ændres til

- Klimaets betydning for produktion, ~~handel~~ og menneskers grundlæggende livsvilkår

Begrundelse: Vi mener ikke handel bidrager til en forståelse af klimaet

- FN's bæredygtigheds mål

Ændres til

- FNs Verdensmål for bæredygtig udvikling
-

Begrundelse: blot at give en mere præcis benævnelse.

På B-niveau: (formentlig bare korrektur)

- Det globale vindsystem, havstrømmene og klimasystemet herunder klimazoner og plantebælter.

ændres til

- Det globale og vindsystem, havstrømmene og klimasystemet herunder klimazoner og plantebælter.

Begrundelse:

Det er ikke relevant at elever kender alle havstrømme på Jorden, men blot arbejder med havstrømme, der er relevante i forbindelse med en problemstilling.

Både C- og B-niveau:

- Teknologiuudvikling og innovation under forskellige natur og samfundsforhold

ændres til

- Teknologiuudvikling og innovation under forskellige natur- og samfundsforhold

Begrundelse: Det er meningen at vi skal undervise med og i innovation, men ikke om innovation. Vi mener at ordet innovation - som det står her - bliver til faget innovation og ikke til de teknologiske udviklinger, der skyldes innovation.

Vi har følgende forslag til ændringer under punktet Prøveform:

C-niveau

- Eksaminationen indledes med eksaminandens præsentation af opgavens løsning.

Ændres til

- Eksaminationen indledes med eksaminandens præsentation af opgavens ~~løsning~~.

Begrundelse: Vi mener at det handler om at eleven skal tage initiativet og starte – vi mener ikke at alle problemstillinger i naturgeografi har en løsning og derfor vil dette krav være urimeligt. På den måde er formuleringen i naturgeografi C og geografi C også næsten identiske.

Kommentar til punktet Prøveform, både C- og B-niveau

Bilagsmaterialet skal kunne danne basis for faglig uddybning og perspektivering ved inddragelse af undervisningens indhold samt eksperimentelt arbejde, feltarbejde eller andet empiribaseret arbejde.

Ændres til

Bilagsmaterialet skal kunne danne basis for faglig uddybning ~~og perspektivering~~ ved elevens inddragelse af bilag fra både undervisningens indhold samt eksperimentelt arbejde, feltarbejde eller andet empiribaseret arbejde.

Begrundelse: det tydeliggøres at eleven selv skal medbringe bilag - ud over de 2 bilag der gives i opgaven. At fjerne ordet perspektivering er for at holde fokus på den faglige uddybning. Formuleringerne i C og B-niveau er nu næsten ens - vi anbefaler at de er helt ens.

Vi har følgende forslag til ændringer under punktet Didaktiske overvejelser

B-niveau

Feltarbejde med selvstændige observationer og målinger ca. 20 pct. af undervisningen.

Ændres til

Feltarbejde med selvstændige observationer og målinger udgør sammen med eksperimentelt arbejde og andet empiribaseret arbejde ca. 20 pct. af undervisningen.

Begrundelse: Som det står her skal feltarbejde udgøre 20% - det er vist ikke meningen.

Vi har følgende forslag til ændringer under punktet Bedømmelseskriterier B-niveau:

- kan foretage selvstændige analyser af konkrete cases, hvor problemformuleringen kombineres med teori og modeller sat med data fra feltarbejde, databaser.

Ændres til:

- kan foretage selvstændige analyser af konkrete cases, hvor problemformuleringen kombineres med teori og modeller samt data fra feltarbejde, eksperimentelt arbejde og databaser.

Begrundelse: Sprogligt mangler der et 'og' og et 'm' - og derudover er det ærgerligt hvis det eksperimentelle (eller empiriske - altså også fra laboratoriedelen) ikke også er med.

Vedr. FIP-kurser 15-16 marts 2017

På FIP kurset den 15/3 har en person fremført at det er problematisk at livets oprindelse ikke længere er kernestof. Flere andre personer nævnte at de fandt det problematisk at 24-timers prøven var afskaffet på B-niveau.

Den faglige forening støtter at livets oprindelse er fjernet, da det stadig kan indgå som supplerende stof og vi ser det ikke som et tab at 24-timers prøven erstattes af en prøve med én times forberedelse.

På mødet var der også flere der kommenterede at der er for lidt forskel på c-niveau og b-niveau. Dette er vi principielt enige i, men ser ikke mulighed for at komme med simple forslag til løsninger. Vi håber at denne del kan tages op ved en senere lejlighed, hvor der åbnes for rettelser.

Naturvidenskabelig faggruppe, NF på hf

Geografilærereforeningen har følgende kommentarer til udkast til ny læreplan

Generelt om prøveform i NF

Vi mener at ændringen af prøveformen i NF er en stor forringelse af faget. NF er ét fag med bidrag fra forskellige fagområder og derfor er det meget ødelæggende for faget at prøveformen deles op i både en tværfaglig og en særfaglig prøve.

Vi anbefaler at bibeholde den eksisterende prøveform, hvor der både er mulighed for at demonstrere faglig fordybelse i de enkeltfaglige og tværfaglige discipliner.

Hvis der alligevel fortsættes med den foreslåede prøveform har vi følgende kommentarer:

Pkt. 1

For at skabe ensartethed omkring forberedelsen af den mundtlige særeksamen og afholdelse af det korte særfaglige forløb, anbefaler vi at der fastlægges en tidsramme for, hvornår den fællesfaglige interne prøve tidligst kan afholdes.

Pkt. 2

Udtrækning af fag til ekstern prøve:

I skrivende stund er det uklart om eleven friholdes for udtrækning i et særfagligt fag hvis eleven har valgt det på B-niveau.

Er det muligt at spekulere i at vælge B-niveau i fx kemi for at undgå at det udtrækkes, for derefter at vælge om? Det bør ikke være muligt. Måske bør der være et krav om at alle uden undtagelse SKAL op i den eksterne prøve.

Psykologi

Psykologilærerforeningens høringssvar på udkastene til de nye læreplaner

Psykologilærerforeningen er tilfredse med det faglige indhold i udkastene til de nye læreplaner. Vi er dog af den overbevisning, at det vil være hensigtsmæssigt at bevare 24-timers prøveformen i psykologi B, da denne prøveform bedst afspejler fremtidens krav i uddannelse og på arbejdsmarkedet. Dette mener vi ud fra følgende argumenter:

1. 24-timers prøveformen giver eleven mulighed for at vise selvstændighed og sikrer samtidig, at eksamen blot bliver ren "papegøjesnak", da eleven selvstændigt skal finde og udvælge egnet materiale.
2. 24-timers prøveformen åbner op for større faglig bredde og fordybelse, idet den lange forberedelsestid stiller alle lige. De eksamensangste og de svage elever kan bedre overskue og strukturere stoffet, end de vil kunne i den foreslåede nye eksamensform.
3. 24-timers prøveformen udjævner forskellen mellem de hurtige og langsomme læsere. Mange elever med psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse har stor gavn af den ro, som den lange forberedelsestid giver i forhold til at få læst og forstået et omfattende og til tider vanskeligt tekstmateriale.
4. 24-timers prøveformen giver eleven tid til at udtænke og opstille flere psykologiske problemstillinger på forskellige taksonomiske niveauer. Når vi taler om tænkning og evne til refleksion kan man ikke undervurdere effekten af, at det biologiske og kognitive system får ro og tid til arbejde med materialet.

5. 24-timers prøveformen giver mulighed for at diskutere opgaven i grupper, hvilket vil lede til metakognitive refleksioner over og diskussioner om udvælgelsen af relevant teori og viden samt kritisk tænkning om denne i dialog med peers.
6. 24-timers prøveformen ligger i forlængelse af undervisningen, hvor vi arbejder tematisk og på tværs af psykologiske teorier og retninger. Da disse forløb ofte er lange og komplekse, giver synopsseksamen med 24-timers forberedelse mulighed for at sammensætte bilagsmateriale, der på samme måde som undervisningen rummer mange forskellige perspektiver og typer af materiale.

Som det fremgår af ovenstående argumenter, er vi meget glade for den eksamensform, vi har haft siden 2005, og vi ønsker ikke, at den bliver lavet om til en halvanden times eksamen. Vi ønsker altså at bibeholde den såkaldte 24-timers eksamen.

Religion

Høringskommentar fra Religionslærerforeningen for Gymnasiet og HF

I Religionslærerforeningen for Gymnasiet og HF tager vi vel imod udkastet til de nye læreplaner for religionsfaget i stx og på HF. Gennem hele processen har vi fået en god behandling og føler os hørt.

Samfundsfag

Forening af Lærere i Samfundsfag (FALS) har følgende kommentarer i forbindelse med høringen

Som udgangspunkt mener vi at der er mange gode tiltag i læreplanerne.

For det første glæder vi os over at der er sket en omformulering samt en antalsmæssig reduktion af de faglige mål. Det har imødekommet et ønske om at skabe en større overskuelighed på det område. Vi finder at resultatet af reduktionen og omformuleringerne af de faglige mål generelt er faldet meget heldigt ud.

For det andet indeholder lærervejledningerne flere gode ændringer i forhold til kernestoffet. Vi er glade for at områder som "arbejdsmarkedsforhold", "ligestilling mellem kønnene" og "kvalitativ metode" mf er kommet ind under de forskellige af samfundsfags vejledninger.

For det tredje er vi meget tilfredse med at man har reguleret tildelingen af tid mellem den fælles gruppeforberedelse og den individuelle tid til at besvarer den skriftlige opgave til eksamen på STX-A-niveau.

Generelt mener vi at de ændringer og opstramning af formuleringer, der er foretaget på de forskellige niveauer er sket på en måde, hvor faget fortsat stiller høje faglige krav til eleverne samtidig med at det er relevant i forhold til deres personlige dannelsesproces.

Vedr. mundtlig eksamen i samfundsfag A og B niveau på STX og HTX på B niveau.

Opfyldelse af de faglige mål i samfundsfag kræver 24-timers forberedelse til eksamen

Vi vil i det følgende ud fra læreplanernes "faglige mål" og "arbejdsformerne" argumentere for, at man bibeholder 24 timers eksamen på samfundsfag A og B niveau på STX samt HTX på B niveau³. Det skyldes, at det er den bedste måde at teste eleverne i helt centrale faglige mål i læreplanen. I læreplanen for samfundsfag på A og B niveau i STX står der følgende under "de faglige mål": "... **formulere præcise faglige**

³ Vi gør for en ordens skyld opmærksom på at samfundsfag på B-niveau på HF er identisk med B-niveau på STX.

problemstillinger, herunder hypoteser, og indsamle og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere.”⁴ (Vores fremhævelser)

Det hedder videre i afsnittet om ”arbejdsformen” om samfundsfag på A og B niveau samt HTX B-niveau: ... **”Der sker igennem det samlede forløb en udvikling frem mod mere selvstændiggørende og studieforberedende arbejdsformer, således at eleverne selvstændigt kan opstille, undersøge og forklare faglige problemstillinger samt udvikle og diskutere innovative løsningsforslag med brug af fagets viden og metoder.”** (Vores fremhævelser)

Der lægges i de to citater op til, at undervisningen lægger vægt på at fremme elevernes selvstændighed og på at øge elevernes studiekompetence. Når eleverne skal udvikle deres færdigheder til selv at formulere **problemstillinger**, må det for os at se indgå som en del af eksamen, der jo netop er til for at teste, hvorvidt eleverne lever op til de faglige mål i fagene. Vi må pointere, at der her er tale om et meget højt og udfordrende fagligt mål, som eleverne ikke får mulighed for at demonstrere ved den foreslåede eksamen med kun 60 minutters forberedelsestid.

Det forekommer i øvrigt ulogisk at eleverne skal lære at udarbejde synopsis i faget, når eksamensforberedelserne er på kun 60 min⁵. Synopsisformen er et element i eksamen ved de videregående uddannelser, og den blev inkorporeret i gymnasireformen fra 2005 som fremmende i forhold til forberedelse til studier på de højere læreanstalter. Vi har gode erfaringer med denne skriftlige genre, da den netop træner eleverne i at udarbejde problemformulering og efterfølgende foretage faglige analyser. Synopsen fungerer også som et godt afsæt for en faglig samtale til den mundtlige eksamen.

Den skriftlige prøve tester eleven på de samme områder, som den korte mundtlige prøve med 60 minutters forberedelsestid ville gøre. Således udleveres der færdigformulerede problemformuleringer, som relaterer sig til et materialesæt, hvor eleven skal udforme en individuel besvarelse ved anvendelse af samfundsfaglig viden, begreber, teorier og metoder. Der er altså tale om en høj grad af test af elevens udbytte af den teoretiske og empiriske viden fra undervisningen. Derfor mener vi i FALS, at det er hensigtsmæssigt at bevare 24-timers forberedelse forud for den mundtlige eksamen, så eleverne bliver testet på flere relevante måder i forhold til de faglige mål i læreplanen.

Aktualitetskravet i samfundsfag har brug for 24-timers eksamen

I læreplanen for samfundsfag på A og B niveau i STX samt B-niveauet i HTX i afsnittet ”Identitet” hedder det: **”Ved at forbinde den aktuelle samfundsmæssige udvikling med sociologiske, økonomiske og politiske begreber kvalificeres elevernes standpunkter, handlemuligheder og viden, og eleverne opnår almindelse og studiekompetence.”** Under de faglige mål er det formuleret som **” anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande”**.

For at indfri dette faglige mål skal eleverne løbende holde sig ajour med den samfundsmæssige udvikling inden for en række af temaer, som opgives til eksamen (typisk 9-15 temaer afhængigt af om der er tale om A- eller B-niveau). Når eleverne skal til mundtlig eksamen, skal de altså også testes i deres viden om aktuelle samfundsmæssige emner og forhold. I betragtning af at visse emner i perioder ligger højt på mediernes dagsorden for siden at træde i baggrunden, har eleverne brug for tid til at søge informationer og opdatere

⁴ I vejledningen for HTX - samfundsfag på B niveau står der tilsvarende at eleverne skal kunne **” formulere faglige problemstillinger og indsamle, kritisk vurdere og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere.”**

⁵ Se afsnittet i læreplanerne for samfundsfag på A- og B-niveau STX og B-niveau HTX **”Som værktøj til at skabe fagligt overblik og struktur og til at formulere problemstillinger i forbindelse med mundtlige oplæg arbejdes der systematisk med synopser.”**

sig i forhold til et konkret samfundsfagligt emneområde, der måske ligger 2 år tilbage i forhold til, hvornår der sidst blev undervist i det. I forbindelse med den repetition, der foregår sidst i forløbet, vil opdateringerne normalt være på overskriftsniveau og ikke videre dybdegående, da man skal nå at snakke om måske 10-15 forløb.

Selv om eleven vil kunne læse op på udviklingen på de enkelte temaer i læseferien, så levner en 60 min. forberedelsestid med ekstemporalteksster ikke mange muligheder for at vinkle aktualitets-dimensionen i forhold til eksamensspørgsmålet på en kvalificeret måde - i modsætning til det tidsmæssige råderum 24 timers eksamensformen tillader. Vi er bekymrede for, at man må acceptere overfladiskhed i elevernes konkrete kendskab til aktuelle samfundsmæssige begivenheder og forhold ved bedømmelsen af elevens præstationer til mundtlig eksamen i samfundsfag.

Fagligheden lider uden 24-timers forberedelse til eksamen

I undervisningen skal der på den ene side *"anvendes afvekslende og elevaktiverende arbejdsformer, således at eleverne får muligheder for at undersøge, dokumentere, formidle og diskutere empiriske og teoretiske sammenhænge. Der sker igennem det samlede forløb en udvikling frem mod mere selvstændiggørende og studieforberedende arbejdsformer, således at eleverne selvstændigt kan opstille, undersøge og forklare faglige problemstillinger samt udvikle og diskutere innovative løsningsforslag med brug af fagets viden og metoder... Som værktøj til at skabe fagligt overblik og struktur og til at formulere problemstillinger i forbindelse med mundtlige oplæg arbejdes der systematisk med synopser."*

På den anden side er eksamensformen *"en mundtlig prøve på grundlag af en opgave med ukendte problemorienterede spørgsmål og et ukendt bilagsmateriale... Opgaverne skal bestå af et tema med problemorienterede spørgsmål, der dækker de taksonomiske niveauer, og et bilagsmateriale på to til tre normalsider a 2400 enheder (antal anslag inklusivt mellemrum). Hver opgave skal i videst mulig omfang indeholde både tekst og statistisk materiale."*

Der er en klar modsætning her, fordi eksamensformen med 60 minutters forberedelse og 30 minutters eksamination på grundlag af lærerformulerede spørgsmål og et meget kortfattet bilagsmateriale på ingen måde afspejler den selvstændighed, som der arbejdes hen imod i undervisningen. Samtidig giver det begrænsede bilagsmateriale ikke anledning til større faglighed. Tværtimod bliver fagligheden langt mindre, end den er i dag. Reelt kommer eksamensformen på A- og B-niveau til at minde om samfundsfag på C-niveau - blot med lidt længere forberedelses- og eksaminationstid. Eleverne får ikke længere mulighed for at arbejde selvstændigt med materialet, og med en kort forberedelsestid er der fare for, at eksamen bliver mere 'papegøjesnak' end reflekterede, samfundsfaglige analyser.

Ingen social slagside ved 24-timers eksamen

Vi har bemærket at 24 timers prøven fra forskellig side har været angrebet for at have social slagside. Rigtigheden af den bekymring er aldrig blevet verificeret. Historier fra medierne om forældre, der har taget fri fra arbejde for at hellige sig deres barns SRP-opgave har givet næring til denne myte. Erfaringen fra lærerside er, at når eleven skal sætte sig ind i det ret omfattende ekstemporale materiale, så er evt. velment forældrehjælp mere til skade end gavn, fordi det forstyrrer og forvirrer. Det er kun eleven, der kender de præcise problemstillinger, som undervisningen har været vinklet i. I en EVA-rapport fra 2013, der bl.a. omfattede samfundsfag på HF B-niveau (svarende til samfundsfag B niveau på STX), konkluderede man følgende: *"Det ser ikke ud til, at fag/prøveform har betydning for, hvor stor forskellen i karaktergennemsnit er mellem socialgrupperne."*⁶

⁶ <https://www.eva.dk/projekter/2013/betydningen-af-social-baggrund-ved-prover-med-24-timers-forberedelse/projektprodukter/prover-med-24-timers-forberedelse/download> (s.23)

Om reduktionen i det skriftlige arbejde.

Bestyrelsen i FALS finder det uhensigtsmæssigt, at der er sket i reduktion i samfundsfag A-niveau på STXs skriftlige timetal. Man har skåret ned i timetallet fra 110 til 80 timer. Sammenlignet med andre fag er der tale om en procentvis større beskæring i samfundsfag STX på A-niveau. Det skriftlige arbejde stiller mange krav til eleverne, hvilket gør, at de har brug for træning til den omfattende 6-timers prøve til studentereksamen. Reduktionen vil typisk svare til en reduktion af det skriftlige arbejde i 2g med 2/3. Vi tilslutter i øvrigt den kommentar som GL fremsætter i deres høringsvar om den foretagne reduktion i timerammen til det skriftlige arbejde i fagene.

Spansk

Høringssvar fra Spansklærerforeningen

Vi er generelt godt tilfreds med de nye læreplaner for faget.

Trods det, vil vi gerne anføre et par bekymringspunkter.

- 1) Af bilag 1 til bekendtgørelsen fremgår, at fordybelsestiden på A-niveau sænkes fra pt 110 timer til 80 timer. Hvis der ikke gives mulighed for at ændre dette forhold og opskrive antallet af timer til fordybelsestiden, mener vi det skal fremgå tydeligt, at de 130 timer, som den enkelte elev allokeres, i høj grad anvendes til udvikling af elevernes skriftlige kompetencer.
- 2) Ved FIP-kurserne har en del af foreningens medlemmer udtrykt betænkelighed ved anvendelsen af digitale hjælpemidler ved den mundtlige prøve, idet det giver mulighed for snyd ved eksamen, hvilket ikke er hensigtsmæssigt for den faglige udvikling, endsige den daglige undervisning.
- 3) Ang. flg. passus vedrørende de skriftlige prøver/ delprøve 1: 'Efter højst én time afleveres besvarelsen af første del af opgavesættet' vil vi gerne have ændret tilbage til tidligere ordlyd: 'Efter en time afleveres', da den nuværende ordlyd kan forlede vore elever til at afslutte delprøve 1 'for tidligt', altså uden at have gennemarbejdet besvarelsen godt nok.

Studieretningsprojektet

Klassikerforeningen har en sproglig kommentar

Der er en lille sætning i SRP læreplanen, som bør slettes. Det er i udkastet, s.171, afsnit 3. 'Tilrettelæggelse af flerfaglige forløb frem mod studieretningsprojektet':

"Fagligt samspil og træning af elevernes skriftlige kompetencer prioriteres ved at styrke studieretningsprojektet (SRP). Der skal løbende i gymnasietiden indgå flerfaglige forløb, som forbereder eleverne til arbejdet med studieretningsprojektet (SRP). Som en del af disse forløb skal der indgå arbejde med basal videnskabs-teori og faglig metode i et omfang på minimum 20 timer, og der skal spørges ind til det i den mundtlige eksamen i studieretningsprojektet (SRP)".

Sætninger ser ud som om den er copy-pastet ind, da der hverken er mellemrum mellem disse linjer og de næste, ej heller er der sat punktum. Indholdet gentages desuden i de følgende sætninger.

Teknologi og Produktudvikling

Høringssvar fra Teknologilærerforeningen vedrørende læreplaner i Produktudvikling, Teknologi B og A samt Studieområdet.

Produktudvikling

Ifølge gymnasieloven skal der i uddannelsen til teknisk studentereksamen lægges vægt på kombinationen af teori og praktik i værksteder og laboratorier, og grundforløbet skal bl.a. indføre eleverne i gymnasiets arbejdsmetoder.

På den baggrund stiller Teknologilærerforeningen sig undrende i forhold til at man i faget Produktudvikling ikke lader eleverne gennemføre et helt produktudviklingsforløb, der er en central arbejdsmetode i fagene Teknologi og Teknikfag. Samtidig skal eleverne opstille krav til en løsning/et produkt og begrunde i hvilken grad produktet lever op til de stillede krav og løser problemet – uden at fremstille et produkt, der kan testes i forhold til kravene. At eleverne ikke skal fremstille et produkt finder foreningen uhensigtsmæssigt, da eleverne ingen erfaring har med produktudvikling og opstilling af krav/test.

Foreningen ser undervisningen i teknologi som erfaringsbaseret læring, og ser teori og praksis som hinandens forudsætninger. Foreningen anbefaler at eleverne i Produktudvikling skal gennemføre alle faser i et produktudviklingsforløb, herunder fremstilling og test af produkt.

Teknologi B og A

Teknologilærerforeningen ser teknologifaget på vej mod en større styring af metoder i faget. Det ser foreningen som en mulighed for, at der kan skabes en kultur og tradition omkring et mere struktureret fag, hvor eleverne bliver præsenteret for én metode til produktudvikling, hvortil der hører en række værktøjer.

Foreningen ser problembaseret læring som et vigtigt 'studiekompetenceværktøj' og ser produktudviklingsmetoden som beskrevet i læreplanerne som den metode, der beskriver faget og formålet med faget, nemlig at få eleverne til at reflektere og afsøge muligheder, før de foretager et kvalificeret valg.

I forhold til rækken af værktøjer undrer foreningen sig dog over, hvorfor modelbygning indgår under fasen *Produktprincip* i teknologi A, og ikke i teknologi B. Foreningen ser også modelbygning som et vigtigt værktøj i teknologi B, og anbefaler at modelbygning også indgår her.

Foreningen ser gerne at forskellen mellem teknologi B og A tydeliggøres under 3.2 Arbejdsformer med indførelse af formuleringen: *Herudover indgår virksomhedsprojekter, som omfatter opbygning af en virksomhed med udvikling af et produkt, tilrettelæggelse af produktionen, herunder fremstilling af produktet og markedsføring.*

Desuden foreslår foreningen at det tydeliggøres i læreplanen at det afsluttende projekt i teknologi A skal være et virksomhedsprojekt, hvor der tages udgangspunkt i en samfundsmæssig problemstilling.

Studieområdet

Teknologilærerforeningen ser faget teknologi som et implicit fagligt samspil, hvor eleverne skal anvende viden – fra faget selv og fra andre fag, særligt de naturvidenskabelige fag. Faget har en høj grad af skriftlighed, så eleverne har behov for at kende rapportgenren og de tilhørende skrivehandlinger, samtidig skal eleverne kunne anvende særligt naturvidenskabelig viden i forbindelse med produktudvikling.

På den baggrund anbefaler foreningen, at der under punkt 3.2 Arbejdsformer, herunder skriftligt arbejde indføres følgende formulering:

Faget teknologi indgår i mindst to af forløbene i studieområdet. Mindst et forløb i samspil med dansk, for at styrke elevernes skriftlige færdigheder, og mindst et forløb med naturvidenskabelige fag, hvor de indgående fag bidrager med viden og metoder, eleverne kan anvende i forbindelse med projekter i teknologi.

I faget Teknologi skal projektførelserne planlægges med disciplinbaserede projekter og problembaserede projekter, i Studieområdet fra opgaveprojekter over disciplinprojekter til problembaserede projekter. Foreningen anbefaler, at der skabes en bedre sammenhæng imellem læreplanerne i forhold til begreber/progression i projektyper.

Tysk

Tysklærerforeningens kommentar

Generelt mener styrelsen i tysklærerforeningen, at læreplansudspillet er gennemtænkt, klart og præcist, hvad vores fag angår! Der er god sammenhæng mellem faglige mål, kernestof og eksamen, og det er godt at fx krav til it, innovation og globalisering og flerfagligt samarbejde er indarbejdet. Faget har fået en bedre kobling til den virkelighed, eleverne skal kommunikere i. Vi mener også fortsat, at den nye eksamensform bedre vil kunne afdække elevens egne kompetencer end den tidligere 24-timers prøve, og vi er glade for, at pensum fra undervisningen skal bruges aktivt i den mundtlige prøve.

Vi noterer os samtidig, at der er tale om en generel opstramning af kravene, både mht. pensum, test og evaluering af eleverne. Vi håber i den kommende tid at få afklaret nærmere herom, da det primære mål med undervisningen fortsat må være at motivere eleverne og derigennem skabe grobund for at højne deres faglighed.

Bilag

GL's høringsvar som udkast til lov om gymnasiale uddannelser fra den 21. september 2017.

Til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Kontoret for Gymnasiale uddannelser, ved
audgym@uvm.dk

GL's bemærkninger til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

Gymnasieskolernes Lærereforening (GL) hilser velkommen, at der med det brede politiske forlig den 3. juni 2016, som nu udmøntes med lovforslaget, er kommet en afklaring af de gymnasiale uddannelser i de kommende år. GL's bemærkninger nedenfor er opdelt i først GL's overordnede bemærkninger, så peges på to markante problemfelter, fulgt af bemærkninger om implementeringen, hvorefter bemærkninger følger til de enkelte paragraffer.

GL's overordnede bemærkninger

GL er fortsat bekymret for, at reformen vil mindske adgangen til gymnasierne, primært ved hjælp af **strammere adgangskrav** til de gymnasiale uddannelser. GL mener ikke, det er den rigtige måde at ændre optagemønstre på og er bekymret for, at de nye adgangskrav vil ramme socialt skævt.

GL hilser velkommen, at de **gymnasiale uddannelser sidestilles** og samtidig både fagligt og dannelsesmæssigt bevarer deres egenart.

Der har i forhandlingsforløbet været en omfattende diskussion af almindendannelse og dennes vægtning i uddannelserne. GL anerkender, at der politisk er blevet lyttet til debatten, og at forliget endte med at vægte almindendannelse højere. GL opfordrer til, at **almindendannelse afspejles og prioriteres i læreplanerne**.

Selv om der med reformen indføres en pligt til at træne elevernes innovative og digitale kompetencer, og der skal arbejdes med karrierekompetence, så giver det ikke faglig mening mekanisk at indarbejde bestemmelser herom i alle fag. Det skal indgå i arbejdet med at udforme de nye læreplaner, men de konkrete krav om denne indsats skal alene medtages i de læreplaner, hvor det giver faglig mening. Karrierekompetence ligger mere oplagt som en fælles opgave for studieretningsteamet.

Det er afgørende, at reformen ikke kommer til at **svække elevernes skriftlige kompetencer**. Derfor er det vigtigt, at den nye 130/150t pulje primært anvendes til at sikre elevernes skriftlige kompetenceindlæring.

GL finder **økonomien bag reformen utilstrækkelig**. Helt overordnet er det vanskeligt at implementere en reform uden tilførsel af resurser. Derfor ser GL med tilfredshed på, at der er afsat resurser til en forstærket efteruddannelsesindsats. Virkeligheden bag reformens økonomi er imidlertid den, at gymnasierne selv mere end finansierer denne indsats i og med at tælledagen ændres, hvilket samlet set giver skolerne færre penge at drive uddannelse for. GL er bekymret for reformens økonomiske konsekvenser for udkantsskoler samt skoler med mange frafaldstruede elever. Specielt i forhold til hf, hvor skolerne skal yde en særlig indsats for at undgå frafald i starten, vil den udskudte tælledag ramme skolerne økonomisk hårdt. På hf er der

ikke noget grundforløb på tre måneder, og GL opfordrer derfor til, at man fastholder den nuværende optællingsdato for hf-kursisterne.

GL hilser velkommen, at studieområdet på hhx og htx forenkles og nytænkes, samt at den tværfaglige forpligtelse bevares. Ligeledes er det positivt at SOP'en sidestilles timetalsmæssigt på det erhvervsgymnasiale område, og at der for alle de treårige uddannelser indføres et mundtligt forsvar af det nye studieområde/studieretningsprojektet.

Det er politisk besluttet, at fjerne den strukturelle ramme for det tværfaglige samarbejde på stx ved at fjerne AT. I den sammenhæng er det vigtigt at sikre, at eleverne fortsat kvalificeres til at forstå faglige problemstillinger i en tværfaglig sammenhæng som et led i at opnå studiekompetence, og at fagene fortsat forpligtes til at indgå i et fagligt samspil. Dette bør skolerne forpligtes til at sikre, og det bør ske i en ramme, hvor den enkelte faglærer er ansvarlig for, at eleverne arbejder med at forstå dette samspil. GL er modstander af forslaget om at tillade enkeltfaglige studieretningsprojekt opgaver. Studieretningsprojektet forberedes ved mindre tværfaglige forløb undervejs i forløbene, og det er demotiverende, hvis den oplæring der ligger heri, ikke indgår i kriterierne for den afsluttende opgave, der nu afprøves ved en obligatorisk prøve. Opretholdes forslaget, skal reformfølgegruppen følge udviklingen i hvor mange elever, der skriver studieretningsprojekt i ét fag, da det skal fastholdes, at denne mulighed kun bør benyttes af en mindre gruppe elever.

GL er bekymret for, at reglerne for de nye, færre studieretninger begrænser mulighederne for at oprette hold i begyndersprogene, også selv om der indføres tiltag, der skal støtte sprogene. GL mener, at der er grund til i særlig grad at følge reformens konsekvenser for den sproglige mangfoldighed i bredden og dybden, samt i hvilken grad gymnasierne fortsat fungerer som fødekæde for, at universiteterne kan opretholde et bredt udbud af studier i fremmedsprog. Ellers må reformen justeres. GL opfordrer til, at ministerens beføjelser til at godkende lokale studieretninger bliver blødt op i forhold til den meget restriktive udlægning af dispensationsmuligheden til lokale studieretninger, som ministeriet hidtil har udmeldt på baggrund af bemærkningerne til lovforslagets § 26, stk. 3. Når det sikres, at studieretningsfagene giver gode muligheder for fagligt samspil og giver eleverne adgang til videregående uddannelser inden for det faglige område, som de retter sig mod, bør der være mulighed for at søge om en lokal studieretning. Det kan også være en styrkelse af det faglige niveau i en studieretning, at den ikke kun godkendes ét sted i landet, men at der er et par skoler med samme studieretning, der kan udveksle erfaringer.

GL stiller sig tvivlende overfor, om reformen styrker matematik ved at gøre matematik B obligatorisk for de fleste gymnasiale elever på de treårige uddannelser. Også dette bør følges nøje.

I forhold til hf er GL tilfreds med, at forligsparterne lyttede til sektoren og GL, så eleverne fortsat kan opnå generel studiekompetence inden for en toårig tidsramme, forudsat at de vælger de nødvendige fag i den udvidede fagpakke.

Det forkortede grundforløb giver store lokale udfordringer. Forløbet må ikke blot være et tre-måneders introkursus, der tager tid fra den faglige indlæring. Det er afgørende, at eleverne sikres en god skolestart med en tryk social ramme, hvor de indplaceres på klasser og hold. Det er også en administrativ belastning at skulle optimere dannelsen af studieretninger ud fra elevønsker og eksisterende lærerkompetencer kort tid efter, at eleverne foretager deres valg i slutningen af grundforløbet.

GL mener, at det er problematisk med en medtællende karakter på det forkortede grundforløb på tre måneder, fordi en medtællende karakter så tidligt i uddannelsen vil betyde øget karakterræs i stedet for læring og trivsel. Efter tre måneder har læreren kun et spinkelt fagligt grundlag for at give en medtællende karakter, og elevens retssikkerhed er yderligere svækket af, at der ikke er ekstern censur på denne vurdering.

Et af de politiske mål med reformen er at styrke elevers valg af uddannelse, undgå frafald og sikre hurtigere gennemførsel. Derfor er det problematisk, at gennemførelses- og studievejledningen på den enkelte skole ikke styrkes med reformen. GL mener, at gennemførelsesvejledningen bør varetages af gymnasierne.

GL har gennem længere tid arbejdet for, at kravene til eux-merkantil og afstigningsmuligheder blev strammet op, så de levede op til uddannelsens formål. Dette er foreslået i følgelovene til reformen, hvilket GL gerne vil kvittere for.

GL arbejder for, at der i højere grad bliver koordineret kapacitet, fag og retninger mellem skolerne. Når de gymnasiale uddannelser sammenskrives i en lov og ligestilles på alle måder, vil det være naturligt, at alle de gymnasiale uddannelser indgår i de forpligtende samarbejder og fordelingsudvalg.

To markante problemfelter i lovteksten

Lovforslaget skal udmønte den politiske forligstekst. Men på to – helt afgørende – områder er der skrevet elementer ind i lovforslaget, som ikke fremgår af reformteksten, og som på hver deres måde vil få konsekvenser, som vil modvirke intentionen i reformteksten.

1. Krav til lærernes kompetencer sænkes markant

Forligspartierne ønsker at hæve det faglige niveau i gymnasieuddannelserne. Et højt fagligt niveau kræver lærere med relevante faglige kompetencer. Og disse krav slækkes der markant på i lovforslaget, uagtet at det ikke indgår som en del af forligsteksten.

Af § 56 fremgår, at det fremover er tilstrækkeligt med en professionsbachelor – og ikke en kandidatgrad – i 'tekniske, teknologiske, herunder informationsteknologiske, matematiske, naturvidenskabelige og erhvervsøkonomisk orienterede fag i kombination med relevant videre- og efteruddannelse samt eller kvalificerende erhvervsmæssig beskæftigelse'. Hertil kommer to års relevant erhvervserfaring for de erhvervsrettede fag. Hermed indføres med ét slag, at stx og hf omfattes af et fra hhx og htx gældende lavere kompetencekrav for en lang række fag, og at matematiske fag desuden omfattes af listen. Derved åbnes mulighed for at slække på kravene i forhold til i dag til undervisere i de naturvidenskabelige fag på stx og hf og i matematik på stx, hf og hhx. Man indfører altså et lavere kompetencekrav på flere fag og uddannelser; et kompetenceniveau som GL gentagne gange har kritiseret. På de erhvervsgymnasiale uddannelser er gældende ordning begrundet med, at kvalificeret erhvervsmæssig beskæftigelse giver en særlig faglig mening i erhvervsrelaterede fag. Dette argument kan ikke overføres til stx og hf.

GL finder det meget problematisk at en reform, der ønsker at styrke det faglige niveau, i samme moment sænker lærernes kompetencer i en lang række fag i ganske omfattende grad; fra 5 års uddannelse på universitetet til en professionsbachelor med et helt andet uddannelsesmæssigt sigte. GL støtter princippet om ligestilling af uddannelserne, men mener, at der kompetencemæssigt bør sigtes mod det højeste, gældende uddannelsesniveau, som er det gældende fra stx og hf, og tilsvarende er det afgørende, at man fastholder niveauet i de faglige mindstekrav.

GL anerkender, at der med reformen kan opstå problemer med at rekruttere lærere til udvalgte fag, men dette kan løses på mere kvalificerede måder ved fx midlertidigt at ansætte medarbejdere, fx kandidater fra matematiske, naturvidenskabelige og tekniske uddannelser, som tilbydes videreuddannelse på et af de mange tilbud, som universiteter udbyder til formålet. Men den mulige mangel på matematiklærere retfærdiggør ikke at slække på kravene til lærernes kvalifikationer.

GL opfordrer derfor til, at formuleringerne i udkastet til lovteksten ændres, så alle lærere, der underviser på gymnasiale uddannelser, skal have kompetencer, der svarer til gældende regler for stx og hf. Gennemføres dette ikke, bør kompetencekravene følge de nuværende gældende regler, og dermed skal undtagelserne for en kandidateksamen fortsat kun gælde de erhvervsrettede fag, som findes på hhx og htx. Og her er matematik IKKE inkluderet i den gruppe af fag, som betegnes erhvervsrelaterede. Se forslag til ændringer i lovteksten under kapitel 7.

2. Årskarakterer på hf vil svække hf's særlige formål

GL er stærkt kritisk overfor, at der ifølge lovforslaget skal indføres årskarakterer i de seks obligatoriske fag i faggrupperne på hf. Dette er heller ikke et element, der fremgår af forligsteksten. Årskarakterer vil ændre læringsmiljøet på hf og dermed udfordre hf's særlige profil, som det netop er et politisk ønske at fastholde. De elever, der vælger hf, lærer bedre i et læringsmiljø uden årskarakterer og præstationskultur.

GL opfordrer derfor til, at der findes en bedre løsning på bedømmelsen af det faglige niveau i faggrupperne, således at årskarakterer undgås, og det faglige samspil fastholdes. En konkret løsning kan være, at eleverne i slutningen af undervisningsperioden i hver af de to faggrupper udarbejder en skriftlig projektopgave, der inddrager væsentlige elementer af faglighed fra de tre fag samt fagenes samspil i faggruppen. Den skriftlige projektopgave i hver faggruppe bedømmes af faglærerne fra de tre involverede fag. Karaktererne for de skriftlige, afsluttende projektopgaver er medtællende i elevens samlede eksamensresultat, ligesom karakteren fra den enkeltfaglige mundtlige eksamen i hver faggruppe.

Implementering af gymnasireformen

GL opfordrer til at reformen, og specielt de ovenfor anførte opmærksomhedspunkter, følges nøje i den reformfølgegruppe, det er aftalt nedsat, således at der kan ske eventuelle justeringer af reformen til gavn for eleverne og kvaliteten i uddannelserne. Det er specielt vigtigt at følge, om den nye struktur for grundforløbet er med til at styrke elevernes faglige niveau. Det er vigtigt, at lærerne inddrages i implementeringsprocessen, også lokalt, så der er enighed om, hvordan der lokalt skal prioriteres, når de enkelte elementer af reformen skal udmøntes. Her er det vigtigt, at skolerne prioriterer efteruddannelse af lærerne, så de både fagligt og didaktisk er klædt på til at udmønte de ændringer, reformen lægger op til i den daglige undervisning. Reformfølgegruppen skal derfor også følge udviklingen i efteruddannelsesindsatsen på skolerne. Endelig er det vigtigt, at reformfølgegruppen ser på, hvordan reformen påvirker skolernes økonomi som følge af de nye opgaver, der ikke er finansierede.

Konkrete bemærkninger til de enkelte paragraffer

I bemærkningerne til de enkelte paragraffer nedenfor har GL lagt vægt på de punkter, hvor vi foreslår, at udmøntningen af reformforliget bør ændres i forhold til udkastet og et antal punkter, hvor der i lovudkastet foreslås uhensigtsmæssige ændringer, som ikke er betinget af forligsteksten. Til slut kommer GL's kommentarer til følgelovene.

Kapitel 1. Uddannelsernes formål

GL hilser velkommen, at man formulerer en fælles formålsbeskrivelse for de gymnasiale uddannelser med en præcisering af de enkelte uddannelsers profiler. Det er positivt, at det er indskrevet, at de gymnasiale uddannelser skal udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse. Det er imidlertid også vigtigt, at dette aspekt medtænkes ved formuleringerne af fagbilagene i de kommende uddannelsesbekendtgørelser. Det samme gælder formålet om, at eleverne skal have forståelse for såvel det nære som det europæiske og globale perspektiv. Det skal ikke kun stå som en hensigtsmæssig formulering i lovens § 1, men forankres i det faglige arbejde, hvor det er relevant og derfor medtænkes ved udarbejdelsen af fagbilagene. §5's understregning af, at uddannelsen er nært forbundet med videnskabsfagene og videnskabsrelaterede problemstillinger, understreger behovet for at fastholde lærerkompetencekravet på kandidatniveau i alle fagene.

Den tidligere bestemmelse i § 5 i de enkelte gymnasiale love om, at eksamen giver adgang til videregående uddannelser efter de regler, der er fastsat herom, er udeladt i lovforslaget. GL foreslår, at denne bestemmelse igen indføres, fx som et ny § 2, stk. 6.

Kapitel 2. Optagelse

GL er fortsat bekymret for, at der med reformen indføres adgangskarakter til gymnasierne. GL mener ikke, at det er den rigtige måde at ændre optagemønstre på og er bekymret for, at de nye adgangskrav vil ramme socialt skævt samt afskære motiverede unge med lavere karakterer fra at få en gymnasial uddannelse. GL har generelt opfordret til opstramning af den helhedsvurdering, der eksisterer i dag. De mange karakterkrav gør systemet vanskeligt at gennemskue for den enkelte elev.

§ 8 GL foreslår, at der ikke skal være mulighed for optag på hf efter 9. klasse, da dette skærer kravet om 10. klasse eller andre erfaringer væk, så uddannelseslængden reelt afkortes med et år. Det er en selvmodsigelse at have intentioner om højere kvalitet og målrettet uddannelse og samtidig markant forringe uddannelseskravet til de korte og mellemlange videregående uddannelser, som mange hf'ere vælger. Folkeskolelærere, sygeplejersker, politifolk og socialrådgivere har brug for både modenhed og stærke kompetencer. Derfor er en afkortning af deres uddannelse med et år en dårlig idé.

§ 11 GL bifalder, at der er tale om en helhedsvurdering på baggrund af både en prøve og en samtale med ansøgeren.

§14 GL bifalder, at det i lovforslaget dels præciseres, at elever fra eux-forløb har mulighed for at skifte til en tre-årig gymnasial uddannelse i løbet af grundforløbet uden tab af tid. Samtidig er det afgørende, at det fremgår, at ansøger skal opfylde de generelle krav for at blive optaget på en gymnasial uddannelse, således at adgang til eux ikke bliver en smutvej for adgang til de treårige gymnasiale uddannelser.

Kapitel 3. Organisering og indhold af stx, hhx og htx

§ 19 GL undrer sig over, at der er så store variationer i timetallene for de treårige gymnasiale uddannelser, som man politisk ønsker at sidestille. Det er ikke gennemskueligt, hvorfor timetallene i stx og hhx ændres fra at have samme undervisningstimetotal og næsten samme elevtimetal (med en lidt større elevtidsramme på stx) til nu at have færre undervisningstimer på stx end på hhx.

§ 19 stk. 8 og 9 Det er afgørende, at reformen ikke kommer til at svække elevernes skriftlige kompetencer. GL forudser, at reformen svækker den skriftlige kompetence. 130/150t puljen, som uddannelsesstiden udvikles med, er taget fra den elevtimepulje, der tidligere var rammen om elevernes skriftlige kompetenceindlæ-

ring. Det kan give god mening at arbejde med omlagt skriftlighed, hvor læreren sammen med eleverne arbejder med den skriftlige dimension. Men hvis 130/150t puljen anvendes til en række andre tiltag end elevernes skriftlige kompetenceindlæring, og ikke mindst hvis enkelte elever får lov til at bruge timepuljen til et yderligere valgfag, så vil det gå ud over elevernes skriftlige kompetence. Det er særligt vigtigt, at omlægningen ikke medfører, at fordybelsestiden reduceres i forhold til det elevtimetal, der i dag er tildelt de fag/faglige områder, hvor den skriftlige kompetence indgår ved de afsluttende prøver. Hvis der er vide rammer for anvendelsen af 130/150t puljen og elevernes fordybelsestid, kan det også give unødigt bureaukrati, når de mange forskellige ønsker og interesser for at anvende timerne skal drøftes.

§ 21 Grundforløbet på tre måneder, med efterfølgende studieretningsvalg, er en markant ny konstruktion i organiseringen af uddannelserne. Det er vigtigt, at undervisningen i grundforløbet tilrettelægges, så eleverne får en fast social ramme med en klasse/holddannelse, der sikrer en god skolestart. GL er bekymret for, om det giver administrativt besvær, når skolerne på kort tid, efter at eleverne foretager deres valg af studieretning i slutningen af forløbet, skal optimere imødekommelsen af elevernes valgønsker i forhold til de lærerkompetencer skolen råder over, udarbejde nyt skema og danne klasser mv.

Ministeriet bør evaluere grundforløbet efter maksimum et år for dels at samle positive erfaringer og for dels at sikre, at uhensigtsmæssigheder i konstruktionen ændres.

§ 21, stk. 5 Jf. GL's overordnede kommentarer s. 3, foreslår GL, at karakteren for den afsluttende interne prøve bevares, men at den ikke er medtællende.

stk. 6 Evalueringsamtalens formål er at kvalificere elevens valg af studieretning. GL foreslår derfor følgende tilføjelse "... der afdækker elevens faglige niveau og ønsker til videregående uddannelse for derved at kvalificere elevens valg af studieretning".

§ 25, stk. 7 (og § 37, stk. 6) I de generelle bemærkninger pkt. 2.1.8.2.1 skrives, at de private institutioner som noget nyt får mulighed for profilering i en bestemt faglig retning ved at kunne erstatte visse obligatoriske fag på C-niveau med andre fag og niveauer fra den gymnasiale fagrække; dog kan fagene matematik, fysik, samfundsfag og religion ikke udskiftes. GL foreslår, at denne mulighed fjernes, da den både giver en udfordring i forhold til videregående uddannelsers forventninger til gymnasiale elever om at have bestemte faglige forudsætninger og vanskeliggør elevers flytning fra én skole til en anden i løbet af den gymnasiale uddannelse. Forslaget giver en forskel på stx, afhængig af om den udbydes af en offentlig eller privat udbyder, som ikke er fagligt begrundet. Hvis ønsket er at tilgodese små skoler, så bør man i stedet drøfte hvilke bestemmelser, der kan fraviges på små skoler, uden at det går ud over den nationale standard af studentereksamen. GL mener ikke, at vilkår og muligheder for tilrettelæggelse af uddannelsen skal afhænge af ejerform. Da alle fag på stx indgår i eksamensudtrækket, er det også vigtigt, at en udefrakommende censor kan forudsætte, at de faglige krav og undervisningens indhold er ens på landets gymnasier, så eleverne bliver bedømt ud fra de samme kriterier. I øvrigt er det overraskende, set i lyset af reformens ønske om at styrke elevernes matematiske og naturvidenskabelige kompetencer, at bestemmelsen tillader fravalg af fagene i § 25, stk. 1 pkt. 12 - kravet om at eleverne skal have to naturvidenskabelige fag på C-niveau.

§ 26 Den tidligere forpligtelse til at udbyde et minimum af forskellige hovedindgange af studieretninger er udeladt. GL sætter spørgsmålstejn ved, hvordan der sikres et bredt udbud af studieretninger i alle geografiske områder. Det er specielt vigtigt, at der indføres en pligt til at koordinere udbud og oprettelse af studieretninger og valgfag med sprog, så der fremover oprettes studieretninger og sprogvalghold, der kan sikre, at gymnasierne regionalt/inden for fordelingsudvalgenes områder leverer en bred vifte af sprogkompeten-

cer, der blandt andet sikrer fødekæden til sprogstudierne og dermed kan være med til dække samfundets behov for sprogkompetencer.

Tidligere kunne undervisningsministeren fastsætte yderligere rammer for udbud og oprettelse af studieretninger. Disse rammer er i særlig grad formuleret i stx-bekendtgørelsen, hvor det bl.a. lyder i § 55 stk. 3: "Skoler, der ikke er private gymnasieskoler, skal i samarbejde med andre skoler i et forpligtende samarbejde, som skolen deltager i, sikre, at der inden for det geografiske område udbydes undervisning i alle de fag, som indgår som et specifikt adgangskrav på en eller flere videregående uddannelser [...]" Som minimum bør denne forpligtelse skrives ind i loven. Som loven står nu, er der ingen sikring af, at der udbydes alle relevante fag i forhold til optagelse på en videregående uddannelse.

§ 26, stk. 2 Der åbnes for blandede studieretninger uden begrænsninger. Den politiske intention er at begrænse antallet af studieretninger, og det kan så undre, at der ikke stilles mere kvalificerende krav til, hvornår der kan laves blandede studieretninger. Når der skrives, at det er den pædagogiske leder, der har ansvaret for at sikre, at det er muligt at tone undervisningen til elevernes forskellige studieretningsprofiler, så forudsætter GL, at dette indebærer, at lederen er pligtig til at tildele ekstra tid til den lærer, der skal sikre, at undervisningen tones; ikke blot efter én studieretning, men efter flere.

§ 26, stk. 3 GL mener, at bestemmelsen bør udvides, så det ikke kun er i helt særlige tilfælde, at der kan gives dispensation til at oprette en særlig studieretning med det formål at fastholde og sikre lokale styrkepositioner. Desuden anbefaler GL, at der særligt i det første år gives flere dispensationer, selv om bestemmelserne for dispensation endnu ikke er fastsat, for netop at forhindre at lokale styrkepositioner ikke eroderes i en overgangsperiode.

§ 27 (og 39) GL hilser velkommen, at stk. 2 forpligter alle skoler til at oprette valghold, der søges af 10 elever. Reformfølgegruppen skal følge udviklingen og sikre, at denne bestemmelse der sikrer, at eleverne har rimelige muligheder for at få deres valgønsker imødekommet, ikke undermineres af, at skolerne indfører en uhensigtsmæssig restriktion i det udbud, de laver af valghold ud fra økonomiske hensyn.

§30 GL foreslår, at det tydeliggøres, hvordan de flerfaglige forløb rammesættes. Så første sætning suppleres med det her i kursiv anførte: "I uddannelsen til almen studentereksamen skal der løbende i gymnasietiden indgå flerfaglige forløb, *herunder forløb med skriftlige flerfaglige produktkrav*, som forbereder eleverne til arbejdet med et studieretningsprojekt på tredje år."

§ 30, stk. 3 Det er positivt, at erhvervscasen på hhx ikke længere er en del af studieområdet, men bibeholdes og i stedet bliver et obligatorisk fagligt samspil mellem fagene virksomhedsøkonomi og afsætning.

§ 31 GL opfordrer til, at omfanget af samlæsning på tværs af studieretninger og uddannelser følges. Intentionen om at tilgodese elevernes forskelligartede behov og skolernes problemstillinger i forhold til at oprette små hold er sympatisk. Men erfaringerne fra eux-uddannelserne viser, at den samlæsning ikke må blive normen, da det rejser en række problemstillinger i relation til toning i forhold til studieretninger og samarbejde mellem fagene.

§ 32 Afvikling af undervisnings- og fordybelsestid i eksamensperioden bør kun forekomme i 1. og 2. g / 1. hf og kun i et sådant omfang, at eleverne har mulighed for at honorere kravene til eksamensforberedelse.

Kapitel 4. Organisering og indhold af hf

§ 33, stk. 5 GL foreslår følgende justering: ... 80 timer i uddannelsen, hvorfra institutionens leder fordeler timer til fag eller faglige aktiviteter, ...

§ 35, stk. 3 GL er for en styrket formativ evaluering. Det er naturligt, at rammerne for den formative evaluering drøftes på skolen, men det er vigtigt, at udformningen i klasser forankres hos den enkelte lærer.

§ 37, stk. 2 GL bifalder, at udbudssteder med få hf-spor kan udbyde mindre fagpakker med to C-fag.

§ 37, stk. 6 Se bemærkningen til § 25, stk. 7 ovenfor.

§ 38 GL foreslår, at det klargøres, at: "Projekt- og praktikperioderne skal bruges til faglig fordybelse, hvor eleverne løser konkrete og virkelighedsnære problemstillinger inden for det valgte fagområde gennem en kombination af praktisk feltarbejde og faglig undervisning." Følgegruppen bør følge skolernes arbejde med at planlægge og afvikle projekt- og praktikperioderne for at se, om der er uhensigtsmæssige forhold.

§ 38, stk. 2 Flere hf-skoler peger på, at det giver store problemer skemamæssigt at planlægge det udvidede timetal for elever, der følger en udvidet fagpakke. De har et meget koncentreret fagligt forløb i 2.hf og må til gengæld forventes at have mindre brug for professionsrettede praktikforløb. GL foreslår derfor, at elever på udvidede fagpakker fritages for projekt- og praktikforløb i 2.hf. Samtidig bør det være muligt at flytte nogle af deres timer ned i 2. semester.

§ 41, stk. 3 For at sikre det studieforberegende sigte, bør det fortsat være obligatorisk at kursister, der sammenstykker en fuld hf på hf-enkeltfag, udarbejder en større skriftlig opgave.

Mange hf-enkeltfagskurser beklager, at forslaget fjerner muligheden for at gennemføre undervisning i kultur- og samfundsfaggruppen og den naturvidenskabelige faggruppe, da man fremover skal gennemføre seks enkeltfaglige forløb; en ændring der også medfører en tredobling af kursisternes deltagerbetaling til disse fagområder. GL opfordrer til, at man bibeholder formuleringen i den nuværende hf-lovs § 23, pkt. 2, hvor kursisterne kan vælge mellem de to faggruppeforløb eller seks enkeltfaglige forløb.

§ 41 Ligestilling af de gymnasiale uddannelser bør også gælde for deltagerbetaling, således at deltagerbetaling fjernes på hf-enkeltfag.

Kapitel 5. Mødepligt m.v.

§ 43 Det fremgår, at skolens ledelse *kan* fastsætte regler om studie- og ordensregler. Af de nuværende regler fremgår det, at ledelsen fastsætter. GL forudsætter, at der også fremover *skal* fastsættes regler.

§ 43, stk. 3 GL bemærker, at der indsættes en ministerbeføjelse til at fastsætte sanktioner overfor elevadfærd uden for institutionen samt at tilbageholde private genstande i særlige tilfælde. GL tager ministerbeføjelsen til efterretning. Det undrer dog GL, at private genstande kan tilbageholdes udover det tidspunkt, hvor institutionens tilbud ophører.

Kapitel 6. Prøver og eksamen

§ 45 GL går ud fra, at der fortsat vil være skriftlig, ekstern censur på SRP/SRO forud for en mundtlig eksamen. Det bør derfor præciseres, at studentereksamen er en samlet eksamen, som omfatter mindst ti prøver efter udtræk, hvoraf én altid er bedømmelsen af studieretningsprojektet/studieområdeprojektet inklusive en mundtlig prøve, jf. § 30, stk. 1, eller et studieområdeprojekt, jf. § 30, stk. 2, samt en skriftlig prøve i dansk A.

§ 46, stk. 2 GL opfordrer stærkt ministeriet til at genoverveje forslaget om at indføre årskarakterer i fagene i de to faggrupper. Årskarakterer er i modstrid med læringsmiljøet på hf, og organisationerne i sektoren er imod at indføre årskarakterer på hf. GL opfordrer til, at det faglige samspil i faggrupperne fastholdes og evalueres.

GL foreslår, at den enkeltfaglige mundtlige prøve suppleres af en skriftlig projektopgave, som eleverne udarbejder i slutningen af undervisningsperioden i hver af de to faggrupper. Den skriftlige projektopgave indrager væsentlige elementer af faglighed fra de tre fag i faggruppen. Projektopgaven i hver faggruppe bedømmes af faglærerne fra de tre involverede fag, og karaktererne for de skriftlige afsluttende opgaver er medtællende i elevens samlede eksamensresultat.

§ 47 konsekvensrettes i overensstemmelse hermed.

§ 48 stk. 3 Det afgørende er, at: "Hver elev eller kursist bedømmes individuelt". GL foreslår derfor, at teksten forenkles, ved at følgende udgår: "Prøverne er individuelle for hver elev eller kursist. Det gælder dog ikke prøver, hvor flere elevers eller kursisters deltagelse er en forudsætning for en del af prøvens gennemførelse".

§ 52 bemærkningerne vedrørende 24-timersprøveformen. GL opfordrer til, at man bevarer 24t prøveformen dér, hvor læreplans-skrivegrupperne peger på, at denne prøveform er den fagligt foretrukne. Det politiske forlig siger netop, at den skal bevares, hvor den er fagligt velbegrunder, selv om der er et ønske om at begrænse antallet.

Kapitel 7. Institutionens lærere

I forlængelse af bemærkningerne i indledningen foreslår GL, at § 56 stk. 2 tager udgangspunkt i den gældende uddannelseslov for hhx og htx og formuleres som følger, idet begrundelsen for, at den kun bør gælde for de erhvervsrettede gymnasiale uddannelser, skal findes i fagenes formål:

§ 56 stk. 2. Det faglige niveau kan inden for erhvervsrelaterede fag på hhx og htx desuden erhverves ved uddannelse fra handelshøjskole eller universitet, hvis vedkommende ikke i forvejen har en kandidatuddannelse eller ingeniørhøjskole i kombination med efterfølgende fagligt kvalificerende, erhvervsmæssig beskæftigelse.

§ 56, stk. 4 For ikke at slække på de krav til lærernes faglige kompetence er det vigtigt at fastholde den nuværende bestemmelse om, at man skal have 120 ECTS point for at opnå faglig kompetence i et fag, der ligger i et andet fakultet end der, hvor man kan sit hovedfag (specialefag).

Herudover foreslår GL et nyt § 56, stk. 5, idet de nuværende stk. 5,6 og 7 ændres til stk. 6, 7 og 8:

§ 56 stk. 5 Faglig kompetence er yderligere betinget af, at lærerens eksamen opfylder faglige krav, svarende til kravene i Uddannelses- og Forskningsministeriets vejledning: Retningslinjer for universitetsuddannelser rettet mod undervisning i de gymnasiale uddannelser (faglige mindstekrav).

Kapitel 8. Institutionens leders pædagogiske opgaver og ansvar

For at fremme fastholdelse og trivsel foreslår GL følgende formulering:

§ 59 For at fastholde elever i uddannelse og sikre et sundt læringsmiljø skal institutionen tilbyde eleverne vejledning om at gennemføre uddannelsen og i øvrigt indgå i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning om at yde bistand til de elever, der har behov herfor.

Kapitel 9. Forskellige bestemmelser

Ingen bemærkninger.

Kapitel 10. Fravigelser af loven

Ingen bemærkninger.

Kapitel 11. Tilsyn, kvalitetssystem og klage

GL undrer sig over, at teksten om ministeriets tilsyn er faldet ud. GL foreslår, at det fortsat stadfæstes, at ministeriet fører tilsyn, herunder at ministeriet kan besøge skoler og indhente de for tilsynet nødvendige oplysninger fra skolerne.

Kapitel 12. Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

GL så gerne, at eleverne fortsat anførte en uforpligtende forhåndstilkendegivelse af studieretningsinteressen til brug for skolernes planlægning. GL foreslår, at der som minimum indføres en overgangsordning det første år, så eleverne i lighed med i dag skal anføre en forhåndstilkendegivelse af, hvilken studieretning de ønsker, når de vælger gymnasium. Det kan være i form af et ikke-bindende tilsagn, som ikke ændrer ved reformens bestemmelse om, at eleverne foretager deres endelige valg af studieretning i slutningen af grundforløbet. Formålet er at give skolerne et redskab, de kan anvende ved dimensionering af deres udbud af studieretninger det første år af reformen. Første år har skolerne ingen indikation af, hvordan eleverne vil vælge ved overgangen fra den nuværende struktur til den nye. Ved at indføre en overgangsbestemmelse, er det muligt at optimere mulighederne for, at eleverne får deres ønsker opfyldt i overensstemmelse med hensigten i reformen.

Med venlig hilsen

Annette Nordstrøm Hansen

Høringssvar

Fra: Søren Hoppe Christensen <shc@hl.dk>
Sendt: 27. marts 2017 11:53
Til: Høringssvar
Cc: Christoffer Jørgensen
Emne: "Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner fra Handelsskolernes Lærerforening"
Vedhæftede filer: Høringssvar fra Handelsskolernes Lærerforening (HL) over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner, 27.3.2017.docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til JRP og PH

På vegne af Handelsskolernes Lærerforening fremsendes herved høringssvar over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

Med venlig hilsen

Søren Hoppe Christensen
Konsulent
mobil: 23 49 75 60
e-mail: shc@hl.dk

Handelsskolernes Lærerforening | Snorresgade 15, 2. sal | 2300 København S | 38 10 88 00 | www.hl.dk

Fagforening med fag og overenskomst

HANDELSSKOLERNES
LÆRERFORENING

Snorresgade 15, 2. sal
2300 København S
38 10 88 00
www.hl.dk
hl@hl.dk

27. marts 2017

Høringssvar fra Handelsskolernes Lærerforening (HL) over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Handelsskolernes Lærerforening har flg. bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet og lærerplanerne:

Konkrete bemærkninger til bekendtgørelsen

§ 3

Grundforløb

HL finder det væsentligt, at eleverne i grundforløbet får mulighed for at overveje deres valg af uddannelse, således at overvejelser om en erhvervsuddannelse f.eks. med et eux-forløb ville være et bedre valg.

Derfor ønsker HL § 3 stk. 1 formuleret således: "Institutionen tilrettelægger undervisningen i grundforløbet, så eleverne opnår afklaring af deres faglige interesser og forudsætninger med henblik på deres valg af studieretning og uddannelse".

Sikring af mulighed for at skifte til EUX efter endt grundforløb

I forlængelse af ovennævnte ønske, finder HL, at det er uklart, hvordan et skift fra en gymnasial uddannelse til EUX efter grundforløbet kan sikres. På det foreliggende grundlag bliver det svært for eleverne at opnå de nødvendige 3 fag på C-niveau inden start på 2. semester på EUX. HL foreslår derfor, at der udarbejdes overgangskurser, der kan kvalificere eleverne til grundforløb 2 efter endt gymnasialt grundforløb, så der sker et direkte skift.

Særligt om Valgfag

§ 13

Læreplanen i international økonomi A refererer i kernestoffet til, at eleverne skal opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber bl.a. indenfor komparative, kvalitative og kvantitative metoder, herunder matematisk analyse.

HL mener derfor, at elever med studieretningen sprog kan få problemer med faget. Vi skal derfor opfordre til at overveje, hvorvidt de berørte elever har behov for matematisk analyse i undervisningen.

Tværgående regler for undervisning

§ 15

HL finder § 15 unødigt restriktiv og indskrænkende i forhold til de eksisterende muligheder for at gennemføre undervisningen på fremmedsprog i en af de gymnasiale uddannelser.

Denne indskrænkning forekommer endvidere at være i modstrid med intentioner og målsætninger i fagplanerne. En af de kompetencer, som gymnasierne skal arbejde med, er globale kompetencer, hvilket er blevet indarbejdet i læreplanerne, hvori brugen af engelske undervisningsmaterialer, tekster etc. præciseres, samt hvor vigtigheden af global kompetence og karrierekompetence fremhæves.

Ligeledes er der på flere videregående uddannelser behov for, at de studerende er fortrolige med at benytte fremmedsprog i undervisningen, ligesom det i stigende grad forventes på arbejdsmarkedet. Det fremgår f.eks. i rapporten "Kortlægning af behovet for internationalt orienteret gymnasial uddannelse" udarbejdet af Rambøll for Undervisningsministeriet i 2014. Her vurderes det, at efterspørgslen efter internationalt orienterede tilbud vil stige i Danmark i de kommende ti år. Det er derfor væsentligt at åbne mulighed for, at unge allerede i gymnasietiden kan blive undervist på andre undervisningssprog end dansk.

Indskrænkningen i § 15 er tilmed i modstrid med en af Rambølls konklusioner om, at: "De internationale tilbud, der udbydes inden for rammerne af den danske lovgivning, efterspørges, fordi der i modsætning til IB-uddannelsen er mulighed for at sikre, at tilbuddene lever op til danske kvalitetsstandards og en dansk pædagogisk tradition. Flere interessenter og aftagere savner dog klarere nationale kvalitetsstandards for de internationale tilbud, der er forankret i den danske gymnasielovgivning. De peger på, at Undervisningsministeriet bør sikre, at en sådan standard udvikles, så der skabes en dansk ramme og standard for at udvikle internationale gymnasietilbud i Danmark, der kan skabe et reelt alternativ til IB-uddannelsen".

Ved at begrænse udbuddet til én studieretningsklasse forringes muligheden for at opbygge et fagligt og fremmedsproget miljø, ligesom det vil være vanskeligt at rekruttere tilstrækkeligt kvalificerede lærerkræfter.

HL foreslår derfor, at begrænsningen til kun én studieretningsklasse ophæves, så muligheden for dispensation i stedet begrænses til én studieretning, men med flere klasser inden for denne studieretning, hvis der er efterspørgsel efter det. Endvidere anbefaler HL, at der tages hensyn til forskelle i skolestørrelser med flere adresser i et stort geografisk område, således at skoler med mange adresser har

mulighed for at udbyde én studieretning på fremmedsprog på flere forskellige adresser.

Endelig finder HL, at der i uddannelsen til merkantil studentereksamen er et særligt behov for at kunne tilbyde undervisning gennemført på fremmedsprog. Baggrunden er, at skoler, der gennemføre denne uddannelse, efter loven ikke har mulighed for at søge godkendelse til udbud af IB.

Samlæsning af klasser og hold internt i uddannelserne og mellem uddannelserne **§ 29**

HL anerkender det særlige fokus på matematik, som er indeholdt i reformen af de gymnasiale uddannelser. HL ønsker, at eleverne kan tilegne sig matematikkompetencer på så højt niveau som muligt. HL finder det derfor uhensigtsmæssigt, at matematik er undtaget fra alle samlæsningsmuligheder. Det vil formentlig have den konsekvens, at færre elever får matematik på niveau A, og at der bliver oprettet færre forskellige studieretningsklasser.

Når matematik A ikke må samlæses af to beslægtede studieretninger, f.eks. (matematik A – virksomhedsøkonomi A) og (matematik A – international økonomi A) i uddannelsen til merkantil studentereksamen, vil det betyde, at særligt mindre skoler ofte kun vil kunne oprette en enkelt studieretning med matematik A.

De manglende muligheder for samlæsning mellem studieretninger vil indebære, at holdene bliver for små og dermed for omkostningstunge at gennemføre.

Samme udfordring findes, når matematik A udbydes som valgfag. Hvis antallet af tilmeldte elever til valgholdet er under 10, vil holdet af økonomiske årsager ofte ikke blive oprettet. Da der ikke er alternativer i form af samlæsning med en studieretningsklasse, bliver resultatet, at de pågældende elever kan blive nødsaget til efterfølgende at tage A-niveauet på GSK, hvilket HL ser som en stor begrænsning for den enkelte elev.

Manglende samlæsningsmuligheder mellem forskellige studieretninger, hvor matematik på B-niveau indgår giver ligeledes problemer.

Eksempelvis kan man forestille sig, at studieretningerne afsætning A/virksomhedsøkonomi A samlæses i samme stamklasse med afsætning/international økonomi A på uddannelsen til merkantil studentereksamen. Alle ens fag må samlæses, dog således at der på 3. år oprettes et særskilt hold i henholdsvis virksomhedsøkonomi A og international økonomi A (der i øvrigt samtidigt vil kunne fungere som valghold for andre studieretninger). I den samlæste klasse skal der oprettes to særskilte matematik B-klasser på 1. og 2. år.

Det får til følge, at der skal oprettes mange små matematik B-hold. Et ekstra hold hver gang, der er en samlæst klasse. Omkostningerne hertil vil selvsagt blive

uforholdsmæssigt store, hvilket særligt vil mærkes på de mindre skoler. Det er typisk disse skoler, hvor der relativt er flest samlæste studieretninger samtidig med, at det er her, hvor det er vanskeligst at rekruttere kvalificerede matematiklærere. Også større skoler vil blive ramt. Foruden de økonomiske konsekvenser er der også på store skoler et ønske om at oprette blandede studieretningsklasser, for at kunne imødekomme så mange elevers ønsker som muligt om valg af studieretning. Kun ved at begrænse udbuddet af studieretninger kan skolerne kompensere for bekendtgørelsens krav om ekstra matematikhold.

HL vil derfor opfordre til, at § 29 ændres, så samlæsning af matematik på tværs af beslægtede studieretninger muliggøres, men ikke på tværs af niveauer.

Bemærkninger til de gymnasiale læreplaner

Generelt

Behov for særskilte eux-læreplaner

Da flere af læreplanerne også gælder for eux vil HL stærkt anbefale, at der fremover bliver udarbejdet særskilte eux-læreplaner, som særligt tager afsæt i, at eux er en del af en erhvervsuddannelse.

Valgfag

Innovation

I faget Innovation er det uhensigtsmæssigt, at forretningsplanen ikke længere er en del af undervisningen. Produktinnovation er netop defineret som processen fra invention og frem til det første salg. Mange af de grundlæggende modeller i faget bygger på denne proces, og de vil i så fald blive mere eller mindre amputeret. Uanset om faget skal bruges til merkantil, teknisk eller almen studentereksamen er det vigtigt at få en forståelse for forretningsplan og økonomi i innovation.

Uddannelsen til merkantil studentereksamen

Fagsammenfald mellem Erhvervs-case og SOP i uddannelsen til merkantil studentereksamen giver pres på økonomilærergruppen i eksamensperioden.

Det skærpede krav til SOP, hvor mindst ét af fagene skal være et studieretningsfag, giver anledning til bekymring ift. den praktiske afvikling af den mundtlige prøve i SOP.

En stor del af opgaverne i uddannelsen til merkantil studentereksamen vil grundet den forholdsvis smalle studieretningsfagrække i uddannelsen enten have Afsætning A, Virksomhedsøkonomi A eller International økonomi A som det ene fag, og dermed skal der til de mundtlige eksaminer være enten en eksaminator eller en censor med

disse fag.

HL's vurdering er, at de fleste skoler af strukturelle årsager vil placere SOP i 6. semester, og dermed skal den mundtlige prøve afvikles i maj-juni. Det vil give et uforholdsmæssigt stort pres på denne gruppe af lærere, som også er eksaminatorer/censorer i Erhvervscase, og derudover kan være involveret i mundtlige eksaminer i AFSB, AFSA, VØB og VØA.

HL kan være bekymret for, om det er muligt for skolerne at planlægge disse læreres eksamensperioder, og dermed have censorer nok til at dække prøverne.

Skriftlighed i fagene

HL ønsker, at læreplanerne i flere fag har skriftlige projekter som grundlag for mundtlige prøver på samme måde som international økonomi. Særligt uddannelsen til merkantil studentereksamens øvrige økonomifag kan styrkes ved et større fokus på skriftlig produktion, ligesom det vil styrke elevernes studiekompetence.

Venlig hilsen

Christoffer Jørgensen

Formand

Handelsskolernes Lærereforening

Høringssvar

Fra: Jonas Thisted <jt@handelselever.dk>
Sendt: 27. marts 2017 11:04
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner Landssammenslutningen af Handelsskoleelever
Vedhæftede filer: Høringssvar om læreplaner+gymbekendtgørelse LH.pdf
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Hermed fremsendes Landssammenslutningen af Handelsskoleelevers kommentarer til gymnasiebekendtgørelse og læreplaner.

Best regards / Med venlig hilsen
Jonas Thisted

Formand/President
Landssammenslutningen af handelsskoleelever, LH

Mail: jt@handelselever.dk

Mobil: 51401544

@: [thisted_jonas](#)

www.handelselever.dk

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet,
Frederiksholm Kanal 26
1220, København K

Sendt pr. mail:
gtk@stukuvm.dk

Landssammenslutningen
af Handelsskoleelever

Vibevej 31 2 sal.
2400 København NV
(+45) 51 40 15 44
www.handelselever.dk
lh@handelselever.dk
CVR: 88492412

5. marts 2017

Vedr. høring om læreplaner og bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser

Landssammenslutningen af Handelsskoleelever (LH) takker for muligheden for at afgive et høringssvar vedr. udkast til de gymnasiale læreplaner og udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser.

LH finder det vigtigt, at der forefindes læreplaner og lovgivende rammer der er tidssvarende og skitser de problemstillinger og udfordringer der i dag findes på området. I det følgende findes LH's kommentarer til læreplanerne for hhx, valgfag og bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser. Dog virker en del af læreplanerne ustruktureret eftersom disse ikke er synkroniseret. Derfor er det for LH vigtigt at påpege, at læreplanerne skal strømlines, så der forekommer en gennemsigthed.

Yderligere er det vigtigt for LH at påpege vigtigheden af tværfaglighed og at dette skal underbygges i både læreplaner og bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser.

Læreplaner for den merkantile gymnasieuddannelse og valgfag

Overordnede bemærkninger

LH mener det er vigtigt at lægge vægt på at skabe en stærk faglig profil for den merkantile gymnasieuddannelse. Derfor er det vigtigt at inkorporere, i de økonomiske og samfundsvidenskabelige fag, at de også skal give kompetencer til at kunne begå sig i erhvervslivet. Tanken bag dette er, at de merkantile uddannelser skal have en stærk profil, som skaber et indblik i erhvervslivet og giver os kompetencer der er gavnlige efter videre studie eller ved tilgang til erhvervslivet efter endt gymnasial uddannelse.

Det gør sig især gældende for fag som Afsætning A+B, Erhvervscase, Erhvervsjura B+C, Finansiering B, International økonomi A+B, Matematik A+B+C, Samfundsfag C, Virksomhedsøkonomi A+B og i det økonomiske grundforløb.

Ligeledes vægter LH elevinddragelse i dens generelle form for værende vigtig for fagenes udformning og elevernes motivation for læring. Derfor mener LH, at der skal indarbejdes elevinddragelse i alle fag. Yderligere er en vigtig faktor for læring, at undervisningen er varieret og virkelighedsnært. Dette er yderst vigtigt at lægge vægt på i alle læreplaner.

Der fremgår rigtig mange test af eleven for at vurdere elevens kunden eller for at lave en form for evaluering. Det skal dog gøres opmærksom på, at flere test og evaluering via prøver og andet er med til at skabe en dårlig læringskultur, hvor elever vægtes på en skala i stedet for, at der bruges samtaler og formativ evaluering. Feedback er ligeledes et centralt element i at udvikle den enkelte, så eleven bliver udfordret fagligt, så den enkelte kan nå sit fulde potentiale. Derfor mener LH, at det er vigtigt at have det som et fokus i alle fagene på hhx.¹

Det skal også gøre opmærksom på, hvordan man vælger at lave løbende evalueringer og standpunkts-karakterer. Flere fag, både hhx-fag og valgfag, har beskrevet en skriftlig og mundtlig evaluering af elevens standpunkt, hvor der dog til eksamen kun gives en mundtlig karakter. Det giver en skæv vurdering af eleven og LH mener der skal være en sammenhæng mellem den løbende evaluering og den endelig evaluering af den enkelte elev. Hvis eksamensformen er baseret på en mundtlig tilgang, så skal standpunkts vurderingen ligeledes kun være baseret på en mundtlig evaluering.

Specifikke bemærkninger

Afsætning A

1.1 Identitet

Som skrevet i de overordnede bemærkninger er det vigtigt at faget også har en stor vægt på at skulle forberede den enkelte til erhvervslivet. Det varierer meget, hvad den enkelte vil efter endt uddannelse, hvilket derfor gør, at uddannelsen skal sørge for at sikre bredt, men med en stærk faglig profil med fokus på det merkantile område. Det kan ikke undgås at have fokus på erhvervslivet når økonomi er det bærende fokus for uddannelsen. Dertil er det selvfølgelig stadig en styrke, at der fokuseres på de grundlæggende studiekompetencer og almindelig dannelse.

2.3 supplerende stof

Tanken bag er ganske fornuftige, dog er det vigtigt at sikre en god implementering af fremmedsprog i faget, så det ikke bliver ekstra sprogundervisning, hvor kilder oversættes, men at kilderne bliver brugt direkte i ens analyse af fx en virksomhed. Yderligere er det vigtigt at lægge vægt på de barrierer der kan forekomme ude på især de mindre skoler, hvor der ikke forefindes "rene" sprogklasser. Det gør, at det ofte kan blive svært at gøre brug af kilder på et andet fremmedsprog end engelsk. Derfor skal klassestrukturerne og opgaveforløbene nytænkes, så der kan gøres brug af andet fremmedsprog end engelsk.

3.2 arbejdsformer

LH mener det er vigtigt, at der ikke må være for meget fokus på eksamen, hvilket det frygtes med den foreslået beskrivelse af arbejdsformer. Læring skal være til for læringens skyld og ikke for at kunne klare en eksamen. Eksamen er måden, hvorpå det vurderes, at den enkelte kan sit stof og ikke om man kan knække en kode for, hvordan man kan opnå det ønskede resultat.

4.1 løbende evaluering

¹ Engelsk A 3.2 arbejdsformer er et godt eksempel på, hvordan feedback kan bruges i læreplanerne.

Kravene til evaluering skal være mere præcise og der skal stilles større krav. Herunder skal der tillægges stor vægt på evalueringssamtaler. I LH mener vi, at der skal være en samtale minimum hvert halve år. Yderligere mener LH, at der skal skrives ind, at evalueringen indeholder feedback og der skal være en kontinuerlig evalueringsform, så der ikke varieres i evalueringsformer løbende.

4.2 prøveformer

Den nye beskrivelse af den mundtlige prøve er meget uklar og giver anledning til mange definitions-spørgsmål. For at skabe klarhed vil det være at foretrække, at prøveformen udspecificeres med udgangspunkt i den nuværende prøveform b jf. hhx-bekendtgørelsens læreplan for Afsætning A.

Den skriftlige prøve kan med fordel være ud fra to prøveformer, hvor den ene prøveform er den nuværende og den anden er en model lignende den nuværende prøveform b i International økonomi A jf. hhx-bekendtgørelsens læreplan for læreplan International økonomi A.

Afsætning B

1.1 Identitet

Som skrevet i de overordnede bemærkninger er det vigtigt at faget også har en stor vægt på at skulle forberede den enkelte til erhvervslivet. Det varierer meget, hvad den enkelte vil efter endt uddannelse, hvilket derfor gør, at uddannelsen skal sørge for at sikre bredt, men med en stærk faglig profil med fokus på det merkantile område. Det kan ikke undgås at have fokus på erhvervslivet når økonomi er det bærende fokus for uddannelsen. Dertil er det selvfølgelig stadig en styrke, at der fokuseres på de grundlæggende studiekompetencer og almendannelse.

2.3 supplerende stof

Tanken bag er ganske fornuftige, dog er det vigtigt at sikre en god implementering af fremmedsprog i faget, så det ikke bliver ekstra sprogundervisning, hvor kilder oversættes, men at kilderne bliver brugt direkte i ens analyse af fx en virksomhed. Yderligere er det vigtigt at lægge vægt på de barrierer der kan forekomme ude på især de mindre skoler, hvor der ikke forefindes "rene" sprogklasser. Det gør, at det ofte kan blive svært at gøre brug af kilder på et andet fremmedsprog end engelsk. Derfor skal klassestrukturerne og opgaveforløbene nytænkes, så der kan gøres brug af andet fremmedsprog end engelsk.

3.2 arbejdsformer

LH mener det er vigtigt, at der ikke må være for meget fokus på eksamen, hvilket det frygtes med den foreslået beskrivelse af arbejdsformer. Læring skal være til for læringens skyld og ikke for at kunne klare en eksamen. Eksamen er måden, hvorpå det vurderes, at den enkelte kan sit stof og ikke om man kan knække en kode for, hvordan man kan opnå det ønskede resultat.

4.1 løbende evaluering

Kravene til evaluering skal være mere præcise og der skal stilles større krav. Herunder skal der tillægges stor vægt på evalueringssamtaler. I LH mener vi, at der skal være en samtale minimum hvert halve år. Yderligere mener LH, at der skal skrives ind, at evalueringen indeholder feedback og der skal være en kontinuerlig evalueringsform, så der ikke varieres i evalueringsformer løbende.

Almen sprogforståelse

Generelt har LH en stor tvivl til dette forløb og hvorvidt den ønskede effekt kommer til syne. LH tror det desværre vil kunne have en modvirkende effekt på tilvalg af sprog og til at styrke den enkeltes kompetencer på et generelt plan. Anvendelsesorienteringen er vigtig på handelsgymnasierne og derved er det vigtigt at tiltænke de skriftlige og kommunikative kompetencer ind i de øvrige studieretningsfag og foretage en løbende progression i stedet for at samle det, som et enkelt forløb i forbindelse med grundforløbet.

Yderligere er vi bekymret for, at den korte tid kommer til at skabe et alt for presset forløb der i sidste ende ikke kommer til gavn for den enkelte.

1.2 formål

Formålet er et centralt element for at sikre en sammenhæng mellem sprog og kommunikation og det merkantile gymnasium. Derfor er det vigtigt at sikre en virkelighedsnær vinkel i almen sprogforståelse. Dette skal være centreret om arbejde med erhvervsorienteret sprog og formidling, samt teoretisk arbejde med salgsbreve, ansøgninger, forretningsmodeller mv., som sikre en specifik dannelse målrettet elevens fremtidige studier eller fremtidige arbejde.

Dansk A

1.2 formål

I formålet mener LH, at der mangler vægt på det erhvervsrettede perspektiv i danskfaget. Herunder er det vigtigt at fremhæve evnen til at formidle et flydende erhvervs præget sprog i forretningsbreve, forretningsmodeller, jobansøgninger mv.

2.1 Faglige mål og 2.2 kernestof

Heri er det vigtigt at få lagt vægt på det erhvervsrelaterede sprogbrug og den erhvervsrelaterede formidling, som beskrevet under 1.2 formål, som ses ovenover.

3.2 arbejdsformer

Som nævnt i de overordnede bemærkninger mener LH, at elevinddragelse skal indarbejdes i denne læreplan.

4.1 løbende evaluering

Kravene til evaluering skal være mere præcise og der skal stilles større krav. Herunder skal der tillægges stor vægt på evalueringssamtaler. I LH mener vi, at der skal være en samtale minimum hvert halve år. Yderligere mener LH, at der skal skrives ind, at evalueringen indeholder feedback og der skal være en kontinuerlig evalueringsform, så der ikke varieres i evalueringsformer løbende.

Engelsk A

1.2 formål

Der skal i formålet understreges rigtig meget, at der skal være et stort fokus på "business-engelsk", hvor der læres at skrive formelt og struktureret. Det gør sig gældende ift. handelsbreve, mails mv.

4.1 løbende evaluering

Kravene til evaluering skal være mere præcise og der skal stilles større krav. Herunder skal der tillægges stor vægt på evalueringssamtaler. I LH mener vi, at der skal være en samtale minimum hvert halve år. Yderligere mener LH, at der skal skrives ind, at evalueringen indeholder feedback og der skal være en kontinuerlig evalueringsform, så der ikke varieres i evalueringsformer løbende.

Erhvervs-case

Generelt til faget mener LH det er vigtigt at påpege, at der skal være en præcisering af fagets længde. Dertil er det i LH's interesse, at faget som minimum skal have samme omfang og timetal, som det nuværende studieområde del 2 har.

3.2 arbejdsformer

LH mener det er vigtigt, at man som elev har mulighed for at arbejde selvstændigt og derved udvikle sine selvstændige kompetencer. Derfor mener vi, at der skal ændres i læreplanen, så der åbnes op for, at man kan arbejde alene med erhvervs-case.

Erhvervsjura B

3.2 arbejdsformer

Den udarbejdede synopsis skal iflg. den nye læreplan indgå som en del af et undervisningsforløb, hvilket skaber en god arbejdsform forud for eksamen. Dog har vi en stor bekymring i, at den kan indgå i standpunktskarakteren, da det som udgangspunkt er et fag der afsluttes med en mundtlig eksamen og derfor ikke har en skriftlig bedømmelse. Derfor skal en skreven synopsis ikke indgå i en standpunktskarakter der skal tage udgangspunkt i elevens mundtlige kunnen. Yderligere giver det også læreren en mulighed for at lade den indgå i bestemte elevers standpunktskarakterer, hvilket skaber en stor usikkerhed.

3.4 Samspil med andre fag

Tanken bag inddragelse af fremmedsprog er ganske fornuftige, dog er det vigtigt at sikre en god implementering af fremmedsprog i faget, så det ikke bliver ekstra sprogundervisning, hvor kilder oversættes, men at kilderne bliver brugt direkte i undervisningen. Det kan fx være brug af en retsakt fra England. Yderligere er det vigtigt at lægge vægt på de barrierer der kan forekomme ude på skolerne, især de mindre skoler, hvor der ikke forefindes "rene" sprogklasser. Det gør, at det ofte kan blive svært at gøre brug af kilder på et andet fremmedsprog end engelsk. Derfor skal klassestrukturerne og opgaveforløbene nytænkes, så der kan gøres brug af andet fremmedsprog end engelsk.

4.1 løbende evaluering

Kravene til evaluering skal være mere præcise og der skal stilles større krav. Herunder skal der tillægges stor vægt på evalueringssamtaler. I LH mener vi, at der skal være en samtale minimum hvert halve år. Yderligere mener LH, at der skal skrives ind, at evalueringen indeholder feedback og der skal være en kontinuerlig evalueringsform, så der ikke varieres i evalueringsformer løbende.

4.2 prøveformer

Der mangler en præcisering af især tiden for de to dele af prøven, samt hvor mange spørgsmål der følger med det ukendt tekstmateriale, da det ellers kan variere fra 3 til 10 spørgsmål.

Erhvervsjura C

2.1 faglige mål

De faglige mål for erhvervsjura B og C er nøjagtig ens. Dette er ret bekymrende ift. hvor lang tid faget er normeret til at tage. Man skal nå de samme faglige mål på 1 år, som dem der har erhvervsjura på 2 år.

4.1 løbende evaluering

Kravene til evaluering skal være mere præcise og der skal stilles større krav. Herunder skal der tillægges stor vægt på evalueringssamtaler. I LH mener vi, at der skal være en samtale minimum hvert halve år. Yderligere mener LH, at der skal skrives ind, at evalueringen indeholder feedback og der skal være en kontinuerlig evalueringsform, så der ikke varieres i evalueringsformer løbende.

Finansiering B + C

2.3 supplerende stof

Tanken bag inddragelse af fremmedsprog er ganske fornuftige, dog er det vigtigt at sikre en god implementering af fremmedsprog i faget, så det ikke bliver ekstra sprogundervisning, hvor kilder oversættes, men at kilderne bliver brugt direkte i undervisningen. Det kan fx være en udenlandsk virksomheds måde de har arbejde med kapitalfremskaffelse på. Yderligere er det vigtigt at lægge vægt på de barrierer der kan forekomme ude på skolerne, især de mindre skoler, hvor der ikke forefindes "rene" sprogklasser. Det gør, at det ofte kan blive svært at gøre brug af kilder på et andet fremmedsprog end engelsk. Derfor skal klassestrukturerne og opgaveforløbene nytænkes, så der kan gøres brug af andet fremmedsprog end engelsk.

Historie B

Generelt om faget

Styrken ved det nuværende fag samtidshistorie B er, at den har fokus på det der er centralt for den faglige profil det merkantile gymnasium har. Den faglige profil der sikre en stærk dannelse inden for det økonomiske område og sikre, at eleven har en forståelse for den verden vi lever i hænger sammen, og har en forståelse for, hvordan vores demokratiske samfund er bygget op. Yderligere giver det en forståelse for, hvordan samfundet har udviklet sig og her er der især lagt vægt på arbejdsmarkedets udvikling, hvor der bliver arbejdet med alt fra koloniseringen og industrialiseringen.

Vi er derfor bekymret for den vej man går med det nye fag, da der bliver et større fokus på den generelle historie og ikke det centrale for det merkantile gymnasium. Ydermere så er det også begrænset, hvor meget tid der findes med alle de nye tiltag, hvilket også gør, at det bliver svært at dykke ned i de emner der har en klar sammenhæng med forståelsen af de økonomiske fag på hhx.

Dette gør sig gældende for identiteten, formålet og de faglige mål, samt kernestoffet for faget.

3.2 arbejdsformer

Tanken bag inddragelse af fremmedsprog er ganske fornuftige, dog er det vigtigt at sikre en god implementering af fremmedsprog i faget, så det ikke bliver ekstra sprogundervisning, hvor kilder oversættes, men at kilderne bliver brugt direkte i undervisningen. Det kan fx være en engelsk kilde fra 2. verdenskrig, hvor man bruger den som en kilde frem for at oversætte og forstå. Yderligere er det

vigtigt at lægge vægt på de barrierer der kan forekomme ude på skolerne, især de mindre skoler, hvor der ikke forefindes "rene" sprogklasser. Det gør, at det ofte kan blive svært at gøre brug af kilder på et andet fremmedsprog end engelsk. Derfor skal klassestrukturerne og opgaveforløbene nytænkes, så der kan gøres brug af andet fremmedsprog end engelsk.

Yderligere ser LH det unødvendigt at skulle arbejde med en synopsis på baggrund af de gennemgåede forløb, idet synopsen ikke kommer i brug under andre omstændigheder. For at danne et forløb med en rød tråd er det vigtigt, at man sørger for at synopsen indgår i en eller anden form fx til eksamen.

4.1 løbende evaluering

Kravene til evaluering skal være mere præcise og der skal stilles større krav. Herunder skal der tillægges stor vægt på evalueringssamtaler. I LH mener vi, at der skal være en samtale minimum hvert halve år. Yderligere mener LH, at der skal skrives ind, at evalueringen indeholder feedback og der skal være en kontinuerlig evalueringsform, så der ikke varieres i evalueringsformer løbende.

Informatik B + C

LH er yderst kritiske for udformningen af det nye fag Informatik. Informatik giver ikke mening som værende et obligatorisk fag på hhx, som aftalen bag gymnasireformen lægger op til. Fagets indhold er ikke tilrettelagt den faglige profil, som der er på hhx. Faget informatik vil kun give mening i en form, hvor man bruger IT-baseret værktøjer til brug i økonomiske fag. Ligeledes giver det mening at bruge det i forhold til internet rettigheder i forbindelse med ophavsret, forbrugersikkerhed mv.

Eleverne på hhx uddannelsen er derfor stærk modstander af faget, dog kan det godt anvendes som et valgfag. LH ønsker man sigter efter en model, hvor indholdet og tankerne bag IT-A bliver det bærende for dette fag.

International økonomi A + B

2.1 faglige mål

LH mener det vil være relevant at måle på elevens faglige kunnen i at kunne forstå den historiske udvikling i samfundsøkonomien, arbejdsmarkedet, økonomiske politikker mm. Dette blev ofte diskuteret i samtidshistorie, hvilket LH frygter dør ud med Historie.

3.2 arbejdsformer

Udformningen og planlægningen af undervisningen skal ske i samarbejde med eleverne. LH mener derfor, at eleverne skal have mulighed for at have indflydelse på undervisningen ligesom der lægges op til i flere af de andre fag.

IT-A

De grundlæggende merkantile tanker bag faget er LH stor tilhænger af. Dog vil vi gøre opmærksom på det beskrevne under Informatik B+C.

Samfunds-fag C

2.2 kernestof

LH mener det vil være vigtigt at have fokus på interesse- og brancheorganisationer herunder deres position i samfundet.

4.2 prøveformer

Der mangler en præcisering af, hvor mange spørgsmål der følger med det ukendt tekstmateriale, da det ellers kan variere fra 3 til 10 spørgsmål.

Studieområdet

3.1 didaktiske principper

LH mener det er vigtigt, at eleverne inddrages i udvikling af de enkelte forløb.

Kulturforståelse B+C

1.1 identitet og 1.2 formål

For at skabe en relevans for hhx-eleven er det vigtigt, at det merkantile perspektiv indarbejdes i faget på hhx. Det er vigtigt at kunne lave en sammenkobling af kulturforståelse og erhvervsmæssige interesser.

2.1 faglige mål og 2.2 kernestof

Det er vigtigt, at de faglige mål og kernestoffet på hhx afspejler en faglig sammenhæng med de økonomisk bærende studieretningsfag.

Grundforløbsprøve

For LH er det vigtigt, at det klarlægges i læreplanerne, hvilke karakter der kommer til at være de bindende fra grundforløbet. Kommer der både en grundforløbskarakter for almen sprogforståelse og det økonomiske grundforløb? I LH er det klart en interesse, at den eneste karakter der må være bindende fra grundforløbet skal være den fra det økonomiske grundforløb. Dertil vil LH påpege, at vi ikke mener der skal være en bindende karakter, der kommer til at stå på ens eksamensbevis allerede efter 3 måneders skolegang.

Bekendtgørelsen om de gymnasiale uddannelser

Overordnede bemærkninger

I LH mener vi, at en sammenskrivning af de enkelte uddannelsesbekendtgørelser er med til at skabe en forvirring. Nu er det relativt nemt at finde rundt i de enkelte uddannelsesbekendtgørelser, men med de nye udkast bliver det svært at gennemskue de enkelte uddannelsers opbygning. Ligeledes er det nemt at have det hele samlet med uddannelsesbekendtgørelse og læreplaner for de enkelte uddannelser, ligesom det er i dag.

Specifikke bemærkninger

§2: I LH mener vi det er bekymrende, at der lægges op til mere virtuel undervisning. Undervisning skal foretages med en lærer til stede. Derfor er LH stærk modstander af virtuel undervisning. Vi er ligeledes bange for, at det kan bruges som en besparelse på uddannelsesinstitutionerne på baggrund af omprioriteringsbidraget.

§5: LH er bekymret for den måde man strukturerer det nye valg af studieretning. LH mener det skal være muligt for skolen at modtage en forhåndstilkendegivelse af eleven, så det er den måde man bliver delt ind i grundforløbsklasserne. Studieretningerne, som skolen vil udbyde, bliver offentliggjort inden og derved har de elever, som søger den uddannelse, været inde og tage stilling til, hvilken vej man vil gå. Derfor ser LH en model, hvor man gør det nemmere at skifte studieretning efter grundforløbet i stedet for, at det skal være en model, hvor man først vælger efter grundforløbet og derved får svært ved at kunne vælge om.

§13: I aftalen bag gymnasireformen lagde man meget vægt på at skabe stærke faglige profiler for de enkelte uddannelser og derved er det en bekymrende udvikling, at man lader grundlæggende fag fra en hhx blive del af en htx eller stx.

§15: LH mener ikke der skal være en begrænsning for, hvor man klasser eller studieretninger der kan have et fremmedsprog som undervisningssprog. Især på hhx er der flere studieretninger, hvor fremmedsprog kan være en mulighed, hvor det giver mening. Ligeledes har der været meget fokus på globalisering, hvilket derfor giver god anledning til at foretage undervisning på et fremmedsprog.

Kapitel om merit

I LH mener vi, at der skal være indskrevet, at skolerne er tvunget til at informere omkring merit i studie- og ordensreglerne.

Med venlig hilsen

Jonas Thisted

Formand for Landssammenslutningen af Handelsskoleelever

Høringssvar

Fra: Kirsten Preisler <KPR@vuc.dk>
Sendt: 26. marts 2017 18:27
Til: Høringssvar
Cc: Verner Rylander-Hansen; Dinna Balling
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Lederforeningen for VUC
Vedhæftede filer: Høringssvar.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Lederforeningen for VUC takker for muligheden for at afgive svar over høring af udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

Vores anbefalinger og kommentarer ses i vedlagte svar.

Venlig hilsen
Kirsten Preisler
Konstitueret sekretariatschef

Direkte tlf.: 33 43 32 42
Mobil tlf.: 53 54 07 79
E-mail: kpr@vuc.dk

VUC Sekretariatet
Ny Vestergade 17, 3. sal
1471 København K
www.vuc.dk
Tlf.: 33 32 32 00

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

25. marts 2017

Svar på høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Lederforeningen for VUC takker for muligheden for at komme med anbefalinger til udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner. Vi er overordnet tilfredse med bekendtgørelsesforslaget og vil gerne benytte lejligheden til at takke for processen med lovforslag og bekendtgørelseshøring, hvor vi har følt, at der er blevet lyttet til vores argumenter.

Forhold specielt for hf-enkeltfag

I det forelagte udkast til gymnasiebekendtgørelse har vi identificeret en række steder, hvor den valgte formulering lægger unødige hindringer for vores arbejde med hf-enkeltfag. Hf-enkeltfag er en fleksibel uddannelse, der opfylder mange behov, og for at fremme forståelsen vil vi indledningsvist beskrive tre forskellige funktioner for hf-enkeltfag. I det følgende vil vi henvise til disse funktioner, når vi påpeger uhensigtsmæssige formuleringer.

Type A:

En del kursister har brug for længere tid til deres gymnasiale uddannelse eller kommer sent i gang med at tage en gymnasial uddannelse. Disse kursister læser alle deres fag på hf-enkeltfag og sammensætter således deres fulde hf-eksamen med fag på hf-enkeltfag, typisk over 2 eller 3 år.

Type B:

En del kursister kommer på hf-enkeltfag efter at have afbrudt en anden ungdomsuddannelse f.eks. pga. sygdom. De mangler således nogle specifikke fag for at have en fuld hf-eksamen. Hvilke fag de mangler afhænger meget af hvilken ungdomsuddannelse, de har afbrudt, og hvornår de har afbrudt den. De vil normalt kunne afslutte deres fulde hf-eksamen over maksimalt 1 år.

Type C:

Nogle kursister mangler specifikke fag eller niveauer for at kunne komme ind på deres ønskede videregående uddannelse. De følger således enkelte fag, ofte sideløbende med et arbejde.

§ 44, stk. 2 og 3 om SSO og EP:

§44, stk. 2 "...Det er en forudsætning for, at kursisten kan begynde på udarbejdelsen af den større skriftlige opgave, at kursisten har gennemført undervisningen og aflagt de tilhørende prøver i følgende enkeltfag: Dansk A, engelsk B, matematik C, mindst ét af fagene historie B, religion C og samfundsfag C, samt mindst ét af fagene biologi C, geografi C og kemi C."

Og

§44, stk. 3. "...Det er en forudsætning for, at kursisten kan begynde sin deltagelse i det skriftlige eksamensprojekt, at kursisten alene mangler at gennemføre og aflægge prøve i højst to fag for at kunne sammenstykke sine enkeltfag til en fuld højere forberedelseksamen, og at de højst to fag er to af følgende fag: historie B, religion C, samfundsfag C, biologi C, geografi C og kemi C."

En kursist af type A vil normalt i sidste semester have dansk A og en række C-niveau-fag tilbage og kan derfor ifølge paragraffen hverken skrive SSO eller lave EP i dette semester.

En kursist af type B skal have et forløb, der stykkes sammen af de fag, som vedkommende mangler. Det vil typisk være historie B, religion C og dansk A. Igen kan kursisten ifølge paragraffen hverken skrive SSO eller lave EP i sidste semester.

Begge kursisttyper vil således være nødt til at forlænge deres studium.

Samtidig giver paragraffen problemer for de mange kursister, der er afhængige af at modtage SU og som derfor skal følge minimum 23 timer om ugen.

Hvis intentionen med paragraffen er at sikre, at kursisten er tæt på afslutningen af sin uddannelse, inden der udarbejdes SSO og/eller EP, anbefaler vi at man i både stk. 2 og 3 fx skriver "Det er en forudsætning for at kursisten kan begynde SSO/EP, at kursisten har gennemført undervisning og aflagt prøver i et sådant omfang, at kursisten kan afslutte til en fuld højere forberedelseksamen indenfor et år". Alternativt kan sætningerne fjernes fra paragrafferne.

Side 20 om fordybelsestid

I forhold til beskrivelsen af fordybelsestid og 80-timers-puljen på hf-enkeltfag forstår vi det således, at man kan vælge at lave en 80-timers-pulje for kursister af type A. Hvis man gør det, skal fordybelsestiden være som på det toårige hf. Man kan også vælge ikke at lave en 80-timers-pulje. Så skal fordybelsestiden være som i de kantede parenteser, og samtidig skal kursisten have et ekstra fag for at nå op på uddannelsestiden på minimum 1705. Vi ser 2 problemer i denne løsning:

- Vælger man at lave en 80-timers-pulje for kursister af type A vil man have kursister (type A og type B/C) på samme hf-enkeltfagshold med forskellig fordybelsestid, og man skal dokumentere, at kursisterne har fået de 80 timer.
- Vælger man ikke at lave en 80-timers-pulje belaster man omvendt hf-enkeltfagskursisterne af type A unødigt hårdt, da de både skal have et ekstra fag og ekstra fordybelsestid. De får således de 80 timer både som undervisning og som fordybelsestid.
- Forskellig fordybelsestid på 2-årigt hf og hf-enkeltfag stiller kursisterne ulige, hvis de efterfølgende skal have et opgraderings-valgfag sammen.

Vi anbefaler en simplere model, hvor man fortsat kan vælge at lave en 80-timers pulje. Hvis man vælger ikke at gøre det, skal kursisten have et ekstra fag, men der ændres ikke på fordybelsestiden uanset.

Valgfag og opgradering

I forhold til vores kursister af type C, som kommer fra alle 4 gymnasiale ungdomsuddannelser er det vigtigt, at man i læreplanerne på de underliggende niveauer tænker over en vis ensartethed, så det bliver praktisk muligt for vores lærere at nå at samle op på fagene. For eksempel kan vi se et problem for matematik A, som er et af vore typiske opgraderingsfag. I stx-læreplanerne på B- og C-niveau står, at der skal arbejdes med vektorer i 2 dimensioner. Dette emne indgår ikke på hf-B-niveau eller hf C-niveau. Det gør det meget ulige for kursisterne, når de efterfølgende skal undervises til samme A-niveau.

Mulighed for at udbyde dansk C

Mange VUC'er udbyder EUX-forberedende forløb, hvor de i samarbejde med erhvervsskolerne gør kursisterne klar til at starte på GF2 på en EUX. Som en del af en sådan EUX-forberedende pakke skal kursisterne have dansk C. Muligheden for at tilbyde dansk C som fag på hf-enkeltfag er tilsyneladende ikke med i den nye bekendtgørelse. Lederforeningen anbefaler, at det fortsat skal være muligt at udbyde dansk C på hf-enkeltfag.

Deltagerbetaling

Som vi redegjorde for i vores høringssvar på selve lovforslaget er der med den nye lov ændret i, hvilke fag der skal indgå i en hf-enkeltfagseksamen, og derfor bør der efter vores opfattelse ske en tilpasning af deltagerbetalingen på de fag, der nu er obligatoriske for de kursister, der ønsker at tage en fuld hf-enkeltfags-eksamen, nemlig de kunstneriske fag og idræt.

Eksamen på både hf-enkeltfag og det 2-årige hf

Lederforeningen er i ministeriets folgebrev blevet bedt eksplicit om at forholde sig til eksamensformerne, herunder især 24-timers og 48-timers eksaminer. Vi mener, at den enkelte elev/kursist i løbet af sin uddannelse skal stifte bekendtskab med mange forskellige eksamensformer, og vi ser gerne, at hovedvægten af eksamensformerne har fokus på produktion fremfor reproduktion. Vi har gode erfaringer med synopsis-eksaminer, hvor eleverne skal til en mundtlig prøve på basis af et skriftligt produkt, som de har udarbejdet i undervisningen, og 24-timers-eksaminer kan også i højere grad have fokus på produktion og læring end 24-minutters eksaminer kan. Vi har ikke den samme erfaring med 48-timers-eksaminer, men da vi har mange eksaminer i hver termin, kan vi være bekymrede for, at 48-timers eksaminer vil være svære at gennemføre i praksis.

Vi anbefaler således 24-timers-eksaminer i alle de fag, der nævnes i folgebrevet (Innovation B, idræt C, idræt B, biologi A, historie A, samfundsfag A, samfundsfag B, engelsk B, historie B og psykologi B)

Vi kan se, at der er fag, der med de samme faglige mål har forskellige eksamensformer, f.eks. kemi C på stx og hf-enkeltfag. Vi mener, der skal vælges samme eksamensform til at teste samme kompetencer.

Endelig er vi bekymrede over, at flere af de nye eksamensformer ser ud til at blive mere ressourcekrævende end de eksisterende eksamensformer. F.eks. virker det unødvendigt at stille krav om en 4. lærer ved afviklingen af interne prøver i nf og ks.

To mere tekniske bemærkning til afslutning

I § 29 stk. 4 står "... ikke samlæse undervisning i fag på forskellige niveauer, således at den i samme skoleår afslutter...". På hf har vi eksaminer hvert semester, og formuleringen bør i stedet være, at man ikke må samlæse flere niveauer i samme eksamenstermin. En kursist kan sagtens afslutte et fag på C-niveau til jul og på B-niveau den efterfølgende sommer.

I § 42 angives der hvilke paragraffer der i stx også gælder for hf. Her er medtaget § 24 og § 25, men de er identiske med § 34 og § 35. Det er ikke nødvendigt at medtage dem to gange.

Venlig hilsen

Verner Rylander-Hansen, formand for Lederforeningen for VUC

Høringssvar

Fra: Kirsten Preisler <KPR@vuc.dk>
Sendt: 27. marts 2017 11:32
Til: Høringssvar
Cc: Verner Rylander-Hansen; db@horsenshfgvuc.dk
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Lederforeningen for VUC
Vedhæftede filer: Høringssvar.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Vi har en meget vigtig tilføjelse til det høringssvar vi sendte i går.

Nedenstående § 29 er en kæmpe forhindring for VUC'ernes udbud af matematik.

I udkastet til bekendtgørelser står:

§ 29. Inden for rammerne af lovens § 31, stk. 1, kan institutionen på tværs af klasser og hold i samme uddannelse samlæse undervisningen i ethvert fag, bortset fra matematik, der indgår i studieretningsforløbet som obligatorisk fag, studieretningsfag, valgfag eller i kombinationer heraf.

Lederforeningen vil stærkt anbefale, at reglen for samlæsningen mellem hf-2 og hf- fjernes. I dag samlæser VUC'erne rigtig mange matematikhold på b-niveau og på a-niveau mellem hf-2 og hf-e. Kan dette ikke lade sig gøre fremadrettet, vil det meget stor indflydelse på udbuddet af matematikhold på a- og b-niveau. Der vil ganske enkelt ikke blive oprettet så mange matematikhold som der vil være behov for, og det vil fordyre uddannelserne.

Venlig hilsen
Kirsten Preisler
Konstitueret sekretariatschef

Direkte tlf.: 33 43 32 42
Mobil tlf.: 53 54 07 79
E-mail: kpr@vuc.dk

VUC Sekretariatet
Ny Vestergade 17, 3. sal
1471 København K
www.vuc.dk
Tlf.: 33 32 32 00

Fra: Kirsten Preisler
Sendt: 26. marts 2017 18:27
Til: GTK@stukuvn.dk
Cc: Verner Rylander-Hansen <vr@koldinghfgvuc.dk>; Dinna Balling <DB@horsenshfgvuc.dk>
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Lederforeningen for VUC

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Lederforeningen for VUC takker for muligheden for at afgive svar over høring af udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

Vores anbefalinger og kommentarer ses i vedlagte svar.

Venlig hilsen
Kirsten Preisler
Konstitueret sekretariatschef

Direkte tlf.: 33 43 32 42
Mobil tlf.: 53 54 07 79
E-mail: kpr@vuc.dk

VUC Sekretariatet
Ny Vestergade 17, 3. sal
1471 København K
www.vuc.dk
Tlf.: 33 32 32 00

Høringssvar

Fra: Carsten Aabo
Sendt: 28. februar 2017 13:21
Til: Høringssvar
Emne: SV: Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser kvitterer hermed for modtagelse af høringsudkast om gymnasiale uddannelser. Da det imidlertid falder uden for rådets område, afgives der ikke yderligere bemærkninger.

Venlig hilsen

Carsten Aabo

 Sekretariat for Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Chefkonsulent
 Kontoret for Professions- og Erhvervsrettede Videregående Uddannelser
 Direkte telefon: +45 7231 7865, mobiltelefon: +45 2518 6640
 E-mail (ny): caa@ufm.dk
 Uddannelses- og Forskningsministeriet
 Styrelsen for Forskning og Uddannelse
 Bredgade 40, 1260 København K

Fra: Søren Vagner **På vegne af** Høringssvar
Sendt: 28. februar 2017 12:18
Til: Carsten Aabo
Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

 Se venligst vedlagte høringsbrev inkl. bilag.

Med venlig hilsen
 Birte Iversen
 Kontorchef

**UNDERVISNINGS
 MINISTERIET**
 STYRELSEN FOR
 UNDERVISNING OG KVALITET

Undervisningsministeriet
 Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
 Gymnasie- og Tilsynskontoret
 Frederiksholms Kanal 26
 1552 København V

Høringssvar

Fra: Magnus Wonsyld <mawo@teamdanmark.dk>
Sendt: 24. marts 2017 13:19
Til: Høringssvar
Cc: Anders Voigt Tinning
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og lærerplaner - Team Danmark
Vedhæftede filer: Team Danmarks høringssvar til udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Kære STUK

☐ Vedhæftet Team Danmarks høringssvar.

Vi takker desuden for muligheden for at afgive høringssvar.

Med venlig hilsen
Magnus Wonsyld
Konsulent, karriere og uddannelse
Tlf.: (+45) 30 10 42 68
Email: mawo@teamdanmark.dk

TEAM DANMARK VI KÆMPER FOR GULD TIL DANMARK

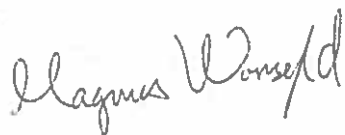
22.03.2017

Team Danmarks høringsvar til udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Team Danmark kvitterer for muligheden for at afgive høringsvar.

I forhold til eliteidrætslevers rammevilkår ser Team Danmark positivt på mulighederne for at tilrettelægge undervisning virtuelt (§2) samt samlæsningsmulighederne internt og mellem uddannelserne (§28-531) i bekendtgørelsen om de gymnasiale uddannelser.

Med venlig hilsen

Magnus Wensyld

Konsulent for karriere og uddannelse

Høringssvar

Fra: Pia Valentin Mortensen
Sendt: 24. marts 2017 13:05
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Uddannelses- og Forskningsministeriet
Vedhæftede filer: BEK gymnasiale uddannelser (2).pdf
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til JRP og PH

Til Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Uddannelses- og Forskningsministeriet skal med henvisning til ovennævnte høring hermed fremsende vores bemærkninger.

Med venlig hilsen

Pia Valentin Mortensen
Fuldmægtig
Jura og Internationale Forhold
Dir. tlf.: +45 7231 8643
NY Mail: piva@ufm.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Departementet
Børsgade 4
DK-1215 København K
Telefon: +45 3392 9700
Fax: +45 3332 3501
E-mail: ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Attestation for bestået fag på lavere niveau end et ikke-bestået højere niveau

UFM savner bestemmelsen om, at en rektor kan udstede en attestation for, at en elev har bestået et fag på et lavere niveau, hvis eleven er dumpet i faget på et højere niveau, tilsvarende fx §142, stk. 4 i nuværende STX-bekendtgørelse (BEK nr. 776 af 26/06/2013): "En elev, der har afsluttet et fag på B- eller A-niveau med en karakter i faget under bestågrænsen kan, hvis skolens leder, blandt andet på baggrund af tidligere givne standpunktskarakterer, finder grundlag herfor, på anmodning få udleveret attestation for, at faget er afsluttet og kan anses for bestået på et lavere niveau."

Det er UFM's vurdering, at et bortfald af denne bestemmelse vil medføre unødigt GSK-supplering, hvor elever supplerer fag på et lavere niveau, end det niveau de har haft i deres gymnasiale eksamen. Hvis bestemmelsen er flyttet til anden bekendtgørelse, vil UFM gerne orienteres herom. I modsat fald anmoder UFM om, at bestemmelsen indsættes i den nye bekendtgørelse.

Evaluerings og vejledning

UFM antager, at der med formuleringen i §19, stk. 3, nr. 2: "mod at blive studerende" menes studerende på en videregående uddannelse? UFM forslår derfor, at der tilføjes "på en videregående uddannelse".

UFM mener, at formuleringen i §19, stk. 3, nr. 3: "Institutionen vejleder [...] eleven om valg af studieretning, valgfag og videregående uddannelse" er uklar i forhold til arbejdsdelingen med Studievalg fsva. vejledning om valg af videregående uddannelse¹.

Det er UFM's opfattelse, at det bør tydeliggøres, at det er Studievalg og ikke institutionen, der er ansvarlig for vejledning om valg af videregående uddannelse. Dette kan gøres på en af to måder:

- 1) at præcisere, hvad gymnasievejlederne skal kunne vejlede om omkring videregående uddannelser, således at det tydeliggøres, at institutionen som et led i vejledningen om studieretning og valgfag alene vejleder i, hvilke videregående uddannelser de enkelte studieretninger og kombinationer af valgfag giver adgang til.*

Der kunne således stå: "Institutionen vejleder [...] eleven om valg af studieretning, valgfag og adgangskrav til videregående uddannelse",

- 2) Alternativt at beskrive vejledningsforpligtelsen i sin helhed, således at Studievalg også inddrages, og det præciseres, at Studievalg er ansvarlig for vejledning om valg af videregående uddannelse, og at Studievalg samarbejder med uddannelsesinstitutionerne om vejledning af eleverne².*

Der kunne således stå: "Institutionen er ansvarlig for at tilrettelægge undervisningen således, at der med udgangspunkt i den interne evaluering og med inddragelse af elevens studievalgsportfolio, jf. § 5, gives vejledning til eleven om valg af studieretning, valgfag og videregående uddannelse, i samarbejde med Studievalg når relevant.

Merit

Med dette udkast til ny bekendtgørelse forsvinder meritbekendtgørelsens (BEK nr. 130 af 21/02/2011) oversigt over niveaubetegnelser, som benyttes af de videregående uddannelser til at vurdere ansøgere med gymnasiale uddannelser fra tidligere reformers gymnasiale niveauer.

UFM anbefaler, at UVM fortsat stiller denne oversigt til rådighed for de videregående uddannelsesinstitutioner.

Af § 72 fremgår det, at ved ansøgning om merit mellem gymnasiale uddannelser, at institutionen konkret skal vurdere niveauer, der er mere end 5 år gamle og evt. stille krav om intern prøve, faglig samtale el.lign.

UFM ønsker oplyst, om de videregående uddannelsesinstitutioner ligeledes for niveauer, der er mere end 5 år gamle, skal tage konkret stilling til en evt. forældelse?

¹ Jf. Vejledningsloven § 11 (LBK nr. 1051 af 01/07/2016)

² Studievalgsbekendtgørelsen, BEK nr. 876 af 07/07/2010

Genberegning af gennemsnit

Lov om de gymnasiale uddannelser (1716 af 27/12/2016) fastsætter, at gymnasiale eksamensresultater skal genberegnes ved faglig supplerings, såfremt resultatet af suppleringen trækker resultatet ned: "§ 54. Personer med en gymnasial eksamen, der har fulgt gymnasial supplerings, jf. § 65, eller anden enkeltfagsundervisning på gymnasialt niveau med henblik på at opfylde specifikke adgangskrav til optagelse på en konkret videregående uddannelses, får genberegnet det adgangsgivende eksamensresultat i de tilfælde, hvor prøveresultaterne fra de pågældende fag reducerer eksamensresultatet fra eksamensbeviset.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan efter forhandling med uddannelses- og forskningsministeren fastsætte regler om genberegningen, herunder om, i hvilke situationer der skal ske genberegning, og om, at der ikke skal ske genberegning for visse uddannelser."

I udkastet til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser er genberegning af gennemsnit ikke yderligere reguleret. *UFM har behov for, at UVM oplyser, hvordan UVM forestiller sig at dette skal reguleres, herunder om UVM forestiller sig, at det udelukkende skal reguleres i UVMs bekendtgørelser om adgang til de videregående uddannelser?*

Høringssvar

Fra: Pia Vigh <pia.vigh@uudanmark.dk>
Sendt: 24. marts 2017 08:10
Til: Høringssvar
Cc: Mark Jensen (mark.jensen@koege.dk)
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner UUDK
Vedhæftede filer: Høringssvar - udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser ogpdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Vedlagt høringssvar fra UU DANMARK.

Bedste hilsner,
Pia Vigh
Sekretariatsleder
UU DANMARK

DELTAGER DU OGSÅ PÅ:

UU DANMARK
Ungdommens Uddannelsesvejledning

København d. 24. marts 2017

Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Hermed fremsendes høringssvar fra UU DANMARK. Hoslagte er fremsendt på mail til GTK@stukuvn.dk

UU DANMARK takker for muligheden for at afgive høringssvar og meddeler, at vi ingen kommentarer har.

Med venlig hilsen

Mark Jensen
Formand for UU DANMARK

Høringssvar

Fra: Kirsten Preisler <KPR@vuc.dk>
Sendt: 26. marts 2017 18:27
Til: Høringssvar
Cc: Ulla Koch
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - VUC bestyrelsesforeningen

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
 Frederiksholms Kanal 26
 1220 København K

VUC Bestyrelsesforeningen takker for muligheden for at afgive svar over høring af udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

Vi har følgende kommentarer til bekendtgørelsesudkastet:

A)
 Når det gælder hf-enkeltfag og forskellige kursisttypers mulighed for at sammenstykke en hf-enkeltfagseksamen på en fleksibel måde er vi enige med Lederforeningen for VUC om, at bestemmelser om den større skriftlige opgave eller eksamensprojektet ikke må bidrage til, at kursisternes studietid forlænges unødigt.

B)
 VUC Bestyrelsesforeningen er i ministeriets følgebrev blevet bedt eksplicit om at forholde sig til eksamensformerne, herunder især 24-timers og 48-timers eksaminer. Vi anbefaler 24-timers-eksaminer i alle de fag, der nævnes i følgebrevet (Innovation B, idræt C, idræt B, biologi A, historie A, samfundsfag A, samfundsfag B, engelsk B, historie B og psykologi B).
 I øvrigt er vi enige med Lederforeningen for VUC i at der skal vælges samme eksamensform til at teste samme kompetencer, jf. at der er fag, der med de samme faglige mål har forskellige eksamensformer, f.eks. kemi C på stx og hf-enkeltfag.

På vegne af VUC Bestyrelsesforeningen

Venlig hilsen
 Kirsten Preisler
 Konstitueret sekretariatschef

Direkte tlf.: 33 43 32 42
 Mobil tlf.: 53 54 07 79
 E-mail: kpr@vuc.dk

VUC Sekretariatet
 Ny Vestergade 17, 3. sal
 1471 København K
www.vuc.dk
 Tlf.: 33 32 32 00

Høringssvar

Fra: Peter Limkilde <p.limkilde@gmail.com>
Sendt: 5. marts 2017 22:30
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Peter Limkilde]

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Kære UVM,

- 1) I det nye udkast til læreplaner i matematik på stx indeholder kernestoffet læreplanen for matematik niveau B formuleringen "binomialfordeling samt anvendelse af normalfordelingsapproksimation hertil"

-

Mens kernestoffet i læreplanen for Matematik niveau A ikke nævner "normalfordelingsapproksimationen til binomialfordelingen".

- 2) I det nye udkast til læreplaner i matematik på stx indeholder læreplanen for matematik niveau B formuleringen :

- "konfidensinterval og hypotesetest i binomialfordelingen"

-

Mens læreplanen for Matematik niveau A ikke nævner konfidensinterval i binomialfordelingen.

- Hvis der kommer eksamensopgaver på matematik A i konfidensintervaller både vedrørende sandsynlighedparameteren i en binomialfordeling og middelværdien i en normalfordeling, kunne man overveje at skrive det direkte i læreplanen, fx erstatte "konfidensintervaller" med konfidensintervaller for sandsynlighedparameteren i en binomialfordeling og for middelværdien i en normalfordeling.

Med venlig hilsen
Peter Limkilde

Høringssvar

Fra: Nina Riise (nir.cb - Underviser - CB) <nir@cabh.dk>
Sendt: 6. marts 2017 08:44
Til: Høringssvar
Cc: Ann Due (ad.cb - Uddannelsesleder - CB)
Emne: Høring gymnasiebekendtgørelse og læreplaner HTX Kemi B Nina Riise

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Goddag!

Jeg ser, at man i udkastet til HTX Kemi B har fjernet prøveform b:

"For prøveform b) skal en opgave forstås, som en kombination af et kendt eksperiment og en teoretisk delopgave inden for samme område. Der er ikke krav om bilag ved prøveform b)"

Det vil sige, at man på HTX hvor begrebet "virkelighedsnært" er omdrejningspunktet, ikke længere kan gå til en prøve og vise, at man er duelig i BÅDE det eksperimentelle OG det teoretisk faglige.

Det synes jeg svækker HTX profilen i de gymnasiale uddannelser.

Med venlig hilsen

Nina Riise
Lektor
GYM – HHX & HTX

Merkurvej 10
3700 Rønne

Telefon +45 5695 9700
Direkte
Mobil 23238971

nir@cabh.dk
campusbornholm.dk

Vi skaber og samler de bedste uddannelses tilbud
til gavn for elever, erhverv og samfund.
Læs mere på campusbornholm.dk

Høringssvar

Fra: Tomas Bjørn Pedersen <aatp@aarhus-akademi.dk>
Sendt: 7. marts 2017 22:53
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Høringssvar angående "mediedelen" i danskfaget (stx og hf)

1): Film

Der nævnes ikke specifikt begrebet "film", men i stedet:
"nyhedsformidling, dokumentartekster, visuelle udtryksformer og tekster fra social medier".

Arbejder vi stadig med det brede tekstbegreb, og indgår film stadig som en naturlig del af analyseområdet i danskfaget?

I givet fald kunne det måske være et forslag enten at nævne det specifikt i læreplanen eller i stedet anvende begrebet "audiovisuelt materiale eller audiovisuelle udtryksformer", da det vil dække alt inden for film, tv og viral video.

2): Medieanalyse

Det kan godt være lidt uklart, hvad der menes. Skal det forstås som film-, tv- og videoanalyse eller mere bredt både det audiovisuelle og tekstbaserede? Hvis det er det sidste, vil der opstå en uklar skelnen imellem medieanalyse på den ene side i forhold til tekstanalyse på den anden.

Venlig hilsen
Tomas Bjørn Pedersen, Århus Akademi
Göteborg alle 2-4
8200 Århus N.
86 19 08 26 / 22 15 41 32

Høringssvar

Fra: Allan Uhre Hansen <ah@svendborg-gym.dk>
Sendt: 9. marts 2017 17:47
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Svendborg Gymnasium]

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Høringssvar – AP-læreplan

Vi har med stor tilfredshed læst det nye udkast til læreplanen i Almen Sprogforståelse og synes overordnet, at ændringerne er vigtige og nyttige.

Sådan som vi læser det, tydeliggør den nye læreplan i endnu højere grad sammenhængen mellem sproglig bevidsthed og sproglig analysefærdighed, hvilket bevirker, at elevernes AP-kompetencer i langt højere grad skal kobles til deres evne til at analysere tekster. Det skal støtte dem i kvalificeret og med relevante fagtermer at beskrive det sprog, de møder, og derved i højere grad kunne afkode, hvad kravene til analyse og fortolkning dækker over.

Endvidere fremhæver læreplanen en tydeligere integrering af latin i AP. Latin skal ikke være særskilt grammatikterperi, men gennem sproglige observationer være et middel til at gennemføre en kvalificeret tekstanalyse. Vi er overbevist om at en tættere sammenhæng mellem AP-fagene og deres forskellige redskaber bliver endnu tydeligere, når viden om morfologi, syntaks, stilistik og meget andet samles i en tekstanalyse.

Dette er i vores øjne en klar forbedring, da eleverne dels får et meget større udbytte af undervisningen, fordi den fremstår relevant for fagundervisningen, dels kan de på længere sigt bedre huske de redskaber, de lærer, fordi undervisningen i høj grad er anvendelsesorienteret.

Desuden er det en klar forbedring, at der i den nye læreplan pointeres, hvad der prøves i. Dette fjerner en vis usikkerhed og tvetydighed, der kunne være tidligere.

Lene Buch, Uddannelseschef på Svendborg Gymnasium

Mette Brusgaard, AP-fagrepræsentant på Svendborg Gymnasium

Allan Uhre Hansen, AP-fagrepræsentant på Svendborg Gymnasium

Høringssvar

Fra: Lone Simonsen (L). <ls@aalkat-gym.dk>
Sendt: 10. marts 2017 11:43
Til: Høringssvar
Emne: "Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner (Lone Simonsen)"

Hej

Jeg vil gerne komme med et par bemærkninger til et par læreplaner.

Først til Historie A på STX, hvor jeg gerne vil at 24 timers eksamen bevares, da den på glimrende vis afspejler undervisningen. Eleverne træner i det daglige at blive historikere, der forholder sig kildekritisk til tekst, billeder, film mv - både i fortiden, men også i nutiden. Den kompetence kan de bruge, når de skal til eksamen i 24 timer, hvor der netop kan gives et omfangsrigt materialesæt. Den nuværende eksamensform giver netop også de svage elever - uden forældrehjælp en mulighed for at kunne fordybe sig og hente frem fra den værktøjskasse (både af noter, viden og kompetencer) de har oparbejdet i gennem de 3 års undervisning. Kritikken af 24 timers eksamen går på, at det er en forældreeksamen og det er jeg slet ikke enig i. Det er meget nemt, at afdække om det eleven er til eksamen i, er noget eleven kan gå i dialog om, eller om det er en remse, der er lært i går.

Dernæst til læreplanen for Naturvidenskabelig faggruppe på HF.

Det vil være en katastrofe, at indføre den nye læreplan - og det af flere årsager.

Eleverne i denne målgruppe kan ikke læse 300-500 sider på de normerede timer. Mange af vores elever er så dårlige læsere, at det tager meget lang tid for dem at læse. De skal desuden have undervisning hver dag fra 8-16 for at kunne nå, at have alle de timer de skal have på en HF. Så eleverne læser ikke lektier, da mange har et job ved siden af for at klare sig økonomisk, da de ofte ikke bor hos forældrene. Så mange gange må vi bruge tid i undervisningen på at læse, og så når vi ikke op på 300-500 sider.

Det er MEGET problematisk med den enkeltfaglige eksamen. Det ødelægger samarbejdet mellem de 3 fag som kører fortrinligt. Den nuværende eksamensform er rigtig god og det er ikke et problem at afdække hvilke faglige mål eleverne opfylder, når vi sidder 3 lærere til eksamen. Ligeledes fungerer den nuværende måde at gå til eksamen godt for denne elevtype. Fremadrettet bliver eleverne meget presset til den enkeltfaglige eksamen, da de kun har 24

minutters forberedelse. Hidtil har eksamensopgaverne været kendte for eleverne og det bliver de ikke fremadrettet - det ser jeg også som et problem. Ligeledes bliver det et stort problem, at bilagssættene til den eksterne prøve kun må gå igen 3 gange. Det betyder, at vi skal lave endnu flere eksamenssæt end nu - og vi har mindre tid i undervisningen, men samtidig skal vi lave mere eksperimentielt arbejde, hvilket heller ikke kommer til at være muligt i vores hverdag. Foreslår derfor at eksamenssættene til den eksterne prøve må gå igen 5 gange.

Desuden bliver vi presset i tid, da vi skal afholde en interne prøve før afslutningen på undervisningen. Det betyder, at vi kommer til at undervise meget fragmenteret i emnerne - og den røde tråd vil blive meget svær at opretholde. Nu kommer vi til at skulle tone undervisningen både mod det enkeltfaglige og det flerfaglige og det er ikke muligt med den givne undervisningstid. Tidligere prioriterede vi jo det fællesfaglige og det gav en rød tråd for eleverne.

Derudover giver det heller ikke mening, at der er kommet mere kernestof i geografi-delen (Jordens og landskabers processer), da vi jo har svært nok, ved at nå det vi skal nu.

I forhold til hvornår undervisningen skal placeres og hvornår den interne prøve skal afholdes er der helt klart nogle udfordringer i forhold til det krav om, at der skal være eksamen i hvert semester. På vores skole arbejder med nemlig med en skævvridning af lektioner i 1. og 2. semester for at kunne have en vintereksamen - så det betyder, at vi har flere lektioner i foråret og så skal det hele gå meget hurtigt - men eleverne skal jo også nå at kunne forholde sig til de ting, der sker - og der er diverse ferier, studietur og terminsprøver.

Det er der er så frustrerende er, at I er ved at lave noget om som faktisk fungerer - nemlig den nuværende NF-læreplan.

Frusteret hilsen
Lone Simonsen
Aalborg Katedralskole

Høringssvar

Fra: Jan Ivan Hansen <JIH@herlufsholm.dk>
Sendt: 12. marts 2017 10:40
Til: Høringssvar
Cc: Keld Nielsen
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Jan Ivan Hansen]
Vedhæftede filer: Høringssvar - indsigelse.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Jeg vil gerne gøre indsigelse. Se venligt vedhæftet fil.

Mvh. Jan Ivan Hansen

 Kemi-, biologi -og mnemotekniklærer ved Herlufsholm Skole & Gods

Jeg vil gerne gøre indsigelse imod læreplanen for kemi C - stx, august 2017.

Specielt:

4.2. Prøveformer

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af en opgave udarbejdet af eksaminator. En opgave udgøres af et eller flere kendt(e) eksperiment(er) og et bilagsmateriale. Den enkelte opgave indeholder en overskrift, en kort præciserende tekst om det eksperimentelle arbejde og tilknyttet teoretisk stof, samt bilagsmaterialet bestående af to bilag. Bilagsmaterialet kan bestå af figurer, billeder, tabeller og lignende, og det skal kunne danne baggrund for faglig uddybning og perspektivering med inddragelse af kerne stof eller supplerende stof. Bilagsmaterialet skal have tilknytning til opgavens øvrige faglige indhold og have et omfang, således at hele materialet kan forrentes inddraget under eksaminationen.

Opgaverne, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen i al væsentlighed dække faglige mål, kerne stoffet og supplerende stof. Den enkelte opgave må anvendes højst to gange på samme hold, men eksperimentelt arbejde og bilagsmateriale kan kombineres i forskellige opgaver efter eksaminators valg. Opgaverne uden bilagsmateriale skal være kendte af eksaminanderne inden prøven.

Prøven afvikles med indtil 16 eksaminander pr. dag. Eksaminanderne kan arbejde individuelt eller i grupper på to. Eksaminationstiden er ca. 120 minutter for op til seks eksaminander ad gangen, dog kun fem eksaminander ifald disse arbejder individuelt. Eksaminationen kan omfatte både eksaminander i grupper og eksaminander, der arbejder individuelt. Eksaminander i samme grupper skal arbejde med samme eksperimentelle arbejde, men skal have forskelligt bilagsmateriale. Eksaminator afgør sammensætning af grupper, som meddeles eksaminanderne i god tid før prøven. De første ca. 15 minutter er eksaminandernes forberedelsestid, før det eksperimentelle arbejde påbegyndes, hvor eksaminanderne kan forberede det eksperimentelle arbejde og den individuelle fremlæggelse af bilagsmateriale. Eksaminator og censor samtaler med den enkelte eksaminand og gruppen om det konkrete eksperiment og den tilhørende faglige teori, samt med den enkelte eksaminand om bilagsmaterialet.

Det vil være at kaste elever og lærere ud i et stort pædagogisk eksperiment, da hovedparten af lærerne ikke har erfaringer med denne eksamensform.

På min skole har jeg spurgt om det er muligt at finde ekstra timer til, at vi kan træne denne nye eksamensform – svaret er klart nej. Jeg frygter for elevernes retssikkerhed, når de skal være "forsøgskaniner" i et pædagogisk eksperiment!

ENDELIG vil jeg gøre indsigelse imod den dominerende læringstænkning:

Jeg konstatere, at der er sket det samme som ved sidste gymnasireform af 2005: Igen har man (beslutningstagerne) ikke tænkt tilstrækkeligt over hvilken sammenhæng, der er imellem tid til læring og læringsudbyttet – specielt betydningen af hukommelse i forhold til læring.

Nogle ting er byttet ud, andre er kommet ind i læreplanerne, men det er gammel vin på nye flasker i forhold til tidsfaktoren: Igen er det opblæste, ambitiøse læreplaner, som vil for mange ting på en gang og efterlader for lidt tid til læring.

Universiteterne og de andre uddannelsesinstitutioner klager over faldende fagligt niveau blandt vores studenter, som de optager. Hvad med at se på hovedårsagen til problemet?

Læring kræver tid, regelmæssighed og ro til fordybelsesarbejde. Arbejdshukommelsen kan kun fordøje en begrænset mængde ny viden ad gangen. Langtidshukommelse (= brugbar viden og forståelse, som faktisk kan huskes) kræver tid til gentagne gange at arbejde med det samme stof, repetere, reflektere - at øve tingene grundigt - fordelt over tid (*spacing- eller fordelings-effekten*). Når arbejdshukommelsen masseres tilstrækkeligt mange gange, overføres viden og forståelse til langtidshukommelsen.

Det der umiddelbart er forstået, det glemmes hurtigt igen, fordi hukommelsens biologi er plastisk. Når noget ikke bliver brugt eller ikke repeteres nok, så fortæller man faktisk hukommelsen, at det ikke er vigtigt, og så slettes de skrøbelige hukommelsesspor fra hjernens neurale netværk igen – du har glemt det, du har arbejdet med, og har reelt intet lært.

Den dominerende forestilling, der hersker i den typisk danske læringsforståelse, har intet videnskabeligt belæg – nemlig bare eleverne har været aktive og har arbejdet med tingene, så de

umiddelbart er forstået – så kan de dem også. Det er ikke sandt! Vis mig den hjerneforskning, som dokumenterer, at når noget er forstået, efter der er arbejdet med det, bare en gang, så er det også per automatik blevet overført som solid viden og forståelse i langtidshukommelsens neurale netværk!!!

Jeg har skrevet en bog om problematikken, sammen med biologen og videnskabsjournalisten, Ole G. Terney. Her bringer jeg bagsideomslaget til bogen:

Mange elever har meget svært ved at huske pensummet i kemi (og andre fag) – trods en ihærdig indsats. De mangler nemlig effektive læringsstrategier. Ligeledes mangler der ofte - i den danske læringsforståelse – en tilstrækkelig erkendelse af den afgørende betydning, som hukommelsen har for læring. Vi forklarer derfor i bogen, hvordan husketeknik/mnemoteknik og andre hukommelsesfremmende studieteknikker kan bruges til at forbedre indlæringen af kemi (og andre fag) på gymnasie- & hf-niveau. Da de samme principper kan bruges på alle uddannelsesniveauer, kan bogen sikkert også inspirere andre til at bruge disse teknikker – lige fra folkeskolen til universiteterne.

Bogen er en didaktisk nyskabelse. Der er nemlig ikke tidligere skrevet noget på dansk (eller noget andet sprog?), som så grundigt og systematisk forklarer metoder, der kan hjælpe eleverne med at blive bedre til at huske et fag som kemi. Husketeknik udnytter effektivt de måder, hvorpå hjernen i forvejen husker ting. Og det virker. **Derfor anbefaler den førende læringsforsker, professor John Hattie, at elever og studerende undervises i mnemoteknik!**

Vi er selvfølgelig klar over, at læring har mange andre aspekter end hukommelse. Fx spiller elevernes disciplin, arbejdsomhed, interesse, lyst, motivation, trivsel og sociale adfærd m.m. meget ofte en stor rolle i forhold til, hvor meget de får lært. Ligeledes vil vi slå fast med syvtommersøm, at læring starter med, at man først skal forstå det, som man arbejder med. Men - forståelse skal også huskes - og lagres altså ikke per automatik i langtidshukommelsen. Mnemoteknik er et redskab til at huske ting, der ellers kan være vanskelige at lære. Lad os bruge mnemoteknik der, hvor det giver mest mening. Vi er på ingen måde ude på at reducere læringen i faget kemi – eller i andre fag – til meningsløs udenadslære.

For tiden tales der meget om innovation i undervisningen, PISA-undersøgelser og den samfundsmæssige betydning. Der er ikke mange lærere, der arbejder systematisk med innovation, som det så rigtigt er påpeget af Eske & Rane Willerslev o.a. - Blandt andet fordi innovation kræver en masse tid, som skal tages fra den fagligt, systematiske undervisning, der så forringes. Man bliver nødt til at erkende, at det ikke er muligt for vores elever at være fagligt kreative, og *"tænke ud af boksen"*, uden at der først er lagret den nødvendige faglige viden og forståelse *"inde i boksen"*. At *"proppe"* solid, faglig viden og forståelse ind i elevens langtidshukommelse (*indkodning*), kræver som regel mere tid end der er til rådighed i fagene. Ligeledes holder det argument ikke - som ofte fremføres i debatten om læring - *"at eleverne bare kan google sig frem til de ting, som de vil vide noget om - derfor er det overflødigt, at eleverne ved en masse inde i deres hoveder"*. Hvorfor? Blandt andet fordi man ikke kan læse, forstå og vurdere lødigheden af en tekst - eller løse et kompliceret, fagligt problem - uden at man har tilstrækkelig med forhåndsviden og forståelse solidt lagret i langtidshukommelsen, som arbejdshukommelsen kan trække på. Det faglige overblik, som innovation nødvendigvis må bygge på, skal være lagret i langtidshukommelsen som disponibel viden. Hvordan kan du være innovativ, hvis du ikke kender dit fag? God læselyst kære kollegaer, studerende og elever!

Høringssvar

Fra: Marie-Louise Bach <ML@nyborg-gym.dk>
Sendt: 14. marts 2017 09:57
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - HF-udvalget på Nyborg
Gymnasium v. Marie-Louise Bach
Vedhæftede filer: Høringssvar KS - Dansk HF historieopgave.docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Til rette vedkommende

Vedhæftet er et høringssvar til læreplanerne i Kultur- og Samfundsfagsfaggruppen og Dansk på HF.

Med venlig hilsen
Marie-Louise Bach

Marie-Louise Bach
Lektor, historie og samfundsfag
Nyborg Gymnasium, Skolebakken 13, 5800 Nyborg
mobil 20707812
ml@nyborg-gym.dk
www.nyborg-gym.dk

Nyborg d. 13 marts 2017

Til Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Sendt pr. mail GTK@stukuvvm.dk

Vedr. høringsvar - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner

Angående udkast til læreplaner for Kultur- og Samfundsfagsgruppen (KS) og dansk på HF.

Af udkastet til læreplanerne for KS og dansk på HF fremgår det af punkt 3.4 Samspil med andre fag, at de 2 fag skal arbejde sammen i forbindelse med historieopgaven. Dog er der ikke i de 2 udkast overensstemmelse mellem ordlyden af dette samarbejde. Af dansk udkastet fremgår det, at begge fag skal bruge 10 timer på et forløb omkring historieopgaven, men dette fremgår ikke af KS-udkastet. Det ville være hensigtsmæssig, hvis kravene i forhold til de 2 fags samspil var identiske. Endvidere er det uklart, hvorvidt historieopgaven skal skrives i et emne, som de 2 fag har arbejdet sammen om eller, hvorvidt opgaven alene kan skrives ud fra et historiefagligt udgangspunkt.

Det ville være ønskværdigt om disse uklarheder blev præciseret i de endelige læreplaner.

På vegne af HF-udvalget på Nyborg Gymnasium

Marie-Louise Bach

ml@nyborg-gym.dk

Høringssvar

Fra: Lotte Vestermarken <lottevestermarken@gmail.com>
Sendt: 14. marts 2017 12:35
Til: Høringssvar
Emne: "Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner, Lotte Vestermarken".

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Hej

Vi er på Kalundborg Gymnasium ved at få et overblik over hvordan vi vil strukturere næste års undervisning

Og så faldt vi over en formulering i dansk bilaget, der har konsekvenser for historie:

3.4.....

"Som optakt til historieopgaven gennemføres et obligatorisk forløb i samspil med historie med vægt på fordybelse i et relevant emne samt skriftlig og mundtlig formidling og relevante metoder i fagene.

Forløbet har et omfang på minimum 10 timer i hvert fag. Som en del af forløbet indgår fordybelsestid til arbejdet med elevernes skriftlige og mundtlige kompetencer, herunder som processkrivning og genaflevering.

I dansk-historieforløbet har danskfaget særligt fokus på: Danskfaget har særligt fokus på:

- – tekstlæsning i en historisk sammenhæng
- – skriftlig og mundtlig formidling, herunder sproglig korrekthed
- – refleksion over elevernes skriftlige og mundtlige arbejde
- – faglig skrivning, herunder anvendelse af citater, figurer illustrationer m.v.
- – fagets identitet og metode.

Dele af kerne stof og supplerende stof udvælges og behandles, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil mellem fagene. På enkeltfags-hf tilgodeses det faglige samspil i det omfang, som tilrettelæggelsen muliggør. På toårigt hf styrkes de danskfaglige mål gennem et fagligt samspil, idet faget perspektiveres til kerne stof eller supplerende stof i andre fag fra hf's fagrække."

De her 10 timer fremgår ikke af KS/historiebilaget.

Hvordan forholder vi os til det?

Jeg havde tænkt, at historieopgaven lå i forlængelse af et forløb, hvor dansk bidrager med timerne som værktøjsfag til opgavegenren.

mvh Lotte Vestermarken

Høringssvar

Fra: Claus Drengsted-Nielsen <clausdn@hotmail.com>
Sendt: 15. marts 2017 09:39
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner, Claus Drengsted-Nielsen

Almen Sprogforståelse - det forældede begreb 'hovedsætning'

Jeg er lidt rystet over at det forældede begreb 'hovedsætning' stadig spørger i udkastet i almen sprogforståelse.

Et par opslag på Dansk Sprognævns hjemmeside eller sproget.dk viser at man opererer med 'helsætning' og 'ledsætning'.

Eller se f.eks. Dansk Sprognævn: Grammatisk talt. anbefalede sproglige betegnelser (1996), som er Dansk Sprognævns skrifter nr. 24. Eller Dansk Sprognævns skrifter nr. 34 om kommaregler.

☐ 'Hovedsætning' bør erstattes af 'helsætning'.

Venlig hilsen
 Claus Drengsted-Nielsen
 22 40 40 19

PS:
 Hvis der er behov for faglig redegørelse:

At Dansk Sprognævn, eller for den sags skyld allerede Undervisningsvejledningen for Folkeskolen, bind II, 1961 (sic), ikke opererer med begrebet 'hovedsætning', skyldes hvad følgende ræsonnement kan illustrere:

I sætningen 'Han sagde at hun skulle gå' er ledsætningen 'at hun skulle gå' direkte objekt. 'Han sagde' en sætningsrest på lige fod med at 'Han sagde' er en sætningsrest i 'Han sagde det'. Og 'Han sagde' er ikke en sætning, men netop en sætningsrest.

☐ Nogle replicerer hertil at 'Han sagde' dog indeholder et subjekt og et verbal.
 Men der kan dannes en række eksempler hvor ledsætningen er subjekt (eller anden nødvendig del, se eksempler nedenfor), hvorfor man ved fjernelse af ledsætninger så tydeligvis ikke står tilbage med nogen 'sætning', end mindre med en 'hovedsætning'.
 Sætningsrester er understreget i eksemplerne:

At du kom for sent, forstyrrede meget
 Hvad jeg tror, er at du kommer for sent
 Hvad han sagde, foranledigede at mødet blev aflyst
Grunden til at jeg kom for sent, er at der var vejarbejde
 At man ikke opererer med begrebet, skyldes hvad følgende ræsonnement illustrerer.

Hvis gruppen af en eller anden grund ikke bryder sig om begrebet 'helsætning', vil jeg ønske at man i det mindste vil lade det misvisende og forældede begreb 'hovedsætning' udgå og holdt sig til at omtale 'ledsætninger'. Jeg kan næsten ikke tro at gruppen ved deres fulde fem vil insistere på at 'forstyrrede meget', 'er', 'foranledigede', 'grunden til er' eller 'skyldes' i eksemplerne ovenfor skal regnes for 'hovedsætninger'.

Høringssvar

Fra: Hans Erik Pedersen <hep@mfg.dk>
Sendt: 15. marts 2017 11:09
Til: ks@ngh.nu; Høringssvar; Uffe Englund
Emne: Høringssvar Dramatik C og B
Vedhæftede filer: Høringssvar til læreplan DramatikC & B.docx; Høringssvar til læreplan Dramatik C & B.pdf

Hermed et høringssvar (vedhæftet) eller rettere et begrundet ændringsforslag til læreplansudkastet for Dramatik C og B.

Bag forslaget står 11 dramatiklærere på Fyn:

Hans Erik Pedersen, Midtfyns Gymnasium
Kamilla Lillegaard Karbo, Midtfyns Gymnasium
Marie Lind, HF & VUC Fyn, Odense
☐ *Helle Bogaard, Odense Katedralskole*
Lars Maarup, Odense Katedralskole
Lise Christiansen, Tornbjerg Gymnasium
Louise Prehn Schultz, Tornbjerg Gymnasium
Sune Roholt Mortensen, underviser bl.a. på Flow Odense
Clemme Wolsing Kjær, Svendborg Gymnasium
Pernille Huus Boysen-Møller, HF & VUC Fyn, Svendborg
Karen Dam, Mulernes Legatskole
Kirsten Ladekjær Andersen, Faaborg Gymnasium

De bedste hilsner

☐ Hans Erik Pedersen

Informationsansvarlig
 Webredaktør
 61 69 38 14

Holmevej 4
 5750 Ringe

Tlf. 62 62 25 77

Ændringsforslag til

Udkast til læreplan for Dramatik C & B – stx, august 2017

Det er en kendsgerning at der blandt dramatiklærere er stærkt delte meninger om "hjælpemidlet" portfolio. Erfaringerne med portfolio, som har været en del af faget siden 2005, er bestemt ikke enslydende. Og der findes heller ikke evidens for påstanden, at portfolio skulle være et uomgængeligt "hjælpemiddel" i faget dramatik. Faktisk er der rigtig mange andre "hjælpemidler" som kan styrke elevernes evne til at "fastholde flygtigt stof, træne formidling og skabe bevidsthed om læring".

For mange elever giver portfolio ikke mening. Det er derfor vigtigt at elever og lærere i fællesskab får mulighed for at vælge det "hjælpemiddel" som gavner den enkelte elev og styrker de enkeltstående undervisningsforløb som eleven kommer igennem, bedst. At kanonisere et bestemt pædagogisk "hjælpemiddel" i en læreplan og gøre det til "eksamensgrundlag" – og dermed til et krav - er uigennemtænkt og problematisk. Portfolio bør være et af mange mulige "hjælpemidler", og bør derfor henvises til Vejledningen.

Derfor følgende ændringsforslag til læreplansudkastene:

I 3.2. Arbejdsformer (begge læreplaner) ændres ordlyden:

"Undervejs i undervisningen udarbejder eleverne en personlig portfolio, der indeholder dokumentation fra øvelser, realisationer og projekter samt fagligt funderet refleksioner over det skabende arbejde. Portfolioen har til formål at fastholde flygtigt stof, træne formidling og skabe bevidsthed om læring. Den tid, der anvendes til portfolio, skal afpasses efter, at der er tale om et hjælpemiddel til at nå de faglige mål. Den digitale præsentation og portfolioen indgår i eksamensgrundlaget, jf. pkt. 4.2."

til:

"Undervisningen tilrettelægges således at eleverne bliver trænet i at reflektere fagligt, mundtligt og skriftligt, over øvelser, realisationer, projekter og den skabende proces. Formålet hermed er træne eleverne i formidling, i at fastholde flygtigt stof og at skabe bevidsthed om læring."

I 4.2. Prøveform (i læreplan for Dramatik C) ændres sætningen:

"Med udgangspunkt i spørgsmålet gennemføres en faglig samtale mellem eksaminand og eksaminator med inddragelse af eksaminandens portfolio, jf. pkt. 3.2."

til følgende:

"Med udgangspunkt i spørgsmålet gennemføres en faglig samtale mellem eksaminand og eksaminator".

Tilsvarende i læreplan for Dramatik B ændres ordlyden i 4.2. Prøveform:

"Denne del af prøven består i en faglig samtale mellem eksaminand og eksaminator, hvor eksaminanden præsenterer sin analyse af et ukendt prøvemateriale og perspektiverer til kernestof og supplerende stof med inddragelse af sin portfolio, jf. pkt. 3.2."

til:

"Denne del af prøven består i en faglig samtale mellem eksaminand og eksaminator, hvor eksaminanden præsenterer sin analyse af et ukendt prøvemateriale og perspektiverer til kernestof og supplerende stof."

Forslagsstillere:

Hans Erik Pedersen, Midtfyns Gymnasium

Kamilla Lillegaard Karbo, Midtfyns Gymnasium

Marie Lind, HF & VUC Fyn, Odense

Helle Bogaard, Odense Katedralskole

Lars Maarup, Odense Katedralskole

Lise Christiansen, Tornbjerg Gymnasium

Louise Prehn Schultz, Tornbjerg Gymnasium

Sune Roholt Mortensen, underviser bl.a. på Flow Odense

Clemme Wolsing Kjær, Svendborg Gymnasium

Pernille Huus Boysen-Møller, HF & VUC Fyn, Svendborg

Karen Dam, Mulernes Legatskole

Kirsten Ladekjær Andersen, Faaborg Gymnasium

Høringssvar

Fra: Pernille Kaltoft
Sendt: 15. marts 2017 13:17
Til: Høringssvar
Cc: Kirsten Frandsen
Emne: Høring - teknologi A og B [Kirsten Frandsen]

Hermed videresender jeg et høringssvar, så det kan gå den rette vej.

Med venlig hilsen
Pernille Kaltoft

Fagkonsulent

Direkte tlf.: +45 33 92 54 97
E-mail: Pernille.Kaltoft@stukuvvm.dk

**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Gymnasie- og Tilsynskontoret
Frederiksholms Kanal 26
1220 K København K

Fra: Kirsten Frandsen [<mailto:kfr@sde.dk>]
Sendt: 8. marts 2017 14:02
Til: Pernille Kaltoft
Emne: høringsvar Teknologi HTX

Hej Pernille

I læreplanen står:

2.2 Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber. Produktudvikling som en systematisk og iterativ proces danner rammen om hovedparten af kernestoffet i fagets projektforsløb: Problemidentifikation

- teknikker til identifikation af en samfundsmæssig problemstilling indenfor et tema
- problemformulering

Jeg kan ikke forstå, formuleringen “ teknikker til identifikation af en samfundsmæssig problemstilling indenfor et tema”. Hvilke teknikker drejer det sig om? Skolens samfundsfagslærere er også ukendte med disse teknikker.

Istedet vil jeg foreslå følgende formulering: Udvælgelse af en samfundsmæssig osv.

Venlig hilsen Kirsten Frandsen

Høringssvar

Fra: Rune Emil Hjelmberg Smidt <RUS@uv.khs.dk>
Sendt: 15. marts 2017 17:09
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Rune E.H. Smidt]
Vedhæftede filer: Høringssvar tysk.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Hermed høringssvar til de foreslåede læreplaner i tysk for HHx

Med venlig hilsen

Rune E. H. Smidt
Adjunkt samtidshistorie & tysk, brobygningskoordinator HHx, faggrubeleder i tysk.
Køge Handelsgymnasium

E-mail: rus@uv.khs.dk

Køge Handelsskole | Lyngvej 19 | 4600 Køge | khs@khs.dk | www.khs.dk |

d. 14.3.2017

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

På vegne af tyskafgrupperen på Køge Handelsgymnasium vil jeg gerne give Styrelsen vores syn på de foreslåede ændringer i særligt tysk B-niveau.

Vores anke går primært på den ændrede eksamensform. Vores argument for at bevare 24-timers-prøven er primært pædagogiske hensyn. F.eks. tænker vi, at det er mere hensigtsmæssigt for eleverne, at de har god tid til at forberede en faglig formidling af et givent emne, da det er et fremmedsprog, der er vanskeligt for dem at lære at beherske. Erfaringsmæssigt giver ektemporalteksten vanskeligheder pga. kort forberedelsestid. Det er vores erfaring, at det er deres egen på forhånd forberedte præsentation, de er mest trygge ved og som bærer dem igennem med en rimelig karakter. Det fungerer fint, som det er nu, så hvorfor lave det om?

Vi mener desuden, at det kan blive vanskeligt at finde tekstmateriale af det relativt korte omfang, der lægges op til for begynder A, fortsætter B/A, der på tilfredsstillende vis kan dække de gennemgåede emner og faglige mål. Vi frygter, at eleven kan have svært ved at holde en samtale i gang, når forberedelsen er så kort og med så relativt lidt tekst, som de kan binde et oplæg op på.

Vi oplever at den nuværende eksamensform tilgodeser elevernes meget forskellige faglige niveauer og giver tryghed i eksaminationen.

Vi er bevidste om, at den nye prøveform muligvis afspejler elevernes reelle niveau bedre, men den gamle prøveform er mere pædagogisk og tryghedsskabende for eleverne. Vi frygter en højere dumpeprocent med den foreslåede ændring. Vi synes, at det skal overvejes, om det er gavnligt og hensigtsmæssigt for alle.

Vi håber, at vores bekymringer vil blive taget op til overvejelse.

På vegne af tyskafgrupperen på Køge Handelsgymnasium

Rune E.H. Smidt

Faggruppeleder i tysk

Høringssvar

Fra: Birgit Sigaard Jensen <BSJ@eucnordvest.dk>
Sendt: 16. marts 2017 09:20
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner Birgit Sigaard Jensen

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Bemærkning til læreplanen i dansk A – hhx, august 2017

Der har fra politisk side været et ønske om at løfte danskfaget på de gymnasiale uddannelser. Jeg foreslår derfor, at man overvejer om det ikke er en lempelse, at man ift. mundtlig eksamen i dansk (punkt 4.2. Prøveformer, Den mundtlige prøve) skriver (...) *der samlet ikke må overstige fem normalsider a 2400 enheder* (...). Det nuværende oplæg til mundtlig dansk falder ud med reformen – dvs. at der bliver længere tid til tekstanalysen. Som det er nu bruger vi tekster til eksamen på op til 6-7 ns. – de er måske ikke så sprogligt udfordrende (fx en Vita Andersen-novelle til perioden 60'erne-70'erne), som de kortere tekster, men giver ofte mulighed for en god og spændende analyse. Jeg foreslår derfor, at man sætter sidetallet op til max 7 sider i den nye læreplan.

Med venlig hilsen

Birgit Sigaard Jensen

Thisted Handelsgymnasium

bsj@eucnordvest.dk

Høringssvar

Fra: Jørgen Lassen <joergen@fals.info>
Sendt: 17. marts 2017 10:36
Til: Høringssvar
Emne: Høring gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Foreningen Af Lærere i Samfundsfag - FALS].
Vedhæftede filer: Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet vedr høring om læreplanerne.docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Til STUK.

Foreningen Af Lærere i Samfundsfags kommentarer til læreplanerne er vedhæftet denne mail.

Med venlig hilsen
Jørgen Lassen
Formand for FALS.

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet vedr. udkast til gymnasiebekendtgørelse og læreplaner

Forening af Lærere i Samfundsfag (FALS) har følgende kommentarer i forbindelse med høringen over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner med frist d.27.3.2017.

Som udgangspunkt mener vi at der er mange gode tiltag i læreplanerne.

For det første glæder vi os over at der er sket en omformulering samt en antalsmæssig reduktion af de faglige mål. Det har imødekommet et ønske om at skabe en større overskuelighed på det område. Vi finder at resultatet af reduktionen og omformuleringerne af de faglige mål generelt er faldet meget heldigt ud.

For det andet indeholder lærervejledningerne flere gode ændringer i forhold til kernestoffet. Vi er glade for at områder som "arbejdsmarkedsforhold", "ligestilling mellem kønnene" og "kvalitativ metode" mf er kommet ind under de forskellige af samfundsfags vejledninger.

For det tredje er vi meget tilfredse med at man har reguleret tildelingen af tid mellem den fælles gruppeforberedelse og den individuelle tid til at besvarer den skriftlige opgave til eksamen på STX-A-niveau.

Generelt mener vi at de ændringer og opstramning af formuleringer, der er foretaget på de forskellige niveauer er sket på en måde, hvor faget fortsat stiller høje faglige krav til eleverne samtidig med at det er relevant i forhold til deres personlige dannelsesproces.

Vedr. mundtlig eksamen i samfundsfag A og B niveau på STX og HTX på B niveau.

Opfyldelse af de faglige mål i samfundsfag kræver 24-timers forberedelse til eksamen

Vi vil i det følgende ud fra læreplanernes "faglige mål" og "arbejdsformerne" argumentere for, at man bibeholder 24 timers eksamen på samfundsfag A og B niveau på STX samt HTX på B niveau¹. Det skyldes, at det er den bedste måde at teste eleverne i helt centrale faglige mål i læreplanen. I læreplanen for samfundsfag på A og B niveau i STX står der følgende under "de faglige mål": "... **formulere præcise faglige problemstillinger, herunder hypoteser, og indsamle og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere.**"² (Vores fremhævelser)

¹ Vi gør for en ordens skyld opmærksom på at samfundsfag på B-niveau på HF er identisk med B-niveau på STX.

² I vejledningen for HTX - samfundsfag på B niveau står der tilsvarende at eleverne skal kunne "formulere faglige problemstillinger og indsamle, kritisk vurdere og bearbejde dansk og fremmedsproget materiale, herunder statistisk materiale, til at undersøge og diskutere problemstillinger og konkludere."

Det hedder videre i afsnittet om "arbejdsformen" om samfundsfag på A og B niveau samt HTX B-niveau: ... "Der sker igennem det samlede forløb en udvikling frem mod mere **selvstændiggørende og studieforberevende arbejdsformer, således at eleverne selvstændigt kan opstille, undersøge og forklare faglige problemstillinger** samt udvikle og diskutere innovative løsningsforslag med brug af fagets viden og metoder." (Vores fremhævelser)

Der lægges i de to citater op til, at undervisningen lægger vægt på at fremme elevernes selvstændighed og på at øge elevernes studiekompetence. Når eleverne skal udvikle deres færdigheder til selv at formulere **problemstillinger**, må det for os at se indgå som en del af eksamen, der jo netop er til for at teste, hvorvidt eleverne lever op til de faglige mål i fagene. Vi må pointere, at der her er tale om et meget højt og udfordrende fagligt mål, som eleverne ikke får mulighed for at demonstrere ved den foreslåede eksamen med kun 60 minutters forberedelsestid.

Det forekommer i øvrigt ulogisk at eleverne skal lære at udarbejde synopsis i faget, når eksamensforberedelserne er på kun 60 min³. Synopsisformen er et element i eksamen ved de videregående uddannelser, og den blev inkorporeret i gymnasireformen fra 2005 som fremmede i forhold til forberedelse til studier på de højere læreanstalter. Vi har gode erfaringer med denne skriftlige genre, da den netop træner eleverne i at udarbejde problemformulering og efterfølgende foretage faglige analyser. Synopsen fungerer også som et godt afsæt for en faglig samtale til den mundtlige eksamen.

Den skriftlige prøve tester eleven på de samme områder, som den korte mundtlige prøve med 60 minutters forberedelsestid ville gøre. Således udleveres der færdigformulerede problemformuleringer, som relaterer sig til et materialesæt, hvor eleven skal udforme en individuel besvarelse ved anvendelse af samfundsfaglig viden, begreber, teorier og metoder. Der er altså tale om en høj grad af test af elevens udbytte af den teoretiske og empiriske viden fra undervisningen. Derfor mener vi i FALS, at det er hensigtsmæssigt at bevare 24-timers forberedelse forud for den mundtlige eksamen, så eleverne bliver testet på flere relevante måder i forhold til de faglige mål i læreplanen.

Aktualitetskravet i samfundsfag har brug for 24-timers eksamen

I læreplanen for samfundsfag på A og B niveau i STX samt B-niveauet i HTX i afsnittet "Identitet" hedder det: "Ved at forbinde den aktuelle samfundsmæssige udvikling med sociologiske, økonomiske og politiske begreber kvalificeres elevernes standpunkter, handlemuligheder og viden, og eleverne opnår almindelse og studiekompetence." Under de faglige mål er det formuleret som "anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og andre lande".

For at indfri dette faglige mål skal eleverne løbende holde sig ajour med den samfundsmæssige udvikling inden for en række af temaer, som opgives til eksamen (typisk 9-15 temaer afhængigt af om der er tale om A- eller B-niveau). Når eleverne skal til mundtlig eksamen, skal de altså også testes i deres viden om aktuelle samfundsmæssige emner og forhold. I betragtning af at visse

³ Se afsnittet i læreplanerne for samfundsfag på A- og B-niveau STX og B-niveau HTX "Som værktøj til at skabe fagligt overblik og struktur og til at formulere problemstillinger i forbindelse med mundtlige oplæg arbejdes der systematisk med synopsis."

emner i perioder ligger højt på mediernes dagsorden for siden at træde i baggrunden, har eleverne brug for tid til at søge informationer og opdatere sig i forhold til et konkret samfundsfagligt emneområde, der måske ligger 2 år tilbage i forhold til, hvornår der sidst blev undervist i det. I forbindelse med den repetition, der foregår sidst i forløbet, vil opdateringerne normalt være på overskriftsniveau og ikke videre dybdegående, da man skal nå at snakke om måske 10-15 forløb.

Selv om eleven vil kunne læse op på udviklingen på de enkelte temaer i læseferien, så levner en 60 min. forberedelsestid med ektemporaltekster ikke mange muligheder for at vinkle aktualitetsdimensionen i forhold til eksamensspørgsmålet på en kvalificeret måde - i modsætning til det tidsmæssige råderum 24 timers eksamensformen tillader. Vi er bekymrede for, at man må acceptere overfladiskhed i elevernes konkrete kendskab til aktuelle samfundsmæssige begivenheder og forhold ved bedømmelsen af elevens præstationer til mundtlig eksamen i samfundsfag.

Fagligheden lider uden 24-timers forberedelse til eksamen

I undervisningen skal der på den ene side "anvendes afvekslende og elevaktiverende arbejdsformer, således at eleverne får muligheder for at undersøge, dokumentere, formidle og diskutere empiriske og teoretiske sammenhænge. Der sker igennem det samlede forløb en udvikling frem mod mere selvstændiggørende og studieforberedende arbejdsformer, således at eleverne selvstændigt kan opstille, undersøge og forklare faglige problemstillinger samt udvikle og diskutere innovative løsningsforslag med brug af fagets viden og metoder... Som værktøj til at skabe fagligt overblik og struktur og til at formulere problemstillinger i forbindelse med mundtlige oplæg arbejdes der systematisk med synopser."

På den anden side er eksamensformen "en mundtlig prøve på grundlag af en opgave med ukendte problemorienterede spørgsmål og et ukendt bilagsmateriale... Opgaverne skal bestå af et tema med problemorienterede spørgsmål, der dækker de taksonomiske niveauer, og et bilagsmateriale på to til tre normalsider a 2400 enheder (antal anslag inklusivt mellemrum). Hver opgave skal i videst mulig omfang indeholde både tekst og statistisk materiale."

Der er en klar modsætning her, fordi eksamensformen med 60 minutters forberedelse og 30 minutters eksamination på grundlag af lærerformulerede spørgsmål og et meget kortfattet bilagsmateriale på ingen måde afspejler den selvstændighed, som der arbejdes hen imod i undervisningen. Samtidig giver det begrænsede bilagsmateriale ikke anledning til større faglighed. Tværtimod bliver fagligheden langt mindre, end den er i dag. Reelt kommer eksamensformen på A- og B-niveau til at minde om samfundsfag på C-niveau - blot med lidt længere forberedelses- og eksaminationstid. Eleverne får ikke længere mulighed for at arbejde selvstændigt med materialet, og med en kort forberedelsestid er der fare for, at eksamen bliver mere 'papegøjesnak' end reflekterede, samfundsfaglige analyser.

Ingen social slagside ved 24-timers eksamen

Vi har bemærket at 24 timers prøven fra forskellig side har været angrebet for at have social slagside. Rigtigheden af den bekymring er aldrig blevet verificeret. Historier fra medierne om

forældre, der har taget fri fra arbejde for at hellige sig deres barns SRP-opgave har givet næring til denne myte. Erfaringen fra lærerside er, at når eleven skal sætte sig ind i det ret omfattende ekstemporale materiale, så er evt. velment forældrehjælp mere til skade end gavn, fordi det forstyrrer og forvirrer. Det er kun eleven, der kender de præcise problemstillinger, som undervisningen har været vinklet i. I en EVA-rapport fra 2013, der bl.a. omfattede samfundsfag på HF B-niveau (svarende til samfundsfag B niveau på STX), konkluderede man følgende: *"Det ser ikke ud til, at fag/prøveform har betydning for, hvor stor forskellen i karaktergennemsnit er mellem socialgrupperne."*⁴

Om reduktionen i det skriftlige arbejde.

Bestyrelsen i FALS finder det u hensigtsmæssigt, at der er sket i reduktion i samfundsfag A-niveau på STXs skriftlige timetal. Man har skåret ned i timetallet fra 110 til 80 timer. Sammenlignet med andre fag er der tale om en procentvis større beskæring i samfundsfag STX på A-niveau. Det skriftlige arbejde stiller mange krav til eleverne, hvilket gør, at de har brug for træning til den omfattende 6-timers prøve til studentereksamen. Reduktionen vil typisk svare til en reduktion af det skriftlige arbejde i 2g med 2/3. Vi tilslutter i øvrigt den kommentar som GL fremsætter i deres høringsvar om den foretagne reduktion i timerammen til det skriftlige arbejde i fagene.

Bestyrelsen i Foreningen af Lærere i Samfundsfag (FALS)

Jørgen Lassen
Formand
Ansæt på Sct. Knuds Gymnasium
Joergen@fals.info
Tel: 61848660

Jakob Sindin Skött
Næstformand
Ansæt: Nyborg Gymnasium
jakob@fals.info

Linda Bettina Petersen
Kasserer.
Ansæt: Rosborg Gymnasium og HF
Linda@fals.info

Vibeke Petersen
Redaktør af SamfundsfagsNyt:
Ansæt: Frederiksborg Gymnasium & HF
Vibeke@fals.info

⁴ <https://www.eva.dk/projekter/2013/betydningen-af-social-baggrund-ved-prover-med-24-timers-forberedelse/projektprodukter/prover-med-24-timers-forberedelse/download> (s.23)

Odense d. 17. marts 2017.

Jens A. Andersen
SamfundsfagsNyt,
Ansæt: Hillerød htx
jens@fals.info

Jens Peter Larsen
Ansæt: Frederiksberg Voksenuddannelsescenter (VUF)
JensPeter@fals.info

Mette Schack Karlsen
Holstebro gymnasium og HF
mk@hogym.dk

Trine Søndergaard Paludan.
Ansæt: Maribo Gymnasium
trine@fals.info

Høringssvar

Fra: Mai Møldrup Madsen <MMM@hj-gym.dk>
Sendt: 17. marts 2017 11:32
Til: Høringssvar
Cc: lh@nyborg-gym.dk; Elsebeth Gabel Austin; Alle Kemi-lærere
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner, Mai Møldrup Madsen
Vedhæftede filer: Høringssvar til kemilæreplanerne på STX.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Til rette vedkommende

Vedhæftet er et høringssvar til læreplanerne for STX kemi. Høringssvaret er udarbejdet af kemilærerne på Hjørring Gymnasium og HF-kursus.

Med venlig hilsen

Mai Møldrup Madsen
Underviser

Hjørring gymnasium & HF kursus
Skolevangen 23 • 9800 Hjørring • Tlf: 98922433
Mail: MMM@hj-gym.dk
www: hj-gym.dk

HJØRRING GYMNASIUM & HF-KURSUS

Ha' mod til at vide / Sapere aude (Horats 65-8 f.Kr.)
Motto for skoleåret 2016/17

Til rette vedkommende.

Vi skriver dette høringssvar, fordi vi som kemilærere på Hjørring Gymnasium og HF-kursus mener, at der kan blive problemer med de nye læreplaner i kemi. Specielt i forhold til den nye eksamensform på kemi C-niveau. Vi ønsker at sikre vores elever bedst muligt både i forhold til evaluering og sikkerhed, så vi vil lufte vore bekymringer og forbehold, før de nye læreplaner træder i kraft.

I forhold til den nye eksamensform på kemi C-niveau har vi følgende praktiske og sikkerhedsmæssige forbehold:

- 1) Den nye eksamensform kan give problemer med elevernes retssikkerhed, idet hver enkelt elev ikke er sikret at få samme mængde eksaminationstid og dermed ikke samme mulighed for at få fremvist sin viden. Denne problematik opstår især, fordi varigheden af gruppeeksamen ikke tager hensyn til antallet af elever til eksamen.
- 2) Når seks elever er til eksamen samtidigt, vil/kan det være vanskeligt for eksaminator og censor at observere seks elever på samme tid og notere for hver enkelt. Derfor kan det muligvis blive vanskeligt at skelne de enkelte elever fra hinanden.
- 3) Når seks elever er til eksamen samtidigt, vil det desuden være svært for eksaminator at planlægge således, at væsentlige øjeblikke i elevernes forsøg ikke forekommer samtidigt, og dermed kan det blive svært at tale med eleverne om forsøgets resultater.
- 4) Der vil være en del forsøg, eleverne ikke vil kunne udføre til eksamen, fordi det er upraktisk pga. forsøgenes varighed, eller fordi det er sikkerhedsmæssigt uforsvarligt at lave dem uden den nødvendige vejledning og opmærksomhed fra læreren. Det vil betyde, at flere gode pædagogiske forsøg må udelukkes fra eksamen, idet vi som lærere vil føle os nødsaget til at prioritere elevernes sikkerhed fremfor den pædagogiske forståelse. Der er forskel på øvelsessituationen og eksamenssituationen. Ved øvelsessituationen er læreren vejleder og sikkerhedsrepræsentant. Men ved eksamen vil (og skal) lærerens primære opgave være at foretage en grundig og retfærdig vurdering af elevens standpunkt. Altså at være eksaminator. Og man kan ikke have hele sin opmærksomhed to steder på en gang. Vi frygter, at der ved den foreslåede eksamensform til kemi på C-niveau kan opstå farlige situationer, ligesom i folkeskolen, hvor der har været eksempler på, at lærere og elever er kommet til skade under eksamen, pga. for farlige forsøg (se bilag).
- 5) Det er ikke udspecificeret i læreplanen, om oprydning skal være en del af eksamen; men reelt er evne til at rydde op og fjerne kemikalier på ansvarlig vis en vigtig del af den eksperimentelle praksis. Til FIP blev der lagt op til, at eleverne skulle rydde op i laboratoriet, mens eksaminator og censor gik udenfor og voterede. Dette lyder sikkerhedsmæssigt uforsvarligt at efterlade eleverne alene for at rydde op i laboratoriet, da eleverne ikke bør være uden opsyn, når de arbejder med kemikalier og reagenser (som kan være potentielt farlige). Dette lægger igen en begrænsning på de forsøg, der kan udføres.

Set i lyset af at læreplanerne, på tværs af de naturvidenskabelige fag, generelt er meget enslydende i forhold til det fokus, der er lagt på det eksperimentelle arbejde (20% af undervisningstiden), er det svært at forstå – og i fremtiden forklare eleverne - hvorfor netop kemi skiller sig ud mht. prøveform.

Marts, 2017

Hjørring Gymnasium og HF-kursus

Især finder vi denne uoverensstemmelse problematisk, da fysik og naturgeografi netop er blevet ændret hen mod den samme eksamensform, som biologi C har i de nye læreplaner, mens kemi C-niveau eksamen nu har ændret sig væk fra de andre naturvidenskabelige fag.

Desuden virker det underligt, at hverken eksamenerne til kemi A- eller kemi B-niveauet indeholder en eksperimentel eksamensdel, mens dette er blevet påtvunget C-niveauet.

På FIP mødet var en af begrundelserne for den nye eksamensform, at det afsluttende karakterniveau i kemi var for lavt, og en ny prøveform kunne hæve niveauet. Dette kan virke som symptombehandling, fremfor at afdække og løse det reelle problem med misforholdet mellem kernestof, afsat tid og elevernes færdigheder, når de møder faget. En afdækning af hvorfor karaktererne er vigende i visse fag er interessant, men ligger uden for denne skrivelser rammer.

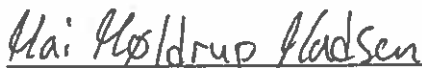
Det er ikke vores umiddelbare opfattelse, at den eksperimentelle eksamensform vil bringe eleven i en bedre situation ved eksamen. Eksperimentelt arbejde gør undervisningen anvendelsesorienteret, og motiverer eleverne i det daglige arbejde. Men vores erfaring viser, at flertallet af eleverne er lettede, når det går op for dem, at de ikke skal udføre forsøget til eksamen, men alene skal tage udgangspunkt i forsøget, og udstyr og apparatur alene er støtte til deres præsentation.

Med venlig hilsen

Kemilærerne på Hjørring Gymnasium og HF-kursus

Maj Thorup Nielsen (Faggrupperepræsentant)

Mai Møldrup Madsen

Henrik Bach Andersen

Lars Ringsted Kristiansen

Bilag:

<https://ing.dk/artikel/elev-og-laerere-forbraendt-af-eksplosion-ved-fysikeksamen-129903>

Høringssvar

Fra: Kirsten Brink Lund <Kirsten.Brink.Lund@skolekom.dk>
Sendt: 19. marts 2017 15:13
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Kirsten Brink Lund]
Vedhæftede filer: Høringssvar ang. læreplanerne i fysik stx Kirsten Brink .docx; Høringssvar til læreplanen i kemi C stx Kirsten Brink Lu.docx; Høringssvar nf-faggruppen på hf Kirsten Brink Lund marts .docx; Høringssvar ang. NV på stx Kirsten Brink Lund marts 2017.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Til rette vedkommende!

Jeg har vedlagt fire korte skrivelser, som er høringsindlæg til følgende læreplaner:

- Fysik stx
- Kemi C stx
- nf-faggruppen hf
- NV stx

Jeg håber, at mine kommentarer vil få indflydelse, således at vi kan få nogle gode læreplaner at arbejde efter.

Venlig hilsen

Kirsten Brink Lund
Århus Akademi

Kommentarer til læreplanerne i fysik, stx, 2017

- **Fysik B og fysik A:**

- **Faglige mål og kernestof:** Hvorfor udvide kernestoffet med elektriske sensorer - og på fysik A også styring? Hvis man gerne vil have den slags med, så kan man vælge det som supplerende stof. Vi er IKKE en htx-uddannelse, og vi har da slet ikke brug for emner som sensorer og styring, hvis vi gerne vil have flere piger til ikke at blive skræmt væk fra fysik
- **Eksamen:** Hvorfor i alverden må de teoretiske opgaver kun optræde to gange?? Dette betyder, at man ikke mere kan anvende den fine trækningsmetode, hvor man som lærer har parret en eksperimentel opgave i en kuvert, hvori der ligger tre mindre kuverter med de teoretiske opgaver. Denne metode fungerer fremragende, men der er et vist spild af teoretiske opgaver - mindst 9, da sidste hold vel stadigvæk skal have 4 at vælge imellem? - og desuden én for hvert af 2-mandsholdene. Spildet er lidt mindre, hvis man kun har to-mandshold, men bare der er et enkelt tre-mands, så udløser det jo tre opgaver pr. eksperimentel opgave. Dette er simpelthen en utålelig og totalt ubegrundet ændring i den ny læreplan, ***og jeg vil indtrængende anmode om, at vi får lov til i det mindste at måtte genbruge de teoretiske opgaver tre gange.***

Venlig hilsen

Kirsten Brink Lund
Århus Akademi

Kommentarer til læreplanen i kemi C, stx, 2017

Eksamensformen i kemi C skal jo åbenbart laves helt om. Desværre er den foreslåede model med 6 eksaminander på 120 minutter ikke acceptabel, da den ikke giver forsvarlig tid til at eksaminere hver elev. Man forlod jo netop modellen med 3 eksaminationer pr. time for mange år siden, fordi den netop gav for lidt tid pr.eksamination. Men den foreslåede model er faktisk endnu værre.

- Når de første 15 minutter er "forberedelsestid", så er der kun 105 minutter til at eksaminere 6 eksaminander, hvorfra der også skal tages tid til at trække opgaver, votere og give eleverne deres individuelle karakter. Hvis vi optimistisk regner med, at bruge ca. 4 minutter pr. elev til disse formelle ting, så er der reelt 13,5 minutter til at eksaminere hver elev. Det er da ikke rimeligt at give folk en kemi C-eksamen efter så kort en eksamination?
- Da man ikke kan tillade sig at lave en model med 5 pr. "session", fordi man så stiller eleverne uens, når ikke alle kan få lov til at arbejde to og to, må der findes en model med tilstrækkeligt tid og med enten 4 eller 6 elever i laboratoriet af gangen. Men selvfølgelig må hver eksamensdag ikke blive for lang for eksaminator og censor.

Venlig hilsen

Kirsten Brink Lund
Århus Akademi

Høringssvar ang. nf-faggruppen på hf

Ang. eksamen

- Hvorfor i alverden har man ikke bevaret den nuværende velfungerende fællesfaglige eksamen på nf? Det er helt absurd at have en enkeltfaglig eksamen i en faggruppe! Så burde man skille fagene ad, således at hf-eleverne fik tre reelle C-niveauer i fagene hver for sig.
- Hvis man fulgte et af de ovenstående forslag, ville man også undgå den interne fællesfaglige eksamen:
Hvordan kan man i den danske eksamensskole finde på at indføre interne eksamener med medtællende karakter? Det svækker elevernes retssikkerhed og underminerer tilliden til, at eksamenerne er ens overalt i landet. Eleverne skal jo søge ind på de samme videregående uddannelser.
- Ang. det afsluttende skriftlige produkt:
 - Det er en ekstremt dårlig ide, at figurerne skal være kommenterede, for så bliver de - ligesom "de korte tekstafsnit" - bare læst op. Hvordan skal vi så lave en reel eksamination, hvor eleverne viser, hvad de kan?Bevar derfor den nuværende struktur fra evalueringsopgaven med tekst i stikordsform og med ikke-kommenterede figurer.

Ang. arbejdsformer

- Hvis man fastholder både en enkeltfaglig og en flerfaglig eksamen, er det urimeligt at stramme kravet til mindst 3 fællesfaglige emner, hvor der tidligere stod 2 og et introduktionsforløb, som jo ikke nødvendigvis skulle afsluttes med et fællesfagligt projekt. Fremover skal vi jo ekstra afsætte 3 blokke pr. fag til vejledning i det afsluttende skriftlige produkt samt både afsætte tid til enkeltfaglige opsamlinger og til et forløb, der forbereder eleverne til den enkeltfaglige eksamen. Derfor er det da urimeligt også at udvide kravene til det fællesfaglige. Vend derfor venligst tilbage til den formulering, der er i den nuværende læreplan.

Venlig hilsen

Kirsten Brink Lund
Århus Akademi

Høringssvar ang. NV på stx

Ang. eksamen

- Hvordan kan man i den danske eksamensskole finde på at indføre interne eksamener med medtællende karakter? Det svækker elevernes retssikkerhed og underminerer tilliden til, at eksamenerne er ens overalt i landet. Eleverne skal jo søge ind på de samme videregående uddannelser.
- Med kun to lærere tilstede ved eksamen, vil der i langt de fleste tilfælde ikke være alle faglige kompetencer til stede. Dette vil stille eleverne ulige landet over, hvilket igen svækker elevernes retssikkerhed.

Venlig hilsen

Kirsten Brink Lund
Århus Akademi

Høringssvar

Fra: Sune Ogilvie <suog@tietgen.dk>
Sendt: 20. marts 2017 10:50
Til: Høringssvar
Emne: Høring - Gymnasiebekendtgørelse og læreplaner "Foreningen af Historielærere ved Handelsgymnasiet"
Vedhæftede filer: Høringssvar fra Foreningen af Historielærere ved Handelsgymnasiet (FHH).docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Hermed fremsendes høringssvar fra "Foreningen af Historielærere ved Handelsgymnasiet" vedrørende udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

☐ Med venlig hilsen / Best regards

SUNE OGILVIE

Lektor

FORMAND FOR FORENINGEN AF HISTORIELÆRERE VED HANDELSGYMNASIET (FHH)

SUOG@TIETGEN.DK

WWW.TIETGEN.DK

TIETGEN
HANDELSGYMNASIUM
FOR FREMTIDEN

Høringssvar fra Foreningen af Historielærere ved Handelsgymnasiet (FHH)

Angående udkastet til den nye læreplan for Historie B på HHX

I forhold til læreplanen for Historie B på HHX kan den faglige forening anbefale følgende kommentarer:

1. Eksamensformen

Høringsbrevet opfordrer eksplicit til overvejelse af bevarelse af 24-timers prøven i historie på stx. I forlængelse heraf vil FHH på det kraftigste henstille til, at eksamensformen i historiefaget på hhx bevarer 24-timers eksamen (den gamle prøveform b i Samtidshistorie) i stedet for den foreslåede prøveform, som er anført i den læreplan, der er sendt i høring.

Der er talrige argumenter for at anvende 24-timers prøven i historiefagene, og specifikt for Historie B, vil FHH gerne anføre følgende argumenter:

- a. Arbejdet med fordybelse i et kildegrundlag i forhold til et gennemgået tema kræver tid. Eksaminanden skal kunne demonstrere en faglig dybde, metodiske kundskaber, forståelse og formulering af historiefaglige problemstillinger i det tema, som eksaminanden eksamineres i, samt en forståelse af temaet på tværs af temaer og tid. Hvis disse kundskaber i rimelig grad skal kunne demonstreres og evalueres ved eksamen, er det afgørende, at eleverne får mulighed for at få god tid med eksamensgrundlaget. Det er for FHH at se ikke muligt at nå med den foreliggende eksamensform. Skal eksamensformen derfor understøtte de faglige mål der er anført i den nye læreplan, er 24-timers prøven den klart mest passende eksamensform.
- b. En bevarelse af 24-timers prøven vil, i modsætning til den foreslåede eksamensform, passe på den faglige progression, der er lagt op til i den nye læreplan, og som FHH hilser velkommen. 24-timers prøven underbygger læreplanens forståelse af ny historiefaglighed, fordi den netop udfordrer elevernes evne til at arbejde problematiserende i mødet med allerede kendt stof. Særligt arbejdet med synopsisgenren, og den i faget afsluttende synopsis-opgave, hvor eleverne arbejder skriftligt med at bearbejde, strukturere og formidle historiefaglige problemstillinger, fungerer som en meningsfuld ramme om deres historiekundskaber. Bevarelsen af 24-timers prøven vil derfor sikre både den indholdsmæssige, den metodiske og den rammemæssige sammenhæng mellem læreplan og eksamensform.
- c. En bevarelse af 24-timers prøven underbygger en meningsfuld kontinuitet mellem den gamle og den nye læreplan, hvilket skaber gode forudsætninger for en konstruktiv implementering. FHH ser den nye læreplan som en naturlig videreudvikling af historiefaget og den linje, der blev lagt op til med 24-timers prøven i den gamle læreplan.
- d. FHH frygter og forudser, at fagligt udfordrede elever vil have ekstremt svært ved at arbejde problematiserende på 1½ times forberedelse pga. tidspres og den deraf manglende mulighed for internalisering af materialet - eller at eleverne omvendt ikke vil have forudsætninger for at udnytte tiden hensigtsmæssigt, hvilket betyder en mulig skævvridning i deres grundlæggende forudsætninger. På samme måde må det antages, at fagligt stærke elever vil opleve et

urimeligt pres i deres erkendelse af, at deres ambitioner om en stærk faglig præstation ikke i tilstrækkelig grad vil kunne opfyldes på den tid, der er til rådighed.

Samlet mener FHH derfor, at 24-timers prøven vil give en langt mere hensigtsmæssig og faglig sammenhæng mellem den nye læreplans indhold, de faglige mål og fagets eksamensform.

FHH er bevidste om, at der findes modstandere af 24-timers prøven, og vi skal ikke gøre os til dommer for, om 24-timers prøven er en meningsfuld prøveform i andre fag i gymnasiets fagrække. Men for historiefagets vedkommende er det, der ofte anføres som den største anke ved 24-timers prøven - netop at eleverne ikke behøver at læse hele året, da de kan bruge de 24 timer på at læse op, få familiemedlemmer til at lave eksamensoplægget for dem og derved gå op og score en ufortjent høj karakter ved eksamen - ikke en erfaring/anke, som FHH på nogen måde kan nikke genkendende til. En elev, der ikke har trænet de kundskaber og den tænkning, som historiefaget fordrer, som ikke har arbejdet med og evner at analysere, opstille og reflektere over historiefaglige problemstillinger, vil netop på grund af prøveformens mundtlige afslutning med sin dialogiske form, ikke være i stand til at klare denne eksamen på lånte fjer. Ideen om at det skulle kunne lade sig gøre, bygger på en arkaisk forståelse af historiefaget som et fag, der udelukkende handler om instrumentel videnstilegnelse. Basal og konkret historisk viden er naturligvis også en meget væsentlig del af faget, men, som fagets identitet og de faglige mål også ekspliciterer, er dette kun én del, af en væsentlig større rammesætning om historiefaget.

Hvis 24 timers prøven bibeholdes ønsker FHH at der under bedømmelses kriterier tilføjes følgende formulering:

"eksaminanden skal herunder kunne relatere en given problemstilling til andre dele af faget, således at sammenhængene fremstår i såvel et fortids- som et nutidsperspektiv".

2. Synopsisopgaven

Af hensyn til historielærernes arbejdsbelastning og muligheden for at inddrage synopsen som en del af karakteren i faget foreslår FHH følgende ændring i forhold til synopsisopgaven.

FHH ønsker at ændre den nuværende formulering, som står anført i §3.2:

"Efter arbejdet med de seks til otte forløb afsættes 8-10 timer til et projektforsøg, hvor eleverne individuelt udarbejder en afsluttende skriftlig synopsis af et omfang på tre til fire sider inden for et af de gennemgåede forløb".

FHH foreslår at indskrive følgende formulering i stedet:

"I løbet af det sidste halve år i 3g, afsættes tid til et projektforsøg, hvor eleverne individuelt udarbejder en afsluttende skriftlig synopsis, inden for et af de gennemgåede forløb"

Omformuleringen vil give læreren en fleksibilitet til at planlægge sin tid i forhold til at synopsiskarakteren skal indgå i karaktergivningen.

3. Det innovative aspekt

I § 1.2 står der nu: *"Undervisningen skal udvikle elevernes evner til at bearbejde, strukturere og vurdere forskelligartede former for historisk materiale og forskellige former for historieformidling og*

historiebrug, så deres evner til at forholde sig historisk empatisk, kritisk og innovativt til nationale og globale historiefaglige problemstillinger styrkes."

Eleverne vil kunne *arbejde innovativt* med nationale og globale historiefaglige problemstillinger, men at *forholde sig innovativt til nationale og globale historiefaglige problemstillinger*, er noget ganske andet, der, for FHH at se, ligger langt ud over rammerne for historiefagets muligheder og formål.

4. Uoverensstemmelse i begreber

I § 3.2. - Her står der i næstsidsste linje: "*problemformulering*". Dette vil FHH foreslå ændres til "*problemstillinger*", i overensstemmelse med resten af ordlyden i læreplanen, da der ellers kan opstå forvirring for både lærere og elever om, hvorvidt der er tale om forskellige begreber.

5. Studieområdet

Slutteligt vil FHH gerne adressere læreplanen i studieområdet. FHH beklager dybt, at der i SOP stilles krav om deltagelse af studieretningsfag.

Hvor stx har en meget bred vifte af fag, der kan kombineres i deres pendant til SOP, så har hhx en langt mere snæver vifte af studieretningsfag, hvilket indsnævrer kombinationsmulighederne betydeligt. Kravet om et fag på A-niveau kombineret med et studieretningsfag gør særdeles meningsfulde kombinationer i hhx umulige, fordi engelsk i hhx ikke kan være et studieretningsfag, og fordi historie i hhx ikke er et fag på A-niveau. En regel, der ved første øjekast kan virke som en naturlig måde at skabe sammenlignelighed mellem uddannelserne, får derfor vidtrækkende konsekvenser for hhx, hvor yderst meningsfulde fagkombinationer mellem fx dansk, engelsk og historie bliver umuliggjort. Sådan har det hidtil også været i SRP, men i hhx har man i stedet i regi af studieområdet i DIO haft lejlighed til at arbejde med emner af stor relevans for hhx i humanistiske fagkombinationer. Disse muligheder har blandt andet motiveret eleverne til at yde en indsats i eksempelvis dansk-historieopgaven, som fortsat er obligatorisk i det nye studieområde. Men da DIO nu udgår, mener FHH at der er en stor og meget realistisk risiko for, at eleverne vil være fristede til at nedprioritere de dele af studieområdet (som f.eks. dansk-historieopgaven), som ikke vil være en mulig kombination i et eksamensprojekt. Derudover er det værd at bemærke, at skal lærerne udelukkende kombinere historie med Virksomhedsøkonomi, Afsætning og International Økonomi (og i sjældnere tilfælde 2. fremmedsprog og Matematik), så giver det, udover de begrænsede samspils muligheder, nogle yderst begrænsede kombinationsmuligheder i forhold til emnevalg. Erfaringerne fra den nuværende SRP viser, at risikoen for snyd og plagiat derved øges markant. FHH anbefaler derfor på det kraftigste, at kravet om studieretningsfag i SOP bortfalder i hhx.

På vegne af FHH's bestyrelse og medlemmer

Sune Ogilvie
Formand for FHH

Høringssvar

Fra: Bo Vagner Hansen <BV@nykgym.dk>
Sendt: 20. marts 2017 12:29
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Bo Vagner Hansen
Vedhæftede filer: høring-gymnasiereform-grundforløbsscreening-hjælpemidler.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Goddag

Vedhæftet et høringssvar.

 Mvh Bo Vagner Hansen,
Matematiklærer, Nykøbing Katedralskole

Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner

Der er i læreplanerne for matematik på STX stillet krav om en screening i grundforløbet. Denne screening skal vare to timer og alle hjælpemidler skal være tilladt. Vi foreslår, at prøveformen ændres til en todelt prøve med en halv time uden hjælpemidler og halvanden time med hjælpemidler.

Begrundelse:

Den skriftlige eksamen for STX B og A består på nuværende tidspunkt af en todelt prøve med 1 time uden hjælpemidler og 3 hhv. 4 timer med hjælpemidler. Efter reformen ændres dette til 1½ time uden hjælpemidler og 2½ time med hjælpemidler for B-niveau, og til 2 timer uden hjælpemidler og 3 timer med hjælpemidler for A-niveau. Dette afspejler en øget bevidsthed om behovet for, at eleverne er i stand til at arbejde i hånden med blyant og papir. Dette fremgår nu også eksplicit af udkastet til læreplanerne, idet der står: "Undervisningen skal tilrettelægges med en hensigtsmæssig vekslen mellem brug af matematiske værktøjsprogrammer og "blyant og papir" (eller redskaber med samme funktionalitet)."

En første delprøve uden hjælpemidler i grundforløbsscreeningen vil således afspejle den endelige eksamen bedre, og den vil lægge op til, at der arbejdes med blyant og papir i undervisningen allerede fra grundforløbets start (noget mange elever ikke er indstillet på når de starter i gymnasiet). Desuden vil det give et bredere grundlag at vurdere eleverne ud fra, idet det kan vurderes hvorledes de arbejder både med og uden hjælpemidler. Dette vil yderligere kvalificere den vejledning den enkelte elev kan modtage i forbindelse med studieretningsvalget.

På vegne af:

Olav Lyndrup

Anders Ejlersgård Christensen

Kurt Jensen

Steen Jensen

Henrik Wessel

Henrik Hansen

Bo Vagner Hansen

Matematiklærere, Nykøbing Katedralskole

Høringssvar

Fra: Michael Sørensen <michael@math.ku.dk>
Sendt: 20. marts 2017 16:18
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Institut for Matematiske Fag, KU]
Vedhæftede filer: MatematikKU.pdf

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Hermed fremsendes høringsbemærkninger fra Institut for Matematiske Fag, KU.

Venlig hilsen
Michael Sørensen

Michael Sørensen, Professor and Head of Department

Dept. of Mathematical Sciences	E-mail: michael@math.ku.dk
University of Copenhagen	Tel.: +45 3533 0402
Universitetsparken 5	Fax: +45 3532 9555
DK-2100 Copenhagen Ø	Web-page: www.math.ku.dk/~michael
Denmark	Skype: michaelson1

INSTITUT FOR MATEMATISKE FAG
KØBENHAVNS UNIVERSITET

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Høringssvar – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner

20. marts 2017

Institut for Matematiske Fag, Københavns Universitet har følgende høringsbemærkninger til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner.

Instituttet finder det meget positivt, at matematikfaget er undtaget fra bekendtgørelsens bestemmelser om samlæsning af A- og B-niveau. Dette er ikke mindst vigtigt i forhold til A-niveauet som studieforberedende til matematiktunge uddannelser.

Skriftlighed er helt central for matematiklæring. Det nuværende omfang af skriftligt arbejde bør derfor bibeholdes på alle niveauer, og mindstekravene bør afprøves skriftligt i alle forløb.

Michael Sørensen, professor og
instituttleder

UNIVERSITETSPARKEN 5
2100 KØBENHAVN Ø

TLF 35 32 07 23
DIR 35 33 04 02
FAX 35 32 95 55

michael@math.ku.dk
<http://www.math.ku.dk/~michael>

Venlig hilsen

Michael Sørensen

Høringssvar

Fra: Michael Agermose Jensen <MJ@cg-gym.dk>
Sendt: 21. marts 2017 13:54
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Fysiklærerforeningen]
Vedhæftede filer: Høring Gymnasiebekendtgørelse og læreplaner 2017 Fysiklærerforeningen.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH; Sendt til FK

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Høringssvar er vedhæftet.

Bemærk, at dele af høringssvaret allerede er fremsendt af GL.

venlig hilsen

Michael Agermose Jensen

Formand, Fysiklærerforeningen

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner
[Fysiklærerforeningen]

Styrelsen for Fysiklærerforeningen
17. marts 2017

Ang.: Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Fysiklærerforeningens Styrelse vil gerne kommentere følgende punkter i udkast til bekendtgørelse og læreplaner:

1. Læreplanerne i fysik, stx og htx, §4.2 prøveform.
 - a. *"Den teoretiske delopgave skal omhandle et fortrinsvis teoretisk, fagligt emne og indeholde et ukendt bilag, der kan være grundlag for perspektivering af emnet."*

Det er uklart, hvornår eleverne skal have bilaget: når spørgsmålet trækkes eller under eksaminationen.

Styrelsen foreslår: Det præciseres om bilaget skal udleveres når spørgsmålet trækkes eller under eksaminationen.

- b. Fysik A stx: *"Eksaminationstiden er ca. 24 minutter. Der gives ca. 24 minutters forberedelsestid. Eksaminationen former sig som en af eksaminator ledet faglig samtale mellem eksaminand og eksaminator."*

Det fremgår ikke om eksaminationen skal begynde med elevens præsentation af det trukne emne. Det skaber uklarhed om hele eksaminationen skal være en overhøring af eksaminanden.

Styrelsen foreslår: Det præciseres at prøven begynder med eksaminandens præsentation af emnet. Fx formuleret som i matematik C/B stx: "Prøven består af eksaminandens præsentation af sit svar på det udtrukne spørgsmål samt en uddybende samtale med udgangspunkt i det overordnede emne."

2. Læreplanen i fysik B, stx, § 3.2 Arbejdsformer:
"Der skal tilrettelægges mindst ét forløb, hvor eleverne undersøger en problemstilling og udvikler og vurderer løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes"

Det er uklart, hvad der ligger i denne formulering, og hvorvidt der menes et innovativt forløb.

Styrelsen foreslår: Det præciseres i vejledningen til læreplanen, hvad der menes med ovenstående formulering.

3. Udkast Bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser. Bilag 1, Fordelingen af undervisningstid og fordybelsestid i fag og forløb i de gymnasiale uddannelser, stk 3, stx. Undervisningstid i naturvidenskabeligt grundforløb:
"15 timer samt 30 timer fra de fag, der indgår i naturvidenskabeligt grundforløb. "

Det fremgår ikke, at matematik skal levere timer til naturvidenskabeligt grundforløb eller hvor mange timer. Men ifølge læreplanen for nv indgår matematikfaglige aktiviteter i faget, §2.1:

–demonstrere basal viden om naturvidenskabs identitet og metoder og anvendelse af matematik indenfor naturvidenskab.

I aftaleteksten af 3. juni 2016, står der (side 16):

“NV skal fremover bestå af 45 timer, der hentes fra de timer, der er afsat til naturvidenskabelige fag og matematik”

Styrelsen foreslår: Det præciseres i bekendtgørelsen, at matematik leverer timer til nv, samt at det specificeres hvor mange timer.

4. Læreplanen i naturvidenskabeligt grundforløb, stx (htx)

§1.1 Der lægges vægt på både den faglige bredde og det sammenhængende i naturvidenskaben. Udgangspunktet for naturvidenskabeligt grundforløb er aktuelle problemstillinger med et naturvidenskabeligt indhold, som bredt repræsenterer de naturvidenskabelige fag, og som giver mulighed for en undersøgende, eksperimentel og oplevelsesorienteret tilgang til omverdenen. I naturvidenskabeligt grundforløb kan fagene biologi, bioteknologi, fysik, geovidenskab, informatik, kemi og naturgeografi indgå

§3.1 Forløbene inddrager tilsammen fagligt indhold fra mindst tre naturvidenskabelige fag, jf. pkt. 1.1.

Hvis man læser §3.1 kan de 3 naturvidenskabelige fag være fx bioteknologi, kemi og biologi (eller geovidenskab, fysik og naturgeografi). Det er jo ikke bredt når bioteknologi i forvejen er sammensat af dele af det faglige indhold fra kemi og biologi.

Styrelsen foreslår: Det præciseres, at de 3 fag ikke kan være bioteknologi, biologi og kemi eller geovidenskab, fysik og naturgeografi.

5. Udkast Bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser. Bilag 1, Fordelingen af undervisningstid og fordybelsestid i fag og forløb i de gymnasiale uddannelser, stk 3, stx. Fordybelsestid i fysik, stx A, B.

Fordybelsestiden på fysik A er (igen!) sat ned, fra 125 timer til nu 95 timer. B-niveau er sat ned fra 40 til 35 timer.

Fysik afgav også skriftlig elevtid ved reformen i 2005. Før 2005 var der cirka 170 timers elevtid på et fysik A hold og cirka 90 timer på et B-niveau.

Det er stærkt uheldigt, at man på blot 10 år har halveret det skriftlige arbejde i fysik. Resultatet af nedskæringerne i det skriftlige arbejde i matematik og fysik har allerede vist sig:

<https://karriere.jobfinder.dk/da/artikel/ingenioerskoler-studerne-er-blevet-markant-daarligere-1534>

med de foreslåede nedskæringer er der udsigt til, at studenternes faglige niveau bliver endnu lavere.

Styrelsen foreslår: Der tilføres yderligere elevtid til skriftlig fysik på B- og A-niveau, så antallet af fordybelsestimer mindst bliver det samme som det nuværende. Det specificeres, at den individuelle pulje på 130 (hhv 150 på htx) timer i væsentlig grad skal bruges på skriftligt arbejde i fysik, hvis eleven har fysik på A- eller B-niveau.

6. Læreplanen i fysik B, stx, § 4.2 Prøveform:

Den enkelte teoretiske delopgave må anvendes højst to gange på samme hold

Denne begrænsning giver udfordringer i forhold til trækningen når spørgsmålene til den eksperimentelle og praktiske del skal parres. Det vil være en fordel at spørgsmålene må gå igen 3 gange, som i læreplanen for fysik B, htx.

Styrelsen foreslår: Formuleringen ændres til: Den enkelte teoretiske delopgave må anvendes op til tre gange på samme hold.

7. Læreplanen i fysik A, stx §3.1 didaktiske principper

Formel matematisk argumentation indgår i enkelte eksempler på udledning af fysiske sammenhænge.

Som det er formuleret i læreplanen kan det dække over meget forskellige matematiske krav.

Styrelsen anbefaler: Det præciseres gennem eksempler i vejledningen til læreplanen, hvad der menes med formel matematisk argumentation.

8. Naturvidenskabeligt grundforløb.

De 3 fag skal repræsenteres i væsentlig grad. Det fremgår ikke klart, at der være faglig kompetence i de 3 fag.

Styrelsen foreslår: Det præciseres, at de 3 fags input skal varetages af lærere med faglig kompetence i de 3 fag.

Med venlig hilsen

Styrelsen for Fysiklærerforeningen (Stx og Htx)

Michael Agermose Jensen, Christianshavns Gymnasium, mj@cg-gym.dk

Dorthe Agerkvist, Herlev Gymnasium, da@herlev-gym.dk

Michael Langgård Olesen, Vordingborg Gymnasium, ol@vordingborg-gym.dk

Morten Stoklund Larsen, Roskilde Tekniske Skole, msl@rts.dk

Jon Gaarsmand, Rødkilde Gymnasium, jon@gaarsmand.com

Bente Gulbrandsen, Ordrup Gymnasium, bg@ordrup-gym.dk

Birgitte Merci Lund, Vejle Tekniske gymnasium, bml@sde.dk

Mathias Linneberg Egholm, Odder gymnasium, me@odder-gym.dk

Høringssvar

Fra: Susanne Hohn <HO@rosborg-gym.dk>
Sendt: 22. marts 2017 11:04
Til: Høringssvar
Cc: Hannah Annette Hjort Nielsen; Mona Andersen; Christel Viuf; Jeppe Kragelund; Louise Christensen; Kari Bjerke Sørensen; Morten Brun Sørensen; Randi Hannah Pilgaard; Pia Nielsen; Jette Nørgaard; Hanne Hautop
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Susanne Hohn] Kemi
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Kære Styrelse for Undervisning og Kvalitet (STUK)

Rosborgs kemilærergruppe har haft faggruppemøde om de nye læreplaner, som opfølgning på FIP. Vores bidrag til høring er følgende:

Kemi C:

- 120 min er ikke nok eksamenstid til 6 elever. Det er en reduktion på 4 min/elev ift. den nuværende prøveform i kemi C. Det er ikke nok tid at afgøre, i hvor høj grad de faglige mål er nået.

Kemi A:

- Det er meget problematisk, at den eksperimentelle del forsvinder fra eksamen for de elever, der forventes at have mest erfaring i laboratoriet. Det testes allerede med den 5-timers skriftlige eksamen, hvor meget teori de kan.
- Faglige mål, der nu ikke kan måles
 - o Udføre kemiske eksperimenter og tilrettelægge simple kemiske eksperimenter
 - o Omgå kemikalier og laboratorieudstyr på forsvarlig og reflekteret vis
 - o Registrere data og iagttagelser
- Siden eksamensformen med eksperimentelt arbejde var kombineret med en teoretisk del, forskellig fra det praktiske emne, kan spektroskopien fint inddrages på den teoretiske del, uanset emne.

Kemi B:

- Som ved kemi A

På vegne af kemigruppen

Kari Bjerke Sørensen, kemikalie-og labudstyr-ansvarlig
 Pia Nielsen, kemi-OL-ansvarlig
 Susanne Hohn, koordinerende lærer i kemi og bioteknologi

Rosborg Gymnasium & HF
 7100 Vejle

Høringssvar

Fra: Michael Munck <mimu@nextkbh.dk>
Sendt: 22. marts 2017 19:43
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Michael Munck]

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Jeg har følgende to ændringsforslag til HTX - lærerplane i kemi B og kemi A

1. forslag (kemi B)

- ☐ under de faglige mål er nævnt:
"eksempel på biologisk aktive makromolekyler"

dette ønskes ændret til en bredere formulering som
"eksempel på makromolekyler"

Således kan man stadigvæk medtage biologiske makromolekyler i klasser der har biologi eller bioteknologi, mens der er klasser uden biologi, men med fokus på teknologi eller design vil have mulighed for fx at have om polymerisation under dannelse af makromolekyler som plast og nylon, som for deres studieretning vil være mere relevante.

2. ændringsforslag:

I kemi A læreplanen under 4.2 prøveformer står der:

"Bilagsmaterialet skal kunne danne baggrund for faglig uddybning og perspektivering med inddragelse af faglige metoder, kernestof og supplerende stof"

her er ønsket at det ændres til

- ☐ "Bilag skal kunne danne baggrund for faglig uddybning og perspektivering med inddragelse af faglige metoder eller kernestof eller supplerende stof"

den oprindelige formulering kan tolkes som at bilagsmaterialet til hvert spørgsmål skal kunne perspektiveres til det supplerende stof, hvilket jeg ikke tror er tanken.

Mvh Michael Munck
 Lektor
 Sukkertoppen Gymnasium
 HTX NEXT
 Carl Jacobsens vej 25
 2500 Valby

Høringssvar

Fra: Kristian Helmer Petersen <KHP@vucnordjylland.dk>
Sendt: 22. marts 2017 20:18
Til: Høringssvar
Cc: Kresten Cæsar Torp
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner Kristian Helmer Petersen o.a. Biologi og NF
Vedhæftede filer: Læreplanshenvendelse marts 2017 - høringssvar version 2.docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Til Rette Vedkommende

Vi er en gruppe på 12 undervisere i Biologi og Naturvidenskabelig Fagpakke på HF, som gerne vil indsende et høringssvar til lærerplanerne for Biologi (STX og HF-e) og Naturvidenskabelig Faggruppe (HF). Vi underviser alle på VUC og HF (VUC&HF Nordjylland og Th. Langs HF&VUC, Silkeborg), og det er derfor den vinkel som er vores udgangspunkt. Høringssvaret er vedhæftet som wordfil.

Med venlig hilsen

Kristian Helmer Petersen
PAM for HF-fjernundervisning

Telefon: 99 300 657

Mail khp@vucnordjylland.dk

Til Rette vedkommende

På et fyraftensmøde 10/1 2017 med deltagelse af biologiundervisere fra VUC&HF Nordjylland, diskuterede vi de udkast til nye læreplaner, som var blevet fremlagt på FIP-møderne i november. Vi har siden fulgt op på FIP-mødet i marts og læreplanerne i høringsudkastet. Her diskuterede vi også udkastet med kolleger fra Th. Langs HF&VUC i Silkeborg. Vi har følgende kommentarer, som vi gerne vil have indgår som høringssvar til læreplanerne i Biologi og Natuvidenskabelig Faggruppe.

- Vi ser frem til at **innovation** skal implementeres i undervisningen, og håber at det bliver gjort klart i vejledningerne hvordan det kan ske i praksis. Det kan blive en spændende dimension i undervisningen.
- Ligeledes er vi glade for at **faglig læsning** skrives ind som et specifikt mål, det er vigtigt at vi er bevidste om hvordan vores fag opfattes og læses af kursister/elever, og at vi kan få dem guidet til at få det bedste udbytte af fagbøgernes tekster.
- Til gengæld er vi bekymrede for at ordet **karrieremuligheder** nu skal indgå specifikt i formålet. Vi har altid været gode til at svare på spørgsmål fra kursisterne om videreuddannelse til især de "hvide" fag, men når det står i læreplanen, er risikoen at vi kommer til at fungere som en slags deciderede studie- og erhvervsvejledere, og det er ikke faglæreres gebet!
- **Sidetal** er jo kommet tilbage i forhold til undervisningsbeskrivelserne, men der er ikke meget konkret, i det vi har set, om det forventede omfang. Hvordan skal man beregne sidetal (normalsider?) i de forskellige medier vi bruger? Vi frygter en del administrativt bøv! i den forbindelse. Gode retningslinjer i vejledningen er meget ønskværdige.
- Sidst, men ikke mindst: **24-timers forberedelse** til B- og A-niveaueksamenerne har vi været meget glade for på VUC! Vi håber at det kan bevares på begge niveauer! Flere forhold er vigtige i den sammenhæng.
 - Kursisterne har en helt anden tryghed i forhold til deres fremlæggelse, og derfor viser de mere af deres faglighed. Det mærker vi tydeligt på en uddannelsesinstitution, hvor der er mange sårbare og usikre kursister.
 - Det giver os meget større mulighed for at eksaminere i mange af de faglige mål, herunder at de skal forholde sig til ukendte bilag og opsøge, prioritere og bruge biologisk information.
 - **Artikler** kan bruges meget mere aktivt i både undervisning og eksamen, når man har mulighed for at bruge også længere artikler som bilag til eksamen. Derfor er vi selvfølgelig også kede af at artikellæsning er pillet ud af de faglige mål!
 - Vi mener godt, at vi i eksamenssituationen kan gennemskue "tom udenadslære", som er tilegnet indenfor de 24 timer. Vi har i sagens natur ikke noget stort problem med "forældreeksamener" på VUC, og både undervisere og kursister er generelt glade for eksamensformen.
 - Eksamensformen har efter vores erfaring været rigtig god for kursister fra hjem uden tradition for videregående uddannelse. Det har løftet mange af dem fagligt at skulle forberede sig på en 24-timers eksamen, hvor man forlanger en højere grad af overblik og perspektivering.

Vi synes, at mange politikeres betragtninger om det uretfærdige i en prøve med 24 timers forberedelse, er ubegrundede, og at genindførelsen af ½-1 times forberedelse vil have negativ indflydelse på undervisningen, da vi skal forberede kursisterne til eksamen på en helt anden måde. Det vil betyde at der bliver mindre fokus på artikler og ukendte bilag og anvendelsesorientering (og derved innovation), og mere fokus på at kunne reproducere noter og lærebogsafsnit. Mange af de faglige mål vil også være sværere at vurdere med den kortere forberedelsestid.

Specifikt omkring NF, så får den nye eksamensform selvfølgelig også konsekvenser for undervisningen. Den særfaglige eksamen vil nok af mange kursister føles meget tilfældig og uretfærdig. Og der er en åbenlys risiko for at det kommer til at give et mindre fokus på tværfaglighed i den daglige undervisning, - bortset fra de eksamenspligtige projekter. Hvis den daglige undervisning skal have et tværfagligt fokus, så skal det specificeres i både vejledningen og i de faglige mål i læreplanen.

Specifikt omkring **HF-e C-niveau**: Præciseringen af omfanget af **laboratorie/feltarbejdstid** bør efter vores mening ændres fra "mindst 20%" i HF-e-læreplanen til "ca. 20%", dvs. som det står i stx-læreplanerne. Når det f.eks. samtidig præciseres at virtuelle forsøg ikke tæller med i minimumstiden, så kan det komme til at skubbe til balancen mellem teori og praksis på en uheldig måde at være bundet op på de 20%. Det er i forløb om bioteknologi oplagt at bruge nogle af de mange virtuelle tilbud fra eks. Biotech Academy, hvor man kan få en fornemmelse af laboratoriearbejde som vi slet ikke har mulighed for at tilbyde "in vivo" på VUC. Med minimumsgrænsen risikerer vi at forsøgene på HF ikke kommer til at afspejle det øgede fokus på bioteknologi. Vi er selvfølgelig bevidste om at virtuelle forsøg kun er et supplement, - tiden i det fysiske laboratorium er vigtig for faget! Vi synes derfor at man skal bløde op på det rigide **minimumskrav** til laboratorie/feltarbejde i HF-e-læreplanen.

I forhold til at hæve **C-niveau** til **B/A-niveau** kommer der en særlig udfordring i forhold til HF-e og NF C-niveauerne. I læreplanen for stx C-niveau er der flere steder præciseret faglige mål og kernestof, som ikke indgår direkte i HF-læreplanerne, herunder enzymer, mikrobiologi og hormonel regulering. Da B-niveauet er en naturlig følge af stx-læreplanen, så kan nogle HF-kursister/elever komme i klemme med områder som de ikke har fået dækket på deres C-niveau. Derfor bør det præciseres i vejledningerne, at undervisere på eksempelvis VUC's 0-B-hold eller samlæste hold på gymnasierne bør være opmærksomme på de forskelle som kan forekomme. Ligeledes bør det måske indskærpes overfor censorer.

Specifikt omkring **A-niveauet**, så er det for os at se en fare, at eksperimenter og IT-redskaber bliver så specifikke som tilfældet synes at være. Måske er det helt andre ting der er relevante om 3-4 år, og så er man bundet af fortidens prioriteter. Nogle af os husker en læreplan, hvor HIV var obligatorisk på C-niveau, - lang tid efter at det egentlig var relevant for elever/kursister. Selvfølgelig er den skriftlige eksamen noget der binder emner og kernestof på en anden måde end C- og B-niveau, men måske det kan gøres knapt så rigtigt.

Vi håber at disse betragtninger modtages konstruktivt af arbejdsgrupperne for de nye læreplaner.

Med venlige hilsner

Bjarke Egelund, Frederikshavn afd.

Richard Skøtt Rasmussen, Himmerland afd.

Camilla Jensen, Himmerland afd.

Astrid Junker Andersen, Aalborg afd.

Nicolai Fernandez, Aalborg afd.

Bodil Abrahamsen, Aalborg Afd.

Sara Fermann, Aalborg afd.

Kristian Helmer Petersen, Jammerbugt afd.

Lise Nebeling Rasmussen, Jammerbugt afd.

Hans Helgesen Marckmann, Hjørring afd.

Annette Wøldike Pind, Th. Langs HF&VUC

Anna Margrethe Teilmann, Th. Langs HF&VUC

Høringssvar

Fra: Jørgen Sauer <jsa@RHS.DK>
Sendt: 22. marts 2017 21:51
Til: Høringssvar
Cc: Claus Timm; 'Jakob Gade'; 'Samuel Friberg (samu0184)'; Lars Dombrowsky; 'Lene Johansen'
Emne: Foreningen af lærere i international økonomi. Høringssvar vedr. læreplanen for hhx.
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Høringssvar vedr. læreplanen for hhx.

Foreningen er overordnet set tilfreds med de tilpasninger, der er sket med faget, men har følgende indvending:

1. På begge FIP-møder og i foreningens bestyrelse er der udtrykt stor bekymring over at kernestoffet "økonomiske skoler" er taget ud i forhold til tidligere læreplaner. Det anses for væsentligt for både didaktikken og den faglige forståelse at økonomiske skoler fastholdes i kernestoffet.

Med venlig hilsen

Jørgen Sauer
Formand for foreningen af lærere i International Økonomi (FLIOE)

Høringssvar

Fra: Mads Tofte <tofte@itu.dk>
Sendt: 23. marts 2017 10:49
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - IT-Universitetet i København
Vedhæftede filer: høringssvar.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Se venligst vedhæftede høringssvar.

Venlig hilsen

Mads Tofte
IT-Universitetet i København

Undervisningsministeriet

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Direktionen

E-mail: rektor@itu.dk

Journalnr.: XX-XXXX

23. March 2017

Svar på høring om udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

IT-Universitetet i København hilser velkommen, at fagene it, programmering og informatik er blevet obligatoriske i nogle af de gymnasiale ungdomsuddannelser.

Med hensyn til de fremsendte læreplaner for de mange fag i de gymnasiale uddannelser har IT-Universitetet følgende overordnede kommentarer:

- Det faglige ambitionsniveau vedrørende digitale kompetencer i de fag, der ikke er it, programmering eller informatik er, med enkelte undtagelser, påfaldende beskedent. Dette vil få indflydelse på de krav man kan stille til digitale kompetencer på videregående uddannelser, der ikke er it-uddannelser. Det vil desuden få indflydelse på sådanne studerendes mulighed for meningsfuldt at kunne skifte fra en bacheloruddannelse, der ikke er en it-uddannelse, til en it-kandidatuddannelse.
- Også det faglige ambitionsniveau på fagene it, programmering og informatik bør øges. For eksempel hører erhvervelsen af de programmeringskompetencer, der er beskrevet for Informatik C, efter IT-Universitetets opfattelse hjemme i folkeskolen.

Vi er opmærksomme på, at det ikke er beslutningerne om hvilke fag, der skal være obligatoriske på hvilket niveau på hvilke gymnasiale uddannelser, der er til høring. Ikke desto mindre vil IT-Universitetet gerne opfordre styrelsen til gradvist at søge at gøre fagene it, programmering og informatik obligatorisk på flere af de gymnasiale uddannelser. Særligt om STX er det et udfordring for it-bacheloruddannelserne, at man ikke kan forudsætte større digitale kompetencer fra studenter fra STX end tilfældet er. Det er en vedvarende udfordring at uddanne tilstrækkeligt mange kandidater inden for softwareudvikling og datalogi og vi ved, at risikoen for at unge fravælger disse uddannelser er større, når de ikke i deres gymnasiale uddannelse ikke har lært at programmere.

Med venlig hilsen

Mads Tofte
Rektor

Høringssvar

Fra: Thomas Wulff <TW@vucv.dk>
Sendt: 23. marts 2017 12:28
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - afsender: dansklærerne på Vestegnen HF & VUC
Vedhæftede filer: Forslag til ændringer af den foreløbige læreplan fra dansklærerne på Vestegnen HF & VUC.docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Til rette vedkommende

☐ Vedhæftet er forslag til mindre ændringer i læreplanen for Dansk A på HF.

Bedste hilsner
Thomas Wulff
Vestegnen HF & VUC

Forslag til ændringer af den foreløbige læreplan

[Afsender: dansklærerne på Vestegnen HF & VUC.]

1)

Læreplanen pkt. 2.2 Kernestof: I afsnittet om de seks værker, står der "Mindst ét værk vælges med udgangspunkt i elevens projekt- og praktikperiode". Her bør der for det første skrives "projekt- og praktikforløb", så det passer med bekendtgørelsens terminologi (der er forskel på ordene "periode" og "forløb", hvad angår tidsperspektivet). For det andet skal der tilføjes en sætning a la "På enkeltfags-hf bortfalder dette krav" (svarende til de formuleringer der senere er i læreplanen, og som vedrører forskellen på enkeltfag og toårigt hf).

2)

Afsnit 3.4. er uklart, særligt fordi to sætninger går igen i en variation ("I dansk-historieforløbet har danskfaget særligt fokus på:" / "Dansk-faget har særligt fokus på"). Dertil bør den sidste bullit "fagets identitet og metode" ændres til "danskfagets identitet og metode" for at undgå at nogen skulle blive i tvivl om, hvorvidt også historiefagets identitet skal inddrages særskilt af dansklæreren. Endeligt anbefales det, at sætningen "På enkeltfags-hf tilgodeses det faglige samspil i det omfang, som tilrettelæggelsen muliggør" rykkes op i direkte forbindelse med afsnittet om dansk-historieforløbet, der jo ikke er gældende i enkeltfag.

3)

Dette er en detalje i forbindelse med "2.2. Kernestof", men tilføjelsen af et punktum kan gøre det nemmere at forstå denne passus:

"Kernestoffet består af primært dansksprogede tekster suppleret med norske og svenske tekster på originalsprog. Kernestoffet behandles i et sprogligt, litterært og mediemæssigt perspektiv, som skønsmæssigt vægtes ligeligt".

Høringssvar

Fra: Jessica Carter <jessica@imada.sdu.dk>
Sendt: 23. marts 2017 14:16
Til: Høringssvar
Cc: David Kyed; Martin Svensson
Emne: Høring gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Jessica Carter, IMADA, SDU]
Vedhæftede filer: hoeringssvar-gymnasieskolen-2017.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Kære Styrelsen for Undervisning for Kvalitet,

Vedhæftet er bemærkninger til udkast til gymnasiebekendtgørelsen og læreplaner fra Institut for Matematik og Datalogi, Syddansk Universitet.

Med venlig hilsen,

Jessica Carter

Undervisningsministeriet
Styrelsen for
Undervisning og Kvalitet
Frederiksholmskanal 26
1220 København K

23. marts 2017

Høringssvar vedrørende udkast til læreplaner og bekendtgørelse for gymnasieskolerne.

Journalnr.
Initialer

Som aftager har Institut for Matematik og Datalogi ved Syddansk Universitet følgende fire kommentarer vedrørende de foreliggende udkast til læreplaner for *matematik A-niveau* og bekendtgørelsen for gymnasieskolen:

1. Vi ser med bekymring, at der lægges op til stigende inhomogenitet i forhold til de matematiske emner, der indgår som kernestof i de forskellige versioner af læreplaner for henholdsvis STX, HTX og HHX. Da vi potentielt aftager elever fra alle tre gymnasieskoler, betyder det nuværende forslag, at der vil være stor forskel på, hvad de kan afhængig af hvilken gymnasieskole de kommer fra. Det vil således kræve, at vi skal bruge tid på at udligne forskellene i stedet for at bygge ovenpå det allerede kendte. Et par væsentlige forskelle introduceret i de nye læreplaner er, at trigonometri tages ud af STX, mens det beholdes i HTX, samt at STX tilføjer et emne omhandlende funktioner af to variable.
2. Vores næste bekymring går på, at der i STX ser ud til at være tilføjet flere emner, end der er taget ud. Kun elementær geometri er taget ud, mens sandsynlighedsregning er udvidet, og funktioner af to variable er tilføjet som emne. Dette, kombineret med de øvrige krav til tidskrævende arbejdsformer, såsom fokus på induktive forløb, gør, at vi frygter, at der ikke bliver tid nok til, at eleverne får den ønskede dybdelæring af de forskellige emner. Det er vores indtryk, at gymnasieskolen allerede er presset med hensyn til tid i forhold til at kunne give alle elever det ønskede udbytte af matematikundervisningen.
3. Vi mener endvidere, at der i STX læreplanen lader til at være diskrepans mellem på den ene side dele af de beskrevne formål og eksamensform og på den anden beskrivelsen af de

faglige mål, kernestof og undervisningen i faget generelt. I formålet lægges bl.a. vægt på matematisk ræsonnement, logisk tankegang og matematikkens deduktive opbygning. Til den mundtlige eksamen testes elevernes evne til matematisk ræsonnement og bevisførelse. Men kun én af pindene i de faglige mål omhandler dette emne. Ligeledes er fokus på deduktive metoder og bevisførelse henvist til det supplerende stof og indgår ikke som del af kernestoffet. I det resterende dokument lægges oftest op til en række andre perspektiver, såsom anvendelsesorienterede og benyttelse af IT i undervisningen. Vi kunne ønske, at fokus på det deduktive aspekt af matematikken blev nævnt oftere i dokumentet for at understrege, at matematikundervisningen ikke kun skal træne eleverne i problembehandling ved hjælp af diverse CAS værktøjer. Det bør understreges, at en styrkelse af behandlingen af den deduktive side af matematikken og det matematiske ræsonnement ikke kun vil gavne de elever, som senere planlægger at studere matematikholdige uddannelser, men vil styrke elevernes evne til at ræsonnere generelt.

4. Vores sidste bekymring er, at der i bekendtgørelsen om de gymnasiale uddannelser lægges op til en reduktion af det skriftlige arbejde i matematik generelt. Det giver for os ikke mening, at der lægges op til en generel styrkelse af kompetencer i matematik, samtidig med at eleverne får mindre tid til at træne disse kompetencer. I lyset af at der tilføjes flere emner (jvf punkt 2) giver det heller ikke mening at reducere i antallet af timer, eleverne har til at arbejde med disse.

Venlig hilsen,

Jessica Carter
Lektor og formand for IMADAs undervisningsudvalg

På vegne af Institut for Matematik og Datalogi,
Syddansk Universitet

Høringssvar

Fra: Tina Rydal (L) <tr@egaa-gym.dk>
Sendt: 23. marts 2017 22:38
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Tina Rydal]
Vedhæftede filer: Høringssvar.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Hermed fremsendes høringssvar vedr. udkast til læreplaner for samfundsfag A- og B-niveau.

På vegne af gruppen af samfundsfagslærere ved Egå
Gymnasium
Tina Rydal

Høringssvar vedr. udkast til læreplan for samfundsfag A og B, stx.

Samfundsfagslærerne på Egå Gymnasium ønsker hermed at udtrykke vores bekymring over, at udkastet til læreplanerne for samfundsfag A og B lægger op til en ændring af den mundtlige eksamensform fra en 24-timers prøve til en prøve med 1 times forberedelse.

Vi er bekymret over denne ændring, da denne eksamensform ikke vil afspejle den måde vi arbejder i faget i den daglige undervisning. I samfundsfag træner vi elevernes evne til selvstændigt at reflektere over, bearbejde og analysere en kompleks problemstilling og selvstændigt at søge information. 24-timers prøven gør det muligt at teste elevernes evne til dette, da de i en synopsisfremlæggelse skal vise, at de evner at danne sig overblik over et stort og forskelligartet bilagsmateriale, selvstændigt at udforme en problemformulering og tilhørende underspørgsmål, samt selvstændigt at søge yderligere materiale, der relaterer sig til problemstillingen og at sætte deres arbejde med problemstillingen i perspektiv i forhold til fagets metode og forskellige discipliner. En eksamen med kun 1 times forberedelse, hvor der til bilagsmaterialet følger problemorienterede spørgsmål, vil ikke kunne teste elevernes evne til at arbejde selvstændigt med det faglige kernestof og den givne problemstilling, ej heller teste deres evne til at finde og inddrage nyt materiale (en digital kompetence). Det vil trække faget i retning af at fokusere mere på paratviden end faglig refleksion.

Det er blevet fremført at 24-timers eksamen har en social slagside, og at det er for nemt for ressourcestærke forældre at hjælpe deres børn til denne type eksamen. Det er dog klart vores erfaring, at det er muligt at teste eleverne, så denne fordel mister sin betydning. De første 9-10 minutter af eksamen fremlægger eleven, men derefter er der en ca. 15-minutters dialog mellem lærer/censor og elev, hvor det er muligt bredt at teste elevernes viden og færdigheder i faget. Her er der så at sige "ingen kære mor", der hjælper til. Med andre ord tester vi med den nuværende eksamensform både deres paratviden, deres evne til refleksion, deres selvstændighed og evnen til at indgå i en faglig dialog om stoffet. Hermed mindskes betydningen af at kunne få hjælp på forhånd allerede inden for de eksisterende rammer for den mundtlige eksamen.

En ændring af læreplanerne, som den foreligger i udkastet, vil være en tilbagevenden til en eksamensform før gymnasiereformens tid (2005). Dette er et skridt i den forkerte retning. Det peger ikke frem mod de kompetencer, eleverne vil have brug for på de videregående uddannelser eller på fremtidens arbejdsmarked.

Vi håber derfor, at vi med denne skrivelse kan medvirke til at 24-timersprøven fastholdes på samf A og B, stx.

Med venlig hilsen
Samfundsfagslærerne på Egå Gymnasium

Høringssvar

Fra: Carl Winsløw <winslow@ind.ku.dk>
Sendt: 24. marts 2017 09:53
Til: Høringssvar
Emne: "Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Carl Winsløw, KU]
Vedhæftede filer: hoeringssvar-CW.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Vedlagt fremsendes høringssvar vedr. Deres sagsnr. 17/02779.
Venlig hilsen,
Carl

Carl Winsløw
Professor Dr.

www.ind.ku.dk/winslow

DIR +45 35320433

UNIVERSITY OF COPENHAGEN
FACULTY OF SCIENCE

Til: Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Høring vedr. udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Undertegnede fungerede som leder af Matematikudredningen (2014-2015), som blev udført for Undervisningsministeriet mhp. at afdække udviklingsbehov for den gymnasiale matematik. Rapportens konklusioner er baseret på et omfattende empirisk grundlag og er blevet behandlet i faglige og politiske fora, hvor analyser og konklusioner har vundet bred anerkendelse og tilslutning. Jeg giver hermed min vurdering af, i hvilket omfang de fremsendte udkast for den gymnasiale matematik følger op på udredningens tre hovedkonklusioner. Udkastene giver grund til følgende bemærkninger og forslag i overskriftsform:

1. For at gøre op med "skabelonbesvarelser" og deres negative indflydelse på matematikundervisningen, foreslås det at **de skriftlige delprøver med hjælpemidler højst varer halvdelen af prøvetiden, og at der udvikles nye opgavetyper til begge delprøver.**
2. Hvis **screeningstesten** skal afdække udfordringen med meget spredte faglige niveauer blandt eleverne på de enkelte undervisningshold, og i øvrigt danne basis for ensartet vejledning af eleverne på tværs af skoler, bør **opgaverne være centralt stillet.**
3. Der skal tages **effektive og centrale initiativer ift. matematiklærernes uddannelse**, både hvad angår indhold i og rekruttering til den faglige grunduddannelse, og ift. efter- og videreuddannelse, hvis udkastenes ambitiøse intentioner skal realiseres.

Hovedkonklusionerne af udredningen, som ovst. bemærkninger til fremsendte udkast baseres på, er følgende:

- a. Form og indhold i skriftlig eksamen leder i for høj grad til skabelontræning og overdreven betoning af matematikværktøjsprogramstøttet teknisk arbejde i undervisningen. *Der bør derfor udvikles nye, mere varierede og begrebsorienterede opgaver. Større dele af eksamen bør foregå alene med papir og blyant.*
- b. Der er meget stor faglig spredning blandt eleverne på B-niveau'et, og man bør derfor overveje nye modeller, der kan sikre at eleverne, som får mulighed for at tage B-niveau, også har tilstrækkelige forudsætninger. *Det kan fx overvejes at regulere adgangen gennem en skriftlig prøve ved slutningen af 1.g. Dette*

24 MARTS 2017

CARL WINSLØW
PROFESSOR

ØSTER VOLDGADE 3
1350 KØBENHAVN K
DANMARK

DIR 35 32 04 33
FAX 35 32 12 50

winslow@ind.ku.dk
www.ind.ku.dk

REF:

vil naturligvis kræve en gentænkning af hvordan matematik indgår i studieretninger.

- c. Det er nu op mod 1/3 af lærerne, som ikke i deres universitetsuddannelse har haft matematik på det niveau, der er krævet for at undervise på de gymnasiale uddannelser. *Der bør sættes ind ift. dette massive rekrutteringsproblem og ift. behov for efteruddannelse og supplerende af kvalifikationer i lærerkorpset.*

Uddybende om a ift. udkastet: det fremgår ikke tydeligt af læreplanernes afsnit om evaluering, om og hvordan balancen mellem skriftlige delprøver med og uden værktøjer ønskes opnået. Det fremgår heller ikke om og hvordan form og indhold i opgaverne skal udformes. Begge dele vil have afgørende betydning ift. om det lykkes at ændre fokus i undervisningen fra "skabelontræning" til det som læreplansudkastet med rette anbefaler: "anvendelse af matematiske begreber samt problemløsnings- og modelleringsstrategier". Det vil være afgørende at få investeret både ekspertise og tidsmæssige ressourcer i at udvikle nye og varierede skriftlige opgaver, samt kommunikation herom med lærerne. Det vil være et vigtigt signal om kursændringen at ændre den tidsmæssige fordeling af de to delprøver, således at *delprøven med hjælpemidler højst varer halvdelen af prøvetiden.*

Uddybende om b ift. udkastet: Det har været et politisk valg at placere "screeningen" tidligere i grundforløbet, hvilket der kan være gode argumenter for. Man skal dog gøre sig klart, at der i høj grad bliver tale om en evaluering af elevernes forudsætninger i matematik fra grundskolen. Samtidig lægger udkastene (og lovteksten) ikke op til, at screeningstesten skal bruges til at udelukke elever fra matematik på B-niveau, hvis de mangler helt minimale forudsætninger herfor. For at styrke muligheden for at følge konsekvenserne heraf foreslår jeg at *screeningstesten baseres på centralt stillede opgaver.* Det vil sikre, at eleverne på tværs af skoler og landsdele får en ensartet vejledning omkring eget niveau i matematik, som ikke påvirkes af skolernes rekrutteringsgrundlag og tilhørende økonomiske incitamenter.

Uddybende om c ift. udkastet: Udkastene til læreplanerne har formuleret ambitiøse og velbegrundede mål for den gymnasiale matematikundervisning, der på mange punkter følger anbefalingerne i Matematikudredningen. Det er selvfølgelig ikke læreplansstof at sikre dette, men det vil være afgørende for virkeliggørelsen af deres mål, *at opgaven med at sikre lærernes kvalifikationer og efteruddannelse løses effektivt og centralt,* en opgave der til dato fortsat udestår – og konsekvenserne vil ikke udeblive, hvis der ikke tages effektive og hurtige skridt til at løse den.

Med venlig hilsen

Carl Winslöv

Professor i Matematikkens Didaktik
Leder af Matematikudredningen 2014-2015

Høringssvar

Fra: Marianne Lausten Hansen <ma@sctknud-gym.dk>
Sendt: 24. marts 2017 10:53
Til: Høringssvar
Emne: Høring-gymnasiebekendtgørelse og læreplaner (Marianne L. Hansen - idrætsgruppen Sct. Knuds Gym)

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Under Idræt C punkt 3.4 samspil med andre fag står der:

"Dette samspil sikrer, at eleverne bevidstgøres om de videre perspektiver af fysisk aktivitet og træning og bliver i stand til at forklare, på hvilken måde idrætsfagets viden, kundskaber og metoder kan bidrage til at øge forståelsen af tværfaglige problemstillinger."

Her bruges ordet tværfaglige, mens der i alle andre læreplaner bruges 'flerfaglige'. Bør det ikke ændres til 'flerfaglig' i idrætsbekendtgørelsen også?

Mvh.

Marianne Hansen, repræsentant for idrætsfaggruppen

Høringssvar

Fra: Julian Bybeck Tosev <Julian@tosev.dk>
Sendt: 24. marts 2017 11:16
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Julian Bybeck Tosev]

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Det er for let at snyde ved de skriftlige prøver i gymnasiet, når man tillader internet.

Der er desværre ikke sendt en eksamensbekendtgørelse i høring, men jeg kan forstå, at man vil tillade internettet ved flere skriftlige prøver. Jeg har hellere ikke hørt noget om, at man vil ændre §15 stk. 2 fra eksamensbekendtgørelsen, som giver eleven adgang til egne noter mm. på nettet.

Jeg kan læse under flere sprogfag, at man tillader alle hjælpemidler. Her citerer jeg fra Frank fortsættersprog A - STX, under 4.2 Prøveformer ” *herefter må alle hjælpemidler benyttes til besvarelse af anden del af opgavesættet.*”

I lærerplanen for matematik B, 4.2 Prøveformer skriver man: ” *Opgaverne til anden delprøve udarbejdes ud fra den forudsætning, at eksaminanden råder over et matematisk værktøjsprogram*”. Hvis man råder over et matematik værktøjsprogram, så har man en computer, der kan gå på nettet.

Hvis man giver elever adgang til internettet, og her er det ligegyldigt om det er fuld adgang eller delvis adgang, så er det alt for let at få hjælp udefra. Eleven kan lægge eksamensopgaven i en delt dropbox, og en person udefra kan løse opgaven og lægge opgaven tilbage.

Jeg kan forstå at man vil forsøge at overvåge elevers brug af nettet fx ved brug af et program som Exam Monitor. Desuden fortæller Kontor for prøver, eksamen og test, at man kan filtrere og logge aktivitet. Et program som Exam Monitor er alt for let at komme omkring, som en professor og to lektorer skriver om i Version2:

<https://www.version2.dk/blog/eksamenssnyd-kan-ikke-undgaas-med-monitorering-1048281>

Filtrering og logning kan ikke opdage, hvis man lægger en eksamensopgave i en delt dropbox, og desuden kan eleven bruge sin egen mobiltelefon til at gå på nettet.

Jeg vil derfor stærkt anbefale, at man genovervejer brugen af internet under de skriftlige eksamener.

Venlig hilsen
Julian Bybeck Tosev
Herlev Gymnasium og HF

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Gymnasie- og Tilsynskontoret

Alex Young Pedersen
Aarhus Gymnasium / AARHUS TECH
Dollerupvej 2
8000 Aarhus C

Aarhus, 24. Marts 2017

Høring-gymnasiebekendtgørelse og læreplaner

Vedr. Idéhistorie B

2.2 Kerne stof

Den sidste kernestofpind kan og har forvirret en del undervisere, specielt ordet "karakteriseringer af". Karakteriseringer, såsom "modernisme" og/eller "kreolsk teknologi" kan komme i spil, men en mere åben og simplere ordlyd vil være at foretrække.

Forslag til ændring

"forskellige karakteriseringer af anvendelsen af teknologi, ideer og historie"

Ændres til:

"forskellige anvendelser af teknologier, ideer og historie"

evt.

"forskellig brug af teknologier, ideer og historie"

4.2 Prøveform

Det er problematisk at censor bedes at forholde sig til hvad de enkelte elev skal udbyde til prøven udelukkende på baggrund af en problemstilling. Det kan skabe nogle bestemte forventninger hos censor, men det er eksaminator som har læst og bedømt det afsluttende projekt og er det eksaminator som er bedst til at bedømme hvad der bør udbydes.

Forslag til ændring:

"Eksaminator og censor drøfter inden prøven, hvilke problemstillinger eksaminanden skal uddybe."

Ændres til:

"Eksaminator har på baggrund af det afsluttende projekt forberedt to supplerende spørgsmål til eksaminanden som stilles ved den mundtlige prøve."

Med venlig hilsen
Alex Young Pedersen

Høringssvar

Fra: Caroline Vogelius Wiener <caw@oegnet.dk>
Sendt: 24. marts 2017 13:58
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Karrierefokus
Vedhæftede filer: Karrierefokus høringssvar marts 2017.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Karrierefokus - i og efter gymnasiet indsender hermed høringssvar om udkast til ny bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og gymnasiale læreplaner

 Se venligst vedhæftede PDF fil.

--

Venlig hilsen

Caroline Vogelius Wiener

Projektleder

Karrierefokus - i og efter gymnasiet

www.karrierefokus-gym.dk

Facebook: Karrierefokus - i og efter gymnasiet

Tlf.: 28 5976 94

Ørestad Gymnasium

Ørestads Boulevard 75

2300 København S

24. marts 2017

Karrierefokus – i og efter gymnasiet

Høringssvar om udkast til ny bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og gymnasiale læreplaner

I *Karrierefokus* er vi positive overfor, at karrierekompetencer er indskrevet i udkast til flere af læreplanerne. Herudover er vi særdeles positive overfor indholdet i paragraf 29, stk. 2 i lovtæksten. Lovteksten afspejler intentionerne i forligsteksten og rummer fint hensigten med karrierelæring i gymnasiet. Karrierelæring handler netop om processer, viden, fag og læring, knyttet til de unges uddannelses- arbejds- og livsforløb.

Ligeledes bør bekendtgørelsen og læreplanerne understøtte perspektivet om, hvordan man kan arbejde med unges erfaringer og viden om fag, uddannelse og arbejde som en integreret del af skolens faglige undervisning. Desværre er karrierekompetencer flere steder efter vores mening indskrevet på forholdsvis uforpligtende vis og med ret uklare formuleringer, i læreplanerne. Vi er bekymrede for, at det kan ende som hensigtserklæringer blot, hvis ikke der bliver præciseret yderligere. Dernæst betyder den nye form, hvor bekendtgørelsen ikke udfolder alle de i loven formulerede tiltag, at karrierekompetencer desværre slet ikke er nævnt i bekendtgørelsen.

Samlet set finder vi, at dette betyder en svækket forpligtelse til at inkludere karrierelæringsaktiviteter på skolerne. Vi er stærkt bekymrede over, at karrierelæring ikke vil komme til at finde sted på skolerne uden et stærkere styringsdokument. For at indholdet af paragraf 29, stk. 2 skal kunne foregå i praksis, forudsætter det, at karrierelæring står stærkere og tydeligere i bekendtgørelsen samt i læreplanerne.

Konkrete forslag til bekendtgørelsen

Det vil derfor være oplagt at styrke karrierelæringsperspektivet med en mindre tilføjelse under afsnittet om fagligt samspil i paragraf 25, stk. 4, i udkastet til bekendtgørelsen. Under *Fagligt Samspil*. Paragraf 25, stk. 4 fremgår det (forslag til tilføjelse er markeret med gult):

"Institutionen fastlægger indholdet af studieplanen, så der er tydelige mål for elevernes tilegnelse af viden, kundskaber og kompetencer i både det enkelte fag og i flerfaglige forløb (herunder globale kompetencer, karrierekompetencer, innovationskompetencer og digital dannelse)". Dette mener vi vil give en væsentlig styrkelse af disse kompetencekomponenter, som man reelt har sat som formål.

Udkast til læreplaner

Formuleringerne i læreplanerne mener vi er af meget varierende kvalitet. Det er f.eks. kritisabelt, at karrierelæring flere steder kun fremgår under "supplerende stof", som tilfældet er i faget billedkunst, hvor der ellers er oplagte muligheder for at inkludere et karrierespæktiv. Andre steder er karrierekompetencen inkluderet under *formål* og *arbejdsformer*, men det fremgår fortsat ikke, hvordan karrierelæring spiller en rolle i faget. Især i sprogfagene, der er formuleret nogenlunde ens, er studie- og karrierespæktivet beskrevet meget begrænset. Eksempelvis i engelsk A + B: Formål 1.2. "*Undervisningen i fagets forskellige discipliner bidrager til at udvikle elevernes sproglige, kulturelle og æstetiske viden samt demokratiske bevidsthed, og bidrager dermed både til studie- og karrierekompetence og til elevernes dannelse. Fagets dannelsesside og kompetenceside er integrerede og indbyrdes forudsættende, således at udviklingen af kompetence til at agere, herunder kommunikere, i engelsksprogede sammenhænge hviler på en udvidet forståelse af engelsksprogede tekster, kulturer og samfund*".

Denne formulering må siges at være en noget luftig formulering, hvor indskyldelsen af studie- og karrierekompetencer kommer til at fremstå uklart. Vi opfordrer derfor til en anden formulering til fagernes læreplaner: "Undervisningen i faget styrker desuden elevernes viden om og erfaring med fagets muligheder i et studie- og karriereperspektiv." Dette mener vi vil skærpe opmærksomheden på det tilsigtede.

Vigtigheden af efteruddannelse

Karrierekompetencen er den af de fire nye kompetencer, der for mange skoler stadig er ny og ukendt. Vores erfaring fra Karrierefokus projektet på 17 gymnasiale uddannelser viser, at idet mange misforstår betydningen af ordet "karriere" (håndtering af valg og overgange i et livslangt perspektiv), er der et stort behov for at indsætte en særlig indsats overfor implementeringen af karrierelæring. Dette kan bl.a. foregå ved at tilbyde lærerne efteruddannelse i form af workshops med afklaring af begrebet og eksempler på, hvordan en skole med fordel kan arbejde med karrierelæringsaktiviteter i en progression igennem gymnasietiden. Dette kunne sikres ved at øremærke efteruddannelsesmidler til karrierekompetencer, der vil give bedre muligheder for at få sat målsætningerne i spil, helt konkret og mere gennemført.

I *Karrierefokus* er vi, udover vores konkrete tilføjelser, generelt begejstrede for den nye reform og glæder os til at bidrage med vores erfaringer med karrierelæring på skolerne.

For yderligere oplysning og uddybning, kontakt venligst:

Rektor Allan Kjær Andersen
Formand for styregruppen
aka@adm.oegnet.dk

Caroline Vogelius Wiener
Projektleder
28 59 76 94
caw@oegnet.dk

Høringssvar

Fra: Niels Grønbæk <gronbaek@math.ku.dk>
Sendt: 24. marts 2017 15:22
Til: Høringssvar
Cc: Charlotte Krogh Skott; Jesper Bang-Jensen; Lisbeth Fajstrup; Michael Lumholt;
 Solvejg Jørgensen; Steen Markvorsen
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Medlemmer af
 Matematikkommissionen v. Niels Grønbæk]
Vedhæftede filer: Høringssvar_læreplaner mm.pdf
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Vedhæftet høringssvar fra medlemmer af den tidligere Matematikkommissionen.

Mvh

Niels Grønbæk
 Professor, ph.d.

Københavns Universitet
 Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
 Institut for Matematiske Fag
 Center for Computerbaseret Matematikundervisning
 Universitetsparken 5
 2100 Kbh. Ø

DIR 35 32 06 88
 gronbaek@math.ku.dk
 skype: n.gronbaek

KØBENHAVNS UNIVERSITET
 DET NATUR- OG BIOVIDENSKABELIGE FAKULTET

Høringssvar

Udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

23. MARTS 2017

Undertegnede medlemmer af den tidligere *Matematikkommissionen* har følgende høringsbemærkninger til bekendtgørelse og læreplaner.

- Læreplanerne er gennemgående en særdeles god udmøntning af Matematikkommissionens anbefalinger.
- Det er meget positivt, at matematikfaget er undtaget fra bekendtgørelsens bestemmelser om samlæsning af A- og B-niveau.
- Det er afgørende, at UVM sætter pejlemærker for screening i grundforløbet, fx i form af centrale årlige prøvesæt, som stilles til rådighed for skolerne.
- For at hensigten med mindstekrav (synliggørelse af basale faglige forhold og støtte til elevers gennemførelse) tilgodeses optimalt, bør de afprøves skriftligt i alle forløb.
- Det nuværende omfang af skriftligt arbejde ('fordybelsestid') bør beholdes på alle niveauer.

UNIVERSITETSPARKEN 5
2100 KØBENHAVN Ø

TLF 35 32 07 23 / 35 33 21 27
DIR 35 32 06 88

gronbaek@math.ku.dk

REF: NG

Dette uddybes nærmere nedenstående:

Vi konstaterer med stor glæde, at læreplanerne i matematik for de gymnasiale uddannelser afspejler intentionerne i kommissionens anbefalinger. Således er den faglige dybde, samspil med andre fag, matematik på langs og på tværs, tilpasning af stofområdet samt indsigtsfuld anvendelse af digitale teknologier blevet adresseret på fortrinlig vis. En afgørende betingelse for, at disse hensigter også udmøntes i faktisk undervisning, er, at niveauerne fremtræder med klare profiler, således som Matematikkommissionen har anbefalet. Det er derfor særdeles betydningsfuldt, at matematik er blevet undtaget for bekendtgørelsens retningslinjer for samlæsning af A- og B-niveauer. Samlæsningshold ville

have betydet en forringelse for begge niveauer, og måske især for A-niveauet som studieforberedelse til de matematiktunge uddannelser. Der er to formål med grundforløbet: dels handler det om den faglige modtagelse af elever fra grundskolen, dels handler det om indplacering af eleverne i deres gymnasieforløb. Begge forhold er determinerende for, hvor udbytterigt gymnasiematematikken bliver for eleverne. Screeningen får således en helt central rolle, som UVM bør give retningslinjer for i form af årlige konkrete prøvesæt, der stilles til rådighed for skolerne. I modsat tilfælde gør man sig sårbar over for, at lokale forhold eller eksterne, kommercielt motiverede aktører sætter dagsordenen. Kun en national standard kan sikre hensigtsmæssig placering af eleverne på matematikniveau.

En af kommissionens vigtigste anbefalinger har været indførelse af mindstekrav. Hensigten med mindstekrav er at tilgodese punkter i kommissoriet, som i første omgang synes modstridende: flere elever ind, højere andel af elever med (skriftlig) karakter mindst 2 og højnelse af det faglige niveau. Der er bred enighed om, at 'mindstekrav' er et godt bud på at løse dilemmaerne. Dels er mindstekrav en meget eksplicit synliggørelse for eleverne af, hvad der kræves for at yde en acceptabel indsats, dels udtrykker de basale faglige forhold, og dels er de operationelle - dvs. de kan indgå i løbende undervisning og afprøves fyldestgørende til eksamen. Det er velkendt at eksamen er drivende for undervisningen. Den bør derfor være i overensstemmelse med målet for undervisningen. Mindstekrav handler i stor udstrækning om skriftlig matematikudøvelse, så en mundtlig afprøvning ville væsentligt svække deres betydning fagligt og derigennem også som hjælp til den del af eleverne, der med den nuværende ordning ville have klaret sig utilfredsstillende. De niveauer, hvor mindstekrav udelukkende afprøves mundtligt, bliver derfor forskelsbehandlet i negativ retning. Dette er måske tydeligst for C-niveauet på stx og hf.

Den skriftlige dimension er helt central ikke blot for mindstekrav, men generelt for tilegnelse og formidling af matematik. Det er derfor vigtigt, at det nuværende omfang af skriftligt arbejde ('for dybelsestid') ikke reduceres.

Jesper Bang-Jensen, Lisbeth Fajstrup, Niels Grønbæk, Solvejg Jørgensen, Charlotte Krog Skott, Michael Lumholt, Steen Markvorsen.

På vegne af ovenstående medlemmer af Matematikkommissionen

Niels Grønbæk
Formand for Matematikkommissionen

Høringssvar

Fra: Benjamin Guido Stubbe Teglbjærg <BeTe@niels.brock.dk>
Sendt: 24. marts 2017 15:37
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Benjamin Teglbjærg]

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

På Niels Brock HHX er matematiklærerne skuffede over at der ikke er kommet mere matematik med i de økonomiske fag - bortset fra IØ. Det er en stor opgave at løfte alle elever til B-niveau, og vi har brug for at de møder matematik i de andre fag. Vi mener at mere matematik i de øvrige fag ville styrke både forståelsen og motivationen (for at lære matematik) hos eleverne.

Derudover virker det lidt gammeldags at arbejde med sidetal i matematik, nu hvor en stor del af undervisningen foregår med interaktive materialer, videoer osv. Det må være mængden af stof som er afgørende, og ikke hvor mange sider det fylder.

Mvh
Benjamin Teglbjærg
Faggrubeleder i matematik
Niels Brock

Høringssvar

Fra: Jeanette Axelsen (VORJA - Lærer - VB - VOR) <ja@vordingborg-gym.dk>
Sendt: 25. marts 2017 06:19
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Matematik-, Fysik- og Kemilærerforeningen, LMFK]

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Matematik-, Fysik- og Kemilærerforeningen, LMFK]

Vedrørende § 1, som omhandler fordeling af undervisnings- og fordybelsestid.

De faglige foreninger for matematik-, fysik- og kemilærerne (LMFK) mener, at for at få den bedst mulige faglige dybde og kvalitet i NV-forløbet, at der for NV skal være en bekendtgørelsesfastlagt fordybelsestid.

Begrundelse:

- Dette vil sikre, at eleverne nationalt bliver bedømt på så ens et grundlag som muligt.
- Eksamen afholdes på baggrund af en portfolio, som er en skriftlig afrapportering af elevernes forsøg, feltarbejde, dataopsamling o.l.
- Hvis portfolioarbejdet skal foregå under den tildelte NV-tid uden fordybelsestid, er vi bekymrede for, at man kan nå meget lidt i forløbet, der allerede nu er reduceret i tid i forhold til gældende bekendtgørelse.
- Da NV eksamen nu er medtællende i studentereksamensbeviset forventes det, at eleverne helt naturligt har et ønske om at forberede portfolioen hjemme for at præsentere den bedst muligt. Hvis man ikke giver fordybelsestid til dette, vil det lægge en skjult arbejdsbelastning for eleverne.

Med venlig hilsen

Jeanette Marie Axelsen

Formand for LMFK

ja@vordingborg-gym.dk

Fra: Peter Ole Dallmann [pd@sctknud-gym.dk]

Sendt: 3. marts 2017 13:19

Til: Bente Hansen

Cc: Sct. Knuds Gymnasium - Tysk

Emne: Kommentarer og justeringsforslag til læreplanen for tysk fortsættersprog B- stx

Kære Bente Hansen

Tyskfaggruppen på Sct. Knuds Gymnasium har med stor interesse læst og drøftet udkastene til læreplanerne for tysk fortsættersprog på A og B-niveau. I den forbindelse ønsker vi at udtrykke vores bekymring for prøveformen på B-niveau, hvor hele den mundtlige eksamen forventes at skulle foregå på tysk. Helt konkret kan vi forestille os, at det for både eksaminator og censor kan blive vanskeligt at afdække, om en eksaminand, der har vanskeligheder ved at udtrykke sig på tysk, har kunnet læse og forstå det udleverede tysksprogede tekstmateriale. I yderste konsekvens vil det kunne betyde, at vi får vanskeligt ved at vurdere den elevgruppe, der ligger under eller lige omkring beståelsesniveauet. Vi vil derfor helt pragmatisk foreslå, at man justerer den mundtlige prøve på B-niveau, så eksaminanden skal indlede prøven med et kort referat på dansk af det udleverede tysksprogede tekstmateriale. Varigheden af dette referat kan/skal begrænses til maksimalt 5 minutter. Udover at give den tyskfagligt svagere elevgruppe mulighed for at demonstrere opnåelse af nogle af de faglige mål vil referatet på dansk også kunne afsløre små, men afgørende misforståelser i forståelsen af tekstmaterialet, som måske ellers først ville stå klart langt inde i eksaminationen.

Vi håber, at den ovenstående korte beskrivelse har givet dig en forståelse for vores bekymringer, og at det - evt. i samarbejde med de andre sprogfag - vil være muligt at justere den mundtlige prøve i retning af vores konkrete forslag.

Med venlig hilsen

på vegne af tyskfaggruppen på Sct. Knuds Gymnasium

Peter Dallmann (PD)

Lektor i matematik og tysk

Sct Knuds Gymnasium

Læssøegade 154

5230 Odense M

Tlf 63 11 56 75

Privat: 60 15 62 52

Høringssvar

Fra: Tanja Vammen Holm <TVA@eucnord.dk>
Sendt: 25. marts 2017 13:45
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Tanja Vammen Holm]

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Matematiklærerne på HHX, EUC Nord, Hjørring har følgende kommentarer til udkastet til læreplanerne i matematik på HHX

Vi støtter op om høringssvar fra Handelsgymnasiernes Matematiklærerforening vedr. elevtid (fordybelsestid) i matematik:

1. Elevtid i matematik

Det udrører os, at det fag, der er særligt fokus på, og hvor der er behov for faglig styrkelse, reduceres i elevtid / tid til faglig forberedelse. Der reduceres med 15 timer på såvel B- som A-niveau - altså 30 timer for et A-hold i fht den gældende lov. Med dette tiltag vil muligheden for styrkelse af matematikfagligheden ikke blive bedre, men ringere

Derudover har vi det forslag, at man til den mundtlige eksamen deler eksamen op, så man den første dag har stopprøve, hvor man tester de faglige mindstekrav. Kun de elever, der består de faglige mindstekrav går videre til den "egentlige" mundtlige eksamen. Dette forslag begrundes med, at det i vores optik ikke giver mening at trække en elev igennem resten af eksamen, hvis de faglige mindstekrav ikke er bestået og eleven derfor ikke vil kunne bestå. Vi mener, at man sagtens kan vurdere om en elev skal have 00 eller -3 ud fra hvordan eleven klarer opgaven med de faglige mindstekrav.

På vegne af matematiklærergruppen

Tanja Vammen Holm
 Lektor og administrerende inspektør
tva@eucnord.dk

EUC Nord, M. P. Koefoeds Vej 10, 9800 Hjørring
 Tlf. 7224 6000 - www.eucnord.dk

Har du tjekket din e-Boks?

Fra d. 1. februar 2017 begynder EUC Nord at sende digital post. I løbet af foråret 2017 vil vi være på plads med, hvilke forsendelser, der skal sendes via digital post, så hold øje med din e-Boks, hvis du er elev, kursist eller virksomhed som samarbejder med EUC Nord.

Høringssvar

Fra: Morten Olesen <Morten.Olesen@rks-gym.dk>
Sendt: 25. marts 2017 15:52
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Matematiklærerforeningen stx/hf (GL)]

Vedhæftede filer: Høring bekg §1 samt bilag.pdf; Høring bekg §5 samt fagbilag.pdf; Høring bekg § 17.pdf; Høring bekg eksamen c-niveau.pdf; Høring bekg emnetrængsel.pdf; Høring bekg mat B og opgradering.pdf; Høring bekg mindstekrav.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Vedhæftet 7 høringssvar fra matematiklærerforeningen stx/hf (GL).

 Mvh
Morten Olesen
Formand.
20677087

Vedr. § 1, som omhandler fordeling af undervisnings- og fordybelsestid.

Det fremgår af bilagets pkt. 3, at minimumstimetallene for fordybelsestid i faget matematik i lighed med en række andre fag er reduceret i forhold til nugældende bekendtgørelse. Der er dog indført krav til fordeling af fordybelsestiden, som falder i matematikfagets favør, men bekendtgørelsen kan overholdes med langt lavere timetal til fordybelse i matematik end nu.

Matematiklærerforeningen mener, at denne reduktion i vil medføre kraftige forringelser i forhold til fagets skriftlige dimension og ikke mindst i elevernes forberedelse til den skriftlige eksamen. Det skal bemærkes, at dumpeprocenterne i faget har været stigende siden sidste reform, hvor timetallet til skriftligt arbejde ligeledes blev reduceret. Hertil kommer, at det for en større andel af gymnasiets elever er blevet obligatorisk at læse matematik på B-niveau. De nytilkomne elever må, samlet set forventes at have ringere forudsætninger for faget set i forhold til den hidtidige elevgruppe.

Matematiklærerforeningen vil på det kraftigste fraråde, at den planlagte reduktion i fordybelsestid i matematik gennemføres. Foreningen anbefaler, at den nuværende minimale fordybelsestid (160 timer til A-niveau, 100 timer til B-niveau og 40 timer til C-niveau) fastholdes eller forøges.

Det skal særligt fremhæves, at det bedste middel til imødegåelse af B-niveauets høje dumpeprocenter vil være en kraftig forøgelse af fordybelsestiden.

En reduktion i fordybelsestiden er i direkte modstrid med

- Aftale mellem regeringen, S, DF, LA, R, SF og C om styrkede gymnasiale uddannelser, s. 26, hvor forligskredsen ønsker at "igangsætte en særlig indsats for at skabe et bedre matematikfag"
- Matematikkommissionens afrapportering fremhæver i en række sammenhænge nødvendigheden af en styrkelse af elevernes skriftlige arbejde med matematikfaget.
- Matematikudredningen, som (f. eks. s. 14) fremhæver, at eleverne allerede under den nugældende bekendtgørelse modtager utilstrækkelig undervisning i matematikfagets skriftlige dimension.

En reduktion i timetallet til fordybelsestid er således ikke en del af den politiske bevæggrund for gymnasireformen og vil have alvorlige konsekvenser for de kommende studenter faglige niveau i matematik.

Mvh

Morten Olesen
formand for Matematiklærerforeningen
morten@molkon.dk
20677087

Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Matematiklærerforeningen stx/hf (GL)]

Vedr. § 5, som omhandler en skriftlig screening i matematik i slutningen af grundforløbet samt læreplanens behandling af grundforløbet i matematik.

Det fremgår af *bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser s. 97* at screeningen skal "sikre, at eleverne har det faglige fundament på plads, og at screeningen kan anvendes i forbindelse med evalueringssamtalen." Screeningen skal således indgå i vejledningen af eleven i forbindelse med dennes valg af studieretning.

Matematiklærerforeningen vil tilråde, at der fastsættes en tidsramme for omfanget af undervisningen i matematik før grundforløbets matematikscreening.

Matematiklærerforeningen vil kraftigt tilråde, at screeningsopgaverne udarbejdes af ministeriet som ét centralt stillet opgavesæt. Hvis dette vurderes for vidtgående, tilråder Matematiklærerforeningen, at ministeriet hvert år udarbejder et nyt vejledende opgavesæt.

Aftale mellem regeringen, S, DF, LA, R, SF og C om styrkede gymnasiale uddannelser omtaler s. 26 screeningen som en prøve. Ordvalget screening harmonerer med den beskrevne intention om, at der i grundforløbet skal foretages en formativ evaluering af den enkelte elevs faglige kompetencer i forhold til gymnasiets matematikfaglige krav. Vi finder det afgørende, at eleverne møder gymnasiets matematikfaglighed og at deres valg træffes på grundlag af dette møde. Vi finder det ligeledes afgørende, at screeningsopgaven formuleres på grundlag af dyb faglig ekspertise.

Vi forudser, at enkelte skoler ud fra praktiske hensyn vil undervurdere den nødvendige undervisningstid til at eleverne kan opnå indsigt i gymnasiets matematikfaglighed, og i værste fald pålægge hver enkelt lærer selv at udforme et opgavesæt til screeningen. En følge heraf vil være, at eleverne ikke opnår den ønskede afklaring af deres faglige forudsætninger for matematikfaget. For at sikre denne afklaring, er det afgørende, at det faglige niveau og omfang af matematikundervisningen i grundforløbet fastsættes af ministeriet samt at screeningens opgavesæt udfærdiges af en af ministeriet nedsat opgavekommission for matematik i stx, således at screeningen får det rette sigte i forhold til såvel fagligt niveau som abstraktionsniveau.

Mvh

Morten Olesen
Formand for Matematiklærerforeningen
morten@molkon.dk
20677087

Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Matematiklærerforeningen stx/hf (GL)]

Vedr. § 17, som omhandler tilrettelæggelse af undervisningen i fag på A-niveau.

Det fremgår af Lov om de gymnasiale uddannelser § 45 samt bemærkningerne til lovforslaget, at en studentereksamen omfatter 10 prøver, hvoraf der altid aflægges prøve i studieretningsprojektet samt skriftlig dansk A.

Matematiklærerforeningen mener hertil, at studieretningsfagene skal prioriteres højere i forbindelse med prøveaflæggelse. Desuden har der hidtil været en tendens til, at den skriftlige eksamen dominerer i A-niveau-fagene. Matematiklærerforeningen ønsker derfor at sikre, at elever også prøves i den mundtlige dimension, der knytter sig til studieretningen, som eleven netop har valgt aktivt og prioriteret.

Matematiklærerforeningen tilråder derfor, at en studentereksamen altid omfatter aflæggelse af prøve i alle studieretningsfag på A-niveau, samt at der for elever med mere end ét studieretningsfag på A-niveau altid skal aflægges mindst én mundtlig og én skriftlig prøve i studieretningsfag på A-niveau.

Det fremgår af nugældende Bekendtgørelse om prøver og eksamen i de almene og studieforberedende ungdoms- og voksenuddannelser §43 stk. 2, at

[i] fag på A-niveau, der afsluttes med skriftlig og mundtlig prøve i de sammenhængende uddannelser til studentereksamen (stx), til højere handelseksamen (hhx) og til højere teknisk eksamen (htx) og i eux-forløb, aflægges mindst én prøve.

Det fremgår derimod ikke af lovforslagets bemærkninger til § 45, hvorvidt denne formulering vil bestå, hvorfor Matematiklærerforeningen reagerer nu. I lovforslagets bemærkninger til § 52 nævnes dog, at

Principperne for prøveudtrækket vil blive justeret med henblik på, at langt hovedparten af eleverne højst skal aflægge to prøver i fag på C-niveau.

Denne begrænsning af antallet af prøver i C-niveauafg vil *de facto* betyde en stigning i antallet af prøver på højere niveau, herunder A-niveau-fag, men Matematiklærerforeningens forslag vil accentuere vigtigheden af studieretningsfagene i forbindelse med prøveaflæggelse, den skriftlige såvel som mundtlige dimension.

Mvh

Morten Olesen
formand for Matematiklærerforeningen
morten@molkon.dk
20677087

Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Matematiklærerforeningen stx/hf (GL)]

Vedr. læreplan i matematik stx C-niveau, afsnit 4.2, som omhandler prøveformer.

I forbindelse med præsentation af foreløbige læreplaner på FIP-møderne blev muligheden for en skriftlig prøve drøftet og kraftigt anbefalet.

I bekendtgørelsesudkastet afsættes i lighed med tidligere bekendtgørelser fordybelsestid til dette C-niveaufag. Det er helt naturligt i matematikfaget at arbejde med fagets skriftlige dimension, ikke mindst set i relation til fagets anvendelighed. Matematiklærerforeningen finder det naturligt, at eleverne får mulighed give prøve i de færdigheder, de har opnået i fagets skriftlige dimension.

Matematiklærerforeningen opfordrer til, at der indføres skriftlig eksamen på matematik stx C-niveau.

En af ambitionerne bag Aftale mellem regeringen, S, DF, LA, R, SF og C om styrkede gymnasiale uddannelser er, at elevernes matematiske færdigheder skal styrkes gennem hele uddannelsessystemet. Det er vores holdning, at dette bl.a. opnås ved det indførelsen af en skriftlig eksamen, bl.a. fordi denne eksamensform giver et kraftigt styringsredskab i forhold til sikringen af det faglige niveau.

Matematikkommissionens afrapportering fremhæver behovet for at indføre faglige mindstekrav og for at tilbyde test af disse. Faglige mindstekrav lader sig kun yderst vanskeligt teste ved en mundtlig eksamen alene, men vil falde helt naturligt at teste i forbindelse med en skriftlig eksamen, ikke mindst, hvis den etableres efter den danske model med en delprøve med begrænsede hjælpemidler og en delprøve med alle hjælpemidler.

Mvh

Morten Olesen
formand for Matematiklærerforeningen
morten@molkon.dk
20677087

Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Matematiklærerforeningen stx/hf (GL)]

Vedr. læreplan i matematik stx og hf, B- og C-niveau, afsnit 2.2, som omhandler det faglige indhold af kernestof.

Omfanget af kernestof fremstår meget omfattende, idet der indføres en række nye emner og lægges fokus på tidskrævende undervisningsformer.

Matematiklærerforeningen anbefaler, at lærerplansgrupperne foretager endnu en bearbejdning af læreplanerne under hensyntagen til anbefalingerne i nedenstående bilag.

Af læreplanerne fremgår ikke en klar beskrivelse af dybde og abstraktionsniveau for de enkelte emner, hvilket vanskeliggør en retvisende vurdering af mængden af emner i forhold til den afsatte undervisningstid.

Mvh

Morten Olesen
formand for Matematiklærerforeningen
morten@molkon.dk
20677087

Bilag til læreplansgrupperne

B-niveauet, stx.

I forhold til gældende læreplaner er emnet integralregning, trigonometri og chi-i-anden test skrevet ud af høringsforslaget. En del af trigonometrien er dækket af det nye emne om vektorer i planen, chi-2-testen erstattes af binomialfordelingen, så det eneste emne, der er flyttet hen til 3.g, er integralregning. I det nye B-niveau er der krav om, at annuitetslån og opsparing også skal behandles. Herudover kan vi se, at differentialregningen er opgraderet ved f.eks. at indeholde differentiation af produkt og sammensatte funktioner. Vi er bekendt med, at omfanget af det valgfrie stof er reduceret væsentligt, idet man i høringsudkastet eksempelvis har valgt ikke at angive en belastning. Dette kan til en vis grad kan forklare, at omfanget af kernestoffet i læreplansforslaget virker stort. Ligeledes kan det ikke ses i læreplansforslaget, hvor dybt man forestiller sig at de forskellige emner skal behandles, hvilket er af afgørende betydning, når man skal vurdere deres omfang. Det bemærkes, at forligsparterne rent didaktisk i den kommende reform har et ønske om at fokusere bl.a. på innovation, undersøgelsesbaseret undervisning og modellering. Erfaringsmæssigt er disse undervisningsmetoder tidskrævende.

Alt i alt efterlader det en bekymring om at pensum er for voldsomt. Der kan være en fare for at tidspresset bliver for stort, hvorved lærerne enten kan føle sig tvunget til ikke at lære eleverne emner dybt nok og/eller, at de tidskrævende mere "moderne" undervisningsmetoder bliver trængt i baggrund til fordel for klassisk tavleundervisning, samt at undervisningen og den tilhørende læring bliver instrumentel og specifikt rettet mod den skriftlige eksamen, fremfor at være ræsonnementsbaseret og problemløsende.

Historisk set har B-niveauet i matematik været præget af dårlige resultater. En del lærere påpeger, at det allerede nu er svært at nå pensum, specielt i klasser med ringe interesse og evner inden for matematik. For at B-niveauet skal lykkes bedre nu, er det af afgørende betydning, at der er tid nok til at udvikle elevernes matematikkompetencer og faglige niveau inden for de forskellige emner.

C-niveauet, stx

I det kommende gymnasium er der en risiko for, at en stor del af de elever der vælger C-niveau i matematik, vil være kendetegnet ved svageste forudsætninger og ringe motivation. Derfor er det særligt vigtigt at der på dette niveau er tid nok til at arbejde dybere med færre emner.

C-niveauet, hf

Der er kommet en række nye emner ind på C-niveauet bl.a. kombinatorik, grundlæggende sandsynlighedsregning, residualplot, funktionsbegreb, monotoniforhold og lokale ekstrema samt kendskab til logaritmer og polynomier. Det bemærkes at der på hf-C også er en skriftlig eksamen, som skal honoreres og som kræver meget undervisningstid.

B-niveauet, hf

En række nye emner bl.a. opsparing- og gældsannuitet, punktmængder i planen, usikkerhedsberegninger og residualplot i forbindelse med regression, kombinatorik og binomialfordeling, stykvise funktioner, grafisk håndtering af trigonometriske funktioner, differentiation af produkt og sammensatte funktioner. Udover de nye emner bemærkes det, at der også på hf-B skal bearbejdes et centralt stillet forberedelsesmateriale til den skriftlige eksamen. Dette er en tidskrævende udfordring, som bidrager til vores bekymring om at omfanget er for stort i den nye læreplan.

En stor del af eleverne på hf har historisk set store udfordringer med matematik, og det er også her centralt at der afsættes tid nok til at undervisning i hvert enkelt emne.

Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Matematiklærerforeningen stx/hf (GL)]

Vedr. læreplaner i matematik stx/hf på B-niveau afsnit 2.2 om kernestof.

Ved sammenligning af læreplanerne til matematik B - toårigt hf og matematik B – stx fremstår en række væsentlige forskelligheder. På det toårige hf indeholder læreplanen bl.a. emner som klassisk trigonometri samt analytisk geometri, mens læreplanen på stx i stedet indeholder vektorer i to dimensioner. Disse forskelle vil være problematiske for de hf-elever, som ønsker at opgradere deres B-niveau til et A-niveau.

Matematiklærerforeningen vil tilråde, at læreplanerne for de to B-niveauer harmoniseres, således at elever der skal opgradere til A-niveau fra hhv. hf B og stx B ligestilles.

For undervisningen på hf-løftehold vil det være nødvendigt at indføre grundlæggende vektorregning så kernestoffet bliver dækket. Dette vil kræve ekstra undervisningstid af et større omfang og vi frygter derfor, at elever på disse hold bliver stillet dårligere end elever på hold, som har stx-B som baggrund. Det vil være et svært at nå den samme faglige fordybelse og eleverne vil ikke i samme grad kunne opfylde de faglige mål.

Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at elever med matematik B-niveau fra det toårige hf typisk ikke vil have mulighed for at anvende den individuelle 80 timers pulje til at løse denne problematik, da eleverne ofte først opgraderer til A-niveau efter de har afsluttet deres hf-eksamen.

Mvh

Morten Olesen
Formand for Matematiklærerforeningen
morten@molkon.dk
20677087

Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Matematiklærerforeningen stx/hf (GL)]

Vedr. læreplaner i matematik stx/hf og på alle niveauer.

Det fremgår af afsnit 2.1 Faglige mål og afsnit 2.2 Kerne stof, at der opereres med et nyt begreb "mindstekrav" i matematik. Begrebet tillægges stor betydning i forhold til de faglige mål, men defineres alene i overordnede termer, som kan tolkes meget bredt.

Matematiklærerforeningen opfordrer til, at de omtalte mindstekrav præciseres i læreplanen og gives en omfattende beskrivelse i undervisningsvejledningerne i forhold til de enkelte niveauers krav samt for de enkeltstående faglige emner, hvor dette er muligt.

Begrebet "mindstekrav" er som nævnt nyt og tillægges stor vægt i Matematikkommissionens af rapportering. Der har bl.a. ved udarbejdelse af den årlige evalueringsrapport for skriftlig eksamen i matematik stx/hf været forsøg på at identificere minimumskompetencer. Dette har vist sig meget vanskeligt, og det er derfor af væsentlig betydning, at disse "mindstekrav" defineres meget klart.

Mvh

Morten Olesen
formand for Matematiklærerforeningen
morten@molkon.dk
20677087

Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Matematiklærerforeningen stx/hf (GL)]

Vedr. læreplaner i matematik på STX og HF

Matematiklærerforeningen har efter gennemlæsning af læreplanerne i matematik for STX og HF en række kommentarer og mindre ændringsforslag til teksten:

stx A:

Differentiation af omvendt funktion foreslås fjernet.

Vi mener ikke, at denne formel bidrager med centralt nyt matematik, hvorfor den foreslås fjernet fra kernestoffet.

Logistisk vækst

Det bør eksplicit fremgå, at logistisk vækst skal behandles under emnet differentialligninger.

Hypotesetest

Der er uklart, om der skal foretages hypotesetest i både binomial- og normalfordeling.

Hypotesetest i normalfordelingen er på gymnasialt niveau ækvivalent med at bestemme konfidensintervaller i normalfordelingen. Derfor bør der kun stilles krav om binomialtest, så teksten foreslås ændret til "*binomialfordeling og normalfordeling, konfidensintervaller, hypotesetest i binomialfordelingen*".

stx, hf B, A:

Numerisk værdi:

Teksten "Numerisk værdi" bør være *tilnærmet værdi*. Det er i læreplansforslaget uklart, og denne præcisering er derfor nødvendig

Absolut værdi

Eleverne bør kende begrebet absolut værdi, og det bør derfor tilføjes til "*ligningsløsning med algebraiske og grafiske metoder samt numeriske metoder med brug af matematiske værktøjsprogrammer, tilnærmet og eksakt værdi samt absolut værdi*"

stx, hf C, B, A:

Ligefrem og omvendt proportionalitet bør nævnes eksplicit i kernestof.

HF B:

I funktionsafsnittet under punkt 2.2 *kernestof og mindstekrav* nævnes lineære funktioner ikke eksplicit (men er selvfølgelig indeholdt i polynomier). Lineære funktioner bør eksplicit nævnes på samme måde som i læreplanerne for stx.

Tilsvarende bør det konkretiseres, at de plangeometriske punktmængder er linjer og cirkler. Formuleringen foreslås ændres til "analytisk beskrivelse af *linjer og cirkler*, opstilling og løsning plangeometriske problemer, herunder vinkel, skæring og afstand"

Matematikhistorisk emne

Under supplerende stof er formuleringen med matematikhistorisk emne ikke ens på hf B og hf C. Det foreslås, at teksten i hf C læreplanen ændres til "*matematikhistoriske perspektiver på udvalgte emner*".

'Generelt:

3.1 Didaktiske principper

Afsnittet foreslås væsentlig redigeret, både i forhold til korrekturlæsning og detaljeringsgrad, idet en sproglig forenkling vil være formålstjenlig.

Mvh

Morten Olesen
formand for Matematiklærerforeningen
morten@molkon.dk
20677087

Høringssvar

Fra: Ib Michelsen <IMI@Skivegym.dk>
Sendt: 25. marts 2017 16:58
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Ib Michelsen]
Vedhæftede filer: hoeringsSvar.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Hermed fremsendes høringssvar til stx-bekendtgørelsen (vedr. Matematik A) som vedhæftet pdf-fil.

Med venlig hilsen

Ib Michelsen
lektor

Skive Gymnasium & HF
Egerisvej 180
7800 Skive

Tlf: 9752 2466
Mobil: 4240 7586
Web: www.skivegym.dk

Høringssvar: STX - Læreplaner

Matematik A - stx, august 2017 (siderne 109-110)

Lektor Ib Michelsen, Skive Gymnasium & HF

Høringssvaret er en kommentar til 4.2. Prøveformer (Citeret efter høringssvaret.)

Vedrørende den skriftlige prøve

- I første delprøve stilles en formelsamling til rådighed.
 - Det er uheldigt, fordi det mindsker elevens motivation til at skaffe sig paratviden og overblik over sætninger og formler.
 - Det er også uheldigt, fordi det kan trivialisere opgaverne, gøre opgaverne mere rutineprægede, fjerne fokus fra elevernes argumentation.
- I anden delprøve råder eleven over et matematisk værktøjsprogram. Det betyder, at eleven arbejder med et værktøj, fx en PC, som skjult for eksamensvagter kan kommunikere med hele verden. Kommunikationen behøver ikke at foregå gennem skolens netværk (hvor det måske med stort besvær kunne opdages), men kan let arrangeres med andet netværk, telefonkort mv.
 - Hvis eksaminanden kommunikerer med andre under prøven, er det snyd, men det er snyd, som det er meget vanskeligt at opdage og dokumentere. Det gælder i matematik mere end i mange andre fag, fordi besvarelser naturligt ligner hinanden langt mere end skriftlige besvarelser i andre fag.
 - Undervisningsministeriet må have kendskab både til muligheden for at snyde, og at der faktisk eksisterer megen uopdaget snyd. Det er besynderligt, at ministeriet bevidst overlader kontrolopgaven til skoler, når disse klart melder ud, at de ikke kan løfte opgaven. Hvordan reagerede ministeriet på artiklen i Gymnasieskolen: <http://gymnasieskolen.dk/1%C3%A6rer-s%C3%A5dan-snyder-elever-til-den-skriftlige-eksamen/> (Forfatter Julian Bybeck Tosev) Samme indhold blev slået stort op i Politiken og flere andre medier og i øvrigt kommenteret af ministeren.
 - Konklusionen bør være, at den skriftlige prøve udelukkende foregår med papir og blyant (og evt. en standardiseret formelsamling i papirudgave.)
 - CAS er et glimrende hjælpemiddel til at løse mange problemer og CAS er glimrende som hjælp til at lære matematik. Men det følger ikke heraf, at CAS kan bruges til at vise, hvad eleven kan. Tværtimod!
 - Som forsvar for at benytte CAS ved eksamen anfører nogle, at eksamen bør ligne dagligdagen. Jeg kan ikke se den logiske sammenhæng og godtager ikke udsagnet.
 - Nogle hævder, at der kan stilles opgavetyper med CAS, som ikke kunne stilles uden hjælpemidler. Måske, men den viden man vil teste, kunne lige så godt testes med papir og blyant.

Vedrørende den mundtlige prøve

- Et af problemerne er, at der kun behøver at være et meget lille antal spørgsmål, fx 12.
 - Dermed er pensum reduceret fra måske 600 sider til nogle få sider for at kunne holde 12 små oplæg af maksimalt et kvarters længde.
 - Ydermere har eleven så 27-28 minutter til at repetere et foredrag, som den fornuftige elev allerede har i manuskriptform, og måske genhøre en video af det centrale i spørgsmålet.
- Et andet problem er, at eksamensspørgsmålene formuleres af eksaminator.
 - Det medfører, at sværhedsgraden af spørgsmålene og forventningerne til eksaminanden varierer fra skole til skole og fra lærer til lærer.
 - Hvad var der i vejen for, at der fra centralt hold blev stillet 100 mundtlige eksamensspørgsmål? Hvor hver elev (både første og sidste) kunne trække ethvert af disse spørgsmål. I det lange løb ville det spare både censor og eksaminator for meget arbejde.
 - Hvis der samtidigt blev givet instruks om minimumskrav og en bedømmelsesvejledning, ville det også gavne elevernes retssikkerhed.
- Et tredje problem er, at der benyttes en censor og en eksaminator, hvor begge parter kun har meget få elever at sammenligne med på samme niveau.
 - Det kunne løses ved, at man havde et censorkorps, der på samme niveau og med de samme eksamensspørgsmål bedømte fx 400 eksaminander.
 - For at få justeret censorbedømmelser kunne man også lade censorerne arbejde i par som det pt. gøres ved den skriftlige eksamen.

Der afholdes en centralt stillet skriftlig prøve og en mundtlig prøve.

Den skriftlige prøve

Grundlaget for den skriftlige prøve er et todelt centralt stillet opgavesæt, som udleveres ved prøven, og forberedelsesmaterialet, jf. pkt. 3.2. Prøvens varighed er fem timer.

Det skriftlige opgavesæt består af opgaver stillet inden for kernestoffet samt i forberedelsesmaterialet, men andre emner og problemstillinger kan inddrages, idet grundlaget så beskrives i opgaveteksten.

Prøven er todelt. Ved første delprøve må der ikke benyttes andre hjælpemidler end en centralt udmeldt formelsamling. Efter udløbet af første delprøve afleveres besvarelsen heraf.

Opgaverne til anden delprøve udarbejdes ud fra den forudsætning, at eksaminanden råder over et matematisk værktøjsprogram jf. pkt. 3.3.

Den mundtlige prøve

Grundlaget for den mundtlige prøve er en række spørgsmål formuleret af eksaminator med fokus på matematisk ræsonnement og bevisførelse.

De enkelte spørgsmål skal udformes med en overskrift, der angiver det overordnede emne for eksaminationen, og konkrete delspørgsmål samt et ukendt bilag, der perspektiverer emnet. De endelige spørgsmål uden bilag skal offentliggøres i god tid inden prøven og skal tilsammen i al væsentlighed dække de faglige mål, kernestof og supplerende stof.

Spørgsmålene og en fortegnelse over undervisningsforløb, herunder større produkter, samt de ukendte bilag sendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Der gives ca. 30 minutters forberedelsestid.

Første del af prøven består af eksaminandens præsentation af sit svar på det udtrukne spørgsmål suppleret med uddybende spørgsmål. Anden del former sig som en samtale med udgangspunkt i det ukendte bilag og det overordnede emne.

Høringssvar

Fra: Lea Qvottrup Larsen <ll@fredericia-gym.dk>
Sendt: 26. marts 2017 07:23
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Lea Qvottrup Larsen

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Jeg har to ting:

Det burde i det mindste være tilladt at parre spørgsmålene til de to delprøver (som vi kan i fysik - så kan matematikerne vel også finde ud af det :-))

Begrundelsen er, at det for nogle elever ikke ville være rart f.ex. at trække sandsynlighedsregning i begge delprøver.

Det andet er, jeg blev opmærksom på at matematikere kan finde på at lave regression uden at se på grafen. Det er helt utilstedeligt set fra en fysikers synspunkt. At betragte grafen og eventuelle tendenser derpå burde have lige så stor vægt som residualbetragtninger.

Vh.
LEA

Lea Qvottrup Larsen
Lektor (Fysik, Matematik)
Fredericia Gymnasium
lea@qvottrup.dk

Høringssvar

Fra: Rasmus Gottschalck <rasmus.gottschalck@skolekom.dk>
Sendt: 26. marts 2017 13:45
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Rasmus Gottschalck] [Klas. for.

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Høringssvar til de nye læreplaner i græsk, latin og oldtidskundskab

- Klassikerforeningen har helt overordnet meget stor ros til de nye læreplaner for græsk, latin, oldtidskundskab og almen sprogforståelse. Læreplanerne i græsk, latin og oldtidskundskab fremstår langt mere kongruente end tidligere, sådan at det, der altid har været ens, nu også er beskrevet ens. Alle læreplaner rummer en god og rigtig fornyelse af fagene, men samtidig med respekt for fagenes tradition. De fire nye kompetencer, de innovative, de digitale, de globale kompetencer samt karrierekompetencer, er indskrevet i læreplanerne på en måde, der fremstår afbalanceret og velovervejet, men samtidig med en fornyelse, der giver god mening ift. fagene.

Det nye fokus på perspektivering på alle niveauer i græsk og latin er en rigtig og væsentlig opdatering af fagene, der dels giver et øget fokus på teksternes kulturelle og litterære kontekst samt inviterer til samarbejde med andre fag – både i tværfaglige samarbejder og i f.eks. Studieretningsprojektet.

- Klassikerforeningen hilser forenklingen af læreplanernes afsnit om tilrettelæggelse og arbejdsformer velkommen, da det giver den enkelte lærer et råderum i både planlægning og gennemførelse af undervisningen.

Afsnit 3.3 om IT er blevet markant forbedret ift. den tidligere læreplan, og det samme gælder afsnittet om løbende evaluering og det øgede fokus på fremadrettet evaluering og elevens refleksion over egen læreproces.

Klassikerforeningen ser det som en meget klar forbedring, at alle prøver nu har en times forberedelsestid og en halv timens eksamination.

Der er enkelte formuleringer, der bør gøres tydeligere.

Latin A:

- I afsnit 3.1: Det er godt, at der i læreplanen stilles krav om seks temaer, men formuleringen "Mindst ét tema vælges fra den latinske tradition efter antikken" kan tolkes sådan, at ét tema udelukkende skal indeholde latinske tekster fra den efterantikke, latinske tradition, hvilket modsiges af den efterfølgende formulering "Inden for hvert tema læses en eller flere latinske originaltekster fra kerneperioden statisk

og uddybes med antikke tekster læst kursorisk og i oversættelse. Temaet perspektiveres med en eller flere efterantikke tekster." Hvis meningen er, at mindst ét tema skal indeholde tekster fra den efterantikke tradition, burde man skrive "Mindst ét tema skal indeholde latinsk tekst fra den efterantikke tradition" eller noget tilsvarende.

Latin B:

- I afsnit 2.1. står der "europæisk kultur", hvor der i læreplanen for latin A står "senere kultur". Det vil være bedre, hvis der også står "senere kultur" i læreplanen for latin B, da det giver mulighed for en bredere perspektivering både i undervisningen og til eksamen – det vil desuden passe bedre til formuleringen i 1.1: "Latin åbner derfor for et førstehåndskendskab til antikken og dens efterliv såvel europæisk som globalt".

Klassikerforeningen ser det som en forbedring, at beskrivelsen af prøverne og bedømmelseskriterierne er blevet stærkt forenklet i forhold til tidligere læreplaner, men foreningen har følgende forslag til ændrede formuleringer i prøveafsnittene i græsk og latin:

Bedømmelseskriterierne fra den mundtlige prøve i Latin A er gode, enkle og operationelle for lærerne, og de kunne derfor med fordel overføres også til Latin B og Latin C. Det samme gælder ift. den mundtlige prøve i græsk A – her kan bedømmelseskriterierne i tilpasset form også overføres til græsk C.

Desuden foreslår Klassikerforeningen, at det i beskrivelsen af den mundtlige eksamen i græsk og latin på alle niveauer præciseres, at eksaminanden ikke må læse op af en nedskreven oversættelse.

I læreplanen til Latin C står der under beskrivelsen af afsnit 4.2, at der "eksamineres i en ukendt, antik ekstemporaltekst". Ordet "ukendt" bør vel slettes, da det jo ligger i "ekstemporaltekst", at den ikke skal være kendt af eleven.

Klassikerforeningen har undret sig over, at man i beskrivelsen af Latin A og Latin B bruger betegnelsen "kontekst", mens man i beskrivelsen af Latin C bruger betegnelsen "sammenhæng".

Klassikerforeningen vil derfor gerne spørge, om de to betegnelser er brugt synonymt eller om der er betydningsforskel.

Almen sprogforståelse:

Klassikerforeningen vil af flere grunde gerne rose forligspartierne for læreplanen i almen sprogforståelse: Der lægges nu større vægt på sammenhængen i forløbet, den medtællende karakter vil understrege vigtigheden af forløbet, og de mindst 20 obligatoriske latintimer vil sikre, at eleverne får en sprogligt-kulturel forståelse for sammenhængen mellem sprogene i den vestlige verden, herunder dansk. Det er desuden en god idé at prøven i almen sprogforståelse fortsat er intern, da det giver rum for fleksibilitet i undervisningen og mulighed for at tage hensyn til alle elevtyper. Dermed opfyldes også nemmere en vigtig hensigt med forløbet, nemlig at få eleverne til at interessere sig for sprog.

Venlig hilsen

Rasmus Gottschalck

Høringssvar

Fra: Zita Bilgrav Jakobsen (ZJ | UDC) <ZJ@randershfvuc.dk>
Sendt: 26. marts 2017 18:10
Til: Høringssvar, Bente Hansen
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner (Zita Jakobsen)
Vedhæftede filer: Skriftlighed i tyskfaget.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH; Sendt til FK

Kære Styrelse og fagkonsulent.

Vedhæftet er mit høringssvar, der vedrører gymnasiebekendtgørelsen og læreplanen for tysk.

Med venlig hilsen
Zita Jakobsen
Randers HF & VUC
Faggruppeformand for tysk

Høringssvar vedrørende rammerne for tysk i den forestående gymnasiereform.

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet og fagkonsulent i tysk Bente Hansen

Som tysklærer er jeg særdeles bekymret for de konsekvenser, som den forestående reform kan få for vores fag. Helt konkret drejer det sig om den skriftlige dimension i faget.

Såvel på C- som på B-niveau er der i udkastene til bekendtgørelsen tilsyneladende ikke tildelt fordybelsestid til tysk, når det optræder som valgfag. Dette er et meget stort indgreb i rammerne for faget. (I dag har vi lokalt henholdsvis 25 og 30 kursisttimer til C- og B-niveau.) Den manglende fordybelsestid gør det i min vurdering meget svært - hvis ikke umuligt - at honorere kravene i de nye læreplaner.

For det første er arbejdet med udtrykskompetencen i skriftligt tysk skrevet ind som et fagligt mål. For det andet indgår det skriftlige arbejde som træning af en central kompetence i tysk. For det tredje skal elevernes skriftlige kompetence evalueres løbende. Foruden procesevaluering skal slutprodukter evalueres, og det skal ske på forskellige måder (Se uddrag fra læreplanerne i bilag 1).

Helt konkret rejser diskrepansen mellem den manglende fordybelsestid og læreplanens krav to essentielle spørgsmål:

- Hvordan sikres det, at eleverne lever op til det faglige mål om at udtrykke sig forståeligt og skriftligt sammenhængende på tysk, hvis der ikke er knyttet fordybelsestid til tysk som valgfag?
- Hvordan foretages den løbende evaluering af skriftlige produkter, hvis der ikke tildeles fordybelsestid?

Særligt evalueringsdelen bliver meget svær at løfte uden fordybelsestid. Hvis der ikke er krav om afleveringer til eleverne og dermed heller ikke mulighed for lærerens individuelle feedback og feedforward, så er muligheden for at give en kvalificeret og løftende vejledning meget begrænset. Hermed er også elevens mulighed for at udvikle sig fagligt stærkt begrænset, og i sidste ende kan det være meget vanskeligt for den enkelte elev at leve op til det faglige mål.

Med denne henvendelse håber jeg at skabe opmærksomhed om problematikken. I særdeleshed håber jeg, at det kan give anledning til et krav om tildeling af fordybelsestid til tysk som valgfag. Dette er den ideelle løsning, da den giver de mest optimale læringsbetingelser, og den sikrer en god faglig progression og udvikling for den enkelte elev. Hvis fordybelsestiden ikke kan komme i spil, vil jeg plædere for, at der konkret åbnes for, at den individuelle timepulje må tages i brug, så eleverne faktisk får en reel mulighed for at arbejde ordentligt med den faglige målsætning om skriftlig udtrykskompetence.

Hvis dette skulle vise sig at være umuligt, vil jeg foreslå, at kravene i læreplanen revurderes med henblik på, at det i praksis bliver muligt at leve op til dem. Den løsning er naturligvis mindre god, da den går på kompromis med fagligheden. Såfremt disse løsninger ikke kan gennemføres, vil jeg opfordre til, at vejledningen til læreplanerne meget udførligt giver henvisninger til, hvorledes kravene i læreplanen kan udføres i praksis. Dette gælder i særdeleshed evalueringskravene, der i sidste ende bringer kursisterne i stand til at honorere det faglige mål.

For god ordens skyld vil jeg tilføje, at B-niveauet lokalt på min arbejdsplads ikke rammes, da faget her indgår i en fagpakke, hvorfor der så skal tildeles fordybelsestid. Dog er jeg usikker på, om eventuelle enkeltfagskursister kunne komme i klemme her, hvorfor jeg har taget det med. Desuden kunne problematikken være gældende i andre gymnasiale uddannelser, end den jeg er mest bekendt med, nemlig HF.

Jeg - og andre interessenter på området - ser frem til, at svarene på de to stillede spørgsmål bliver at finde i de endelige styredokumenter, og jeg indgår meget gerne i en dialog herom.

Med venlig hilsen
Zita Jakobsen
Faggruppeformand i tysk
Randers HF & VUC
zj@randershfvuc.dk
Tlf.: 22 74 03 23.

Bilag 1:

Her følger de relevante uddrag fra læreplanen for hhv. tysk på C- og B-niveau, som de foreligger i udkast:

Under 2.1 **faglige mål** står der for C-niveaus vedkommende, at eleverne skal kunne *"udtrykke sig forståeligt og sammenhængende på skriftligt tysk med et basalt ordforråd og i relation til de studerede tekster og emner"*. På B-niveau skal eleverne kunne *"udtrykke sig klart forståeligt og sammenhængende på skriftligt tysk med et varieret ordforråd og med sikkerhed i den centrale ortografi, morfologi og syntaks"*.

Under 3.2 **arbejdsformer** hedder det endvidere på C-niveau, at *"Det skriftlige arbejde indgår som træning af en central kompetence i tysk, da det styrker elevernes formidlingsevne og sproglige sikkerhed. Samtidig opøves eleverne i at formidle et stof i struktureret form."* På B-niveau er der en lignende formulering: *"Det skriftlige arbejde indgår som træning af en central kompetence i tyskfaget, da det styrker elevernes formidlingsevne og sansen for sproglig korrekthed og præcision. Samtidig opøves eleverne i at formidle et stof i struktureret form."*

Under 4.1 **løbende evaluering** har den skriftlige dimension i faget ligeledes en betydningsfuld plads:

"De faglige mål er grundlaget for den løbende evaluering af elevernes faglige standpunkt. Elevernes mundtlige og skriftlige kompetencer samt deres viden, kundskaber og færdigheder i relation til kulturelle og samfundsmæssige forhold evalueres løbende. Screening, test og individuel vejledning undervejs i forløbet skal give eleverne viden om deres standpunkt i forhold til fagets mål og styrke deres progression i faget. I evalueringen af elevernes skriftlige arbejde veksles mellem forskellige former for evaluering af det færdige produkt og en procesorienteret evaluering."

På B-niveau hedder det: *"De faglige mål er grundlaget for den løbende evaluering af elevernes mundtlige og skriftlige standpunkt. Elevernes mundtlige og skriftlige kompetencer samt deres viden, kundskaber og færdigheder i relation til kulturelle, historiske og samfundsmæssige forhold evalueres løbende. Screening, test og individuel vejledning undervejs i forløbet skal give eleverne viden om deres standpunkt i forhold til fagets mål og styrke deres progression i faget. I evalueringen af elevernes skriftlige arbejde veksles mellem forskellige former for evaluering af det færdige produkt og en procesorienteret evaluering."*

Høringssvar

Fra: Kim Lysholm Olsen (KILO - underviser-Hillerød Handelsgymnasium - TM - KN)
<kilo@knord.dk>
Sendt: 26. marts 2017 20:44
Til: Høringssvar
Cc: rus@uv.khs.dk
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner, indsigelse, tysk, hhx, Kim Lysholm Olsen, næstformand, Handelsskolernes Tysklærerforening
Vedhæftede filer: indsigelse, tysk, hhx.docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Vedr.: Indsigelse:

Bestyrelsen i Handelsskolernes Tysklærerforening har modtaget vedhæftede skrivelse. Bestyrelsen er enig i de synspunkter, som kommer til udtryk i skrivelsen, hvorfor Handelsskolernes Tysklærerforenings bestyrelse indgiver nærværende indsigelse. Se venligst det vedhæftede dokument.

På bestyrelsens vegne

Kim Lysholm Olsen

Næstformand, Handelsskolernes Tysklærerforening

På vegne af tyskfaggruppen på Køge Handelsgymnasium vil jeg gerne give foreningen vores syn på de foreslåede ændringer i særligt tysk B-niveau.

Ifølge Gl. skal jeg rette henvendelse til den faglige forening, så jeg håber, at du er den rette.

Vores anke går primært på den ændrede eksamensform. Vores argument for at bevare 24-timers-prøven er primært pædagogiske hensyn. F.eks. tænker vi, at det er mere hensigtsmæssigt for eleverne, at de har god tid til at forberede en faglig formidling af et givent emne, da det er et fremmedsprog, der er vanskeligt for dem at lære at beherske. Erfaringsmæssigt giver ekstemporalteksten vanskeligheder pga. kort forberedelsestid. Det er vores erfaring, at det er deres egen på forhånd forberedte præsentation, de er mest trygge ved og som bærer dem igennem med en rimelig karakter. Det fungerer fint, som det er nu, så hvorfor lave det om?

Vi mener desuden, at det kan blive vanskeligt at finde tekstmateriale af det relativt korte omfang, der lægges op til for begynder A, fortsætter B/A, der på tilfredsstillende vis kan dække de gennemgåede emner og faglige mål. Vi frygter, at eleven kan have svært ved at holde en samtale i gang, når forberedelsen er så kort og med så relativt lidt tekst, som de kan binde et oplæg op på.

Vi oplever at den nuværende eksamensform tilgodeser elevernes meget forskellige faglige niveauer og giver tryghed i eksaminationen.

Vi er bevidste om, at den nye prøveform muligvis afspejler elevernes reelle niveau bedre, men den gamle prøveform er mere pædagogisk og tryghedsskabende for eleverne. Vi frygter en højere dumpeprocent med den foreslåede ændring. Vi synes, at det skal overvejes om det er gavnligt og hensigtsmæssigt for alle.

Vi håber, at vores bekymringer vil blive taget op til overvejelse, og at du vil melde tilbage, såfremt mailen ikke er sendt til rette vedkommende.

På vegne af tyskfaggruppen på Køge Handelsgymnasium

Og

Med venlig hilsen

Rune E. H. Smidt

Adjunkt samtidshistorie & tysk, brobygningskoordinator HHx, faggruppeleder i tysk.

Køge Handelsgymnasium

E-mail: rus@uv.khs.dk

Høringssvar

Fra: Jimmy Otto Hass (JIOH - Lektor - NV - ZBC) <jioh@zbc.dk>
Sendt: 26. marts 2017 20:48
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Jimmy Hass

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Hermed følger bemærkninger til udkast til lærerplaner i hhx faget afsætning niveau A og B.

For begge niveauer gælder, at det præciseres i afsnit 1.2 Formål, at eleverne skal arbejde innovativt uden denne kompetence i øvrigt inddrages yderligere i lærerplanerne.

De 2.1. faglige mål er identiske for begge niveauer, til trods for forskelle i 2.2. kernestof.

Væsentligheden af globalisering fremgår flere steder og næsten identisk i begge lærerplaner, hvorfor vi afslutningsvis finder det problematisk, at det er fravalgt som kernestof på Afsætning B: Jf. for nuværende gældende: internationalisering: interne forhold og markedsudvælgelse.

Dette vil give en meget subjektiv vurdering af hvorvidt eleverne lever op til målene. Ligesom det er problematisk helt at udelade internationalisering, da ingen kan drive en virksomhed uden hensyntagen til det internationale. Evalueringsformen for afsætning B indeholder ligesom afsætning A også en skriftlig dimension, selv om der ikke indgår fordybelsestid i faget.

Kommentar til markedskommunikation:

Omfanget af fagets kernestof er vokset betragteligt, hvilke ikke efterlader mulighed for at fokusere på den kreative del, som der ellers også lægges op til i læreplanen. Ligeledes må de faglige mål ses som skærpet, ikke bare fordi der er fokus på kompetencerne, men den måde det er formuleret på efterlader et indtryk af at eleverne skal kunne væsentligt mere end i den gamle læreplan. Disse ændringer hænger ikke samme med det uændrede timetal i faget. Med hensyn til evalueringen er der her ligesom i Afsætning B indlagt en skiftlig dimension uden der er fordybelsestid i faget.

Med venlig hilsen
Afsætningsgruppen ZBC Næstved

Jimmy Otto Hass

Lektor

Handelsskolevej 3
4700 Næstved
Danmark

Tlf: 5578 8888

www.zbc.dk

Lyst til at lære

Høringssvar

Fra: Ditte Falbe-Hansen (DIHA - underviser/studievejleder - VI - AK) <diha@aabk.dk>
Sendt: 26. marts 2017 20:55
Til: Høringssvar
Emne: Høring – hhx AP Barbara Kjær Hansen og Ditte Falbe-Hansen
Vedhæftede filer: Høring HHX AP.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Vi har netop deltaget i det nyligt afholdte FIP-kursus for Almen Sprogforståelse i HHX, som bl.a. indeholdt en gennemgang af det nye fagbilag med efterfølgende diskussion og netværkssamarbejde.

- ☐ Der er mange spændende aspekter i det nye fagbilag. Det er bl.a. positivt, at alle de involverede fremmedsprog indgår i AP-forløbet generelt, hvor der arbejdes med elevernes sproglige *bevidsthed* og *analysefærdighed*. Det er jo en fælles sproglig forståelse, der arbejdes med, og alle sprogfag kan spejle sig i disse dele af læreplanen, også selv om eleverne har forskellige grader af kompetence i forskellige fag.

Under diskussionen oplevede vi imidlertid en uhensigtsmæssig formulering ift. forholdet mellem sproglig *udtryksfærdighed* og de kompetencer, der angår særligt 2. fremmedsprog. Det giver god mening, at eleverne skal vise deres forståelse for sproglig udtryksfærdighed for at kunne kommunikere effektivt og bevidst, men dette forudsætter en vis rutine i sproget, som eleverne som udgangspunkt har i *dansk* og helt overordnet set også i *engelsk*. Dette er dog ikke nødvendigvis tilfældet i andet fremmedsprog!

- Vi ønsker derfor at gøre opmærksom på, at der kan opstå udfordringer med dette aspekt af læreplanen -
- ☐ og særligt på de skoler, som vælger først at lade undervisningen i andet fremmedsprog begynde efter afslutningen af grundforløbet.

Ligeledes kan der være problemer med 2. fremmedsprog ift. den interne prøve.

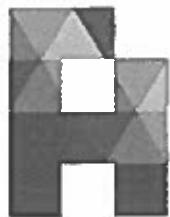
I fagbilagets beskrivelse af den interne prøve fremgår det bl.a., at "*Eleverne prøves individuelt i deres sproglige bevidsthed, sproglige analysefærdighed og udtryksfærdighed på dansk og på relevante fremmedsprog*". Vi læser det på den måde, at elevernes udtryksfærdighed også skal testes i 2. fremmedsprog, hvilket giver mindre mening.

Vi mener derfor, at det bør formuleres tydeligt, hvad 2. fremmedsprogs rolle består i i Almen Sprogforståelse. Desuden vil vi gerne have præciseret, hvordan de tre sprog kan indgå med lige meget vægt og fokus, når nu de alle tre afgiver det samme antal lektioner til Almen Sprogforståelse

Med venlig hilsen

Ditte Falbe-Hansen
underviser/studievejleder
Direkte 8936 3461
Mobil
E-mail diha@aabbc.dk

Viemosevej 1
8260 Viby J
www.aabbc.dk

Aarhus
Handelsgymnasium
Aarhus Business College

Høringssvar

Fra: Anne Macholm <Anne.Macholm@roskilde-gym.dk>
Sendt: 26. marts 2017 22:53
Til: Høringssvar
Emne: Ang. Musik

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Kære rette vedkommende,

Det kan være at det er pedanteri, men hvis man tager læreplanens ord for pålydende, kan det være problematisk med rækkefølgeangivelse ved mundtlig eksamen på både C-, B- og A-niveau. Jeg tænker her på at der fx på A står:

"Den mundtlige prøve er todelt og har en samlet varighed af ca. 40 minutter pr. eksaminand. **Den første del** af prøven er en prøve i musikudøvelse og har en varighed på ca. 10 minutter pr. eksaminand. musikalske færdigheder med henblik på ensemblefremførelse og solopræstation. **Den anden del** af prøven er en individuel prøve i musikkundskab." (mine markeringer)

Behøver det at være: "den første del"? Man kan jo sagtens forestille sig at enkelte om formiddagen kommer op i musikkundskab først og så bruger lærernes frokostpause til at gøre klar til sammenspil og solofremførelse og "den første del" bliver dermed "den anden del".... Kan man erstatte "den første del" med et andet udtryk? ("Den ene del" bliver måske lidt tungt, men er neutralt, men det kan også omformuleres).

Bh
 Anne Macholm

Høringssvar

Fra: Merete Wendler <mw@aurehoej-gym.dk>
Sendt: 26. marts 2017 22:57
Til: Høringssvar
Emne: Høringssvar musik
Vedhæftede filer: Høringssvar 2017 fra Aurehøj.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Vedhæftet høringssvar på udkastet til ny læreplan for musik på stx. Svaret er fra musikgruppen på Aurehøj Gymnasium.

Mvh. Merete Wendler.

Punkt 2.4 Omfang

Tekstmaterialets omfang på A-niveau bør nedsættes til 200-300 sider, så det er overkommeligt for lærer og elever at gennemgå i løbet af tre år, og så eleverne ikke forledes til at tro, at fokus i den mundtlige teoretiske prøve er på læst stof om musik snarere end på analyse af musik.

Punkt 3.2 Arbejdsformer

Det bør overvejes, hvor meget der skal stå om arbejdsformer i læreplanen. En udmærket, men ikke bindende sætning som "Det tilstræbes, at der i den enkelte musiktime veksles mellem praktisk og teoretisk arbejde og mellem forskellige arbejdsformer." (C-niveau, punkt 3.2) er bedre anbragt i vejledningen.

Punkt 4.2 Prøveformer

M1

Der står i punkt 3.1. under *Didaktiske principper*, at "Der lægges vægt på, at eleverne præsenteres for fagets discipliner som en helhed, således at de oplever en sammenhæng og en vekselvirkning mellem det udøvende og det kundskabsmæssige." Denne meget vigtige sammenhæng gives der efter vores mening køb på, hvis hørelære og harmonisering fjernes fra M1-prøven. Uden disse to vigtige discipliner bliver prøven mindre færdighedsorienteret, og vi kommer til at svigte eleverne i andre sammenhænge, hvor hørelærefærdigheder (f.eks. nedskrivning af korsvar o.lign. i M2 samt sammenspil) og harmoniseringskendskab (f.eks. analyse af harmonik ifm værk gennemgang) kræves. Generelt skal M1 være en synliggørelse af støttediscipliner, som er vigtige i det daglige teoretiske og praktiske arbejde med musik.

Den mundtlige praktiske prøve

Den mundtlige praktiske prøve bør være adskilt fra den mundtlige teoretiske prøve, så eleven ikke skal bruge af sin kostbare forberedelsestid til opvarmning/gennemspilning af solonummer på A-niveau. På den måde kan eleven koncentrere sig om musikanalysen i sin forberedelsestid, og den praktiske prøve kan afvikles som en slags koncert, hvor eleverne og evt også udefrakommende akkompagnatører m.fl. fungerer som publikum, i overensstemmelse med læreplanens punkt 2.1 om "fremførelse af et musikalsk arrangement for et publikum". Elever, som ikke ønsker publikum til den mundtlige praktiske prøve, skal have ret til kun at optræde over for eksaminator og censor.

Der bør vedblive at være en øvre grænse på otte elever i sammenspilsensembler på A-niveau. Med flere optrædende end otte på én gang kan det være problematisk for den enkelte elev at gøre sig gældende i ensemblet og for censor at høre den enkelte, selvom der står, at stemmerne skal være solistisk besat.

Den mundtlige teoretiske prøve

På A-niveau bliver det musikkundskabsmæssige prøvegrundlag for tyndt, hvis det udgøres af et musikemne og et musikalsk produktionsprojekt. Et produktionsprojekt bør derfor ikke

kunne erstatte et musikemne, men i stedet være et muligt supplement til mindst to musikemner.

Max-længden for det musikstykke, eleven trækker til eksamen, bør sættes ned til otte minutter for A-niveau og seks minutter for B-niveau. Det store flertal af elever har svært ved at nå at forberede en præsentation af noget musik i løbet af 60 hhv. 48 minutter, og et meget langt stykke musik vil føles stressende for eleven at skulle overskue på den afsatte forberedelsestid.

Høringssvar

Fra: Torben Günther Hermansen <th@nakskov-gym.dk>
Sendt: 27. marts 2017 01:19
Til: Høringssvar
Cc: Bodil Bruun
Emne: Høring om læreplaner i matematik - Nakskov Gymnasium

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Fra den samlede faggruppe i matematik på Nakskov Gymnasium:

Høringssvar om læreplanen i matematik B

Vi er meget kede af at høre om planer om gruppeeksamen i matematik på B-niveau, særligt de af os, der har prøvet dette på B-niveau i fysik. Vi mener, det er en eksamensform, der er meget dårligt egnet til at vurdere elevernes kompetencer i dybden.

Vi er meget kede af, at trigonometri får en meget lavere profil i læreplanerne. Det virker, som om CAS-værktøjernes muligheder får lov til at definere, hvad der er velegnet matematisk kernestof. Trigonometri er et stofområde, der er yderst velegnet til at slå bro mellem grundskolens matematik og gymnasiets mere formelle skrive- og udtryksform. Især er der muligheder for at træne kompetencer i ligningsløsning og brøkgregning i et format, de accepterer, fordi de ikke er belastet af tidligere løsnings- og skrivevaner.

Vi er bekymrede for den meget omfattende stofmængde, der er beskrevet. Vi mener, at såvel kernestof som supplerende stof er for omfattende. Der skal ske en reel udtynding.

Desuden bør arbejdsmetoder m.v. hovedsageligt være beskrevet i vejledningen. Der skal være større frihed for de enkelte hold.

Med venlig hilsen

Per Jepsen, Mie Mogensen, Roar Kjær-Larsen, Lars Henrik Olesen, Lars Bjarne Nielsen, Ulla Franck, Torben Hermansen

Høringssvar

Fra: Bo Lykke Fredsgaard <bofr@mercantec.dk>
Sendt: 27. marts 2017 08:12
Til: Høringssvar
Emne: Høringssvar Fysik STX HTX
Vedhæftede filer: Høringssvar til ny læreplan i Fysik B.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Hej

Vedhæftet høringssvar vedrørende fysik B.

Venlig hilsen

Bo Lykke Fredsgaard
Rektor
Viborg Handelsgymnasium & Viborg Tekniske Gymnasium

Dir +45 8950 3910
Mobil +45 2933 6293

E-mail bofr@mercantec.dk

Vinkelvej 20
8800 Viborg
+45 8950 3300
www.mercantec.dk

Viborg
Handels-
gymnasium

Høringssvar til ny læreplan i Fysik B, HTX

Der er jo lagt op til en markant ændring af fysik-B eksamen fra forsøg med 24 timers forberedelse til to timer i laboratoriet.

- Stx arbejder med kendte problemstillinger (evt. med en kant) - og reproducerer allerede kendte problemstillinger. Men Htx-elevernes problemstillinger må ikke være kendte. Hvorfor skal der ikke være ligestilling mellem fysik på STX og HTX, det virker meget besynderligt, og vi er bange for at det ikke giver ens bedømmelsesvilkår for eleverne.
- Den kortere (og overvågede) tid i laboratoriet er ikke til EUX-elevernes fordel: Med de opdelte forløb, de har på HTX, er laboratorie-arbejde ikke nødvendigvis det, de har størst rutine i. De laver laboratorie-arbejde i undervisningen, men det er lidt fra start igen hver gang, de kommer ind på skolen. 24 timers forberedelse med 6 timers laboratorie-adgang giver dem tid til at tænke - og prøve nogle ting af - uden overvågning og bedømmelse.

Der er en risiko for, at eleverne på deres sidste skole-runde (udover eksamensprojekt) kommer til at træne i et sæt standard-øvelser, der dækker pensum (uafhængigt af deres erhvervsfag) og de dermed ikke lærer at tænke fysik, men lærer at bestå eksamen. Spørgsmålet er selvfølgelig, om det er intentionen...

Fysiklærerne, Viborg Tekniske Gymnasium

Høringssvar

Fra: Christina Lindeskov <CL@hogym.dk>
Sendt: 27. marts 2017 08:34
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Christina Lindeskov på vegne af nf-lærere ved Holstebro Gymnasium og hf]

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Høringssvar angående eksamensform i nf den naturvidenskabelige faggruppe i hf.

Selvom vi forstår intentionerne om at styrke de særfaglige kompetencer i biologi, geografi og kemi i nf-faggruppen i hf for at kunne sidestille fagene med tilsvarende C-niveaufag i stx, synes vi, at vilkårene er urimelige, idet undervisningen som tidligere fortsat har fokus på fællesfaglige temaer samtidig med, at kursisterne skal kunne næsten det samme i de tre fag som elever i stx, som med ca. det samme timetal kan koncentrere om det enkeltfaglige og slet ikke har den fællesfaglige del med. Det ønsker vi, at der skal ses på igen, da det ikke er rimeligt, at elever i hf, der ofte kommer med svagere forudsætninger end elever i stx, skal stilles dårligere med både en fællesfaglig og en særfaglig eksamen. Vi ønsker den nuværende eksamensform med både den fællesfaglige A-del og den særfaglige B-del bevaret.

På vegne af nf-lærere ved Holstebro Gymnasium og HF,

Christina Lindeskov

Høringssvar

Fra: Anne Nordstrøm Kjær <AKJ@vucaarhus.dk>
Sendt: 27. marts 2017 08:39
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner (Anne Kjær)

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Til rette vedkommende.

Nedenstående findes de overvejelser, som engelskfaggruppen på VUC Aarhus, har gjort sig i forbindelse med læreplansændringerne til engelsk B.

☐ Det er vigtigt at få set på problematikkerne i forhold til ændringen af forberedelsestiden til eksamen.

- Eksaminationen på B niveau vil efter ny eksamensform tage længere tid end tidligere, da der skal afsættes tid til forberedelse, herunder også forlænget forberedelsestid til dispensater. Det harmonerer ikke rigtigt med målsætningen om besparelser og effektivisering.
- Eksamen uden 24-timers forberedelse ændrer på kravet til kursistens præstation i forhold til det faglige niveau. Man kan ikke forvente samme faglighed af en kursist, der har haft én times forberedelse kontra en kursist, der har haft 24 timer til forberedelse – det betyder i praksis at der slækkes på de faglige krav.
- Eksamen uden 24-timers forberedelse vil resultere i en forringelse af kursistens mulighed for at demonstrere sin evne til faglig fordybelse, selvstændighed samt sit overblik over de, i undervisningen, gennemgåede emner.

☐ På vegne af engelskfaggruppen på VUC Aarhus

Anne Kjær og Mikkel Kryel

Høringssvar

Fra: Marianne Schou Nielsen <Marianne.Schou.Nielsen@kggym.dk>
Sendt: 27. marts 2017 08:47
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Marianne Schou Nielsen pva. matematiklærerne på Køge G.]

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

27. marts 2017

Høringssvar til stx-læreplaner i matematik

Vi har nogle kommentarer til matematiklærerplanerne for stx.

Det supplerende stof er meget omfattende på B og A-niveau med 7 punkter, man skal behandle. Det vil være svært at nå, og giver ikke valgfrihed til mere relevante emner for studieretningssamarbejdet.

Vi vil især gerne have fjernet punktet **"anvendelse af yderligere én type hypotesetest og simulering af nulhypotese"**, som også går imod anbefalingerne i statistiknotatet nævnt nedenfor.

I statistiknotatet "Statistik i gymnasiet" fra tre professorer i statistik på KU og DTU s. 6 -7 står bl.a.

- "Hypotesetests og p-værdier er konceptuelt ret svære, og bliver alt for ofte brugt alt for automatiseret og ukritisk."
- "På KU Matematik berøres hypotesetest nu faktisk slet ikke i det indledende statistikkursus"
- "Usikkerhedsbetragtninger er vigtigere end hypotesetest"

Vi finder, at det er godt at genindføre sandsynlighedsregning, binomialfordeling og normalfordeling i kernestoffet, hvilket professorerne også anbefaler. Det er vigtigt, at eleverne får opbygget begreberne i sandsynlighed og statistik fra bunden.

Kernestoffet på C og B-niveau er efter vores mening blevet mere omfattende og emnerigt og af højere sværhedsgrad (f.eks. vektorregning til erstatning af trekantsberegninger), så vi forudser en højere dumpeprocent fremover, hvis der ikke reduceres i det.

Kernestoffet på A-niveau ser mere rimeligt ud.

På vegne af
matematiklærerne på Køge Gymnasium

Marianne Schou Nielsen.

Høringssvar

Fra: Henrik Kragh Sørensen <henrik.kragh@ind.ku.dk>
Sendt: 27. marts 2017 08:57
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Henrik Kragh Sørensen]
Vedhæftede filer: 20170327083151007.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Vedhæftet findes mit bidrag til høringen ang. gymnasiebekendtgørelse og læreplaner.

Med venlig hilsen
Henrik

Henrik Kragh Sørensen
Professor med særlige opgaver

Københavns Universitet
Institut for Naturfagernes Didaktik
Sektion for videnskabsteori og videnskabshistorie
Øster Voldgade 3
1350 København K

henrik.kragh@ind.ku.dk

KØBENHAVNS UNIVERSITET
DET NATUR- OG BIOVIDENSKABELIGE FAKULTET

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til gymnasiale læreplaner

Videnskabsteori og videnskabshistorie besidder stort didaktisk potentiale til at belyse videnskabernes natur (Nature of Science), herunder udvikle en naturvidenskabelig dannelse, så eleverne lærer at forholde sig reflekteret til videnskabernes vigtighed og pålidelighed i den offentlige debat.

Tidligere blev disse videnskabsteoretiske pointer i noget omfang behandlet på STX i Almen Studieforbereelse (AT), men jeg mener, at det er rigtigt set, at de bedre kan understøtte læring i fagene ved at emnerne blive behandlet i de enkelte fag og især i forbindelse med større skriftlige opgaver (SRP).

Der rejser sig dog nogle punkter, som jeg finder det vigtigt at fremføre i denne høringsrunde, og som særligt handler om understøttelse af læreplanerne:

- Nu hvor de videnskabsteoretiske elementer lægges ud til de enkelte fag er det vigtigt, at faglærerne gives **egnede værktøjer** i form af **materialer, inspiration og efteruddannelse** til at varetage videnskabsteoretisk undervisning, som de ifølge undersøgelser ikke føler sig lige så velforberedte til som til deres fag-faglige undervisning.
- Hvor der tidligere i AT var fokus på **interdisciplinære perspektiver** på en fælles sag er der en risiko for, at de videnskabsteoretiske komponenter i de enkelte fag bliver fagspecifikke. Dette kan imødekommes igennem **understøttelse af undervisningen (se ovenfor) og tværfaglighed i SRP**.
- **Videnskabshistorie** udgør en glimrende, autentisk anledning til at diskutere konkrete problemstillinger i interfacet mellem videnskab og samfund, ligesom det egner sig til tværfaglige samarbejder. Der er en lang og stærk tradition for at inddrage matematikhistorie i

27. MARTS 2017

SEKTION FOR VIDENSKABSTEORI
OG VIDENSKABSHISTORIE

ØSTER VOLDGADE 3
1350 KØBENHAVN K

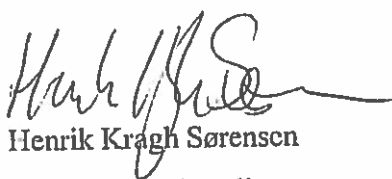
henrik.kragh@ind.ku.dk

matematikundervisningen på STX. Denne tradition kan **udbygges og understøttes** til også at omfatte andre fag.

SIDE 2 AF 2

- Fra Forskningsgruppen i Videnskabsteori og Videnskabshistorie ved Institut for Naturfagernes Didaktik vil vi meget gerne iværksætte **forskning og udvikling i retning af materialeudvikling og efteruddannelse af lærere.**

Med venlig hilsen

Henrik Kragh Sørensen

Professor med særlige opgaver

Leder af Sektionen for Videnskabsteori og Videnskabshistorie

Høringssvar

Fra: Peter Johan Yding Brunbech <pjyb@ucl.dk>
Sendt: 27. marts 2017 09:23
Til: Høringssvar
Cc: Jens Aage Poulsen; Nikolaj Petersen
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner Jens Aage Poulsen, Peter Brunbech og Nikolaj Petersen
Vedhæftede filer: Høringssvar-final-signed.pdf; Høringssvar-final.docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Vedhæftet et høringssvar i en pdf-udgave med underskrifter og en word-udgave

Venlig hilsen

Peter Yding Brunbech

Ph.d., Centerchef
2046 0399 | pjyb@ucl.dk

HISTORIE LAB
Nationalt Videncenter
for Historie- og Kulturarvsformidling

Stationsvej 14 | 7300 Jelling
tlf 6318 3608 | historielab@ucl.dk
www.historielab.dk

Tilmeld dig vores nyhedsbrev

Følg os på:

Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner – Jens Aage Poulsen, Peter Yding Brunbech, Nikolaj Petersen

Følgende høringssvar forholder sig både til Historie A/STX, Historie B/HHX og Historie B/HF.

Eksamensformen

En af de største udfordringer for historiefaget i både grundskolen og på ungdomsuddannelserne er, hvorledes det undgås at eleverne oplever, at formålet med faget er, at de blot skal lære at reproducere andres viden. Samtidig er det en central udfordring for faget, at det som måske det eneste fag i fagrækken arbejder med et potentielt set ubegrænset genstandsfelt. Ethvert menneskeligt produkt er således potentielt set en historisk kilde, og ethvert emne eller enhver problemstilling kan ansues historisk. Dette stiller store krav til eleverne, når de skal arbejde med de faglige mål i faget, og det stiller samtidig store krav til den prøveform, der skal teste opnåelsen af de faglige mål.

I udkastet til formålet for Historie A/Stx er målet med arbejdet med stoffet blandt andet beskrevet på denne måde:

Arbejdet med faget giver eleverne redskaber til kritisk og reflekteret at finde, udvælge, anvende og vurdere forskelligartet historisk materiale, herunder de mange former for historieformidling og historiebrug, som de stifter bekendtskab med i og udenfor skolen. Gennem arbejdet med historisk materiale opøves elevernes kritisk analytiske, kreative og innovative evner.

Ser man på de faglige mål for historiefagene og på formuleringerne af fagets formål, savner man begrundelsen for, hvorfor en eksamensform med 90 minutters forberedelsestid og 30 minutters eksamination skulle være den bedst egnede til at vurdere opfyldelsen af mål og formål. I de nuværende udkast kræves det, at eleven på baggrund af et lille udvalg af tekster både skal formulere og besvare et mindre antal historiske problemstillinger. Mens det er prisværdigt, at forslaget lader eleverne formulere problemstillingerne selv, mener vi, at der er en stor risiko for, at en sådan eksamensform stadig vil fremme det reproducerende element i faget snarere end de analytisk-kritiske og reflekterende elementer, eftersom 1,5 times forberedelse er meget kort tid til at komme i dybden med både at formulere og besvare flere selvstændige problemformuleringer. Samtidig er det vanskeligt at se, hvorledes eksamensformen bedømmer elevernes evner til at udvælge historisk materiale som angivet i de faglige mål og beskrevet i fagets formål.

Vi har ikke kunnet se angivet, hvorfor denne prøveform er valgt, men har af den faglige debat om læreplanerne fået det indtryk, at det blandt andet er sket af hensyn til at mindske den sociale baggrunds betydning for karaktergivning, da eleven ikke kan få hjælp til forberedelse som ved en 24-timers prøve.

I EVA's undersøgelse fra 2013 af sammenhængen mellem forberedelsestid og betydningen af social baggrund ved mundtlige prøver i de gymnasiale uddannelser, lyder konklusionen, at mens der (ikke overraskende) er en sammenhæng mellem social baggrund og karakterniveau, finder undersøgelsen, at der ikke er noget, der tyder på, at denne forskel bliver større eller mindre som følge af prøveformen. I undersøgelsen formuleres det således: "Dermed peger undersøgelsen på, at mundtlige prøver med 24 timers forberedelse ikke er socialt skævvridende." (EVA – Prøver med 24-timers forberedelse, 2013, s. 5)

Herudover må det væsentligste ved valg af prøveform også være, hvorledes prøveformen understøtter at teste eleverne i de faglige mål og bidrager til samlet set at opfylde fagets formål. Her mener vi, at andre prøveformer med længere forberedelsestid er at foretrække, hvis man ser på fagets mål og formål, da disse i højere grad gør det mulig at vurdere elevens evne til at arbejde kritisk-analytisk, reflekteret og problemorienteret.

En sådan mere problemorienteret prøveform med længere forberedelsestid vil desuden ligge bedre i forlængelse af grundskolens prøveform i historie fra 2015 og dermed understøtte en progression i faget mellem grundskole og ungdomsuddannelserne.

Samlet set er det vores vurdering, at den foreslåede prøveform risikerer at komme til at arbejde imod fagets formål og mål og understøtte elevens opfattelse af, at faget er reproducerende i sin natur. Da der samtidig ikke er noget, der tyder på, at den foreslåede eksamensform skulle kunne modvirke betydningen af social arv, anbefaler vi, at man fastholder 24 timers eksamen, da denne i højere grad understøtter elevernes muligheder for at arbejde selvstændigt problemorienteret. Skal 24 timers eksamen suppleres med alternative prøveformer, anbefaler vi at man overvejer andre, mere projektorienterede, prøveformer snarere end den nu foreslåede prøveform. Evt. i stil med grundskolens prøveform, dog naturligvis på et noget højere fagligt niveau. Anbefaling af 24 timers eksamen samt evt. mere projektorienterede prøveformer gælder både for historie på STX, HHX og HF.

Identitet og formål

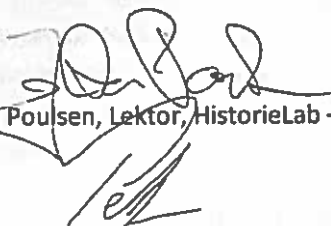
En af de største udfordringer for historieundervisningen er den intuitive opfattelse, mange elever har om, at historie kun handler om "gamle dage". Det kan lede til opfattelsen, at den derfor er irrelevant for nutid og fremtid, og den kun har værdi for dem personligt, hvis de skal være historikere eller på andre beskæftige sig med historie professionelt.

Set i det lys kan det virke uhensigtsmæssigt, at den allerførste sætning om fagets identitet slår fast, at faget handler om fortidige forhold. Særligt når resten af afsnittene om identitet og formål fremhæver fagets betydning elevernes evne til at forstå både deres nutid og den rolle, historiefortolkning spiller for deres egen og andres identitetsdannelse.

At beskæftige sig med, hvorledes historie spiller en afgørende rolle for både individer, grupper og samfunds identitetsdannelse og historiske bevidsthed, bør betragtes som en integreret del af et almindende og studieforberedende historiefag. Det bør ses som en del af fagets centrale videns- og kundskabsområder og ikke som noget, der står udenfor eller i modsætning til disse.

Grundskolens læreplan (forenklede Fælles Mål) i historie er blandt andet udarbejdet med henblik på at åbne op for progression og sammenhæng med ungdomsuddannelsernes læreplaner i faget. Med de foreliggende udkast til læreplanerne i historie for ungdomsuddannelserne gives historiefaget en noget anden identitet, der fjerner sig fra grundskolens fagforståelse, hvilket kan risikere at besværliggøre progression og sammenhæng.

Vi anbefaler derfor, at afsnittene vedr. identitet og formål formuleres, så det fremgår klarere, at historiefaget ikke kun beskæftiger sig med fortidsfortolkning, men i høj grad også med den rolle disse fortidsfortolkninger spiller for, og bruges af, mennesker og samfund i dag.

Jens Aage Poulsen, Lektor, HistorieLab – Nationalt Videncenter for Historie- og Kulturarvsformidling

Peter Yding Brunbech, Centerchef, ph.d. HistorieLab – Nationalt Videncenter for Historie- og Kulturarvsformidling

Nikolaj Petersen, Lektor ved Egaa Gymnasium og tidligere adjunkt ved HistorieLab – Nationalt Videncenter for Historie- og Kulturarvsformidling

HistorieLab – Nationalt Videncenter for Historie- og Kulturarvsformidling er et videncenter, der via forsknings- og udviklingsprojekter arbejder for at styrke historieundervisning og kulturarvsformidling overfor børn og unge. Høringssvaret er afgivet af underskriverne personligt.

Høringssvar

Fra: Kristoffer S. Madsbøll <kom@aalborgstudenterkursus.dk>
Sendt: 27. marts 2017 09:36
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Høringssvar vedrørende læreplanen for fysik C, stx:

Som en del af den nye gymnasiebekendtgørelse skal studenterkurserne som noget nyt til at undervise i naturvidenskabeligt grundforløb. Jeg vil foreslå, at man fjerner paragraf 3.5 i læreplanen for fysik C, da den i fremtiden vil være dækket af naturvidenskabelig grundforløb og det supplerende stof.

mvh. Kristoffer Madsbøll
Faggruppeleder i fysik
Aalborg Studenterkursus

Høringssvar

Fra: Signe Elise Bro <signeelisebro@gmail.com>
Sendt: 27. marts 2017 10:10
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner – Religionslærerforeningen for Gymnasiet og HF – Signe Elise Bro
Vedhæftede filer: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Religion.docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Vedhæftet er vores høringssvar.

Mvh. Signe Elise Bro, formand for Religionslærerforeningen for Gymnasiet og HF

Høringssvar

Punkt 1 – til læreplansudkastet til valgfaget Religion B

Under punkt 4.2 Prøveform står der: "Opgaverne og projekterne sendes til censor forud prøvens afholdelse."

Første sætning under punkt 4.2 lyder: "Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af eksaminandens projekt, jf. pkt. 3.2, og en opgave med et ukendt bilagsmateriale og spørgsmål til det udarbejdede projekt."

Der må derfor i først anførte sætning mangle at stå, at også spørgsmålene til projektet skal fremsendes til censor forud for prøvens afholdelse. Det kunne se således ud (ændring markeret med rødt + understregning). Punkt 4.2: "Opgaverne, projekterne samt spørgsmålene til projekterne sendes til censor forud prøvens afholdelse."

Punkt 2 – til læreplansudkastet til religion C på stx

I læreplansudkastet til religion C på stx står der under 3.2 Arbejdsformer: "Ekskursioner, feltarbejde og andre udadrettede aktiviteter skal indgå i undervisningen, hvor det falder naturligt." Vi ønsker, at der skal åbnes for valgfrihed, så sætningen kommer til at lyde: *Udadrettede aktiviteter såsom ekskursioner eller feltarbejde skal indgå i undervisningen, hvor det falder naturligt.*

Punkt 3 – til læreplansudkastet til religion C på stx

I læreplansudkastet til religion C på stx står der under Faglige mål 2.1 ønsker vi to tilføjelser og et ord skal slettes (her markeret med rød + understregning):

- redegøre for grundlæggende sider ved kristendom, herunder dens (OBS: Dette ønskes slettet) formative, historiske og nutidige skikkelser og disses (OBS: Dette ønskes tilføjet) rolle i europæisk og dansk idéhistorie og identitetsdannelse
- karakterisere, analysere og perspektivere (OBS: Dette ønskes tilføjet) religiøse og ikke-religiøse synspunkter, herunder etiske, og aktuelle diskussioner af religionsfaglig relevans med anvendelse af både indefra- og udefraperspektiver
- karakterisere, analysere og diskutere (OBS: Dette ønskes tilføjet) væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og nutidige samfund i en global kontekst, samt anvende religionsfaglige tilgange til bedre at forstå og håndtere aktuelle problemstillinger og konflikter

På vegne af bestyrelsen for Religionslærerforeningen for Gymnasiet og HF

Signe Elise Bro, formand

Høringssvar

Fra: Jens Christian Thybo Weibel <jwe@aarhustech.dk>
Sendt: 27. marts 2017 10:14
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner Jens Weibel
Vedhæftede filer: Høringssvar-til-HTX-v2b.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Bemærkninger til udkast til gymnasiebekendtgørelse. Specifikt bioteknologi på HTX.
Vedhæftet er bioteknologigruppen på Aarhus Gymnasiums høringssvar til reformudkastet.

Med venlig hilsen

Jens Christian Thybo Weibel
Adjunkt
Aarhus Gymnasium

M 61987320
E jwe@aarhustech.dk
T 89373533

aarhustech.dk

Høringssvar til HTX-læreplanen bioteknologi A, august 2017.

I forsøgsperioden for bioteknologi har faget på hhv. STX og HTX været ens. Bioteknologi A havde i forsøgsperioden den fordel, at det på de to uddannelser kunne substituere biologi B og kemi B i forbindelse med optag på videregående uddannelser.

I udkastet til læreplanen for bioteknologi A er der lagt op til, at bioteknologi på HTX og STX indholdsmæssigt skal være forskelligt. Kemidelen fjernes fra bioteknologi A, og det bliver således udelukkende et biologifag. Argumentet for dette er, at kemi B er obligatorisk på HTX.

Denne ændring stiller, på en række måder, elever fra HTX med studieretningsfag bioteknologi A dårligere end elever fra STX med bioteknologi A.

For det første kan en HTX-elev nu risikere at dumpe kemi B, men bestå bioteknologi A. Altså kan bioteknologi A på HTX ikke være adgangsgivende på lige vilkår med bioteknologi A fra STX, hvor man blot skal bestå bioteknologi A.

Eksempelvis er kemi B adgangskrav til bachelor i medicin på Københavns Universitet i alle kombinationer: "Fysik B og Kemi B", "Fysik B og Bioteknologi A", "Kemi B og Geovidenskab A", "Kemi B, Biologi A og Fysik C". Kombinationen "Fysik B og Bioteknologi A" vil således ikke være adgangsgivende for elever med teknisk studentereksamen, der har dumpet kemi B.

Det er problematisk i forbindelse med optag på videregående uddannelser, at fagets indhold på hhv. HTX og STX er så forskelligt. Historisk har der været forskel mellem enkelte fag uddannelserne imellem, men det har for det meste været mindre detaljer i kernestoffet. Det er usædvanligt, at der så store forskelle imellem enslydende fag.

For det andet har man i andre læreplaner forsøgt at ensrette indholdet i fagene imellem STX og HTX. "Ånden" i reformen og forligsteksten er, at fagene skal være mere ens og uddannelserne sidestilles, hvilket blandt andet ses i nedenstående citater:

"Forligskredsen er enig om, at tydeliggøre de gymnasiale uddannelsers profiler, så både forskellene og ligestillingen mellem uddannelserne bliver mere synlige."

"De tre uddannelseslove for stx, htx og htx samt hf sammenskrives til én lov for at sikre enklere regler."

"Det skal være muligt for skoler, der udbyder flere uddannelser eller indgår i campussamarbejder at udnytte de åbenlyse muligheder for at samlæse på tværs af uddannelserne i visse fag og på den måde give eleverne flere muligheder."

(uvm.dk, 2016)¹

Det må skabe forvirring blandt de elever, der ønsker at vælge en studieretning med bioteknologi A, hvis de to fag har samme navn, men forskelligt indhold afhængigt af, hvilken gymnasial uddannelse eleven vælger.

Således bliver uddannelsesvalget ikke enklere, snarere tværtimod. Ligeværdigheden mellem uddannelserne forsvinder.

For det tredje går man glip af den mulighed, der ville ligge i at kunne bruge undervisningsmaterialer og eksamenssæt på tværs af uddannelserne. Eftersom der reelt bliver tale om to forskellige fag med forskellige læreplaner, vil forløb kun undtagelsesvist kunne bruges på både STX og HTX. På både HTX og STX ville man kunne dele ressourcer og lave fagligt udviklingsarbejde sammen, hvis det var muligt at benytte de samme undervisningsmaterialer. Muligheden for faglig sparring på tværs af uddannelserne vanskeliggøres ligeledes.

For det fjerde går eleverne på HTX glip af det frugtbare samspil, der er mellem kemi og bioteknologifaget. Kemi kommer til at stå "for sig selv", og man risikerer, at de åbenlyse faglige merværdi ikke realiseres i form af øget forståelse og læring blandt eleverne. I modsætning til STX træder *teknologidelen* af bioteknologi i baggrunden, og man får i realiteten et biologi A med mindre fagligt indhold, hvilket ikke er i tråd med tanken om en teknisk studentereksamen.

Reelt bliver der altså tale om to forskellige fag, men med ens navn.

Med venlig hilsen

Sanne Hedegaard og Jens Weibel

Aarhus Gymnasium

Kontakt

M: 61987320

E: jwe@aarhustech.dk

Høringssvar

Fra: Susanne Kathrine Munk Arens - Esnord <skma@esnord.dk>
Sendt: 27. marts 2017 10:14
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Susanne Arens, Erhvervsskolen Nordsjælland]
Vedhæftede filer: ang læreplan for geovidenskab A.pdf
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Att.: Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Med tilladelse fra ledelsen på gymnasieafdelingen af Erhvervsskolen Nordsjælland, fremsender jeg hermed lærergruppens bemærkninger til udkastet til læreplanen i Geovidenskab A på HTX.

Venlig hilsen

Susanne Arens
Underviser og ATU-koordinator
Teknisk Gymnasium Hillerød
Carlsbergvej 34

Esnord.dk
Erhvervsskolen Nordsjælland
EUD | EUX | HHX | HTX | 10 | KURSUS

Att.: Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Bemærkninger til udkastet til læreplan i Geovidenskab A på teknisk gymnasium (HTX).

De følgende kommentarer og observationer er et udtryk for den geovidenskabelige lærergruppes indtryk af udkastet til læreplanen i Geovidenskab A for Teknisk Gymnasium (HTX).

Sammenhæng i læreplanen

Overordnet set er lærerplanen godt gennemarbejdet. Den afspejler samarbejdet mellem geografi og fysik, og kobler dermed de to fags identitet og metoder.

Da der på det tekniske gymnasium ikke er tradition for undervisning i geografi (eller naturgeografi), må det være et krav at lærerplanen er ekstra tydelig eller udspecificeret i sin formulering af formål, faglige mål og fagligt indhold. Vi kan konstatere, at der ikke altid er en tydelig sammenhæng mellem de faglige mål og kernestoffet.

Det følgende er taget fra afsnit 2.1 *Faglige mål*:

Eleverne skal kunne:

- *forholde sig til problemstillinger vedrørende, bæredygtighed, ressourcer, planlægning, befolkningsforhold og global arbejdsdeling ved anvendelse af geofaglig viden.*

Kernestoffet inkluderer ikke teorier om befolknings- eller erhvervsudvikling. Dermed sætter samfundsgeografisk tankegang faglige mål, der ikke kan opnås ved gennemgang af det faglige indhold. Det skal dog siges, at elever på det tekniske gymnasium i meget høj grad opnår disse mål i undervisningen i Teknologi B og Samfundsfag C, hvilket bør tænkes ind i læreplanen for Geovidenskab A på HTX.

Angående fysik i Geovidenskab A på HTX

Vi har følgende bekymringer omkring det fysik-faglige kernestof. Kernestoffet er tilrettelagt efter fysik B kernestof på STX. Dette tilsidesætter planlægningen af undervisningen på HTX, da det i udkastet hedder:

3. Tilrettelæggelse

Undervisningen i faget geovidenskab A tilrettelægges som et samlet forløb. Undervisningen skal endvidere tilrettelægges således, at det er muligt i 3.g sideløbende at følge et forløb som løfter fra fysik B til fysik A.

Dette betyder at der i løbet af 1. og 2. år på HTX skal gennemgås en del ekstra fysik B – kernestof i undervisningen i Geovidenskab A. Dette skyldes den forholdsvis store forskel på læreplanerne for Fysik B på STX og HTX. På HTX skal der undervises i følgende kernestof fra Fysik B pensum, for at gøre eleverne klar til det tekniske gymnasiums A-niveau i fysik (se endvidere udkastet til læreplan for Fysik B (HTX)):

- termisk ligevægt og kalorimetri.
- modeller for spændingskilder
- ledningsmodstand og elforsyningsnettet, herunder kendskab til vekselstrøm
- det optiske gitter og brydningsfænomener
- bevægelse i 2 dimensioner: det skrå kast
- snorkraft, fjederkraft
- kraftanalyse på skråplan
- idealgasloven og gassers densitet

Det er ikke realistisk, at man kan nå at gennemgå alt dette inden for den normale undervisningstid i Geovidenskab A i løbet af 1. og 2. år på det tekniske gymnasium. Vi vurderer dog, at følgende bør inkluderes i kernestoffet i Geovidenskab A, da eleverne alligevel kan møde opgaver til den skriftlige eksamen, der forudsætter kendskab:

- Termisk ligevægt og kalorimetri
Termisk ligevægt og kalorimetri bør beskrives som en del af kernepensum, da dette bl.a. relaterer til problemstillinger i forbindelse med smeltevand fra iskapper.
- Idealgasloven og gassers densitet
Idealgasloven og gassers densitet bruges i forbindelse med beskrivelsen af atmosfærens dynamik, vejrballer m.m.

Fagets identitet

*Geovidenskab*¹ favner meget bredere end de traditionelle gymnasiale fagdiscipliner (natur)geografi og fysik. I læreplanen erstattes den tværfaglighed der ligger i Geovidenskab af flerfaglighed i naturgeografi og fysik, hvormed den aktuelle udvikling i Geovidenskab tilsidesættes. Et eksempel er samspillet mellem biogeokemiske processer og Jordens udvikling, som er udeladt i læreplanen.

Vi foreslår derfor følgende tilføjelser til kernestoffet:

- Geologisk tid
Læreplanen afspejler et typisk geografisk fokus på nutidige samfundsmæssige problemstillinger. Det bør dog fremgå tydeligt, at dette skal holdes op imod naturlige processers karakteristiske tidsskalaer og udvikling, for at sætte de samfundsmæssige problemstillinger i et perspektiv, hvor menneskets begrænsninger og muligheder tydeligere fremgår.
- Komparativ planetologi

¹Geovidenskab er en samlet betegnelse for de videnskabelige discipliner, der beskæftiger sig med planeten Jorden, dens udvikling og historie, dens fysiske og kemiske forhold samt de processer, der finder sted på eller omkring dens overflade, i det nære rum og i dens indre. Dette inkluderer discipliner som geografi, geologi, geokemi, geofysik, meteorologi, oceanografi, glaciologi, rumfysik samt geodæsi.

Lærerplanen bør lægge et større fokus på Jorden som planet, og hvorledes livets udvikling kan sammenkædes med de fysiske og kemiske forhold. Denne udvikling bør sammenlignes med udviklingen på Mars og Venus. Dette kan naturligt perspektiveres til mulighederne for liv andre steder i universet.

- Biogeokemiske kredsløb

Det globale kulstofkredsløb er nævnt (2.2 *Kernestof*), men andre vigtige kredsløb (såsom N og P) er ikke inkluderet. Udover at dette giver et ufuldstændigt billede af biosfærens rolle i klimasystemet, er problemstillingerne relateret til global opvarmning og fødevarerproduktion også ufuldstændigt beskrevet

- Geofysiske metoder

Geofysiske metoder er nævnt i læreplanen, men er ikke beskrevet ved rette navn, ligesom der ikke er krav om at undervisere har kompetencer i anvendelsen af disse metoder.

Eksamen

Vi kan se følgende mangler i forbindelse med beskrivelsen af eksamen:

- Det fremgår ikke af beskrivelsen af den mundtlige prøve (4.2 *Prøveformer*), hvor mange gange hver (eksamens)opgave må anvendes i eksaminationen af et hold.
- Det fremgår ikke af beskrivelsen af bedømmelseskriterier (4.3 *Bedømmelseskriterier*), i hvilke prøver faget indgår i samspil med andre fag, men bedømmelseskriterier er definerede for en sådan prøveform.

Konklusion

Det er vores overordnede konklusion at lærerplanen for Geovidenskab A på HTX bør tilpasses, således at Geovidenskab A på HTX indgår i samspil med andre fag fra fagrækken på HTX. Ligeledes bør lærerplanen for Geovidenskab A på HTX have et større sammenfald med lærerplanen for Fysik B på HTX, så eleverne kan få forudsætningerne til at følge Fysik A på HTX på 3. år.

Med venlig hilsen

Faggruppen for Geovidenskab
Teknisk Gymnasium Hillerød,
Erhvervsskolen Nordsjælland

Høringssvar

Fra: Marianne B. Johansen <MJO@skivets.dk>
Sendt: 27. marts 2017 10:44
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner Skive tekniske gymnasium, Marianne B. Johansen

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Kære STUK

Kommentar til udkast til faget matematik A HTX

Dannelsesaspektet fremgår ikke af faget matematik

Gode nye emner

De nye emner i udkastet til kernestof, deskriptiv statistik og diskret matematik, virker rigtig fornuftige.

Emner, vi savner

Vi kan se, at STX har fået tilføjet overslagsregning. Det ville også give god mening på HTX.

Til gengæld forstår vi ikke hvorfor emnet vektorfunktioner forsvundet fra kernestoffet på HTX.

Vi anbefaler, at emnet forbliver en del af kernestoffet, da

- Det er væsentligt ift. modellering af fysiske systemer
- Det er relevant til programmering og robotteknologi
- Det virker naturligt ift. videreuddannelse som fx ingeniør
- Det danner en logisk sammenkædning af en række emner:
 - Vektorer i 2D og 3D
 - Funktioner – herunder differential- og integralregning

Mange af os vil sikkert stadig undervise i emnet, men hvis det forsvinder fra kernestoffet, vil det også potentielt forsvinde fra lærebøgerne. Det mener vi ikke er hensigtsmæssigt.

Eksamensformen

Vi er meget positive over for at HTX nu får en todelt skriftlig prøve, da det er vigtigt at kunne regne ved håndkraft på videregående uddannelser. Det er også godt, at vi stadig har forberedelsesmaterialer med nyt stof!

Med venlig hilsen

Marianne B. Johansen
 Rektor
 Telefon: 99 14 92 66
 Mobil: 40 81 04 32

Skive Tekniske Gymnasium

Skive Tekniske Gymnasium | Kongsvingervej 1 | 7800 Skive | T.9914 9200 | www.skivets.dk

SKIVE TEKNISKE GYMNASIUM

Kære Søren og Michaela

Så kom der samtykke fra Niels Brock ang. høringssvar til historie. Er det ok med den svar-skabelon, jeg fremsendte forleden for denne henvendelse, eller er der brug for, at jeg sender den igen?

Med venlig hilsen

Mette Lyng
Fagkonsulent

Direkte tlf.: +45 25 57 41 41
E-mail: mette.lyng@stukuvn.dk

Fra: Thomas Jensen [ThJe@niels.brock.dk]
Sendt: 27. marts 2017 07:10
Til: Mette Lyng
Emne: SV: Til bekendtgørelsen
Kære Mette

Det må du gerne betragte det som. Jeg har vedhæftet en mere sammenskrevet kopi af det jeg oprindeligt sendte til dig så det må du gerne sætte i høring

Mvh
Thomaz

Fra: Mette Lyng [mette.lyng@stukuvn.dk]
Sendt: 23. marts 2017 13:46
Til: Thomas Jensen
Emne: SV: Til bekendtgørelsen
Kære Thomas

Som du ved, sendte jeg jeres henvendelse til mig i mandags videre som et høringssvar. Jeg er blevet gjort opmærksom på, at jeg eksplicit skal spørge dig, om du ønsker at betragte din henvendelse som et høringssvar. Det betyder, at den vil indgå med navns nævnelse (dit navn) i det samlede høringsnotat, som vil blive offentliggjort.

Giv gerne en hurtig tilbagemelding på dette, da der arbejdes på højtryk her i de sidste dage af høringsfasen.

Mvh Mette

Med venlig hilsen
Mette Lyng
Fagkonsulent

Fra: Thomas Jensen [mailto:ThJe@niels.brock.dk]
Sendt: 20. marts 2017 12:51
Til: Mette Lyng
Emne: SV: Til bekendtgørelsen

Kære Mette

Ok, tak for det. Det var vores synspunkter efter vores faggruppemøde forleden så vi tænkte i stedet for at holde det for os selv så ville vi sende det videre

Mvh
Thomaz

Fra: Mette Lyng [mette.lyng@stukuvn.dk]
Sendt: 20. marts 2017 12:39
Til: Thomas Jensen
Emne: SV: Til bekendtgørelsen
Kære Thomas

Jeg opfatter din mail som et egentligt høringssvar, jf. alle jeres kommentarer til læreplanen. Jeg tillader mig derfor for en god ordens skyld at sende henvendelsen videre til den postkasse i ministeriet, der indsamler høringssvar - derfra får jeg det så til kommentering. Sådan er høringsproceduren.

Mht jeres konkrete spørgsmål skal de nok blive besvaret i vejledningen, og her må I have lidt tålmodighed :-). Men det er fint at få nogle reaktioner på, hvad der er brug for at få uddybet i vejledningen.

Mvh
Mette

Med venlig hilsen
Mette Lyng
Fagkonsulent

På vegne af den samtidshistoriske faggruppe på Niels Brock, Linnésgade 2, har vi et par kommentarer til "udkastet til bekendtgørelsen 2 udgave"

- Første punkt der blev diskuteret var kravet om "400 – 600 siders" maksimalt kernestof og supplerende stof. Faggruppen anbefaler at dette specifikke sideantal fjernes helt eller at der ikke er noget maksimumsantal – faggruppen finder det ikke hensigtsmæssigt ift kernestoffet og supplerende stof ift. 6 - 8 emner der skal arbejdes med. Faggruppen vil anbefale et minimum på 500 sider men maksimum grænsen skal fjernes.
- Periodeopdelingen og specielt fra "2000 og frem" mener vi er problematisk. Afgrænsningen er for smal til et hensigtsmæssigt forløb. Faggruppen anbefaler derfor at man overvejer at gå tilbage til 1945 og laver skiftet der pga den naturlige overgang fra 2.verdenskrig til den Kolde Krig. Alternativt kunne man holde fast i det nuværende udgangspunkt "1990" således at perioden strækker sig lidt længere og giver muligheder for flere tilgange til perioden.
- De 8 – 10 timers forløb og synopsis mod slutningen af 3. år samt eksamen efterlader flere spørgsmål. Vi anbefaler at fjerne synopsis og erstatte denne med en rapport. I "DIO" instruerer vi eleverne at synopsis er noget ikke-færdigt og eftersom denne sidste opgave skal indgå i standpunktskarakteren ville rapporten være at foretrække. I forlængelse heraf skal eleverne heller ikke til eksamen med udgangspunkt i deres synopsis. Vi forstår at elevens synopsis skal indgå i standpunktskarakteren. Her vil vi gerne spørge hvor meget den skal vægte ift. de 2 år forløb. Er det tanken at "Historie" skal have elevtid. Faggruppen anbefaler at synopsis fjernes men holder fast i at problemstillinger trænes løbende over de 2 år.

Til selve eksamen har vi også et par spørgsmål.

- Eksamensforberedelsen er på 90 minutter hvor eleven får udleveret 3 – 4 siders ukendt materiale og herefter skal lave 2 – 3 problemstillinger. Er her taget højde for sværhedsgraden, fx 1600 tals sprog og stavemåde. Eleverne bliver bedt om at lave 2 – 3 problemstillinger i forberedelsen til eksamen. Her vil faggruppen gerne spørge om der ikke tænkes problemformuleringer.
- Vi vil meget gerne anbefale en fortsættelse af 24 timers prøveformen da denne passer glimrende til faget og de faglige mål eleverne skal beherske.

Mvh på vegne af samtidshistoriefaggruppe på Linnésgade

Thomas Aarslöv Jensen, faggruppeleder.

Høringssvar

Fra: Per Krabbe Mølgaard (PKMO) <pkmo@ucsyd.dk>
Sendt: 27. marts 2017 10:50
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Studievalg

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.

Hermed Studievalg Danmarks høringssvar til høring over gymnasiebekendtgørelse og læreplaner.

I "Udkast til Bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser":

Kap.1 §3, stk.2, pkt.2: Det anbefales, at det specificeres, at introduktionen til studieretningernes hovedområder og til de typer videregående uddannelser, som den enkelte studieretning er målrettet mod, sker i samarbejde med Studievalg.

Kap.6 §50, stk.2: Det anbefales, at institutionerne ligeledes fastlægger retningslinjer for vejledningen om overgang til de videregående uddannelser i samarbejde med Studievalg.

Bemærkninger til Læreplaner for HF: Det anbefales, at der mere konsekvent skrives det professionsorienterede læringsmål ind i fagbeskrivelserne. Som læreplanerne foreligger nu, er det professionsrettede og studieforberedende nævnt i få af fagbeskrivelserne og med meget lidt stringent ordlyd.

Engelsk B: Det vækker undren, hvorfor der i formålsbeskrivelsen for sprogfag eksempelvis Engelsk B ikke står, at faget har et studieforberedende formål modsat Dansk A?

Overordnet bemærkning til bekendtgørelsen og læreplaner: Den fælles lov om gymnasiale uddannelser havde som et af sine formål, at de gymnasiale uddannelser sidestilles. Derfor vækker det undren, at fagbeskrivelserne - særligt i forhold til formuleringerne om opnået studiekompetence - ikke er enslydende men stadig delt i ordlyden til henholdsvis HTX/HHX og STX/HF. Det anbefales at formålet med fælles obligatoriske fag som eksempelvis Dansk A ensrettes, så ordlyden ved alle 4 gymnasiale forløb bliver enslydende - særligt i forhold til det studieforberedende aspekt.

På vegne af Studievalg Danmark

STUDIEVALG

Med venlig hilsen

Per Krabbe Mølgaard

Centerleder

72 66 55 88

pkrabbe@studievalg.dk

syddjylland@studievalg.dk

www.studievalg.dk/syddjylland

Studievalg Syddjylland

Dyrehavevej 116, 6000 Kolding

Vejledning om valg af videregående uddannelse og karriere

Book en samtale: www.bookstudievalgsyd.dk

Høringssvar

Fra: Søren Stein Brinck <soren@Friskoler.dk>
Sendt: 27. marts 2017 11:03
Til: Høringssvar
Emne: Høringssvar
Vedhæftede filer: Høringssvar.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Til UVM.

Hermed høringssvar omkring bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser til gymnasiale lærerplaner.

Venlig hilsen

Søren Stein Brinck
Sekretariatsleder i Friskolernes Hus

DANSK **Friskoleforening**
Middelfartvej 77, Båring
5466 Asperup

T - 62613013
D - 44227930

ssb@friskoler.dk
www.friskoler.dk

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholm Kanal 26
1220 København

Att.: GTK@stukuvvm.dk

27. marts 2017

Vedr. Høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser til gymnasiale læreplaner

Dansk Friskoleforening takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende den nye bekendtgørelse om læreplaner for de gymnasiale uddannelser. Foreningen har en særlig interesse i de dele, der angår HF, idet Rudolf Steinerskolerne, som er medlemmer af Dansk Friskoleforening, har fået mulighed for at tilbyde en prøvfri hf-uddannelse.

Dansk Friskoleforening vil foreslå, at Rudolf Steinerskolerne får mulighed for at erstatte trivselsmålingen i medfør af § 63 med en udvidet undervisningsmiljøvurdering, således at den undervisningsmiljøvurdering, skolen gennemfører i henhold til lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø, også omfatter steinerskolens hf-uddannelse.

Den primære begrundelse for at en sådan ordning er ønskelig, har at gøre med hele grundideen bag den prøvfri hf-uddannelse ved steinerskolerne. Set fra skolernes synsvinkel er der tale om en steiner-ungdomsuddannelse, hvor de hidtidige 11.-12. klasser ved skolerne omdannes til hf-klasser, idet klasserne fastholder deres position som en del af det samlede steinerskoleforløb for eleverne.

Derfor vil det efter vores opfattelse være i overensstemmelse med intentionerne i lovgivningen om den prøvfri hf-uddannelse ved steinerskolerne, at skolerne kan anvende en undervisningsmiljøvurdering for hele skoleforløbet fra 0. klasse til og med 12. årgang (2. hf-klasse) på steinerskolen, fremfor at skulle indføre et helt andet system for trivselsmåling i to af skolens klasser.

Vi har forståelse for, at det kan være vanskeligt at undtage en håndfuld skoler fra en landsdækkende trivselsmåling. Men i den forbindelse bør det have betydning, at der er tale om få og veldefinerede skoler, som tilmed kun har lov til at udbyde en meget lille del af uddannelserne i lov om gymnasiale uddannelser.

Endelig finder vi, at det vil være en fin gestus og hjælpende hånd til steinerskolernes projekt med den prøvfri hf-uddannelse, hvis man på denne måde kan mindske de ekstra arbejdsmæssige byrder, trivselsmålingen vil indebære.

Venlig hilsen

Peter Bendix Pedersen
Formand for Dansk Friskoleforening

&

Søren Stein Bræck
Sekretariatsleder

Høringssvar

Fra: Vibeke Nina Sterup Petersen <vp@edu.virum-gym.dk>
Sendt: 27. marts 2017 11:06
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner Vibeke Petersen

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Kommentar til læreplaner i biologifaget

Biologi C

1. I forbindelse med FIP2 Biologi nævnte vores fagkonsulent Kresten Torp, at kernestoffets "forplantning" på C-niveau forventes at inkludere seksualundervisning. Det er ikke vores indtryk, at der konsensus omkring denne fortolkning. Nogle inddrager naturligt seksualundervisning, mens andre traditionelt kun koncentrerer sig om mandens og kvindens hormonelle regulering samt prævention. Hvis der med punktet om forplantning i kernestoffet på C-niveau (også) menes seksual undervisning, så bør det nok præciseres. (undervisningsmaterialet er i så fald heller ikke tilstrækkeligt) .

2. Da biologi C rummer et særligt ansvar i forhold til forståelsen af sig selv og i forhold til aktuelle problemstillinger i samfundet, så ærger det os, at "sundhed" ser ud til at fylde mindre i de nye læreplaner og bliver erstattet af mindre almindelige aspekter som f.eks. mikroorganismers vækst og vækstfaktorer.

Vi tænker, at Biologi C's primære mål må være den alment dannende del. Biologi C er ikke løftestang for de videregående uddannelser, der måske synes at de studerende mangler "et eller andet". Det ansvar skal vel ikke ligge hos et fag, som ikke er obligatorisk? Vi synes derfor, at de nye pinde i kernestoffet på Biologi C skal flyttes tilbage til Biologi B og A.

3. Vores bekymring er, at de nye pinde på C-niveauet gør mængden af stof så stor og bred, at det ikke kan rummes i de gængse temaer uden at blive meget overfladisk. Omfanget af kernestoffet med supplerende stof på Biologi C er i forvejen stort og tiden presset.

Biologi A

1. Studieretningen Bio A - Kemi B ligger i forvejen helt naturligt tæt op ad studieretningen med Bioteknologi. De nye præciseringer gør overlappet mellem de to studieretninger endnu større. Eleverne har problemer med at skelne de to studieretninger fra hinanden. Måske kunne man i Biologi og BT fagenes identitet være mere skarp på forskellene?

vh
Vibeke Petersen
Fagrepræsentant Biologi
Virum Gymnasium

Høringssvar

Fra: Súzanne E. Hirsch-Fabricsius <suh@fanet.dk>
Sendt: 27. marts 2017 11:22
Til: Høringssvar
Cc: Mariane Dissing; Nadeem Farooq; Morten Holm Bundgaard
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Kære Birte Iversen.

Jeg kan ikke se, at Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) er på høringslisten?

Vi anerkender arbejdet med en forenkling ved sammenlægning af en række bekendtgørelser. Der ud over har vi ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Súzanne E. Hirsch-Fabricsius
Uddannelsespolitisk konsulent
suh@fanet.dk

Telefon: +45 3391 4700
Direkte: +45 3338 1669

Finanssektorens Arbejdsgiverforening
Amaliegade 7
1256 København K

Besøg os på www.fanet.dk og abonnér på [vores nyhedsmail](#)

Høringssvar

Fra: Allan Ahle <aa@odder-gym.dk>
Sendt: 27. marts 2017 11:50
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Allan Ahle

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Angående læreplansudkast til religion c på STX har vi følgende bemærkninger:

"4.1. Løbende evaluering

Gennem individuel vejledning og evaluering skal eleven undervejs i forløbet opnå en klar opfattelse af niveauet for og udviklingen i det faglige standpunkt, herunder beherskelse af religionsfaglige begreber og evner til at foretage religionsfaglige analyser. Mindst én gang i hvert semester skal der ske en formativ evaluering af elevens standpunkt, arbejdsindsats og aktive deltagelse i undervisningen."

Vi mener, at en formativ evaluering, hvor elevens standpunkt, arbejdsindsats og aktive deltagelse skal vurderes og kommenteres vil være uhyre tidskrævende, såfremt der rent faktisk skal være et formativt element i vejledningen/evalueringen. Der vil skulle bruges så mange timer på det, at det vil gå hårdt ud over det faglige niveau, idet timerammen kun er 75?? timer. I andre tilsvarende C-niveau fag uden en egentlig skriftlig dimension, fx oldtidskundskab, er der ikke tilsvarende formuleringer.

Vi foreslår derfor, at formuleringen ændres til noget i retning af, at der i forløbet foretages både formativ og summativ evaluering.

Med venlig hilsen

Allan Ahle
på vegne af religionslærerne ved Odder Gymnasium

Høringssvar

Fra: Torben Arentoft <TA@vucaarhus.dk>
Sendt: 27. marts 2017 11:50
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Torben Arentoft]

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

I forbindelse med de nye læreplaner i matematik bør følgende overvejes i forhold til gymnasial supplering:

- Tilgængeligheden at forberedelsesmaterialet til skriftlig eksamen i matematik skal sikres for alle GSK-hold. Sluttidspunktet for undervisningen på GSK-holdene er typisk:
 Omkring 30. april for forårshold
 Omkring 5. august for sommerkurser
 Omkring 30. november for efterårshold
 Der kan være andre områder/fag, hvor tilsvarende problemstillinger gør sig gældende.
- Der vil være en vanskelig overgangsperiode i forhold til gymnasial supplering i matematik, da der allerede fra sommeren 2019 vil være et behov for suppleringskurser for elever der starter på fx 2-årigt hf eller studenterkursus i august 2017. Denne gruppe vil fx ikke have stiftet bekendtskab med integralregning på B-niveau inden eventuel opgradering til matematik A under stx-bekendtgørelsen. Dette vil i særdeleshed give vanskeligheder på de meget intensive 4-ugers forløb hen over sommeren 2019 (sommerkurser), men også på de intensive kurser i efteråret 2019 og foråret 2020, og nok især i forhold til den skriftlige eksamen.
- I udkastene til de nye bekendtgørelser i matematik indgår vektorregning på C, B og A-niveau i stx, hvilket ikke er tilfældet i hf-bekendtgørelserne. Dette vil give udfordringer for hf-elever, der ønsker gennem gymnasial supplering at opgradere matematik til A-niveau. De nye hf-læreplaner indeholder et beslægtet emne, analytisk plangeometri, men GSK-eleverne fra hf vil kun have kort tid til at komme på niveau med holdkammeraterne fra stx inden for vektorregningen. Dette sammen med andre forskelle mellem stx- og hf-læreplanerne på C- og B-niveau vil stille hf-elever dårligere i forhold til opgradering til A-niveau.

Med venlig hilsen

Torben Arentoft
 Uddannelsesleder, Gymnasial Supplering (GS)
 VUC Aarhus
 Telefon: 8732 2465
 Mobil: 2480 4762

Høringssvar

Fra: Helle Aagaard <hag@brock.dk>
Sendt: 27. marts 2017 11:51
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner, Niels Brock
Vedhæftede filer: Høring UVM Niels Brock.pdf

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Til rette vedkommende

Vedhæftet Niels Brocks bemærkninger fsva. §15.

Med venlig hilsen
HELLE AAGAARD
Jurist, Specialkonsulent • Ledelsessekretariatet
Nørre Voldgade 34, 1358 Kbh.
Tlf: 23 21 46 22 • Brock.dk

Til Undervisningsministeriet

Den 27. marts 2017

Vedrørende høring over udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og udkast til læreplaner

Den 28. februar 2017 er udkast til bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser sendt i høring. Niels Brock er ikke anført på listen over høringsparter, men tillader sig hermed alligevel at indgive høringssvar fsva. §15.

Siden starten af 1990'erne har Niels Brock (på baggrund af godkendelse fra ministeriet) udbudt den danske HHX-uddannelse i en engelsksproget variant; IBB (al undervisning foregår på engelsk bortset fra i fagene dansk og fremmedsprog). Senest i 2008 blev denne godkendelse fornyet. Aktivitetsniveauet har gennem årene ligget nogenlunde stabilt, og er i år på otte klasser.

Niels Brock oprettede uddannelsen grundet øget behov og efterspørgsel efter studerende med stærke engelske kompetencer, der i højere grad var forberedt til øgede engelsksproglige krav og -forståelse på de videregående uddannelser i Danmark.

IBB på Niels Brock er fortsat det eneste erhvervsgymnasiale udbud i Danmark til elever, der efterspørger en internationalorienteret engelsksproget gymnasieuddannelse. Denne elevgruppe udgør blot ca. 1,4 procent af det samlede antal studenter i Region Hovedstaden og således er langt størstedelen af de gymnasiale uddannelsestilbud udbudt på dansk, også internt på Niels Brock.

IBB er den eneste engelsksprogede gymnasiale uddannelse, der giver eleverne direkte adgang til videregående uddannelser i Danmark. Den anden engelsksprogede uddannelse; International Baccalaureate (IB) giver ikke denne mulighed.

Niels Brocks elever på IBB har høj overgangsfrekvens til videregående uddannelser og mange har de merkantile uddannelser på CBS som deres primære videregående uddannelsesmål. Endelig er der også en del, der optages på andre erhvervsrettede videregående uddannelser i udlandet og i Danmark.

Det bør bemærkes, at den foreslåede formulering i §15 vil have den konsekvens, at det ikke er muligt at etablere et internationalt studiemiljø på højt fagligt niveau, hvorfor det er vores vurdering, at kvaliteten af engelsksproget uddannelse i Danmark svækkes betragteligt såfremt §15 vedtages. Hvis man fastholder begrænsningen i §15, håber vi, at det ændres så muligheden for dispensation i stedet begrænses til én studieretning, hvor der gives mulighed for flere klasser inden for denne studieretning.

Med venlig hilsen

Anyta Eskildsen
Direktør

Høringssvar

Fra: Birgitte Heje Larsen <birgitteheje@hotmail.com>
Sendt: 27. marts 2017 12:00
Til: Høringssvar
Emne: høring gymnasiebgk. og læreplaner Birgitte Heje Larsen

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

HØRING GYMNASIEBEKENDTGØRELSE OG LÆREPLANER Birgitte Heje Larsen

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Fremsendt til gtk@stukuvm.dk

Høringssvar til ny bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og gymnasiale læreplaner - stx

Vedlagt: Bilag om kreationismens fremmarch i Europa

Fremover vil flertallet af gymnasieelever kun ved mellemkomst af særligt dedikerede lærere blive præsenteret for evolution i et større tidsperspektiv. Det er stærkt bekymrende.

Undertegnede opfordrer til, at livets udvikling og historie skrives ind i kernestoffet for Naturgeografi B og Naturgeografi C, og at evolution i et større tidsperspektiv skrives ind i kernestoffet for Biologi B og Biologi C.

Ved justeringen og fornyelsen af fagets kernestofområder og reduktionen af antallet af obligatoriske kernestofområder fjernes livets udvikling og historie fra kernestoffet. Det bør vække bekymring. Der vil blive tale om et videnstab, der gør det sværere at manøvrere i den verden, hvor der foregår et felttog mod naturvidenskabelig forskning og tankegang.

Vedr. kernestoffet i Naturgeografi B og C:

I udkastet til bekendtgørelsen er der lagt op til, at livets udvikling og historie tages ud af læreplanerne for Naturgeografi B og C. Hvis dét sker, bortfalder den historiske bevidsthed omkring store dele af hvorfor vi er her, hvorfor verden ser ud som den gør,

samt muligheden for en kritisk tilgang til/ vurdering af hvad der sker i naturen og miljøet i dag.

Det er nødvendigt at gøre opmærksom på, at viden og kundskaber om livets udvikling gennem Jordens historie er nødvendige for at kunne vurdere den verden, vi lever i. Livets udvikling og historie er tæt forbundet med Jordens, atmosfærens og landskabernes udvikling. De sidste kan ikke stå alene.

I disse år bliver det mere og mere klart, at for at forstå samspillet mellem liv og miljø er det nødvendigt at forstå, hvordan livet har haft indflydelse på Jordens fysiske og kemiske udvikling gennem mere end 4 milliarder år, og hvordan miljøet har påvirket livets udvikling. Også i dag er liv, miljø og geologiske processer tæt sammenvævede.

For at kunne vurdere alvoren af den nuværende masseudryddelse af arter er viden om og sammenligning med de globale miljøændringer under tidligere tiders masseudryddelser nødvendig.

Derfor giver det ingen mening at pille kundskaber om livets udvikling ud af sammenhængen.

Ved at bibeholde viden om livets udvikling som en del af kernestoffet I Naturgeografi C og B vil eleverne også fremover have mulighed for at forstå udviklingen af den biologiske mangfoldighed, dens udbredelse, samspillet mellem arterne og deres fremtidige skæbne under globale ændringer.

Ministeren anfører i et svar af (8/2) på en henvendelse fra undertegnede om denne bekymring (28/1), at livets udvikling er et mere biologisk område og fortsat kan indgå som supplerende stof i naturgeografi.

Men livets udvikling er hverken indeholdt i udkast til læreplanen for biologi C, som er det niveau hvorpå de fleste elever kommer til at beskæftige sig med biologi, eller for Biologi B.

I biologi vil det altså være op til særligt dedikerede lærere at præsentere eleverne for evolution. Her bliver der blot tale om naturlig selektion der kan berænses til variation inden for den enkelte art eller population, men ikke et indblik i livets, herunder menneskets, udvikling.

I naturgeografi vil det kun blive særligt dedikerede lærere, der vil præsentere deres elever for livets historie og udvikling.

Fremover vil livets udvikling kun indgå som obligatorisk stof i Geovidenskab A; "Grundtræk af Jordens og livets udvikling med eksempler på geologiske begivenheder" er her en del af kernestoffet.

Vedr. kernestoffet i biologi A, B og C:

Kun i kernestoffet for Biologi A figurerer artsdannelse. I Biologi B omfatter kernestoffet i evolutionsbiologi kun biologisk variation og naturlig selektion, og i i Biologi C omfatter det kun naturlig selektion. Dette medfører at undervisning i naturlig selektion på B og C niveau kan begrænses til at omfatte variation inden for den enkelte population eller den enkelte art, dvs. evolution på en større skala, herunder menneskets opståen, behøver ikke blive inddraget.

Konsekvenser:

Da fagene Geovidenskab A og Biologi A kun tages af et begrænset antal elever med særlig interesse for fagene, vil flertallet af gymnasieelever kun ved mellemkomst af særligt dedikerede lærere blive præsenteret for livets udvikling. Det er stærkt bekymrende.

- Og da eleverne iflg reformen kun skal have tre af de fire naturvidenskabelige fag, foreligger der en reel risiko for, at de overhovedet ikke vil blive præsenteret for emnet evolution.

I Danmark har vi inden for dette felt et fremragende forskningsmiljø, som på fineste vis formidler deres resultater og viden – også til gymnasieeleverne. Hvis der som ønsket skal kunne rekrutteres studerende til universitet på dette område, må de nødvendigvis have stiftet bekendtskab med det i gymnasiet.

I udkast til reformen understreges (Kapitel 1, Uddannelsernes formål, §5), at uddannelsen er nært forbundet med videnskabsfagene og videnskabsrelaterede problemstillinger. Det implicerer at de kommende generationer der kommer ud fra gymnasiet skal være rustet mod påvirkning fra uvidenskabelig propaganda.

- Der står, at de studerende skal kunne reflektere over skillet mellem videnskab og politik; men det er ikke muligt uden at man forstår principperne bag det, der politiseres over.

Det er vigtigt at holde religiøse livssyn og naturvidenskabelig erkendelse adskilt. Det vil blive vanskeligere, når det historiske perspektiv tages ud af kernestoffet i denne del af naturvidenskaben. For at kunne stå imod kreationistisk propaganda er det nødvendigt at have en viden om livets historie og udvikling; uden dén vil man blive til fals for religiøse og politiske manipulationer der går imod evolutionsteorien og den viden, naturvidenskaben har fremskaffet om menneskets opståen.

Der er derfor grund til bekymring over et bortfald af obligatorisk undervisning i livets historie og udvikling. Der vil ske en voldsom indsnævring af den gruppe elever, som opnår viden om livets udvikling, til de som har særligt dedikerede lærere der vælger at inddrage området i det supplerende stof. En stor del af eleverne vil aldrig indføres i og præsenteres for det og vil blive modtagelige for kreationistisk propaganda. Det bliver nemmere at få opvoksede generationer til at betvivle naturvidenskaben og evolutionsteorien.

Vedrørende Geografilærerforeningens høringssvar:

I GLs høringssvar til udkast til ny bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og gymnasiale læreplaner, fremsendt til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet 29. marts 2017, er de faglige foreningers bemærkninger til udkast til nye læreplaner vedlagt. Geografilærerforeningen har bl.a. en bemærkning til en kommentar fra en deltager på FIP-kursus 15. marts 2017: "Den faglige forening støtter at livet oprindelse er fjernet, da det stadig kan indgå som supplerende stof". Foreningen må have misforstået kommentaren. Der er andet og mere på spil end blot "livets oprindelse". Det er ikke gået op for Geografilærerforeningen, er her bliver tale om et dannelsesstab. Det er ikke godt nok at henvise til, at der er mulighed for at inddrage livets udvikling som supplerende stof – det er kun de lærere, der er særligt dedikerede til emnet, som vil gøre det.

Foreningen har tilsyneladende ikke forstået, hvad det er man har i sinde at smide ud med badevandet. Det er ikke blot livets oprindelse, men livets historie og udvikling – en proces, der strækker sig fra livets opståen til nu.

Det vil kun være et mindretal af elever, der fremover får viden om livets historie og udvikling – nemlig de, der har særligt dedikerede lærere, der finder det vigtigt at undervise i stoffet. De øvrige vil være overladt til på ukvalificeret grundlag at vælge mellem videnskab og uvidenskabelig propaganda; de vil ikke kunne forholde sig til menneskets oprindelse på et videnskabeligt grundlag, og det åbner for, at fundamentalistiske religiøse kræfter kan få hidtil uset råderum til kreationistisk propaganda.

Med venlig hilsen

Birgitte Heje Larsen

Claus Nars Holm

3520 Farum

BILAG

Vedrørende kreationismens fremmarch i Europa:

Europarådet udsendte i 2007 (resolution 1580 af 4. oktober 2007) en kraftig advarsel: kreationismen, benægtelsen af evolutionslæren, er på fremmarch i Europa. Rådet advarede mod tendensen til, at antividenskabelige budskaber vinder større accept. Den tilgrundliggende rapport (fra Komitéen for Kultur, Videnskab og Undervisning og fremlagt for the Assembly af special rapporteur Guy Lengage 5. Juni 2007) bekræfter eksistensen af en stærk kristen kreationistisk lobby i Europa, men også fremmarchen af muslimsk kreationisme. Kreationismen, afvisningen og benægtelsen af Darwinsk evolution, er på fremmarch i Europa.

Rapporten antyder, at kreationister fra forskellige trosretninger samarbejder på tværs af Europa for at få indflydelse på naturvidenskabelig undervisning i et angreb på evolutionslæren. Rapporten giver eksempler på kreationismens fremmarch i 14 medlemsstater samt i Rusland, Serbien og Tyrkiet – dens indflydelse strækker fra diskret nedgradering af evolution i naturvidenskabelig undervisning til åbenlyse angreb på darwinismen såvel som på Darwins person. Eksempelvis havde forvisningen af evolution til bunden af det naturvidenskabelige pensum i Grækenland medført, at studerende på gymnasieniveau pga. tidsmangel sjældent blev undervist i evolution. Det er dén situation, der nu bliver åbnet for på danske gymnasier, når livets udvikling ikke længere skal være kernestof.

Det er ikke blot ideologisk motiverede angreb på evolutionsteorien, der er tale om her. Det er selve videnskabens status i samfundet, der er på spil. Det er noget, der skal tages alvorligt, og selv en tilsyneladende lille ting som at skrive livets udvikling ud af kernestoffet i gymnasiet er et farligt skridt; det er et skridt på vejen mod frit spil for fundamentalister af alle observanser, et skridt på vejen til overtro, formørkelse og fordummelse. Derfor er det vigtigt at skrive livets udvikling ind i gymnasiets kernestof igen, ligesom det er vigtigt at være årvågen over for alle tilsvarende angreb mod fagligheden. Faglighed handler netop om, at man forstår principperne bag det, man beskæftiger sig med.

Evolutionslæren, genetikken og molekylærbiologien har givet ny viden om livets oprindelse, dyrearternes udvikling og menneskets opståen. Men et stigende antal europæere bekender sig nu til troen på, at Gud – ikke evolution – har skabt mennesket. Kreationistiske aktivister er i gang med at undergrave hele det videnskabelige samfund.

“Kreationisterne har formået at gøre menneskets skabelse til et spørgsmål om kulturforståelse, og de har udnyttet europæisk accept af kulturel forskellighed til at gøre kreationisme til et kulturelt alternativ til evolutionsteori, som skal høres på linje med andre kulturelle verdensopfattelser”, fortæller professor i evolutionsstudier Peter C. Kjærgaard i Videnskab.dk 10. September 2013.

Høringssvar

Fra: Kim Esmark <kesmark@ruc.dk>
Sendt: 27. marts 2017 12:47
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner [Kim Esmark, studieleder Historie, RUC]
Vedhæftede filer: Høringssvar Historie RUC.docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Faggruppen for Historie, Roskilde Universitet
Roskilde, 26.3.2017

Høringssvar vedr. gymnasiereform

I faggruppen på Historie på Roskilde Universitet noterer vi os i den nye bekendtgørelse og læreplan om specifikt historiefaget, at der er lagt vægt på såvel skriftlighed som informations-/litteratursøgning. Det er ubetinget positivt og peger konstruktivt ind mod de problemer, som vi på universitetet i disse år oplever, at en stigende del af vore studerende har med netop skriftlig fremstilling og evnen til at søge og kritisk vurdere relevant faglitteratur.

Negativt er det til gengæld at historiefaget i den nye bekendtgørelse, så vidt vi kan læse s. 17-19, ikke er tildelt fordybelsestid og dermed må formodes at få ringere mulighed for faktisk at prioritere og arbejde med skriftlige opgaver i faget. Set fra vores aftagerperspektiv er dét selvsagt en svækkelse af overgangen i faget fra gymnasium til universitet.

Negativt er det videre, at forberedelsestiden til eksamen i historie på STX (A-niveau) er sat ned fra 24 timer til 90 min. Det bliver selvsagt en ganske anden eksamensform med væsentlig mindre mulighed for eleverne til selvstændigt at formulere et problem i forhold til eksamensteksterne. Også her altså en svækkelse af de kompetencer, som vi ser som vigtige i overgangen i faget fra gymnasium til universitet.

Kim Esmark
Studieleder for Historie
Institut for Kommunikation og Humanistisk videnskab
Roskilde Universitet
Email: kesmark@ruc.dk
Tlf.: 29873295

Høringssvar

Fra: Peter Hee Lindhardt <pete839e@slagelse-gym.dk>
Sendt: 27. marts 2017 13:08
Til: Høringssvar
Emne: Høring- gymnasiebekendtgørelse og læreplaner Slagelse Gymnasium
Vedhæftede filer: Høringssvar til lærerplaner for MatC.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Høringssvar til matematiklæreplaner.

Mvh
Peter Hee Lindhardt
Slagelse Gymnasium

Høringssvar for matematik:

1) Grundforløbsscreening:

SG kommentarer:

Vi finder forslaget om grundforløbsscreening fornuftig. Og i den forbindelse er en centralt stillet prøve klart at foretrække.

Det store fokus på matematik, der er en bærende del af reformen, vil blive styrket af en fællesprøve med klare og veldefinerede mål, der er centralt fastsatte.

En centralt defineret prøve vil desuden give et sikkert grundlag til vurdering af elever, der måtte skifte skole i forbindelse med grundforløbets afslutning.

2) Skriftlig eksamen stx C niveau:

SG kommentarer:

Da der lægges stor vægt på den skriftlige dimension af matematikundervisningen, bør dette testes.

Og som et af de absolutte kernefag (dansk og matematik) bør der være obligatorisk test af eleverne.

3) Nedsættelse af fordybelsestiden (Elevtid):

SG kommentarer:

Det virker paradoksalt at lægge stor vægt på vigtigheden af matematik for derefter at skære den samlede arbejdstid ned.

Hvad eleverne lærer meget ved, er uden tvivl selv at arbejde med emnerne. Dette gælder i særdeleshed IT-værktøjerne.

Vi anser det for meget vigtigt for elevernes læring, at der er ting, der bliver rutine. Dette opnås ikke uden tilstrækkelig fordybelsestid.

4) Der lægges op til en mulighed for at afvikle HF C- niveau på et halvt år (1. semester).

SG kommentarer:

Et sådant "turbo" forløb, tror vi meget få elever er motiverede for.

1. semester af et HF-forløb bliver ofte anvendt til at vænne eleverne til at gå på en ungdomsuddannelse. Og en del af disse elever finder faktisk først ud af, hvad det betyder at gå på en ungdomsuddannelse i starten af 2. semester.

Slagelse gymnasium

Høringssvar

Fra: Kristian Blum <kb@edu.virum-gym.dk>
Sendt: 27. marts 2017 14:15
Til: Høringssvar
Emne: Høring – gymnasiebekendtgørelse og læreplaner Virum Gymnasiums dansklærere - Ved Kristian Blum
Vedhæftede filer: Brev vedr. de nye læreplaner.docx; Svar på brev, 28-02-2017.docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Vi har tidligere (07.02.2017) henvendt os til ministeren vedr. læreplanen i dansk stx. I den forbindelse har vi modtaget svar fra fagkonsulenten på ministerens vegne, men vi har svært ved at forstå svaret. Dette skyldes, at vi har vanskeligt ved at se, at vores kommentarer konkret bliver adresseret i besvarelsen. Derfor genfremsender vi nu henvendelsen som høringssvar, idet vi vedlægger fagkonsulentens svar.

På vegne af Virum Gymnasiums dansklærere
Kristian Blum

Til

Undervisningsminister Merete Riisager

Fagkonsulent i dansk Sune Weile

Kommentar vedr. udkast til ny læreplan i dansk i det almene gymnasium

På FIP-mødet på Hvidovre Gymnasium den 17. november 2016 præsenterede fagkonsulenten i dansk, Sune Weile, et foreløbigt udkast til nye læreplaner i dansk i det almene gymnasium. Efter en redegørelse for læreplansgruppens sammensætning, processen for dens arbejde og planen for høringsfasen fik de fremmødte dansklærere lejlighed til i ca. 45 minutter at studere læreplansudkastet, sammenholde det med den eksisterende læreplan og se læreplansgruppens bemærkninger til udspillet. Herefter kunne der stilles spørgsmål i ca. 45 minutter, hvorpå læreplansudkastene blev samlet ind igen. De følgende overvejelser beror derfor på de sparsomme noter, vi kunne nå at nedfælde under mødet samt det efterfølgende hukommelsesarbejde.

Vi ønsker med denne kommentar at gøre opmærksom på nogle elementer i læreplansudkastet, som har givet anledning til to grundlæggende bekymringer:

1. Risikoen for en forskydning af fagets kerneområde fra litteratur til medier og fra indhold/erkendelse/stof til kompetencer/metoder/perspektiver.
2. En manglende beskrivelse af den skriftlige prøve til studentereksamen, herunder de skriftlige genrer.

Ad 1: Fagets genstandsområder

Vi noterede os på mødet, at fagets discipliner *sprog, litteratur og medier*, som i den eksisterende læreplan er defineret ud fra disse stofområders *tekstgenrer* og faglige indhold/stof i vægtforholdet 2:3:1, i det ny udkast er bestemt ud fra såkaldte *perspektiver* (et litterært perspektiv, et sprogligt perspektiv og et mediemæssigt perspektiv – i vægtforholdet 2:1:1). Dette betyder to ting:

- dels at mediedimensionen er vokset med mere end 50 % fra en sjettedel til en fjerdedel af undervisningstiden, og at dette sker på den sproglige dimensions bekostning,
- dels at man ved at regne i *perspektiver* (metoder) frem for *genredefinerede tekster og fagligt indhold* fx kan se *film* i stedet for at læse *litteratur* under henvisning til, at arbejdet med filmen sker i et litterært perspektiv.

Ydermere betyder reduktionen af den sproglige dimension fra en tredjedel til en fjerdedel, at den del af arbejdet med det sproglige stofområde, som tidligere kunne anvendes i forbindelse med sprog-iagttagelse i den litterære tekstanalyse, nu risikerer at blive reduceret tilsvarende. Vi ser altså også her en mulig risiko for en udhuling af fagets litterære dimension.

Hvad angår kravene til den mundtlige eksamen, står bestemmelserne her os ikke klart, men vi kunne frygte muligheden af, at medietekster kunne komme til at dominere eksamensspørgsmålenes tekstmateriale, under henvisning til at vægtningen i forhold til det litterære hhv. det sproglige *perspektiv* er opfyldt.

En overordnet pointe i vores bekymring angår således hele den grundlæggende forskydning i læreplanen – dét er den nye læreplans mest afgørende og mest konsekvensrige skifte – fra stof/indhold til perspektiver/metoder/kompetencer. I det læreplansudkast, man fik udleveret i Hvidovre 17. november, kaldte læreplansudvalget i deres egne skriftlige bemærkninger til læreplansudkastet selv dette skifte for et skifte fra ”afkrydsningsdanskfaget” til ”kompetencedanskfaget”. ”Afkrydsningsdanskfaget” er en temmelig negativ omtale af det, man også og mere neutralt eller positivt kunne kalde ”vidensdanskfaget”: et danskfag defineret ved, at det er erkendelser og viden om bestemte stofområder, der også er i højsædet. Spidsformuleret går vores bekymring på, om det, man kunne kalde *faglig viden, erkendelser* og *dybdeviden* i den nye læreplan undermineres af et stort fokus på færdigheder og kompetencer. Vi er bekymrede for denne tendens til en tilbagevenden til 2005-gymnasireformens fokus på kompetencer.

Et aspekt af dette er spørgsmålet om, hvorvidt dét danskfaglige stof, der af beslutningstagere opfattes som vigtigt, skal fastlægges fra centralt hold, eller om den enkelte dansklærer skal have friere rammer til selv at vælge indholdet. Med andre ord og sat på spidsen: Er viden om nyhedskriterierne (som er fjernet som mediemæssigt stofområde i læreplansudkastet) vigtigere end viden om sms-sprog? Læreplansudkastet siger ikke noget herom. Et andet spørgsmål: Skal tekster fra de sociale medier under henvisning til det litterære perspektiv kunne opprioriteres på bekostning af tekster af fx Blicher og Blixen? Eller skal det i højere grad fra centralt hold besluttes, at nogle teksttyper og stofområder er vigtigere end andre? Vi er fortalere for det sidste synspunkt og ser derfor de færre stoflige bindinger i læreplansudkastet og udkastets skifte fra stof og indhold til kompetencer/perspektiver som bekymrende. Dybest set, fordi vi opfatter noget som mere almindende og studieforberedende end andet.

Ad 2: De skriftlige eksamensgenrer

Vi er opmærksomme på, at bestemmelsen vedr. skriftlig eksamen, herunder de skriftlige eksamensgenrer, ej heller i den eksisterende læreplan er nærmere specificeret – i modsætning til, hvad der er gældende for den mundtlige eksamen. Ikke desto mindre har de tre eksisterende eksamensgenrer, *den litterære artikel, kronikken* og *essayet* fungeret som faste skrivegenrer fra indførelsen af den tidligere reform og indtil nu.

Vi opfatter beherskelsen af netop disse genrer som vigtig i forhold til såvel den personlige dannelse som almindelsen af eleverne i det almene gymnasium og gør hermed opmærksom på, at beslutningen vedrørende disse vigtige skrivegenrers videre skæbne – i fraværet af en fastlæggelse af dem i læreplanen – teoretisk set ligger hos embedsværket og dermed uden for det politiske niveau og uden for den formelle høringsproces, der er knyttet til udarbejdelsen af læreplanerne.

Med venlig hilsen

Dansklærerne på Virum Gymnasium

28-02-2017

Kære Virum Gymnasium

Tak for jeres mail fra den 7. februar 2017 til minister i Undervisningsministeriet Merete Risager om de nye læreplaner i dansk A STX. Ministeren har bedt mig om at besvare jeres mail.

Først og fremmest tak for jeres interesse i danskfaget.

I jeres henvendelse peger I på, at der i udkastet til den nye læreplan er et ændret fokus i kernestoffet fra stofområder til perspektiver på kernestoffets tekster. Det betyder et øget fokus på den dybdegående tekstanalyse, da det sikrer et højere grad af fokus på teksten frem for anvendelsen af helt særlige begreber eller metoder. Således er det nu gennemgående, at der skal arbejdes metodisk med analyse og fortolkning af tekster i alle tre perspektiver, hvor det tidligere kun var i det litterære stofområde.

I påpeger på baggrund af ovenstående, at der risikerer at ske en nedgradering af den litterære dimension i danskfaget. Den litterære dimension har i udkastet samme vægt som tidligere, der er stadig en lang række krav til historisk læsning, som også findes i den nuværende læreplan, og der er endvidere tilføjet et nyt krav om et samarbejde med historiefaget med fokus på fordybelse i et historisk emne.

I jeres henvendelse foreslår I, at de skriftlige eksamensgenrer indskrives i læreplanen. Det vil ikke være hensigtsmæssigt alene af den grund, at det vil hindre løbende justeringer.

Med venlig hilsen
Sune Weile
Fagkonsulent

Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Gymnasie- og Tilsynskontoret
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Direkte tlf.: +45 25 57 41 54
E-mail: sune.weile@stukuvn.dk

Høringssvar

Fra: Lars Andersen <la@cgs.aau.dk>
Sendt: 27. marts 2017 15:05
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiernes læreplan og bekendtgørelse - historie .
Vedhæftede filer: Høringssvar.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Til Undervisningsministeriet

Hermed fremsender jeg høringssvar fra Historiestudiet, AAU, vedrørende den nye gymnasiereform, nærmere bestemt bekendtgørelse og læreplan for historie.

mvh
Lars Andersen
Formand for Studienævn for Historie
Aalborg Universitet.

Aalborg den 27. marts 2017

Høringssvar vedr. gymnasiereform

På vegne af Historiestudiet på Aalborg Universitet, skal jeg hermed afgive høringssvar vedr. den nye bekendtgørelse og læreplan om historiefaget i gymnasieskolen. Vi hilser det velkommen, at der i den nye bekendtgørelse er lagt vægt på såvel skriftlighed som informations-/litteratursøgning. Vi har her på AAU erfaring for, at de studerende møder op på 1. semester med begrænsede evner til skriftlig fremstilling og litteratursøgning.

Men når historie ikke som andre niveau-A fag afsluttes med en skriftlig eksamen, finder vi det bekymrende, at der ikke er tildelt den nødvendige fordybelsestid. På den måde kan det skriftlige element ikke få den plads og tid, som det kræver at arbejde med tekst og skriftlig argumentation. Det kan i værste fald ende som gode intentioner på papiret – men uden reel implementering i praksis. Fordybelsestiden er nødvendig i denne sammenhæng, hvis der skal gøres noget effektivt for at fremme overgangen fra gymnasium til universitet.

Et andet problem, som vi ser i bekendtgørelse og læreplan er den kraftige beskæring af eksamensforberedelse fra 24 timer til 1,5 time til eksamen i historie på STX (A-niveau). Det betyder, at eleverne ikke har tid til selv at formulere en problemstilling til et kildesæt. Hermed er der en risiko for at svække en anden af de kompetencer, som vi derimod hellere ser styrket; nemlig evnen til og træning i at arbejde selvstændigt med historiske problemstillinger.

Med venlig hilsen

Lars Andersen, lektor
Studienævnet for Historie
Aalborg Universitet
Kroghstræde 1
9220 Aalborg Øst

Høringssvar

Fra: Søren Vagner
Sendt: 27. marts 2017 15:49
Til: Høringssvar
Emne: VS: Høringssvar vedr prøveformen i Historie A (stx)

Kategorier: Sendt til FK

Med venlig hilsen
Søren Vagner
Undervisningskonsulent

**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Afdelingen for Almen Uddannelse og Tilsyn
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00

Direkte tlf.: +45 35 87 85 47
E-mail: Soeren.Vagner@stukuvm.dk

Fra: Morten Aronsson Olsen
Sendt: 27. marts 2017 15:47
Til: Janne Stauning
Cc: Steffen Møllegaard Iversen; Søren Vagner
Emne: VS: Høringssvar vedr prøveformen i Historie A (stx)

Kære Janne

Ja, det må den gøre, cc til Steffen og Søren.

Vh.
Morten

Morten Aronsson Olsen
Enhedsleder

**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Kontor for Prøver, Eksamen og Test
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00

Direkte tlf.: +45 33 92 72 46
E-mail: morten.aronsson.olsen@stukuvm.dk

Fra: STUK - AAT PET
Sendt: 27. marts 2017 15:37
Til: Morten Aronsson Olsen
Emne: VS: Høringssvar vedr prøveformen i Historie A (stx)

Kære Morten

Hører denne også under os?

Hilsen
Janne

Fra: STUK - STUK
Sendt: 27. marts 2017 13:58
Til: STUK - AAT PET
Emne: VS: Høringssvar vedr prøveformen i Historie A (stx)

Kære PET

Vil I se på nedenstående henvendelse?

Mvh Camilla

Fra: Tina Sahl Lydixen [<mailto:TL@statsskolen.dk>]
Sendt: 26. marts 2017 10:42
Til: STUK - STUK
Cc: SSS Alle Historie-lærere
Emne: Høringssvar vedr prøveformen i Historie A (stx)

Til Styrelsen for undervisning og kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Høringssvar fra Sønderborg Statsskole til prøveformen i Historie A (stx)

Historielærerne på Sønderborg Statsskole er tilhængere af 24-timers eksamen. Den giver mulighed for at eleverne kan vise bredden i faget og i deres viden. Vi frygter, at eksaminationen bliver for tynd, hvis den skal have et så begrænset materiale som omdrejningspunkt. Og vi frygter især at de svage elever vil bruge uforholdsmæssigt meget tid på at læse og dermed stå meget svagere i analyserne af materialet, når de kun har 90 min. forberedelsestid.

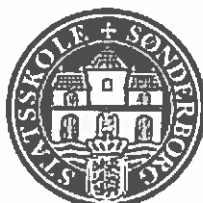
24-timers eksamen giver dem faktisk mulighed for forstå, anvende og udfolde deres viden, hvilket må være formålet. Eksamen vil således ligge i forlængelse af den læring og arbejdsproces, der har fundet sted i undervisningen.

90 min forberedelsestid vil give eksamen et præg af at eleverne vil søge at "overleve" ved at lære sætninger udenad, og det giver på ingen måde en demonstration af fagets mål.

Pva. historielærergruppen på Sønderborg Statsskole

Med venlig hilsen

Tina Sahl Lydiksén

Sønderborg Statsskole

Kongevej 37

6400 Sønderborg - Tlf. 74 42 34 27

EAN: 5798000558274

CVR: 29553874

Høringssvar

Fra: Anne Mette Platz <ap@roende-gym.dk>
Sendt: 27. marts 2017 15:08
Til: Høringssvar
Emne: Høringssvar Musik
Vedhæftede filer: Høringssvar Rønde Gymnasium.docx

Kategorier: Sendt til FK

Til Uffe Englund

Kære Uffe

Vedhæftet er høringssvar fra musiklærerne på Rønde Gymnasium. Pga. musicaltravlhed i Rønde i den forgangne måned ligger formuleringerne i dette høringssvar meget tæt på formuleringerne i Aurehøjs høringssvar. Det er dog ikke ensbetydende med, at vi ikke har tænkt tanker selv :-)

Med venlig hilsen

Bjørn Bølling Nyholm og Anne Mette Platz

Hermed høringssvar vedrørende *Udkast til læreplan, Musik A – stx, august 2017*

Punkt 2.4 Omfang

Tekstmaterialets omfang på A-niveau b r nedsættes til 200-300 sider, så det er overkommeligt for lærer og elever at gennemgå i løbet af tre år, og så eleverne ikke forledes til at tro, at fokus i den mundtlige teoretiske prøve er på l st stof om musik snarere end på analyse af musik.

Punkt 4.2 Prøveformer

M1

Der står i punkt 3.1. under Didaktiske principper, at "Der lægges vægt på, at eleverne præsenteres for fagets discipliner som en helhed, således at de oplever en sammenhæng og en vekselvirkning mellem det udf ende og det kundskabsmæssige." Denne meget vigtige sammenhæng gives der efter vores mening køb på, hvis hørelære fjernes fra M1-prøven. Uden denne vigtige disciplin bliver prøven mindre f rdighedsorienteret, og vi kommer til at svinge eleverne i andre sammenhænge, hvor h rel ref rdigheder er nødvendige (f.eks. auditiv analyse, som supplerer den nodebaserede analyse i musikemnerne godt, nedskrivning af korsvar og lignende i M2 samt sammenspil). Generelt skal M1 være en synliggørelse af st ttediscipliner, som er vigtige i det daglige teoretiske og praktiske arbejde med musik, og her er hørelære en såvel sjov og motiverende som nyttig disciplin.

Den mundtlige praktiske prøve

Den mundtlige praktiske prøve b r være adskilt fra den mundtlige teoretiske prøve, så eleven ikke skal bruge af sin kostbare forberedelsestid til opvarmning/gennemspilning af solonummer på A-niveau. På den måde kan eleven koncentrere sig om musikanalysen i sin forberedelsestid, og den praktiske prøve kan, n r holdet ønsker det, afvikles som en slags koncert, hvor eleverne og evt. også udefrakommende akkompagnat rer m.fl. fungerer som publikum, i overensstemmelse med læreplanens punkt 2.1 om "fremførelse af et musikalsk arrangement for et publikum". Elever, som ikke ønsker publikum til den mundtlige praktiske prøve, skal naturligvis have ret til kun at optræde over for eksaminator og censor.

Der bør vedblive at være en øvre grænse på otte elever i sammenspilsensembler på A-niveau. Med flere optrædende end otte på én gang kan det være problematisk for den enkelte elev at gøre sig gældende i ensemblet og for censor at høre den enkelte, selvom der står, at stemmerne skal være solistisk besat.

Med venlig hilsen

Bjørn B lling Nyholm og Anne Mette Platz
Musikl rere på Rønde Gymnasium

Høringssvar

Fra: Søren Vagner
Sendt: 27. marts 2017 16:36
Til: Erik Schou; Høringssvar
Emne: Fwd: VS: høringssvar vedr. hx.BEK

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Kære Erik Schou

Høringssvaret er modtaget og vil indgå i høringen.

Mvh

Søren Vagner

UNDERVISNINGS MINISTERIET

Fra: Erik Schou [ersc@tietgen.dk]

Sendt: 27. marts 2017 15:47

Til: Annegrete Larsen

Cc: Mette Andersen - MAN; Knud Vestergaard Nielsen (KNVN - Rektor - VE - AK); Jens Otto Petersen (JEOP - AH); Ivar Lykke Ørnby (ILOE - uddannelsesdirektør HHX, STX - HJ - KN)

Emne: høringssvar vedr. hx.BEK

Kære Annegrete Larsen – jeg har prøvet at ringe til dig – anledningen er at vi prøvede at få afgivet høringssvar i formiddags, men teknikken drillede - vores bestræbelser fik ikke succes.

På vegne af IBC, Århus Business College, Ålborg Handelsskole, Knord og TietgenSkolen vil vi gerne indmelde nedenstående høringssvar:

Kravene til Studieområdeprojektet betyder manglende sammenhæng i Studieområdet

I det seneste udkast til det nye fagbilag for Studieområdet mangler der sammenhæng mellem selve Studieområdet og dets afsluttende projekt Studieområdeprojektet

Det første udkast til Studieområdet – som det blev præsenteret på FIP-kursus i november 2016 – modtog vi positivt, fordi der var en sammenhæng i mellem Studieområdets brede fundering i tre fakulteter (samf, hum, merk.) og det afsluttende Studieområdeprojekt, hvor kravene til fagsammensætningen blot var A + A/B fag. Der

var således mulighed for en fagsammensætning, der afspejlede studieområdet bredde. Med afsæt i de syv forløb i Studieområdet kunne eleverne spore sig ind på, hvilket emne og hvilken fagsammensætning de helst ville arbejde med i det afsluttende projekt.

Med det nye udkast til læreplanen – som blev præsenteret på et FIP-kursus i marts – står det klart, at Studieområdet fortsat hviler på alle tre fakulteter. Fagsammensætningen til SOP er A+A/B/C og minimum ét fag være et studieretningsfag.

Der synes således de facto at være tale om et Studieområde, der bliver afsluttet med et Studieretningsprojekt. Fra de nuværende SRP'ere ved vi, at fagsammensætningerne i sagens natur bliver domineret af merkantile fag. Mange elever kan således opleve, at de mere humanistiske og til dels også samfundsfaglige dele af Studieområdet forekommer mindre relevante.

Studieområdet risikerer at lide under manglende sammenhæng mellem områdets syv forløb og det afsluttende projekt. Studieområdet som vi kender det fra 2005-reformen led også af manglende sammenhængskraft, og vi oplevede, at det havde konsekvenser for elevernes motivation, læring og resultater.

Det bekymrende er IKKE den merkantile fokus i Studieområdeprojektet, der i hhx-uddannelsen vil være fuldt berettiget. Det bekymrende er manglen på rød tråd mellem området og opgaven. Hvis SOP'en skal have en merkantil vinkel, bør det således også være tilfældet med hele Studieområdet. Ellers er det i stedet tilrådeligt at vende tilbage det oprindelige udkast i forhold til SOP og fagvalg, som giver bedre rammer for elevernes læring.

Med venlig hilsen / Best regards

ERIK SCHOU

Ressourcechef (& konst. Rektor for Tietgen Handelsgymnasium)

DIREKTE TLF. 65 45 22 62

MOBIL 40 51 26 75

Høringssvar

Fra: Lars Holst Madsen
Sendt: 27. marts 2017 19:10
Til: Høringssvar
Emne: Fwd: Høringssvar vedr. Dansk -hhx.
Vedhæftede filer: Høringssvar vedrørende den nye læreplan for HHX.docx; ATT00001.htm

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til FK

Kære Søren og Michaela,
Jeg har modtaget dette høringssvar. Det er hermed videregivet.
Bh Lars

 Sendt fra min iPhone

Start på videresendt besked:

Fra: "Mette Svane Qvist (MQ)" <MQ@ucholstebro.dk>
Dato: 27. marts 2017 kl. 06.54.24 GMT-2
Til: "lars.holst.madsen@uvm.dk" <lars.holst.madsen@uvm.dk>
Emne: Høringssvar vedr. Dansk -hhx.

Hej Lars!
Hermed vores indsigelse fra Holstebro (UCH).
God dag til dig
Mange hilsner

*Mette Svane Qvist
Leektor*

 Uddannelsescenter Holstebro
Kontakt 99 122 222 / Direkte
MQ@ucholstebro.dk - www.ucholstebro.dk

HOLSTEBRO
HANDELS
GYMNASIUM **uch**

Holstebro, Marts 2017.

Høringssvar vedrørende den nye læreplan for HHX – Dansk.

Jeg skal, på vegne af dansklærere på hhx-Holstebro, hermed gøre opmærksom på vores utilfredshed med ændringen vedrørende SOP'en – som den er beskrevet i det seneste udkast til den nye læreplan. 'SOP'en kan skrives i Dansk OG et studieretningsfag'. I det første udkast var der åbnet op for, at man ikke behøvede at inddrage et studieretningsfag! Det gav åbenlyse fordele for f.eks. danskfaget, hvor man hermed fik mulighed for at kombinere f.eks. et sprogfag med Dansk.

Den faglige fordybelse – særligt i analysedelen går desværre ofte tabt i de sædvanlige kunstige tvangsægteskaber med fag som f.eks. Afsætning, hvor Dansk oftest reduceres til et slags nødvendigt onde med en påklistret (reklame-)analyse af et produkt. Denne type opgaver har en tydelig tendens til at blive fagligt meget kunstigt forbundne.

På de FIP-kurser vi har deltaget i – både som dansk- og sprogglærere - har fagkonsulenterne eksplicit talt om en styrkelse af sprogfagene. Det er den sidste læreplan jo ikke udtryk for. Hensigten med denne reform skulle også have som mål at harmonisere/ensrette de 3 forskellige gymnasiale læreplaner for faget Dansk. Hvis man kan skrive SOP i Dansk og Engelsk på STX, hvorfor så ikke også på HHX? Man kunne jo også tænke sig Tysk A lave SOP sammen med fx kulturforståelse, historie, dansk eller lign. Med andre ord: Ændringen i læreplanen styrker ikke sprogfagene!

Vi er klar over, at alle fag har aktier i studieområdet, men der er, så vidt vi kan se, ikke nogen fornuftig grund til at denne binding til SOP'en fastholdes? Hvorfor så ændre navn fra Studieretningsprojekt til Studieområdeprojekt? Mange af vores studieområder er netop karakteriseret ved at have en sproglig – og kulturel toning, hvor den merkantile toning ikke er så central. Hvorfor skal eleverne tvinges til at skrive inden for en studieretning, de ikke nødvendigvis har valgt?

Hvis SOP'en skal ses som en afslutning på studieområderne, giver det ikke mening, at opgaven er bundet til et studieretningsfag. De enkelte emner inden for studieområderne inddrager ikke alle et studieretningsfag. Så, hvis studieområdeprojektet skal afspejle arbejdet i studieområderne, bør eleverne frit kunne vælge fagkombination.

Endelig skal vi minde om, at et af argumenterne for denne gymnasireform er, at den skal styrke almindannelsen. Muligheden for at skrive SOP i ene humanistiske fag vil netop styrke fokuset på almindannelsen på hhx-uddannelsen.

Venlig hilsen

Mette Svane Qvist

Faggruppeleder på hhx- Holstebro

Høringssvar

Fra: Ingrid Elholm Olsen <IO@vucv.dk>
Sendt: 28. marts 2017 00:00
Til: Høringssvar
Emne: Høring gymnasiebekendtgørelse og læreplaner - Ingrid Olsen Ditte Sørensen
Helene Fibiger
Vedhæftede filer: Ændringsforslag Dramatik C og B digital portfolio.docx
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket
Kategorier: Sendt til FK

Ingrid Olsen (IO)

Lektor i Historie og Teatervidenskab
Vestegnen HF og VUC
io@vucv.dk

Forslag om indførelse af digital portfolio

Ændringsforslag til Udkast til læreplan for Dramatik C & B – hf/stx, august 2017

Med udgangspunkt i erfaringer med dramatik på HF, vil vi foreslå at erstatte den obligatoriske digitale præsentation af eksamensstykket med en obligatorisk digital portfolio.

En dramatikeksamen på både C-niveau og B-niveau består som bekendt af 3 elementer: 1) selve forestillingen, 2) begrundelse og refleksion over forestillingen og 3) ukendt teorispørgsmål over portfolio og pensum. Med en digital præsentation vil der tilføjes et fjerde element og det er vi bekymrede for vil have kaotiske konsekvenser for elevernes præstation og unødigt arbejdspress for eksaminator og censor. Dette vil i værste tilfælde føre til at det faglige udbytte bliver ringere.

Tidspresset på en dramatik-eksamen er i forvejen stort, og man skal ofte flytte lokale undervejs. Desuden er der rigelig teknik der skal virke, for at forestillingen bliver mulig. Vi forslår i praksis at portfolioen uploades på en fælles skærm fx tablet/ipad/stationær computer, som muliggør at eksaminationen foregår omkring et bord og ikke ved en tavle. Dermed opnår man en samtale og ikke en distanceret præsentation.

Fordelen ved at lave portfolio digital:

- Alle medier kan inddrages
- Performance og installationsprojekter kan lettere dokumenteres
- Man kan inddrage små filmklip fra årets projekter og/eller processen med eksamensstykket
- Man kan zoome ind på detaljer på billeder af teori eller egne produktioner
- Man kan inddrage *virtual reality* klip fra produktioner i løbet af året, hvis man har udstyr og interesse.
- Små digitale præsentationer af temaer kan indgå fx som *prezi*, hvis eleven synes
- De elever, der har svært ved teknikken kan lave fint materiale i *OneNote* eller *Word*
- Der indgår som vanligt refleksion, illustrationer og teoretiske modeller til at støtte oplægget om eksamensstykket – således at det ikke er en præsentation på storskærm, men et afsnit af portfolio, som kan inddrages.

Man kunne overveje at virtuel inddragelse kan indgå i et af årets projekter, som fx at lave PR på midtvejsprojekt eller producere noget virtuelt, som uddybning af det pågældende forløbs kerneområder.

Desuden vil vi opfordre dramatiklærerforeningen til at gå i dialog om hvad portfolio i dramatik er og hvordan det kan fungere på mange måder, således at alle dramatiklærere er fortrolige med produktets muligheder og omfang.

Det der efter vores overbevisning er vigtigt er, at portfolioen skal være digital, men at eleven og læreren har frihed til hvad dette indebærer.

Derved vil det digitale aspekt blive en forfriskende inspiration og spændende udfordring, og ikke blot et topstyret krav, hvor det kan være svært at se det didaktisk opbyggelige for dramatikundervisningen.

Med venlig hilsen

Ditte Rahbek Sørensen, Helene Fibiger Ernst og Ingrid Elholm Olsen, Vestegnen HF og VUC

Høringssvar

Fra: Allan Ølgaard Thomsen <at@vejengymnasium.dk>
Sendt: 28. marts 2017 20:09
Til: Høringssvar
Emne: Høring - gymnasiebekendtgørelse og læreplaner Vejen Gymnasium
Vedhæftede filer: Høringssvar - ny læreplan.docx

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kategorier: Sendt til JRP og PH

Vejen, 9/3-2017

Gruppen af lærere i samfundsfag på Vejen Gymnasium og HF er bekymrede over den prøveform, der i den nye læreplan er lagt op til.

Vi mener ikke der kan arbejdes tilstrækkeligt problemorienteret i den korte forberedelsestid (60 minutter) der foreslås, og frygter derved, at eksamen bliver for meget opremsning af teorier og begreber, frem for at disse benyttes problemorienteret.

Samfundsfagslærerne på Vejen Gymnasium og HF,

Stine Land Daugaard, Karen Gram Høj, Morten Bech, Asbjørn Hansen, Christian Vinggaard Jespersen, Lasse Bækdahl og Allan Ølgaard Thomsen

Til Undervisningsudvalget

24 timers eksamen er problematisk af flere årsager og skal derfor afskaffes =>

1. Eleverne gider ikke forberede sig i timerne. "Jeg læser det bare op til eksamen" (ordret citat fra en elev)
2. 24-timers eksamen er en eksamensform der i ekstrem grad favoriserer elever, der kan få hjælp hjemmefra. (Social skævvridning)
3. Afskaffelse af 24-timers eksamen vil endvidere medføre, at der kommer en reel niveauforskel mellem C og B-niveau.

Som det er nu, vil jeg faktisk påstå, at eksamen på C-niveau er vanskeligere end B-niveau.

Venlig hilsen
Jan Havreland
VUC Holbæk

Til gymnasieordførerne, - i forbindelse med det fortsatte reformarbejde.

Jeg har en lang årrække på bagen som underviser i gymnasiet, og følger med stor spænding arbejdet med den reform der træder i kraft til august 2017.

Lad mig først sige, at der er mange elementer, som jeg betragter som store forbedringer; generelt set, er jeg tilfreds med at AT "trækkes tilbage" til fagene, grundforløbet kan godt vise sig at blive spændende, og også i mit fag, engelsk, er jeg glad for omfangskrav, værklæsning mm.

Men jeg har også en stor bekymring: Jeg håber, det er en forglemmelse, men frygter, at 'Delprøve 1 uden hjælpemidler' i STX engelsk ikke er medtænkt til den skriftlige eksamen, ved den nye reform. Jeg føler mig derfor kaldet til et heftigt forsvar – eller måske blot en påmindelse? – for en delprøve som har:

- givet 11 årgange en bedre forståelse for sprog og grammatik end nogensinde før
- komplementeret essayskrivning med (næsten) alle hjælpemidler, så prøven viser et realistisk og retfærdigt billede af den pågældende students engelskkundskaber
- gjort undervisning i såvel engelsk som andre sprog samt AP mere seriøs og fokuseret
- vist eleverne, at viden og færdigheder skal indlæres, da man ikke altid kan regne med at slå det op når/hvis det bliver nødvendigt; paratviden er nyttig
- gjort det tydeligt, at man er nødt til at præstere selvstændigt arbejde, og at man i det daglige arbejde ligeså godt kan øve sig på dét, som øve sig i at plagiere
- vist, at det alligevel ikke er en uoverkommelig opgave, at lære grammatik
- tilgodeset de lidt tilbageholdende elever, som helst sidder for sig selv med overskuelige opgaver, og ikke er stærke i at føre sig frem
- givet mere lige vilkår til de elever, som hellere tænker i logiske baner end musiske, og i traditionel forståelse er mere "matematiske" end "humanistiske"
- trænet eleverne i den tankegang, at det giver bedre resultater, når man har forberedt sig

Jeg har undervist i engelsk i mange år, også før sidste reform, og mener at have erfaring nok til en kvalificeret mening.

For en gammel rotte i branchen er det uforståeligt, at man forventer *mere* motiverede elever, ved at *mindske* incitamentet til at lære, fordi man ikke føler, at man i samme grad skal stå til regnskab for sin indlæring, når det står klart, at der til eksamen vil være adgang til alle hjælpemidler. Vi har trods alt at gøre med unge mennesker, som også har meget andet i deres hoveder – og krop.

Så vidt jeg ved, er der ikke andre lande, der er gået forud med en eksamen i færdigheder, hvor de studerende fristes til at forlade sig på de medbragte hjælpemidler. Vore hjemlige erfaringer med den engelske Delprøve 1 viser netop, at det har givet et stort løft, at eleverne blev stillet til regnskab for deres indlæring.

Jeg mener, at man gør vore unge uret, ved *ikke* at vænne dem til at blive prøvet. Vel kan det være en barsk oplevelse at gå til eksamen – det har det vel alle dage været – men ved at skåne dem for tests, opnår man kun det modsatte; en stor del vover sig nødtigt ud af deres komfort zone, og bliver kun mere sårbare og usikre.

Jeg kommer en del omkring; til kurser, generalforsamlinger, seminarer, FIP-kurser, som censor – også skriftlig – og i sociale sammenhænge, f.eks. ESU's Public Speaking Competition, og arrangementer med Det Danske Shakespeare Selskab, og overalt deler kolleger min opfattelse af 'Delprøve 1': Den er fornuftig og nødvendig.

Jeg anerkender de økonomiske, men der er ingen faglige eller pædagogiske argumenter for at sløjfe 'Delprøve 1 uden hjælpemidler', og jeg håber hermed at have overbevist jer om, at *"if it ain't broke, don't fix it!"*

Mine venligste hilsner,

Birgitte Speyer
lektor v. Øregård Gymnasium

Sorø 12.marts 2017

Utsigtede virkninger af 24-timers eksamen i historie og samfundsfag på A-niveau og B-niveau i gymnasiet, stx

Jeg har 18 års undervisningserfaring i det almene gymnasium i fagene historie og samfundsfag og har erfaring med gymnasireformen af 2005 og tiden forud for den nuværende reform. Jeg har således eksamineret efter den gamle ordning med 30 minutters forberedelse og den nuværende 24 timers forberedelse. Det gælder for begge mine fag, i samfundsfag på A-niveau og B-niveau.

Det er min opfattelse, at man bør gå tilbage til en model, hvor eleven har et kortere tidsrum at forberede sig i inden eksaminationen. Det kan være 30 minutter, en time eller to timer. Det er ikke afgørende. Men modellen med 24 timers forberedelse uden opsyn kan jeg ikke anbefale af følgende grunde:

1. Elever med et godt netværk stilles urimeligt bedre end elever uden dette netværk. Den nuværende model har derfor social slagside.
2. 24 timers forberedelse er for lang tid i forhold til kravet om studieegnethed og studierelevans sidenhen for eleven. Det er afgørende, at eleverne lærer, at man i det senere studie- og arbejdsliv prioriterer sin tid, læser grundigt op på det faglige stof for derpå at kunne levere, hvad der kræves, i løbet af ret kort tid. I det senere arbejdsliv vil eleven igen og igen blive stillet overfor udfordringer, der skal løses på langt kortere tid end 24 timer.

Af disse to grunde anbefaler jeg, at man ved den nye reform genindfører en kort forberedelsestid for elever, der skal til eksamen i historie og/eller samfundsfag på A-niveau eller B-niveau.

Med venlig hilsen

Morten Uhrskov Jensen
Herlufsholm Skole